



**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И  
ХРАНИТЕ**

**“АГРОЛЕСПРОЕКТ” ЕООД**

---

**Горскостопански план**  
**и**  
**План за дейностите по защита от пожари**  
**на**  
**горските територии, собственост**  
**на**  
**Община "Враца"**

**ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

**ТОМ I**

Водец лесоинженер: .....  
(инж. Илия Ангелов)

**София, 2026 година**

# СЪДЪРЖАНИЕ

<b>Глава I</b> .....	1
Природни условия. Типове горски месторастения и икономически ефект .....	1
1. Име и местонахождение на горите, обект на инвентаризация .....	1
2. Физико-географска характеристика .....	2
3. Геоложки строеж и петрографски състав.....	4
4. Климатични условия.....	6
5. Почви.....	10
6. Ерозия .....	13
7. Растителност.....	14
8. Типове месторастения .....	17
9. Очакван технико-икономически ефект .....	24
 <b>Глава II</b> .....	31
Икономически условия .....	31
1. Площ и разпределението ѝ по землища.....	31
2. Роля и значение на горите, собственост на общината за икономиката на района .....	31
3. Защитени природни обекти, защитени и лечебни растения.....	33
 <b>Глава IV</b> .....	53
Характеристика на горските територии.....	53
1. Обща площ на горските територии и разпределението им по групи гори, според основните им функции.....	53
2. Таксационна характеристика на насажденията .....	59
 <b>Глава V</b> .....	77
Горскостопански план.....	77
1. Основни насоки на стопанисването .....	77
2. Разделяне на горските територии, собственост на община Враца, на горскостопански участъци .....	83
3. Стопански класове и турнуса на сеч .....	83
4. Определяне на годишното ползване от възобновителна сеч .....	87
5. Планирани Сечи в горските територии, собственост на община Враца.....	97
6. Анализ на размер на планираното ползване на дървесина от Общинските горски територии .....	101
7. Добиви и сортименти от ползваната дървесина.....	102
8. Възобновяване и залесяване.....	115
9. Паша в горските територии .....	116
10. Ползване на дървесни горски продукти .....	117
11. Ползване на недървесни горски продукти .....	117
12. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите .....	117
13. Опазване на горските територии.....	118

<b>Глава VI</b>	118
План за защита на горските територии от пожари	118
1. Барьерни противопожарни прегради	120
2. Лесокултурни прегради	121
3. Минерализовани ивици	121
4. Санитарни ивици	121
5. Път за тежка противопожарна техника	121
6. Път за високопроходима противопожарна техника	121
7. Устройство на места за паркиране и почивка	121
8. Места за палене на огън	121
9. Поставяне на предупредителни табели и плакати	121
10. Устройство на депа за противопожарен инвентар	122
11. Водоизточници за противопожарни нужди	122
14. Планове за защита на горските територии от пожари	122
<b>Глава VII</b>	123
Еколого-икономически ефект от горскостопанското планиране	123
1. Еколого-икономически ефект	123
2. Стойност на планираните лесокултурни и Технически мероприятия	126
3. Обем и стойност на извършените проучвателни и проектни работи	127
4. Пътища за движение на противопожарна техника	141
5. Санитарни мероприятия край пътища, санитарни ивици	141
6. Устройство на места за паркиране и палене на огън	141
7. Поставяне на предупредителни табели и плакати	142
8. Устройство на депа за противопожарен инвентар	142
9. Водоизточници за противопожарни нужди	142
11. Планове за защита на горските територии от пожари	142
12. Превенция срещу пожари	142
<b>Глава IX</b>	143
Очаквано въздействие на планираните мероприятия върху предмета и целите на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие	143
I. Защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0000166	146
II. Защитена зона „Божия мост-Понора“ - BG0000594	159
III. Защитена зона „Каленска пещера“ - BG0000601	164
IV. Защитена зона „Пъстрина“ - BG0001037	164
V. Защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0002053	169
<b>Общи бележки</b>	182

## УВОД

Предмет на този горскостопански план са горските територии, собственост на община Враца, област Враца.

Горскостопанският план се изработва на базата на сключен договор между община Враца и “Агролеспроект” ЕООД за изработване на горскостопански план на горите, собственост на общината.

Определянето на типовете месторастения е осъществено въз основа на залегналите постановки в “Инструкцията за установяване и картиране на горските типове месторастения и определяне състава на дендроценозите” - 2011 година.

Целта на настоящия план е с направения анализ на типовете месторастения и продуктивната им възможност, насоките на стопанисването на насажденията да бъдат такива, че да се осигури максимален производствен ефект, както по количество, така и по качество на добиваните сортименти. Наред с това, с постигането на подходящия дървесен състав на съответното месторастение, в най-кратки срокове да се увеличи устойчивостта, както и продуктивността на гората от единица горска площ, подобряването на защитните, водорегулиращи, здравни и други специални функции на насажденията.

При планирането на всички мероприятия, които са залегнали в горскостопанския план на горските територии, собственост на общината **трябва стриктно да се спазват всички условия**, които са предвидени в Решение № ..... на Регионална инспекция по околната среда и водите гр. Враца, с цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите отрицателни въздействия.

## ГЛАВА I

### ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ. ТИПОВЕ ГОРСКИ МЕСТОРАСТЕНИЯ И ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ

#### 1. ИМЕ И МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ НА ГОРИТЕ, ОБЕКТ НА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ

Горите, собственост на община Враца, попадат в южната и централната част на ТП “Държавно горско стопанство Враца”, в границите на землищата на с. Баница, с. Бели извор, с. Веслец, с. Вировско, с. Власатица, гр. Враца, с. Върбица, с. Голямо Пещене, с. Горно Пещене, с. Девене, с. Згориград, с. Костелево, с. Лиляче, с. Лютаджик, с. Мало Пещене, с. Мраморен, с. Нефела, с. Оходен, с. Паволче, с. Тишевица, с. Три кладенци, с. Челопек и с. Чирен, община Враца, в района на дейност на ТП “Държавно горско стопанство Враца”, с. Очиндол, община Мездра, в района на дейност на ТП “Държавно горско стопанство Мездра”, област Враца и с. Охрид, община Бойчиновци, в района на дейност на ТП “Държавно горско стопанство Монтана”, област Монтана, в района на дейност на ТП “Държавно горско стопанство Враца”, Врачанска област.

В административно отношение се числят към Регионална дирекция по горите град Берковица.

Горските територии, собственост на община Враца граничат на североизток с община Борован и община Бяла Слатина, на югоизток с община Роман, на юг с община Мездра, на югозапад с община Своге, на запад с община Вършец и на северозапад с Криводол, във II горскостопански участък “Враца-запад” и III горскостопански участък “Враца-изток” на ТП “Държавно горско стопанство Враца”.

Съобщителните връзки в района на горскостопанската единица са много добре развити. През територията преминава първокласния път София-Видин, второкласните пътища Бяла Слатина-Монтана и Враца-Оряхово. През територията на общината преминава и ЖП линията София-Видин.

Всички села в община Враца са свързани помежду си с асфалтирани шосета. Осигурена е редовна автобусна връзка между населените места. През горските масиви са прокарани мрежа от горски автомобилни пътища в относително добро състояние, като част от тях са чакълирани.

## 2. ФИЗИКО-ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

### а) Географско положение

Общината е разположена в южната част на област Враца. С площта си от 706.236 km<sup>2</sup>, което съставлява 19.52% от територията на областта, заема 5-то място сред 10-те общини на областта.

По данни на ГРАО към 31 декември 2024 год., в общината живеят 59 130 души, в рамките на 23 населени места.

В географско отношение територията на общинските гори на община Враца попадат в части от северните склонове на Западна Стара планина и югозападната част на Дунавската хълмиста равнина.

Гората образува по-големи масиви в Стара планина, а в Дунавската равнина по-малки пръснати в сред земеделските земи.

### б) Релеф

Релефът на общината е твърде разнообразен – на юг планински, в централните части хълмист и ниско планински, на север равнинен. Територията на общината попада в три физикогеографски области на България–Западна Стара планина, Западен Предбалкан и Западна Дунавска равнина.

Към Старопланинската физикогеографска област се отнасят северните и североизточни части на Врачанска планина, заемаща най-южната част общината, където се намира и най-високата точка на общината – 1430 m, разположена югозападно от хижа „Пършевица“.

Характерни за него са стръмните и много стръмни склонове, които се издигат непосредствено от Врачанската равнина. Билата са остри с високи и голи върхове - “Търсов връх” (1112 м.н.в.), “Биволарски връх” (1114 м.н.в.), “Стремер” (1215 м.н.в.), “Маркова могила” (1371 м.н.в.), “Сланьовица” (1212 м.н.в.), “Вола” (1058 м.н.в.), “Околчица” (1114 м.н.в.) и други.

Средната част от територията на община Враца попада в пределите на Западния Предбалкан, като тук преобладаващият релеф е хълмистия. Тук са обособени 4 броя ниски възвишения и ридове, които попадат изцяло или частично в пределите на общината. На северозапад е възвишението Милин камък (463 m), разположено между долините на реките Въртешница и Скът. Североизточно от него, в големия завой на река Скът, източно от село Оходен се издига уединената височина Борованска могила (423 m), която частично попада в пределите на общината. Югоизточно от нея, по границата с община Бяла Слатина се простират северозападните части на рида Врачански Венец с максимална височина Орлов връх (506 m), разположен южно от село Върбица. Южно от възвишенията Милин камък и Врачански Венец в посока изток-запад, основно по границата с община Мездра се издига рида Веслец с Маняшки връх (781 m), разположен северно от село Костелево. Между Врачанска планина на югозапад, рида Веслец на изток и възвишението Милин камък на север в посока от югоизток на северозапад се простира обширното и равно Врачанско поле, което е широко отворено на северозапад към долината на река Ботуня (десен приток на Огоста). Неговата надморска височина варира от около 400 m на югоизток до 250 m на северозапад.

Най-северната част на общината, северно от възвишението Милин камък е заета от южните части на Западната Дунавска равнина, като тук релефът е равнинен. Северозападно от село Три кладенци, в долината на река Рибине (десен приток на Огоста) се намира най-ниската точка на общината – 135 m н.в.

Разпределението на общата площ по надморски височини е показано в **таблица № 1**.

**Таблица № 1****Разпределение на общата площ по средна надморска височина**

надморска височина	площ (ха)	%
1 - 100 m	3.3	0.1
101 - 200 m	175.3	7.0
201 - 300 m	572.6	23.0
301 - 400 m	123.0	4.9
401 - 500 m	186.8	7.5
501 - 600 m	52.6	2.1
601 - 700 m	86.3	3.5
701 - 800 m	25.8	1.0
801 - 900 m	125.6	5.1
901 - 1000 m	503.9	20.2
1001 - 1100 m	380.1	15.3
1101 - 1200 m	151.5	6.1
1201 - 1300 m	104.0	4.2
<b>ВСИЧКО</b>	<b>2490.8</b>	<b>100.0</b>

Видно от горната таблица е, че горите попадат основно в диапазона 201- 300 м, или 572.6 ха и 23.0 % и в диапазона 901.1000 м, или 503.9 ха и 20.2 % от общата площ.

В типологично отношение дървопроизводителна площ на горите, собственост на общината попада в подпояса на заливните и крайречни гори (0-600) - **М-I-1** и в подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400) - **М-I-2** и в подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400 - 600 м н.в), на Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600) - **М-I**, в и подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600 - 1000 м н.в.) - **М-II-1** и подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1000 - 1500 м н.в.) - **М-II-2**, на Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600 - 1800 м н.в.) - **М-II** на Мизийската горскорастителна област

Разпределението на общата площ по наклон на терена е дадено в **таблица № 2**. Преобладават стръмните терени (935.3 ха или 37.5 %), следвани от наклонените терени (581.7 ха или 23.4 %) и полегатите терени (459.1 ха или 18.4 %). Най-малко са равните терени (126.9 ха или 5.1 %), а много стръмните терени са 387.8 ха или 15.6 %.

**Таблица № 2****Разпределение на общата площ по наклон на терена в градуси**

Степени на наклон	Равно 0°-4°	Полегато 5°-10°	Наклонено 11°-20°	Стръмно 21°-30°	Много стръмно над 30°	Общо
площ хектари	126.9	459.1	581.7	935.3	387.8	2490.8
проценти	5.1	18.4	23.4	37.5	15.6	100.0

Разпределението на общата площ по изложение е дадено в **таблица № 3**. Сенчестите изложения са 1 721.1 ха или 69.1 %, като преобладават североизточните – 610.2 ха или 24.5 %, а припечните са 769.7 ха или 30.9 %, като преобладават западните – 9.2 % или 232.3 ха.

**Таблица № 3****Разпределение на общата площ по изложение на терена**

Изложение	север	североизток	северозапад	изток	югоизток	югозапад	запад	юг	Всичко
площ хектари	448.3	610.2	392.1	270.5	230.9	177.8	232.4	128.6	2490.8
проценти	18.0	24.5	15.7	10.9	9.3	7.1	9.3	5.2	100.0

Изложения	Сенчести север, североизток, северозапад, изток	Припечни югоизток, югозапад, запад, юг	Всичко
площ хектари	1721.1	769.7	2490.8
проценти	69.1	30.9	100.0

Посочените по-горе особености на релефа дават своето отражение върху разпределението на светлината, топлината, влагата и богатството на почвите, а от там за формирането на различните типове горски месторастения. Промените в релефа водят до промени във водния и хранителния режим на почвите и свързаните с това състав и продуктивност на дървесната растителност.

### **в) Хидроложки условия**

Територията в района е прорязана от множество по-големи и по-малки течения. Малка част имат постоянен воден отток, поради карстовия характер на Врачански балкан. Дебитът им се колебае значително през отделните годишни сезони. Максималния воден отток е през май-юни, дължащ се на топящите се снегове, а минималният през засушливите летни месеци - август и септември. Общинските гори попадат в част от водосбора на **река Огоста**, която преминава в най-северозападната част на стопанството, като една много малка част от нея служи за граница с ДГС "Монтана".

Територията на общината попада в пределите на три водосборни басейна – на реките Огоста, Скът и Искър. Югозападната, западната и северозападна част принадлежи към водосборния басейн на река Огоста. Тук основна водна артерия е **река Въртешница**, която извира от Врачанска планина, протича на северозапад през Врачанското поле, северозападно от село Лиляче напуска общината и след около 3 km в град Криводол се влива отдясно в **река Ботуня** (десен приток на Огоста), която извира от връх Тодорини кукли. Навлиза в територията на общината в землището на с. Ботуня и тече в североизточна посока. След като приеме водите на река Въртешница променя рязко посоката си на северозапад и напуска територията на общината северозападно от с. Добруша. Най-северната част се отводнява от **река Рибине** (десен приток на Огоста), която води началото си от възвишението Милин камък, тече на северозапад и след село Три кладенци напуска общината. Източната част на общината се отводнява от най-горното течение на **река Скът**. Тя извира от рида Веслец южно от село Тишевица, тече на север-северозапад и след село Оходен, след като заобиколи почти изцяло уединената височина Борованска могила напуска общината. Най-югоизточната част на община Враца се отводнява от малки и къси реки и дерета, които се вливат отляво в река Искър.

На територията на община Враца има изградени множество микроязовири („Дъбник“, „Влашки дол“, „Агов дол“, „Лиляче“, „Чирен 3“, „Мраморчица“, „Върбица 2“, „Кираджията“, „Девене“, „Три кладенци“ и др.), водите на които основно се използват за напояване на земеделските земи

## **3. ГЕОЛОЖКИ СТРОЕЖ И ПЕТРОГРАФСКИ СЪСТАВ**

На територията на община Враца се разкриват разнообразни скали - седиментни, метаморфни и интрузивни.

Преобладаващи скали са седиментни формации от юра (долна креда) - варовици, мергели и доломити. Най-разпространени са сиви дебелопластови пелитнооолитни неясно ядчести варовици, ургонски варовици с прослойки от пясъчливи орбитолитни варовици, мергели с прослойки от алевролити и глинести варовици, глауконитни пясъчници и мергели. Над основните скали се наблюдават вторични наслаги от кватернер - алувиални, пролувиални, делувиални и колувиални образувания от чакъли, пясъци, глини, валуни и блокажи от варовити скали.

По долините и поречията на по-големите реки - Скът, Ботуня, Рибене и техните основни притоци се наблюдават алувиални образувания от неоген - руслови и на заливните тераси - чакъли, пясъци, глини и преотложен льос. Разкриват се зони от пясъци с лещи и прослойки от конгломерати и глини, от варовици с пясъчливо глинести прослойки, от пясъчници и варовици, от варовици и глини и от пясъци, пясъчници и детритусни варовици.

Горе изброените основни скали, поради значителното си изветряне, в повечето случаи не представляват пречка за развитие в дълбочина на кореновата система на дървесните видове.

По-разпространение скалните образувания на територията на Община Враца се подреждат така: варовици (90%), пясъчник (7%), льос (1%), чакъли (1%) и други.

Горе изброените основни скали, поради значителното си изветряне, в повечето случаи не представляват пречка за развитие в дълбочина на кореновата система на дървесните видове.

В **таблица №4** е показано разпределението на площта на стопанството по вид на скалите.

**Таблица № 4**  
**Разпределение на на дървопроизводителната и залесената площ**  
**по вид на скалата**

Основна скала	Залесена площ	Дървопроизводителна площ		Запас	
	ха	ха	%	куб.м	%
варовик	2210.8	2237.0	93.5	232155	96.1
лъос	16.6	16.6	0.7	840	0.3
пясъчник	126.8	126.8	5.3	8010	3.3
чакъл	12.9	12.9	0.5	650	0.3
<b>Всичко</b>	<b>2367.1</b>	<b>2393.3</b>	<b>100.0</b>	<b>241655</b>	<b>100.0</b>

### 3.1. Варовици

В геоморфологично отношение най-отдолу лежат конгломерати и едрозърнести пясъчници. Над тях се намират варовити мергели, които преминават във варовити пясъчници и варовици от Баремския слой. Над Барема са се наслоили аптските варовици от по горните етажи на Долна Креда, от които са изградени стръмните склонове на речните корита, както и някои суходолия. Най-горната част е от шуплест, но устойчив варовик.

Варовиците са най-често сивобелезникави или белезникави, здрави компактни скали. Характерни за тях са вертикалните силно наклонени пукнатини, на места окарстени. Някогашните карстови валози, понори и въртопи, въпреки запълването им с лъос и сега са сравнително добре очертани. На територията на горските масиви, собственост община Исперих, гр. Исперих варовиците представляват 40 % от общата площ. С основна скала лъос са заети останалите 60 % от площта.

Изградени са от калцит, малко аргонит и примеси от доломит, глинести минерали, пирит и кварц. Разделени са на няколко вида според произхода им, като на територията на стопанството се срещат предимно ортогенни варовици – образувани от варовити органични останки и по-рядко хомогенни варовици – утаени по химичен път. Ортогенните и хомогенните варовици са сивобелезникави или белезникави, здрави, компактни скали. Характерни за тях са вертикалните и силно наклонени пукнатини, на места окарстени.

Варовиците са основната скала, върху която се развиват горските територии на общината, като заемат площ от 2 237.0 ха или 93.5 % от общата площ.

### 3.2. Пясъчник

Пясъчникът е споена седиментна скала, образувана от материал, получен при физическото разрушаване на други скали. Разрушеният или отмитият материал се отлага в друга среда, където с времето протича повторното му спояване. Големината на зърната му е от 0,1 mm до 5 mm. Според преобладаващия размер на зърната, пясъчникът бива финозърнест – от 0.1 до 1.0 mm, среднозърнест от 1.0 до 2,5 mm и едрозърнест - от 2,5 до 5.0 mm.

Според това в каква среда се отлага материалът, спойката може да бъде силикатна или карбонатна.

В случай че в пясъчника се намират глинести частици (с размер под 0,1 mm), тогава се говори за глинест пясъчник, а когато имаме наличие на калциев карбонат, пясъчникът се нарича варовит. Често се срещат и смесени глинесто-варовити пясъчници.

В обхвата на горските територии на общината попадат 126.8 ха пясъчници или 5.3 %, което ги прави втори по срещаемост.

### 3.3. Лъос

Лъосът и лъосовидните образувания припокриват варовиците. Мощността на лъосовидния пласт е значителна - от 5 до 25 метра. По химичен и механичен състав тази покривка е твърде хомогенна. Състои се от дребни кварцови пясъчинки, примесени с финни глинести частици, слюди и други. В състава ѝ участва и варовик, чието количество силно варира. Лъосът има бледожълт цвят, вертикална цепителност и голяма порьозност и водопропускливост. На много места вследствие ерозионните процеси той е силно изтънял, деградира и се е превърнал в глинясал лъос (лъосова глина). В горските територии на общината са 16.8 ха или 0.7 %.

### 3.4. Чакъли

Представяват неспоени механични седиментни скали, съставени от ръбести или слабо и силно заоблени късове. Те са наслоявани от плиоцена, през кватернера, та до наши дни. Съставът им е доста разнообразен и зависи от околните скални масиви, чието разрушаване е довело до образуването на чакълите. Разпространени са в южната част на общината и заемат 2.3% от дървопроизводителната площ. Изключително благоприятни са за образуването на



дълбоки и плодородни почви, като по поречията на реките са основа на наносните почви. ). В горските територии на общината са 12.9 ха или 0.5 %, което ги прави най-рядко срещани.

Характерът на основните скали оказва съществено влияние за формирането на почви с различен механичен състав и различна запасеност с хранителни вещества и минерални соли. Това разнообразие на почвите по типове и богатство, в комплекс с различните показатели на релефа, способстват за формирането на различни типове горски месторастения. Могат да се срещнат еднакви типове месторастения върху различни основни скали, но това е под влияние на климатичния фактор и растителността, въздействащи върху почвообразуването.

#### **4. КЛИМАТИЧНИ УСЛОВИЯ**

Според класификацията на Събев - Станев "Климатичните райони на България и техния климат" - 1963 година, територията на община Враца се намира в **Европейско-континенталната климатична област, Умерено-континенталната климатична подобласт**. Територията му обхваща четири климатични района - **Северен климатичен район на Дунавската равнина** (централна част), **Среден климатичен район на Дунавската равнина** (централна част), **Предбалкански климатичен район** (централна част) и **Планински климатичен район** (среднопланинска част).

Поради малката разлика в превишенията на част от територията, рязка граница между трите района не може да бъде точно установена.

За нуждите на общината, отразяващи влиянието на климатичните фактори върху дървесната растителност (формиране на дървостойите, продуктивност и т.н.), по-точни данни ни дава горскорастителното райониране на проф. Б.Захариев и колектив. Данните от това райониране са за по-продължителен период от време, чието влияние е от съществено значение за растителността.

Според горскорастителното райониране общината попада в една област - **Мизийска област - подобласт Северна България**.

Във вертикално направление горските територии на общината попадат в два горскорастителни пояса и пет подпояси, а именно:

##### **М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.)**

###### **М-I-1 - Подпояс на заливните и крайречни гори (0-600 м н.в.)**

###### **М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.)**

###### **М-I-3 - Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400 - 600 м н.в.)**

##### **М-II - Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м н.в.)**

###### **М-II-1 - Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.)**

###### **М-II-2 - Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1000 - 1500 м н.в.)**

#### **4.1. Северен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина – централна част**

Този климатичен район обхваща най-северните части на общината.

Откритостта на Дунавската хълмиста равнина на север създава благоприятни условия за безпрепятствено нахлуване на студените континентални въздушни маси, поради това зимата е доста студена, пролетните мразове са често явление, лятото е сравнително топло, а през есента температурите не се отличават от пролетните. Средната януарска температура се движи между минус 2.5°C и минус 1.5°C. Снежната покривка е неустойчива, образува се в началото на ноември и рядко се задържа дълго.

Сумата на валежите е малка - 515-630 мм. Характерни за пролетта са късните мразове, които се прекратяват едва към 10-20 април. Те са особено опасни, защото се явяват и след започването на вегетационния период. Валежните суми през пролетта и есента не се отличават с голяма разлика - съответно между 125-160 мм и 115-145 мм. Най - много валежи падат през

лятото и достигат 150-220 мм. По-голяма част от тях падат през първата половина на лятото. Най-топлият летен месец е юли. Тогава средната температурата на въздуха е около 24.0°C. Първите есенни мразове настъпват към 10 октомври, а средно към 26 октомври температурата на въздуха устойчиво се задържа под 10°C. Преобладаващите ветрове са от северозапад и север, но през зимата често духат и силни североизточни ветрове. Мъгли в района падат главно през есента.

Климатичната характеристика на района е сравнително благоприятна за развитието на дървесната растителност. Вегетационният период е около 6 месеца. Естествената растителност е представена предимно от чисти и смесени издънкови насаждения от цер, благуи и габър. На места се среща вторично настанил се келяв габър. Създадените култури тук са предимно от акация, топола и червен дъб.

#### **4.2. Среден климатичен район на Дунавската хълмиста равнина – централна част**

Този климатичен район обхваща районите с надморска височина от 150 до 350 (400) м н.в. В него влиза по-голямата равнинна част на общината.

Тук климатът не се отличава много от предишния климатичен район, поради което не може да се сложи рязка граница между двата района.

Поради близостта на Стара планина, независимо от по-голямата надморска височина лятото е сравнително по-хладно от предходния климатичен район - средните юлски температури се движат между 21.5°C и 23.5°C, а през есента температурите не се отличават от пролетните. Средната януарска температура се движи между минус 2.5°C и минус 1.5°C. Снежната покривка е неустойчива, образува се в началото на декември и рядко се задържа дълго. Само в по-студените и снеговити зими, тя може да се задържи непрекъснато до 30-40 и повече дни и поради натрупването да достигне 100-120 см. Сумата на валежите е малко по-голяма - 565-705 мм. Характерни за пролетта са късните мразове, които се прекратяват едва към края на април. Те са особено опасни, защото се явяват и след започването на вегетационния период.

Валежните суми през пролетта и есента не се отличават с голяма разлика - съответно между 85-120 мм и 125-160 мм. Най-много валежи падат през лятото и достигат 190-250 мм. По-голяма част от тях падат през първата половина на лятото. Най-топлият летен месец е юли. Тогава средната температура на въздуха е около 22°C. Първите есенни мразове настъпват към средата на октомври, а към 26 октомври температурата на въздуха устойчиво се задържа под 10°C. Преобладаващите ветрове са от северозапад и север, но през зимата често духат и силни североизточни ветрове. Характерно за района е по-честата поява на фьон. Мъгли в района падат главно през есента.

Климатичната характеристика на района е сравнително по-благоприятна за развитието на дървесната растителност. Вегетационният период е около 6 - 7 месеца. И тук са характерни периодичните засушавания, които оказват вредно влияние, както на културите така и на естествените насаждения, въпреки тяхната по-голяма сухоустойчивост. Естествената растителност е представена предимно от чисти и смесени насаждения от цер, благуи, горун, липи, а на карстови терени от келявия габър. Създадени са култури както от естествено срещащите се дървесни видове, така и от червен дъб, акация, топола и други.

#### **4.3. Предбалкански климатичен район – централна част**

Обхваща хълмисто-предпланинските и нископланински части на общината с надморска височина над 350 м.

Климатичните условия в този район се отличават с голямо разнообразие и резки промени в стойностите на отделните метеорологични елементи. Основна причина за това е разнообразният релеф на района - наличието на ниски предпланински ридове и дълбоко врязани долини, както и непосредственото влияние на Стара планина.

За този район също е характерна студена зима. Пролетта и лятото са сравнително хладни, но есента е чувствително по-топла от пролетта. Средната температура през месец януари е от минус 1.5°C до минус 3.5°C. Поради преобладаването на наклонените терени абсолютните минимални температури не са много ниски, тъй като няма благоприятни условия за задържане на студен въздух. Валежите са между 120-165 мм. Снежната покривка се задържа средно между 50 и 60 дни. През пролетта средната денонощна температура се задържа трайно над 5°C към 17 март - 5 април, а над 10°C към 10 април - 5 май. През пролетта също са характерни късните мразове, които настъпват около 18-20 април.

Валежите са по-големи от зимните - средно 175-285 мм. Средната температура на най-топлия месец (юли) е около 20°C, а летните валежи са най-големи, около 220-350 мм, което

характеризира лятото като сравнително хладно. Първите есенни мразове настъпват сравнително късно и не са опасни за горскодървесната растителност. Средните температури спадат под 10°C между 5 и 20 октомври, а под 5°C - между 1 и 15 ноември. Есенната сума на валежите е около 150-215 мм. Мъглите тук падат сравнително по-рядко (средно около 19,2 дни годишно), отколкото в равнината и са с по-малка плътност. Ветровете в този район са непостоянни, с различна сила и посока, но преобладават северозападните. Климатичната характеристика на района е много благоприятна за развитието на дървесната растителност. Хладната пролет и липсата на късни пролетни мразове води до забавянето на вегетацията и безопасно развитие на растителността. Няма засушливи периоди, валежите са разпределени равномерно по сезони. Продължителността на вегетационния период е около 5 месеца.

Основните дървесни видове тук са дъбът, габърът и на по-големите надморски височини букът, които образуват чисти или смесени насаждения с добър и много добър растеж и развитие. В този район има и много изкуствено създадени култури от черен и бял бор, които също се развиват добре, но на места страдат от мокрите есенни снегове (снеголоми и снеговали).

#### **4.4. Планински климатичен район (среднопланинска част)**

Този климатичен район се обхваща територии с надморска височина над 1 000 м. Особеностите на планинския климат се проявяват предимно до силното понижение на температурите и увеличение на валежите. При това температурите във височина се понижават по-силно през лятото и по-слабо през зимата, поради което планинския климат се характеризира и със сравнително по-малка годишна амплитуда на температурата, отколкото на съседните низини.

Зимата тук, общо взето е студена – средната температура на януари е около 4-6° под нулата. Дните със средна денонощна температура под 0° общо през декември, януари и февруари възлизат от 60%. Въпреки твърде ниските средни температури в този район абсолютните минимални температури не са така ниски, както в съседните котловини, понеже наклонът на терена е значителен и няма благоприятни условия за допълнително радиационно изстиване на въздуха.

Поради ниските средни температури и увеличаващите се с височината валежи в Планинския район снежната покривка рязко се отличава със своята студоустойчивост и дебелина. Максималната дебелина в по-ниските части на района е към средата на февруари и достига до 40-60 см, а в най-високите части – към края на март и достига до 180-220 см. В по-ниските части на Планинския район периодът на натрупване на снежната покривка започва към средата на ноември и трае до края на януари, когато обикновено е максимумът на дебелината на снежната покривка, а топенето продължава до средата на април.

Валежите през зимата са от 130 до 280 мм съобразно с надморската височина. В по-високите части на района валежите през този период са изключително от сняг.

Пролетта се отличава с късно настъпване (например на 1500 м средната денонощна температура се задържа устойчиво над 10° едва към края на май), с много голяма облачност и много чести мъгли. Сумата на валежите е средно от 210 до 350 мм, в зависимост главно от надморската височина.

Лятото е хладно – средната температура на юли е от 10 до 16.5°. Поради това тук вегетационният период е много кратък. Сумата на летните валежи е от 230 до 430 мм.

Есента е със значително по-благоприятен климат. Сумата на валежите е между 170 и 280 мм.

Като цяло в годишния ход на валежите зимните са по-малко от летните, на северните склонове са повече с 20% от южните, с увеличаване на надморската височина се увеличава и валежната сума.

Представа за вегетационния период в климатичните райони и данните от метеорологичните станции в град Бяла Слатина за Северния и Средния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина и в град Враца за Предбалканския и Планинския климатични райони, дава **таблица № 5.**

**Таблица № 5**

**Средни дати на началото и края на периода с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 5°C и 10°C**

Климатичен район	Пролет		Есен	
	5° C	10° C	5° C	10° C
Северен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина	8-15 III	2-10 IV	18-23 XI	24-30 X
централна част (50-200 м н.в.)				
Среден климатичен район на Дунавската хълмиста равнина	10-16 III	5-11 IV	16-23 XI	23-29 X
- централна част (150 - 350 м н.в.)				
Предбалкански климатичен район				
централна част (350 - 1000 м н.в.)	17 III-5 IV	10 IV-5 V	1-15 XI	5-20 X
Планински климатичен район				
Среднопланинска част (над 1000 м н.в.)	5 IV-22 V	5 V-1 VII	28 IX-3 XI	15 IX-5 X
<b>Метеорологични станции</b>				
гр. Бяла Слатина (130 м н.в.)	18 III	9 IV	18 XI	21 X
гр. Враца (358 м н.в.)	15 III	7 IV	21 XI	26 X

В **таблицы № 6 и № 7** са дадени средните температурни и валежни данни в климатичните райони и съответните горскорастителни пояси и подпояси. Всички данни са взети от изданията на "Климатичен справочник за България" - издадени от 1979 до 1990 година.

**Таблица № 6**  
**Температура на въздуха**

Климатичен район	Пояси и подпояси (м н.в.)	Температурни условия			
		Средна годишна температура (°C)	Дни с температура над 10°C	Абсолютни температури °C	
				максимална	минимална
	M-I-1 (0-600)		<b>M-I (0-600)</b>		
Северен и Среден климатичен район на Дунавската хълмиста равнина - централна част	M-I-2 (0-400)	11,6 - 12,2	204 - 216	40 - 43,2	-21,6 - -32,5
	M-I-3 (400-600)	9.3 - 12.6	190 - 222	36.2 - 39.9	-20.0 - -32.4
Предбалкански климатичен район		9.0	148 - 185	36.9 - 39.3	-24.1 - -30.3
централна част					
	M - II - 1 (600 - 1000)	7.5 - 9.9	<b>M - II ( 600 - 1800)</b>		
			161 - 195	34.9 - 42.5	-25.7 - -38.3
Планински климатичен район - среднопланинска част	M - II - 2 (над 1000)	4.8 - 7.0	123 - 149	28.2 - 35.5	-22.2 - -26.7
<b>Метеорологични станции:</b>					
град Бяла Слатина ( 130 м н.в.)		10.6	194	42.2	-32.2
град Враца ( 358 м н.в.)		11.1	201	41.5	-26.2

**Таблица № 7**  
**За разпределение на средните суми на валежите**

КЛИМАТИЧЕН РАЙОН	Пояси и подпояси	ВАЛЕЖИ			
		Средно	Месец с		Дни със
	М Н.В.	годишно	максимално	минимално	сняг
Северен и Среден климатичен район	М - I - 1		<b>М-I (0-600)</b>		
Дунавската хълмиста равнина	(0-600)	515 - 630	VI	II - III	43 - 62
централна част	М-I-2	565 - 705	VI	II	41 - 63
	(0-400)				
Предбалкански климатичен район	М-I-3	562 - 910	VI	II	40 - 67
централна част	(400-600)				
			<b>М- II (600 – 1800)</b>		
	М-II-1	570 - 1000	VI	II	48 - 82
	(600-1000)				
Планински климатичен район	М-II-2	760-1150	V, VI	II	84 - 192
среднопланинска част	над 1000				

Въз основа на така направената характеристика могат да се направят следните изводи:

Климатични и други растежни условия спомагат за формирането на сравнително голямо разнообразие от типове горски месторастения. Наличните условия предполагат формирането на предимно богати и средно богати, свежи и свежи до сухи месторастения.

Климатичната влагообезпеченост и температурните условия създават добри предпоставки за отглеждане на високопродуктивни насаждения от типичната за района растителност с участието на бук, габър, благун, зимен дъб, цер и спътниците им.

Недостатъчната винаги влагообезпеченост на места, изисква ранна есенна почвоподготовка за залесяване за да бъде осигурено по-добро влагонабиране.

Постоянно трябва да се полагат грижи за санитарното състояние на дървостойките, тъй като в района има благоприятни условия за развитието на болести и вредители.

## 5. ПОЧВИ

Всеки почвен тип се отличава със специфичност в постъпването и превръщането на органичните вещества, в разлагането на минералната маса и синтеза на вторичните минерали, в характера на миграцията и акумулацията на веществата, в строежа на почвения профил и в насочеността на мероприятията за повишаване и поддържане на почвеното плодородие. Той е израз на определена съвкупност от почвообразуващи фактори, оказали и оказващи влияние на почвообразователния процес.

На горските територии, собственост на община Враца, са установени сива горска обикновена, сива горска тъмна и сива горска светла почви.

Лесорастителните свойства на почвите са основен критерий за сравнителна оценка на качествата им, за тяхното бонитиране. Отделните бонитетни групи обхващат почви с различна мощност, запаси на хранителни вещества и капацитет на активна влага. Мощността на почвите се определя от възможността на всяка почва да осигури ниски, средни и високи лесорастителни свойства на почвата и в малка, средна и висока степен хранителни вещества и влага на горските насаждения, да спомага формирането на ниско, средно и високопродуктивни горски насаждения. Запасите от хранителни вещества определят по-доброто или по-слабото изхранване на дървесните видове. Капацитетът на активна влага на почвите дава най-обща представа за по-доброто или по-слабо осигуряване на дървесните видове с влага по време на вегетационния период.

В рамките на всеки лесорастителен пояс съществуват един или няколко почвени типа, в съответствие със съществуващите в миналото и днес различни съчетания на почвообразуващите фактори.

На територията на община Враца се срещат четири основни типа почва - сива горска почва с трите си подтипа: сиви горски светли, сиви горски обикновени и сиви горски тъмни почви, рендзини, обикновен чернозем и алувиални с един подтип алувиална наситена почва.

Един от основните морфологични признаци за определяне на типа месторастение е дълбочината на почвата. В **таблица № 8** е показано разпределението на дървопроизводителната площ по почвен подтип и дълбочина на почвата.

**Таблица № 8**  
**Разпределение на общата площ по**  
**почвени типове и подтипове и дълбочина на почвата**

Почвени типове	тв.плитка	плитка	ср.дълбока	дълбока	мн.дълбока	общо	%	средна дълбочина
	хектари							
алувиална наситена	-	-	-	12.9	-	12.9	0.5	4.0
обикновен чернозем	-	-	2.9	17.7	-	20.6	0.8	3.9
сива горска обикн.	-	27.8	147.5	3.9	-	179.2	7.3	2.9
сива горска тъмна	-	3.2	34.7	649.6	44.2	731.7	29.8	4.0
сива горска светла	-	7.3	7.5	-	-	14.8	0.6	2.5
кафява горска ненас.	-	20.2	-	-	-	20.2	0.8	2.0
кафява горска насит.	5.0	282.6	598.8	187.1	-	1073.5	43.7	2.9
рендзина обикнов.	9.7	228.1	169.0	-	-	406.8	16.5	2.4
<b>всичко</b>	<b>14.7</b>	<b>569.2</b>	<b>960.4</b>	<b>871.2</b>	<b>44.2</b>	<b>2459.7</b>		<b>3.1</b>
%	0.6	23.2	39.0	35.4	1.8	-	100.0	

Видно е, че най-голямо разпространение в района на общината има кафявата горска наситена почва – 43.7 % или 1 073.5 ха, следвана от сивата горска тъмна с площ 731.7 ха или 29.8 %. Най-слабо участие има алувиалната наситена почва с площ 12.9 ха или 0.5 % ха . По отношение на дълбочината, най-много са средно дълбоките почви – 906.4 ха или 39.0 %. Дълбоките почви са 87.21 ха или 35.4 %, а плитките са 569.2 ха или 23.2 %. Най-малко са много твърде плитки почви – 14.7 ха или 0.6 % и много дълбоките (1.8 % или 44.2 ха) почви.

За отделните почвени типове може да се направи следната характеристика, като в общата площ не са включени подотделите, представляващи шосе, горски автомобилни пътища, скали, кариери, газопровод и дворните места.

### 5.1. Алувиална наситена – Alluvial Eutric

Те имат малко участие–12.9 ха или 0.5 % от дървопроизводителната площ на общинските горски територии, което ги прави най-рядко срещаните. Разпространени са само покрай големите реки Ботуня, Рибене и Въртешница. Образували са се от наносите отлагани от реката. При тези почви няма генетични почвени хоризонти. В зависимост от водните течения и повърхностния отток се нанасят или отнасят различни количества наносен материал, който е формирал по-мощни или маломощни почвени слоеве.

Почвите са много дълбоки, свежи. Сумата от фракциите по-малки от 0.01 мм не се променя в дълбочина. Имат слабо алкална реакция - pH се движи между 7.43 до 7.61. Хумусното съдържание е сравнително високо и варира от 1,52 до 3.01 т/ха. Средно до много добре запасени с общ азот - от 0.132 до 0.216 т/ха и бедни на фосфорни съединения - от 0.95 до 2.03 кг/ха. От данните за тези почви се вижда, че те са много плодородни, което се дължи преди всичко на благоприятният им воден режим. Естествената растителност е представена предимно от издънкови ясенови насаждения. Тук са създадени култури предимно от високопроизводителни клонове тополи, а на места се срещат и акациеви култури и издънкови насаждения.

### 5.2. Обикновен чернозем – Haplic chernozems

Представени са с един подтип – обикновени черноземи (**Haplic chernozems**), които заема 20.6 ха или 0.8 % от дървопроизводителната площ. Профилът им е дълбок над 2 метра, количеството на хумуса е над 4%, общият азот е над 0.3%, което показва висока запасеност с хранителни вещества. Киселинността е неутрална, те. излужването е слабо изразено. Механичният състав е средно пясъчливо-глинест и количеството на глината се увеличава в дълбочина.

Месторастиенията върху този почвен тип са богати и подходящи за създаване на високопроизводителни дъбови насаждения. Реакцията на почвата е 7,00 за А хоризонт и 8,08 за В хоризонт. Съдържанието на хумус е 4,53% за А хоризонт и 2,02% за В хоризонт.

Съдържанието на общ азот е съответно 0,325% за А и 0,135% за В хоризонт. Мощният хумусен хоризонт, достатъчната запасеност и малката скелетност правят обикновените черноземи много плодородни. Върху тях са се настанили главно церови насаждения със сравнително добра продуктивност от I-III бонитет. Създадените култури също показват много добро развитие на тези почви.

Обикновените черноземи, с липсваща или слаба ерозия са с мощност на хумусния хоризонт 35см. от общата 85-100 см. мощност на почвата, почвена реакция 6.2(pH), по-близка до нормалната и ниско съдържание на хумус - 2.0%. При средно изразена ерозия съдържанието на физична глина е по-ниско, общата мощност на почвата и хумусния хоризонт са по-слаби, но почвената реакция и хумусното съдържание са по-благоприятни.

### 5.3. Сиви горски почви – Grey Luvisols

Принадлежат към клас Лесивирани почви. Представени са от три вида – **Сива горска светла (Albic)**, **Сива горска обикновена (Haplic)** и **Сива горска тъмна (Mollic)**, заемат 925.7 ха, или 37.6 % от дървопроизводителната площ на общината.

Тези почви са богати, леко песъчливо-глинести до песъчливо-глинести, с кисела до слабо алкална реакция - pH се движи от 4.85 до 7.82 в различните хоризонти, много дълбоки почви. Те са много добре запасени с хумус - от 1.68 до 4.52 т/ха за А-хоризонт като закономерно намалява в дълбочина, като за В-хоризонт се движи от 0.94 до 2.93 т/ха. Общият азот е в достатъчни количества - за А-хоризонт от 0.109 до 0.320 т/ха, като също равномерно намалява в по-долните хоризонти - за В-хоризонт от 0.260 до 0.034 т/ха. Количеството на фосфорните окиси, показва твърде различни резултати от 1.75 до 6. Сивите горски почви са се формирали под влияние на лесостепната растителност, предимно дъбови и по-рядко габъррови комплекси и тревни формации между тях. Почвообразуващите скали са твърде разнообразни – срещат се както на карбонатни скали - варовици и варовити мергели, така и на лъос и лъосовидни образувания. Това.50 кг/ха за А-хоризонт, от 1.05 до 2.12 кг/ха за В-хоризонт и 1.42 кг/ха за С-хоризонт.

Към тях спадат тези почви, в които по цялото протежение на А-хоризонт хумусното съдържание надвишава 2%.

**5.3.1. Сиви горски обикновени почви (Grey Luvisols, haplic)** - Отличават се от тъмните сиви почви с по-ниското съдържание на хумус в А-хоризонт и от там. следва и по-светлият им цвят. Заемат 179.2 ха или 7.3 % от дървопроизводителната площ. Срещат се на полегати стръмни склонове с различно изложение, из цялата територия на горското стопанство. Почвите са от плитки до много дълбоки. По механичен състав са както песъчливи и глинесто-песъчливи, така и леко, средно и тежко песъчливо-глинести. Реакцията е неутрална. Запасеността с фосфорни окиси е достатъчна. Върху тях са се формирали предимно средно богати месторастения и производителността на естествените насаждения не е така висока - III - V бонитет.

Сивите горски почви в зависимост от степента на ерозия се различават както по отношение на мощността на хумусния хоризонт /20.03Осм./ от общата почвена мощност, така и по съдържание на физична глина. Почвената реакция е средно кисела /pH 4.3-4.8/, а съдържанието на хумус е ниско /1.9-2.0%/.

**5.3.2. Сиви горски тъмни почви (Grey Luvisols, mollic)** - Заемат 731.7 ха или 29.8 % от дървопроизводителната площ, което ги прави втори по разпространени в общинските горски територии на Враца. Срещат се из цялата територия, на равни и полегати терени със сенчесто изложение. Почвите са предимно много дълбоки, по-рядко дълбоки. Механичният им състав е сравнително тежък и са леко, средно и тежко песъчливо-глинести. Реакцията е неутрална до слабо кисела. Тъмносивите горски почви са добре запасени с хранителни вещества богати почви. Върху тях много добре се развиват естествените церови, габъррови и смесени насаждения. Културите също показват много добър растеж.

Тъмносивите горски почви не се различават от обикновения чернозем по мощност на хумусния хоризонт и съдържание на физична глина. Почвената реакция е по-неблагоприятна /pH 4.8-5.7/, а хумусното съдържание е незначително по-високо /2.0.02.3%/ . Те осигуряват много добри условия за растеж и развитие на голям набор земеделски култури. Тези условия се влошават при средна степен на ерозия.

**5.3.3. Сиви горски светли почви (Grey Luvisols, albic)** - Заемат 14.8 ха или 0.6 % от дървопроизводителната площ на общината. Срещат се из цялата територия, на равни и полегати терени със сенчесто изложение. Почвите са предимно много дълбоки, по-рядко дълбоки. Механичният им състав е сравнително тежък и са леко, средно и тежко песъчливо-глинести. Реакцията е неутрална до слабо кисела. Тъмносивите горски почви са добре

запасени с хранителни вещества богати почви. Върху тях много добре се развиват естествените церови, габърови и смесени насаждения. Културите също показват много добър растеж.

#### 5.4. Кафяви горски почви – (Cambisols)

Разпространени са в средния и горната част на ниския лесорастителен пояс при надморска височина от 550 м до 1300 м н.в. (1 093.7 ха или 44.5 % от дървопроизводителната площ). Релефът е планински със стръмни до много стръмни склонове. Влиянието му върху почвообразователния процес се изразява в отцедливостта, проветривостта и водно-топлинния режим.

Почвеният профил е пълен от типа ОАВС. Характерна диагностична особеност е, че А-хоризонт достига до 25-30 см (средно мощен), а отношението В:А хоризонт може да нарастне до 3 и повече пъти. Хумусният хоризонт може да бъде тъмен или светъл. Тъмният цвят е характерен за кафяви горски, разпространени на по-голяма надморска височина в границите на ареала на разпространение на типа, на по-сенчести изложения и с по-голямо участие на иглолистна растителност. Светлият цвят на хумусния хоризонт е характерен за кафяви горски почви, разпространени под букови гори, на терени с по-големи наклони и по-южни изложения. Механичният състав варира от глинесто-песъчлив до средно песъчливо-глинест. Съдържанието на хумус е високо - от 2 до 10% в повърхностния хоризонт и рязко намалява с увеличаване на дълбочината. Съдържанието на общ азот е 8 до 12 пъти по-ниско от това на хумуса. Почвите са бедни на фосфор и добре запасени с калий. Реакцията е кисела (pH 4,2 - 6,7).

**5.4.1. Кафяви горски наситени почви** - заемат 1 073.5 ха или 43.7 % от площта на горски територии, собственост на общината, което ги прави най-често срещаните за горските територии, собственост на община Враца. Срещат се два подтипа - светли и преходни. А-хоризонтът е сравнително маломощен и добре запасен с хумус и общ азот, а В-хоризонт е значително по-беден на хранителни вещества. По механичен състав са предимно глинесто-песъчливи.

Върху тези почви растат предимно букови насаждения с участие на габър, и по-малко благун, зимен дъб и цер.

**5.4.2. Кафяви горски ненаситени почви** - заемат само 20.4 ха или 0.8 % от площта на горските територии, собственост на общината. Срещат се два подтипа - светли и преходни. А-хоризонтът е сравнително маломощен, а В-хоризонт е значително по-беден на хранителни вещества. Овлажняването е слабо. Бедна е на хранителни вещества. По механичен състав са предимно глинесто-песъчливи.

Върху тези почви растат предимно букови насаждения с участие на габър, и по-малко благун и цер.

#### 5.5. Обикновени рендзини - Rendzinas haplic

Рендзините, известни и като (хумусно-карбонатни почви) по произход, химични свойства и състав са противоположни на ранкерите. Това са твърде плитки до плитки, изградени само от един хоризонт, но той е черен или кафяв и е по-глинест. Обикновените рендзини, заемат 406.8 ха, или 16.5 % от дървопроизводителната площ на общината.

Задължително условие за дефинирането на тези почви е съдържанието на повече от 40% карбонати в техния профил или в скалата под него.

### 6. ЕРОЗИЯ

Разпределението на общата площ на горскостопанската единица по видове гори и степени на ерозия е посочено в **таблица № 9**.

Ерозионни процеси на територията на горските масиви, собственост на община Враца, са относително слаби, като се наблюдава I степен на ерозия върху 3.6 ха, II степен – върху 8.4 ха, III степен – върху 51.6 ха и IV степен на ерозия върху 170.4 ха, основно при нискостъблените гори – 203.0 ха от 232.1 ха. Останалите площи са неерозирани на площ от 2 256.8 ха или 90.6 %.

Разпределението на общата площ на горски територии по видове гори и степени на ерозия е посочено в **таблица № 9**.



**Таблица № 9****Разпределение на общата площ по група гори и степени на ерозия**

Група гори	Неерозирана	I	II	III	IV	V	Всичко
	хектари						
иглолистни	117.1	-	-	-	-	-	117.1
широколистни високост.	653.1	-	-	-	1.5	-	654.6
изд. за превръщане	764.3	1.3	-	-	26.2	-	791.8
нискостъблени	584.1	0.6	8.4	51.6	142.4	-	787.1
тополови	16.5	-	-	-	-	-	16.5
голи площи	121.7	1.7	-	-	0.3	-	123.7
<b>всичко</b>	2256.8	3.6	8.4	51.6	170.4	-	2490.8
проценти	90.6	0.2	0.3	2.1	6.8	-	100.0

Разпределението на общата площ на горски територии по видове гори и видове ерозия е посочено в **таблица № 10**.

**Таблица № 10****Разпределение на общата площ по групи гори и видове ерозия (разпространение на ерозията)**

Група гори	Без ерозия	Площна	Струйчеста	Браздова	Ровинна	Дълбочинна	Всичко
	хектари						
иглолистни	117.1	-	-	-	-	-	117.1
широкол. високост.	653.1	1.5	-	-	-	-	654.6
изд. за превръщане	764.3	27.5	-	-	-	-	791.8
нискостъблени	584.1	201.3	1.7	-	-	-	787.1
тополови	16.5	-	-	-	-	-	16.5
голи площи	121.7	2.0	-	-	-	-	123.7
<b>всичко</b>	2256.8	232.3	1.7	-	-	-	2490.8
проценти	90.6	9.3	0.1	-	-	-	100.0

Наличната ерозия е площна. В **таблица № 11** е посочена действителната площ обхваната от ерозионни процеси, като незасегнатата част на подотделите е дадена в графа “без площна ерозия”.

**Таблица № 11****Разпределение на подложената на ерозия площ по видове ерозия**

	Без площна ерозия	Площна	Струйчеста	Браздова	Всичко
	хектари				
<b>Всичко</b>	2432.7	57.2	0.8	-	2490.8
в т.ч. с ровини	-	-	-	-	-
в т.ч. без ровини	2432.7	57.2	0.8	-	2490.8

От наличните ерозирані местораствения в района на горските територии, собственост на общината, ерозията е без ровини..

## 7. РАСТИТЕЛНОСТ

Съгласно горско-географското райониране на България (“Класификационна схема на типовете горски местораствения в РБ” – 2011 г.) община Враца попада в **Мизийската горско-растителна област, подобласт Северна България**.

По отношение на вертикалното райониране територията на общината се намира в един пояс и два подпояса.

**М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.)**

**М-I-1 - Подпояс на заливните и крайречни гори (0-600 м н.в.)**

**М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.)**

**М-I-3 - Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400 - 600 м н.в.)**

**М-II - Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м н.в.)**

**М-II-1 - Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.)**

**М-II-2 - Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1000 - 1500 м н.в.)**

В подпояса на заливните и крайречни гори (**М-I-1**) естествената растителност е представена от ясен, върба и елша. Те образуват чисти и смесени издънкови насаждения. Културите създадени тук са предимно от различни клонове тополи (И-214, Бахелиери, Агате и други).

В подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (**М-I-2**), преобладават чисти и смесени гори от цер, благун, зимен дъб, габър, бук и сребролистна липа. В тях се срещат единично или с по една-две десети мъждрян, клен, мекиш, бряст и други. Келявия габър тук се среща главно в подлеса и на малки площи като чисти, закелявели горички.

В подпояса (**М-I-3**) естествената растителност, която се среща е представена от цер, зимен дъб, благун, габър, липи и по-малко от бук. Тези дървесни видове образуват както чисти така и смесени издънкови насаждения с подлес от келяв габър, дрян, глог, леска и други. Келявият габър образува чисти и смесени издънкови насаждения с ниска производителност. На места са създадени култури от черен и бял бор, акация и ясен.

Растителните формации са главно от цер, благун, зимен дъб, ясен, габър, келяв габър, клен, мъждрян и съпътстващите ги храстови видове. Те са с различна производителност – от I до V бонитет, като за това им състояние е допринесла и антропогенната дейност - сечи, паша и др.

Културите в района са предимно от бял и черен бор. На много места се срещат и такива от червен дъб, череша, планински ясен, цер, благун, бреза, различни клонове тополи и други, които образуват чисти и смесени с естествено срещащата се растителност. На много места се среща акцията, като култури и издънкови насаждения, възобновили се след изсичането на културите.

Основните дървесни видове, който дават облика на Среднопланинския пояс (**М-II**) са букът и габърът. Те образуват, както чисти така и смесени семенни и издънкови насаждения. В тези насаждения единично или с по една две десети се срещат явор, турска леска, трепетлика, клен и други. Келявият габър и мъждряна, освен като подлес, образуват чисти и смесени насаждения с ниска производителност на стръмни и много стръмни предимно ерозирани терени. Културите, създадени тук, са основно от бял и черен бор, смърч и др.

Многогодишната стопанска дейност на човека общо взето се е отразила благоприятно върху общото състояние на гората. Голяма част от насажденията са запазени с добър сортиментен състав. В по-голямата част възобновяването е добро и гарантира в бъдеще условия за действително възпроизводство на дървесина. На отделни места има повреди предимно от паша на селскостопански добитък, което е довело до някои неблагоприятни въздействия в растежа и развитието на дървесната растителност.

В **таблица № 12** е показано разпределението на залесената площ на общината по видове и групи гори.

**Таблица № 12**  
**Разпределение на залесената площ по видове и групи гори в ха**

Видове гори	Групи гори				Общо	%
	иглолистни	широкол. високостъбл.	изд. за превр.	ниско стъблени		
1. Гори от бял бор	37.5	-	-	-	37.5	1.6
1.2 - Култури от бял бор в зона	36.3	-	-	-	36.3	1.5
1.3 – К-и от бял бор – извън зона	1.2	-	-	-	1.2	0.1
2. Гори от черен бор	74.3	-	-	-	74.3	3.1
2.2 – К-ри от черен бор в зона	28.9	-	-	-	28.9	1.2
2.3 – К-ри от черен бор извън. зона	45.4	-	-	-	45.4	1.9
3. Гори от смърч	4.4	-	-	-	4.4	0.2
3.2 – К-ри от смърч в зона	4.2	-	-	-	4.2	0.2
3.3 – К-ри от смърч – извън зона	0.2	-	-	-	0.2	-
9. Култури от чужди игл. видове	0.9	-	-	-	0.9	-
11. Термофилни букови гори	-	392.5	-	-	392.5	16.6
11.1 - Семенни термоф. букови гори	-	392.5	-	-	392.5	16.6
12. Гори от зимен дъб	-	5.0	-	-	5.0	0.2
12.1 - Семенни гори от зимен дъб	-	5.0	-	-	5.0	0.2
13. Смесени дъбови	-	3.5	-	-	3.5	0.2
13.1 – Ест. семенни см. дъбови гори	-	1.0	-	-	1.0	-
13.2 - Култури от дъбове	-	2.5	-	-	2.5	0.2
14. Гори от цер	-	0.4	-	-	0.4	-
14.1 - Семенни гори от цер	-	0.4	-	-	0.4	-
16. Крайречни гори	-	16.5	-	-	16.5	0.7
16.1 - Естествени крайречни гори	-	8.1	-	-	8.1	0.3
16.2 - Култури от хибридни тополи	-	8.4	-	-	8.4	0.4
19. Гори от обикновен габър	-	18.6	-	-	18.6	0.8
19.1 - Семенни гори от об. габър	-	18.6	-	-	18.6	0.8
20. Гори от липи	-	84.2	-	-	84.2	3.6
20.1 - Естествени липови гори	-	72.4	-	-	72.4	3.1
20.2 - Култури от липа	-	11.8	-	-	11.8	0.5
21. Смесени широколистни гори	-	144.4	-	-	144.4	6.1
22. Гори от бреза	-	2.4	-	-	2.4	0.1
22.2 - Култури от бреза	-	2.4	-	-	2.4	0.1
23. Група изд. за превръщане	-	3.4	791.8	-	795.2	33.6
23.1 – Изд. термофилни букови гори	-	-	146.0	-	146.0	6.2
23.3 - Издънкови гори от зимен дъб	-	-	40.6	-	40.6	1.7
23.4 – Изд. смесени дъбови гори	-	-	116.3	-	116.3	4.9
23.5 - Издънкови церови гори	-	-	387.0	-	387.0	16.4
23.6 – Изд. гори от обикновен габър	-	-	87.5	-	87.5	3.7
23.7 – Ест. гори от трепетлика	-	3.4	-	-	3.4	0.1
23 - Издънкови гори за превръщане	-	-	14.4	-	14.4	0.6
24. Гори от акация	-	-	-	66.8	66.8	2.8
25. Гори от келяв габър	-	-	-	720.3	720.3	30.4
27. Орехови култури	-	0.2	-	-	0.2	-
ВСИЧКО	117.1	671.1	791.8	787.1	2367.1	100.0

### 7.1. Степен на естественост на горскодървесната растителност

Около 1/4 от чистите горски насаждения (671.1 ха – 28.4 % от залесената площ на общината) са със семенен естествен произход, без да са първични екосистеми, тъй като в тях са провеждани редовни сечи, вкл. възобновителни. Независимо от това в значителна част от горските територии в естествен вид е запазена горската растителност. Това са горите на скални и урвисти терени, лесонепригодните площи обрасли с дървесна и храстова растителност, в които отсъства и за достатъчно продължителен период от време е отсъствала човешка намеса.

Трябва да се извършва постепенна подмяна на не местните видове с местни, подходящи за условията на месторастене, както и постепенна трансформация на част от създадените иглолистни култури извън естествената им зона на разпространение в устойчиви разновъзрастни и смесени по състав и произход насаждения, чрез провеждане на подходящи регулиращи и възстановителни дейности.

## 8. ТИПОВЕ МЕСТОРАСТЕНИЯ

Използваната в плана класификация разглежда типа месторастене като основна таксонометрична единица, реално съществуваща и определена в рамките на съответните екологични параметри - климатични, орографски, едафични.

Горските месторастения са определени на базата на относителната еднородност на климатичните, почвени, релефни и хидроложки условия. Те обхващат горски площи с относително еднакъв лесорастителен ефект. При еднакви други условия, типовете горски месторастения се определят на базата на подтиповото разнообразие на генетичния тип почва, а в отделни случаи и на базата на самия тип почва.

Отделните фактори, определящи формирането на даден тип месторастене действат комплексно и взаимно свързано, като оказват влияние и върху развитието на горската растителност.

Правилното определяне на типовете горски месторастения е от първостепенна важност за правилното планиране на бъдещата горскостопанска дейност и за формирането на оптимален бъдещ състав на насажденията.

Разгледаните дотук физико-географски, хидроложки, геоложки, климатични, почвени и растителни условия на територията на община Враца обуславят едно много голямо типово разнообразие. В общината са определени и картирани 94 типа месторастения, от които 1 на ерозиран почви

Разпределението на дървопроизводителните площи по типове горски месторастения е дадено в **таблица № 13**.

**Таблица № 13**  
**Разпределение на дървопроизводителната площ по типове месторастения**

№	Наименование на типовете месторастения	Съкратено обозначение	Дървопроизв. площ	
			ха	%
	<b>Мизийска горскорастителна област</b>	<b>М</b>		
	<b>Подобласт Северна България</b>	<b>СБ</b>		
	<b>Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предплан. пояс на дъбовите гори</b>	<b>М-I</b>		
	<b>Подпояс на заливните и крайречни гори</b>	<b>М-I-1</b>		
1.	Богато, свежо на алувиална наситена почва	Д <sub>2</sub> (7)	12.9	0.5
	<b>Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори</b>	<b>М-I-2</b>		
2.	богато, свежо до влажно на обикновен чернозем или сива горска, тъмна	СД <sub>23</sub> (11)	39.0	1.6
3.	Богато, свежо на обикновен чернозем или сива горска почва ,тъмна	Д <sub>2</sub> (12)	273.5	11.4
4.	Богато, сухо на обикновен чернозем или сива горска почва ,тъмна	Д <sub>1</sub> (13)	109.0	4.5
5.	Средно богато до богато, свежо, на сива горска тъмна	СД <sub>2</sub> (14)	274.7	11.5
6.	Средно богато, сухо, на сива горска почва, обикновена и тъмна	С <sub>1</sub> (15)	107.6	4.5
7.	Сухо, на сива горска почва обикновена	В <sub>1</sub> (138)	31.0	1.3
	<b>Общо за подпояса</b>		<b>834.8</b>	<b>34.8</b>
	<b>Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори</b>	<b>М-I-3</b>		
8.	Средно богато до богато, свежо, на сива горска обикновена и тъмна	СД <sub>2</sub> (17)	15.3	0.6
9.	Средно богато,свежо до сухо, на сива горска почва, обикновена	С <sub>1</sub> (20)	46.5	2.0
	<b>Общо за подпояса</b>		<b>61.8</b>	<b>2.6</b>
	<b>Общо за пояса</b>		<b>909.5</b>	<b>37.9</b>
	<b>Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни</b>	<b>М-II</b>		
	<b>Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела</b>	<b>М-II-1</b>		
10.	Средно богато до богато, свежо до влажно на кафява горска	СД <sub>23</sub> (29)	35.9	1.5
11.	Средно богато, свежо на кафява горска	С <sub>2</sub> (30)	252.6	10.5
12.	Бедно, сухо до свежо на кафява горска ненаситена	В <sub>1,2</sub> (31)	77.5	3.2

№	Наименование на типовете месторастения	Съкратено обозначение	Дървопроизв. площ	
			ха	%
	<b>Общо за подпояса</b>		<b>366.0</b>	<b>15.2</b>
	<b>Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч</b>	<b>М-II-2</b>		
13.	богато, свежо на кафява горска	D <sub>2</sub> (34)	138.0	5.8
14.	Средно богато до богато, свежо до влажно на кафява горска	CD <sub>23</sub> (35)	11.8	0.5
15.	Средно богато, свежо на кафява горска	C <sub>2</sub> (36)	333.8	14.0
16.	бедно, сухо до свежо на кафява горска ненаситена	B <sub>1,2</sub> (38)	19.8	0.8
	<b>Общо за подпояса</b>		<b>503.4</b>	<b>21.1</b>
	<b>Общо за пояса</b>		<b>869.4</b>	<b>36.3</b>
	<b>Типове месторастения на интразонални почви</b>			
17.	Средно богато, свежо, на обикновена рендзина	C <sub>2</sub> (121)	35.0	1.5
18.	Много бедно до бедно на обикновена рендзина	AB <sub>1</sub> (122)	119.6	5.0
19.	Средно богато, свежо, на обикновена рендзина	C <sub>2</sub> (124)	21.6	0.9
20.	Бедно, свежо, на обикновена рендзина	B <sub>1,2</sub> (125)	204.5	8.6
	<b>Общо на интразонални почви</b>		<b>380.7</b>	<b>16.0</b>
	<b>Типове месторастения на ерозиранни почви</b>			
21.	Бедно, Сухо, сухо до свежо, свежо на сива горска почва	B <sub>1,1,2,2</sub> (131)	11.1	0.5
22.	Много бедно, много сухо и сухо, на сива горска почва	A <sub>0</sub> , A <sub>1</sub> (132)	7.3	0.3
23.	Бедно, Сухо, сухо до свежо, свежо на кафява горска почва	B <sub>1,1,2,2</sub> (133)	52.5	2.2
24.	Много бедно, сухо до свежо, на кафява горска почва	A <sub>1,2</sub> (134)	162.8	6.8
	<b>Общо на ерозиранни месторастения</b>		<b>233.7</b>	<b>9.8</b>
	<b>Общо за общината</b>		<b>2 393.3</b>	<b>100.0</b>

## Кратко описание на типовете горски месторастения

Цялата площ на горските територии, собственост на община Враца, попада в Мизийската горскорастителна област, подобласт Северна България. Определени са двадесет и четири типа месторастения, като четири от тях са интразонални и четири са ерозиранни.

### М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в)

#### М-I-1 - Подпояс на заливните и крайречни гори (0-600 м н.в)

##### Д<sub>2</sub>(7) - крайречно, свежо на алувиална наситена почва - (типично тополово)

Това месторастение заема площ 12.9 ха или 0.5 .6% от дървопроизводителната площ на общината. Разпространено е предимно по поречията на големите реки.

Почвите са много дълбоки, некаменливи и свежи. Естествената растителност е представена предимно от чисти и смесени насаждения от върба, елша, планински ясен и други. Върху него са създадени предимно тополови култури от И-214, Бахелиери и Агате с производителност от I до III бонитет.

#### М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в)

##### Д<sub>2,3</sub>(11) – долинно, богато, свежо до влажно, на обикновен чернозем или сива горска почва тъмна

Това месторастение заема 39.0 ха или 1.6 % от дървопроизводителната площ. Среща се на полегати терени и в пониженията, на сенчести изложения. Разпространено е предимно по долините, върху обикновен чернозем или сиви горски тъмни почви, в близост до водни течения.

Тук се срещат чисти и смесени насаждения от върба, трепетлика, планински ясен, сребролистна липа, цер и други с производителност от I до V бонитет. Културите създадени на това месторастение са предимно от различни клонове тополи - И-214, Бахелиери и други с производителност предимно от III бонитет..

##### Д<sub>2</sub>(12) – равнинно, богато, свежо, на обикновен чернозем или сива горска почва тъмна

Това месторастение заема 273.5 ха или 11.4 % от дървопроизводителната площ. Среща се на равни и полегати терени предимно със сенчести изложения. Почвите, на които се е формирало са обикновен чернозем или сиви горски тъмни. Естествената растителност, която се е настанила на тези месторастения е главно от чисти и смесени горунови, благунови, церови, летендъбови и габърови насаждения от I до V бонитет, често смесени с планински ясен, сребролистна липа, мъждрян и други.

В много насаждения под склопа са се настанили като подлес келяв габър, дрян, глог и други. Създадените култури са предимно от акация, бял и черен бор, смесени на места с дъбове, по-рядко със липа и други.

Тук създадените култури от червен дъб са с много добра производителност. Тополовите култури от И 214 ще се запазят. Тенденцията е в бъдеще сегашния състав на естествените насаждения да не се променя значително. Основните дървесни видове остават дъбовете, които ще участвуват в смесени насаждения, докато изкуствено внесените дървесни видове ще намалят участието си. Производителността на месторастенето ще бъде I-II бонитет.

#### **Д1(13) - Равнинно и на склонове, богато, сухо на обикновен чернозем или сива горска тъмна почва -**

Заема площ от 109.0 ха, или 4.5 % от дървопроизводителната площ на общинските горски територии. Среща се на равни, полегати и наклонени терени предимно на припечни изложения. Формирало се е на обикновен чернозем и сиви горски тъмни почви. Насажденията на това месторастене са чисти и смесени от благуи и цер. Производителността им е от I до V бонитет, като подлес в тях се срещат келявия габър, дряна и други.

Създадените на това месторастене култури от акация, една част от които в последствие са станали издънкови насаждения също имат добра производителност. На това месторастене са създадени черборови и бялборови култури, както чисти така и смесени с естествената растителност.

В бъдеще ще се разчита предимно на естествената растителност, като ще се запазят предимно благуиновите и церови насаждения, като се внасят и спътникът им - сребролистната липа.

#### **СД2(14) – средно богато до богато, свежо, на сива горска почва тъмна**

Това месторастене заема 274.7 ха или 11.5 % от дървопроизводителната площ на общината. Среща се на полегати и наклонени терени със различно изложение. Формирало се е върху обикновен чернозем и сиви горски почви, дълбоки, слабо каменливи, свежи.

Основните насаждения, които се срещат на това месторастене са чистите и смесени церови, габъррови, горунови, благуинов и липови с продуктивност - I до V бонитет. Създадените култури са от бял и черен бор, както и от естествено срещащи се дървесни видове. На това месторастене са създадени и култури от акация и гледичия с добра производителност, която на места образува издънкови насаждения, поради специфичния си начин на стопанисване.

В подходящия състав се предвижда да се запази естествената растителност за сметка на иглолистните дървесни видове, като се внася, като спътник на дъбовете и сребролистна липа. Очакваемата производителност на бъдещите дървостои ще бъде висока - I-II бонитет.

#### **С1(15) – средно богато, сухо, на сива горска почва тъмна**

Това месторастене заема 107.6 ха или 4.5 % от дървопроизводителната площ. Среща се на полегати и наклонени терени предимно на припечни изложения. Формирало се е върху обикновен чернозем и сиви горски почви, дълбоки до среднодълбоки, със слабо овлажняване

На това месторастене се срещат най-вече чисти благуинов и церови насаждения, както и смесени насаждения от благуи, цер, габър липа и други. Производителността им е от II до V бонитет. Създадените култури са както чисти, така и смесени с естествената растителност от черен и бял бор със същата производителност. Тук са създадени чисти и смесени акациев култури с производителност II - V бонитет.

В бъдеще се предвижда увеличаване участието на благуи и цера, като по сухоустойчиви видове за сметка на белия бор. Там където ще се извършат реконструкции на слабопродуктивните насаждения и успешно изведените такива ще се запази черния бор. Като спътник ще се предпочита сребролистната липа. Също така ще се запазят и акациевите насаждения и култури. Очакваемата производителност на бъдещите дървостои ще бъде висока – I - III бонитет.

#### **С1(138) – равнинно и на склонове, бедно, сухо, на сива горска почва тъмна и обикновена**

Това месторастене заема 31.0 ха или 1.3 % от дървопроизводителната площ на общинските гори. Среща се на полегати и наклонени терени с различни изложения. Формирано е върху плитки, слабо каменливи сиви обикновени и сиви горски тъмни почви.

Насажденията на това месторастене са предимно чисти от благуи, на места смесени с цер и космат дъб с много ниска производителност от V бонитет. В бъдеще тези насаждения ще бъдат предимно от черен бор, като с това се цели увеличаване производителността на насажденията.

Културите създадени тук са предимно чисти от черен бор. В бъдеще тези култури ще бъдат запазени

### **М-I-3-Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (0-600 м н.в)**

#### **СД2(17) - равнинно и на склонове, средно богато до богато, свежо на сива тъмна и сива горска обикновена почва**

Заема площ от 15.3 ха, което е 0.6 % от дървопроизводителната площ на общинските горски територии. Среща се предимно на равни и наклонени терени със сенчести изложения. Почвите, върху които се е формирало са предимно сиви горски, дълбоки, слабо каменливи, свежи

На него са се развили чисти и смесени букови, липови, габъррови, церови и горунови насаждения. Производителността им е висока предимно от I до III бонитет. Създадените тук култури са чисти и смесени от иглолистни дървесни видове - бял бор, дуглазка, и от широколистни - предимно от акация и други.

В бъдеще ще се разчита предимно на естествената растителност, която има добра производителност, като се внасят и други нейни спътници. Акациевите насаждения и култури ще бъдат запазени. Очакваемата производителност е предимно от II бонитет.

#### **С2,1(20) - на склонове, средно богато, свежо до сухо на сива горска обикновена почва**

Заема 46.5 ха или 2.0 % от дървопроизводителната площ на общинските гори. Среща се предимно на сенчести склонове на полегати и наклонени терени. Почвите, на които е формирано, са сиви горски, средно дълбоки до дълбоки, слабо каменливи, свежи.

Насажденията, които се срещат тук, са чисти и смесени от зимен дъб, цер, габър, сребролистна липа и бук. В състава с по 1-2 десети или единично, участват бряста, явора, трепетликата и други. Те са с производителност от II до V бонитет. Културите създадени на това месторастение са предимно чисти от черен бор и смесени от бял бор, червен дъб, зимен дъб, планински ясен, бреза, сребролистна липа и други. Производителността на културите е от I до IV бонитет.

В бъдеще ще се увеличи участието на бука, зимния дъб и благуна, за сметка на иглолистните дървесни видове. Като спътници на естествената растителност ще се използват сребролистната липа, планинския ясен и други. Очаква се една много добра средна производителност - II бонитет.

### **М-II - Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни**

#### **II.1. М-II-1. Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела**

#### **СД2,3(29) - на склонове, средно богато до богато, свежо до влажно на кафява горска наситена почва**

Това месторастение заема площ от 35.9 ха, което е 1.5 % от дървопроизводителната площ на общинските горски територии. Разпространено е предимно по долните части на сенчестите склонове и в пониженията. Формирано е върху кафяви горски наситени почви

Растителността, която се среща на тези месторастения е представена от чисти и смесени семенни и издънкови букови и габъррови насаждения с производителност I-IV бонитет. Възобновяването на тези насаждения до голяма степен е затруднено от големите пълноти на насажденията, но където има подходящи условия естественият подраст от 30 до 50 % е изключително жизнен. В тях с по 1-2 десети или единично, като спътници на бука участват явора, шестила, планинския ясен и други. Създаваните култури са предимно смесени от бял бор, смърч, дуглазка и други. На места букът ги е заглушил и в момента са останали по 2-3 десети иглолистни сред бука. На това месторастение са създадени смесени култури и от широколистни дървесни видове - явор, питомен кестен, а на места са създадени култури от акация и тополя.

Предвижда се в бъдеще съставът на естествените насаждения да не се променя съществено, като се даде превес на бука. Очакваемата производителност на бъдещите дървостои ще бъде много висока - I и II бонитет.

**C2(30) - средно богато, свежо на кафява горска наситена почва**

Площта му е 252.6 ха или 10.5 % от дървопроизводителната площ на общината. Среца се по стръмни и наклонени склонове на различни изложения. Почвите, на които се е формирало са кафяви горски наситени.

Естествената растителност, която се е настанила на тези месторастения е от чисти и смесени букови, горунови и габърви насаждения от I до V бонитет. В състава им с малък процент на участие или единично се срещат планинският ясен, черешата, трепетликата, мъждрянът и други. В някои насаждения под склопа са се настанили като подлес келяв габър, леска, дрян и други.

Създадените култури са с преобладание на бял и черен бор, смесени на места с бук, по-рядко с бреза или други иглолистни видове, като смърч, дуглазка и други. На това месторастение са създадени чисти и смесени култури от орех, кестен, зимен дъб и други. В бъдеще основният дървесен вид остава букът и по-рядко зимният дъб, като ще се увеличи тяхното участие за сметка на иглолистните дървесни видове. Производителността на месторастенето ще бъде I-III бонитет.

**B1,2(31) - бедно, сухо до свежо на кафява горска наситена почва -**

Заема площ от 77.5 ха, което е 3.2 % от дървопроизводителната площ на общинските горпи. Среца се на стръмни и много стръмни терени предимно на припечни изложения. Формирало се е на кафяви горски наситени почви.

На това месторастение са създадени бялборови и по-рядко черборови чисти или смесени с бук, зимен дъб и габър култури, с производителност II - IV бонитет. Срещат се и издънкови насаждения и култури от акация. Предвидено е в подходящия състав тези дървостои да се запазват. Очакваемата производителност на бъдещите дървостои е II - III бонитет.

**II.2. M-II-2 Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч****D2(34) - на склонове, богато, свежо на кафява горска наситена почва**

Това месторастение има площ 138.0 ха и заема 5.8 % от дървопроизводителната площ на общинските горски територии. Среца се на наклонени или стръмни терени със северно изложение или в понижения.

Основните насаждения, които се срещат на това месторастение са предимно чистите букови с продуктивност - I до V бонитет. Срещат се и смесени букови насаждения с явор и ясен, също с висока производителност. Създадените култури са предимно смесени от смърч, бял и черен бор с бук предимно от естествен произход. Тяхната производителност е I-III бонитет.

Настоящите насаждения и култури показват много добър растеж на това месторастение и затова в подходящия състав не са предвидени почти никакви промени във видовия състав. Очакваемата производителност на бъдещите дървостои ще бъде висока - I-II бонитет.

**CD2,3(35) - на склонове, средно богато до богато, свежо до влажно на кафява горска наситена почва**

Това месторастение има площ 11.8 ха и заема 0,5 % от дървопроизводителната площ на общината. Среца се на наклонени или стръмни терени със северно изложение или в понижения. Формирало се е също върху кафяви горски наситени почви, дълбоки, но със значително по-добро овлажняване.

На това месторастение се срещат най-вече чисти и смесени насаждения от бук, ясен и явор. Производителността им е висока - I-IV бонитет. В зрелите насаждения тук имаме едно много добро възобновяване около 40-50 % и повече, главно от основните дървесни видове. Създадените култури са предимно смесени от смърч, бял бор и лиственица. Тяхната производителност също е висока - I-IV бонитет.

Настоящите насаждения и култури показват много добър растеж на това месторастение и затова в подходящия състав не са предвидени съществени промени. Като основен дървесен вид ще се толерира букът. Очакваемата производителност на бъдещите дървостои ще бъде висока - I-II бонитет.

**C2(36) - средно богато, свежо на кафява горска наситена почва -**

Това месторастение заема площ от 333.8 ха, което е 14.0 % от дървопроизводителната площ и го прави най-често срещаното върху общинските горски територии. Среца се на наклонени,



стръмни и много стръмни терени с различни изложения. Заема предимно горните части на склоновете и билата.

Чистите букови насаждения са основните насаждения, които се срещат на това месторастение. Под склопа на голяма част от тях има оформен (от 20, на места до 70 %) естествен подраст от бук. По-ограничено са разпространени смесените насаждения, от бук с явор, ясен, трепетлика и други. Производителността им е I-III бонитет и по - рядко IV-V. Създадените култури също са главно смесени смърчови и по рядко чисти от бял бор, смърч и бреза. Много често те са смесени с 1-2 десети бук. Културите са със същата производителност от I до IV бонитет.

В бъдеще тенденцията ще бъде запазване, увеличаване и подобряване на буковите дървостои, които са най-подходящи и най-продуктивни на това месторастение. При културите ще се дава предимство също на бука, но и смесените култури ще намерят своето място тук. Очакваемата производителност ще бъде I-III бонитет.

#### **В1,2(38) - бедно, сухо до свежо на кафява горска наситена почва -**

Заема площ от 19.8 ха или 0.8 % от дървопроизводителната площ на общинските гори. Среща се предимно на припечни склонове, на стръмни терени. Почвите, върху които се е формирало са кафяви горски наситени, плитки и средно дълбоки, силно каменливи, сухи до свежи.

На това месторастение естествените слабопродуктивни букови насаждения са били заменени с бял бор и като спътник е внасяна бреза с производителност от IV бонитет. В бъдеще тези култури ще се запазят.

#### **Интразонални месторастения**

#### **М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в)**

##### **С2(121) - Средно богато, свежо на рендзина обикновена почва**

Това месторастение заема 35.0 ха или 1 5% от дървопроизводителната площ на общината. Среща се предимно на сенчести склонове, на наклонени и стръмни терени. Почвите, върху които се е формирало са рендзини, средно дълбоки, средно каменливи, свежи.

На това месторастение се срещат както чисти, така и смесени насаждения от благун, цер, габър и други, като единично или с по 1-2 десети в състава им участват зимния дъб, трепетликата, липата, явора и други. Производителността им е II-IV бонитет, но се срещат и слабо продуктивни насаждения. Културите създадени тук са чисти и смесени от черен бор, бял бор от иглолистните дървесни видове, а от широколистните се срещат - акацията, кестена и други.

В бъдеще ще се запазват дъбовите насаждения, както и черборовите култури, а ще се намали участието на нископродуктивните насаждения и на белия бор за сметка на черния бор.

##### **АВ1(122) - много бедно до бедно, сухо на рендзина обикновена почва - АВ, (122)**

Това месторастение заема 119.6 ха или 5.0 % от дървопроизводителната площ на общинските горски територии. Среща се предимно на полегати, наклонени и стръмни терени с различни изложения. Почвите, върху които се е формирало са рендзини, плитки, силно каменливи, сухи.

На това месторастение се срещат предимно нископродуктивни смесени и по-рядко чисти насаждения от келяв габър, зимен дъб, благун и цер, като единично или с по 1-2 десети в състава им участват габъра, мъждряна, бука и други. Производителността им е IV-V бонитет. Културите създадени тук са предимно чисти от черен бор, на места са смесени с естествената растителност. Акациевите култури и насаждения които се срещат тук са също с ниска производителност. Поради лошите растителни условия в бъдеще насажденията и културите ще се запазят.

#### **М-II - Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни**

##### **С2(124) - група средно богати, свежи на рендзина обикновена почва в нископланинския подпояс -**

Това месторастение заема 21.6 ха или 0.9 % от дървопроизводителната площ на общината. Среща се предимно на сенчести склонове, на наклонени и стръмни терени. Почвите, върху

които се е формирало са рендзини, средно дълбоки, средно каменливи, свежи. По механичен състав са песъчливо-глинести, с алкална реакция, добре запасени с хранителни вещества с добро овлажняване, средно богати. И месторастенето е определено като средно богато, свежо.

Тук преобладават чистите букови насаждения, като в тях с по една десета участва и габъра. Производителността им е III бонитет. Културите създадени тук са предимно смесени от бял и черен бор с производителност IV бонитет. В бъдеще като основен дървесен вид ще се толерира букът.

**В1,2(125) - група бедни, сухи до свежи на рендзина обикновена почва в нископланинския подпояс -**

Заема площ от 204.5 ха или 8.6 % от дървопроизводителната площ на общинските горски територии. Среща се предимно на припечни склонове, на наклонени терени. Почвите върху които се е формирало са рендзини, плитки, средно каменливи. По механичен състав са глинесто-песъчливи, алкални, слабо запасени с хранителни вещества с неравномерно овлажняване. От тук и месторастенето е определено, като бедно сухо до свежо.

Тук са създадени предимно чисти и по-рядко смесени култури от черен и бял бор с ниска производителност - IV бонитет. В бъдеще тези култури ще се запазят.

**Месторастения на ерозиран почви**

**М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в)**

**В1;1,2;2(131) - бедно, сухо до свежо на слабо или средно ерозирана почва -**

Тази група месторастения заема 11.1 ха площ или 0.5 % от дървопроизводителната площ на общинските гори. Среща се предимно на стръмни и много стръмни склонове предимно на сенчести изложения. Почвата е сива горска светла, плитка до средно дълбока, средно каменлива, ерозирана I-II степен. На това месторастение естествената растителност образува предимно смесени издънкови насаждения от цер, габър, липа и мъждрян с много ниска производителност IV - V бонитет. Акациевите и гледичиеви насаждения и култури, както и културите от черен бор, които се срещат тук са с производителност от III - IV бонитет, като в бъдеще ще се запазят поради специфичните им противоерозионни функции.

**А1,А2(132) – средно, сухо, на сива горска почва обикновена**

Това месторастение обхваща светлосиви горски почви, плитки, силно каменливи, ерозиран в III-V степен, предимно на стръмни и много стръмни терени със слабо овлажняване. Установено е на площ от 7.3 ха или 0.3 % от дървопроизводителната площ на общината и е най-рядко срещаното на нейна територия. Почвата е сива горска светла, плитка до средно дълбока, средно каменлива, ерозирана I-II степен. На това месторастение естествената растителност образува предимно смесени издънкови насаждения от цер, габър, липа и мъждрян с много ниска производителност IV - V бонитет. Акациевите и гледичиеви насаждения и култури, както и културите от черен бор, които се срещат тук са с производителност от III - IV бонитет, като в бъдеще ще се запазят поради специфичните им противоерозионни функции.

**М-II - Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни**

**В1;1,2;2(133) - бедно, сухо до свежо на слабо или средно ерозиран почви**

Тези месторастения заемат 52.5 ха или 2.2 % от горските територии на общината. Разпространени са върху стръмни терени. Почвите са кафяви горски наситени, плитки до средно дълбоки, ерозиран, средно каменливи. На тези месторастения се срещат чисти бял борови култури с ниска производителност IV бонитет. В бъдеще те ще бъдат запазени.

**А1,2(134) - много бедно, сухо до свежо на средно или средно до силно ерозирана почва -**

Това месторастение заема площ от 162.8 ха, което е 6.8 % от дървопроизводителната площ на общинските гори. Среща се на стръмни и много стръмни склонове. Почвите са сиви горски, кафяви наситени и рендзини. В заключение може да се каже, че 85,0% от дървопроизводителната площ на стопанството се заемат от средно богатите и богати

месторастения, което е една добра основа за доброто развитие на гората, като същевременно трябва да се запазват и подобряват специфичните ѝ функции.

## 9. ОЧАКВАН ТЕХНИКО-ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ

С оглед максимално използване потенциалната продуктивност на типовете горски месторастения, биологичните особености на дървесните видове и естествената растителност в района на горските територии, собственост на община Враца, от особено важно значение е правилният избор на подходящ състав, конкретно за всеки подотдел.

Определянето на оптималния подходящ състав е извършено на базата на биологичните и екологични принципи, залегнали в класификационната схема на типовете горски месторастения, както и икономическата нужда от определени видове дървесина, съобразно със сортиментната структура и видовия състав. Наред с това са взети под внимание и специалните функции, които имат да изпълняват насажденията - водоохранни, защитни, рекреационни и други.

В насажденията върху много бедни месторастения и такива с близка масивна подпочвена скала се предвижда запазване на сегашния състав.

Чрез оптималния подходящ състав ще се осигури правилно разпределение на дървопроизводителната площ по дървесни видове и бонитети, с което ще се постигне максимална производителност едновременно с най-добър екологичен ефект.

За да се получи сравнение в продуктивността на насажденията между сегашния и подходящия състав е използван условен среден зрелостен прираст по дървесни видове и бонитет, приведен към пълнота 1,0 и турнус - 100 години за семенните и съответният турнус за издънковите насаждения.

Данните за общия условен среден зрелостен прираст по дървесни видове са дадени в **таблица № 14**.

**Таблица № 14**

**Размер на условния общ среден зрелостен прираст по дървесни видове и бонитети, при сегашен видов състав и видове подходящи за месторастенето**

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха куб.м/ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
			ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
<b>ВИСОКОСТЪБЛЕНИ</b>								
Бял бор	I	8.7	-	-	1.0	9	1.0	9
	II	7.5	-	-	12.2	92	12.2	92
	III	6.2	15.5	96	17.4	108	17.4	108
	IV	4.9	22.4	110	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>37.9</b>	<b>206</b>	<b>30.6</b>	<b>209</b>	<b>30.6</b>	<b>209</b>
Смърч	I	11.4	6.7	76	3.7	42	3.7	42
	II	9.1	0.1	1	1.8	16	1.8	16
	III	7.1	-	-	1.2	9	1.2	9
	<b>Всичко</b>		<b>6.8</b>	<b>77</b>	<b>6.7</b>	<b>67</b>	<b>6.7</b>	<b>67</b>
Черен бор	I	8.7	-	-	0.2	2	0.2	2
	II	7.5	0.2	2	7.7	58	7.7	58
	III	6.2	28.2	175	31.0	192	31.3	194
	IV	4.9	28.0	137	0.5	2	0.5	2
	<b>Всичко</b>		<b>56.4</b>	<b>314</b>	<b>39.4</b>	<b>254</b>	<b>39.7</b>	<b>256</b>
Ела	II	11.6	0.1	1	0.1	1	0.1	1
	<b>Всичко</b>		<b>0.1</b>	<b>1</b>	<b>0.1</b>	<b>1</b>	<b>0.1</b>	<b>1</b>
Дуглазка	I	14.8	1.0	15	0.4	6	0.4	6
	II	11.6	-	-	0.3	3	0.3	3
	III	8.7	-	-	0.1	1	0.1	1
	<b>Всичко</b>		<b>1.0</b>	<b>15</b>	<b>0.8</b>	<b>10</b>	<b>0.8</b>	<b>10</b>

## ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Лиственица	II	7.5	-	-	0.4	3	0.4	3
	III	6.2	0.4	2	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>0.4</b>	<b>2</b>	<b>0.4</b>	<b>3</b>	<b>0.4</b>	<b>3</b>
Бук	I	9.4	-	-	116.5	1095	116.5	1095
	II	7.8	82.8	646	164.2	1281	169.9	1325
	III	6.2	139.8	867	236.6	1467	237.7	1474
	IV	4.7	134.7	633	24.6	116	24.6	116
	V	2.6	25.6	67	0.1	-	0.1	-
	<b>Всичко</b>		<b>382.9</b>	<b>2213</b>	<b>542.0</b>	<b>3959</b>	<b>548.8</b>	<b>4010</b>
Червен дъб	II	6.4	2.2	14	2.1	13	9.6	61
	III	5.0	0.3	2	3.2	16	3.2	16
	<b>Всичко</b>		<b>2.5</b>	<b>16</b>	<b>5.3</b>	<b>29</b>	<b>12.8</b>	<b>77</b>
Зимен дъб	I	7.8	-	-	0.5	4	0.5	4
	II	6.4	1.7	11	11.8	76	11.8	76
	III	5.0	6.6	33	29.0	145	29.0	145
	IV	3.7	1.7	6	8.9	33	8.9	33
	V	1.4	1.4	2	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>11.4</b>	<b>52</b>	<b>50.2</b>	<b>258</b>	<b>50.2</b>	<b>258</b>
Летен дъб	II	6.4	-	-	2.1	13	2.1	13
	III	5.0	-	-	1.6	8	1.6	8
	IV	3.7	-	-	0.1	-	0.1	-
	<b>Всичко</b>		<b>-</b>	<b>-</b>	<b>3.8</b>	<b>21</b>	<b>3.8</b>	<b>21</b>
Благун	I	7.8	-	-	0.3	2	0.3	2
	II	6.4	-	-	29.7	190	29.7	190
	III	5.0	0.2	1	70.4	352	70.4	352
	IV	3.7	1.1	4	37.9	140	37.9	140
	V	1.4	0.2	-	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>1.5</b>	<b>5</b>	<b>138.3</b>	<b>684</b>	<b>138.3</b>	<b>684</b>
Цер	I	7.8	-	-	1.4	11	1.4	11
	II	6.4	5.4	35	91.6	586	91.6	586
	III	5.0	10.3	52	196.3	982	196.9	984
	IV	3.7	1.9	7	36.5	135	36.5	135
	V	1.4	0.9	1	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>18.5</b>	<b>95</b>	<b>325.8</b>	<b>1714</b>	<b>326.4</b>	<b>1716</b>
Габър	I	9.4	2.1	20	6.4	60	6.4	60
	II	7.8	5.8	45	42.3	330	42.3	330
	III	6.2	12.3	76	32.1	199	32.1	199
	IV	4.7	10.9	51	8.1	38	8.1	38
	V	2.6	4.1	11	12.7	33	12.7	33
	<b>Всичко</b>		<b>35.2</b>	<b>203</b>	<b>101.6</b>	<b>660</b>	<b>101.6</b>	<b>660</b>
Бряст	II	6.4	-	-	2.1	13	2.1	13
	III	5.0	0.2	1	3.7	18	3.7	18
	IV	3.7	3.3	12	7.5	28	7.5	28
	V	1.4	0.2	-	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>3.7</b>	<b>13</b>	<b>13.3</b>	<b>59</b>	<b>13.3</b>	<b>59</b>
Трепетлика	I	8.9	0.5	4	0.3	3	0.3	3
	II	7.4	-	-	1.8	13	1.8	13

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	III	5.4	2.9	16	2.3	12	2.3	12
	IV	4.2	2.2	9	1.1	5	1.1	5
		<b>Всичко</b>	<b>5.6</b>	<b>29</b>	<b>5.5</b>	<b>33</b>	<b>5.5</b>	<b>33</b>
Явор	II	7.8	5.3	41	5.2	41	5.2	41
	III	6.2	0.1	1	3.5	22	3.5	22
	IV	4.7	3.5	16	5.3	25	5.3	25
	V	2.6	4.9	13	-	-	-	-
		<b>Всичко</b>	<b>13.8</b>	<b>71</b>	<b>14.0</b>	<b>88</b>	<b>14.0</b>	<b>88</b>
Бреза	II	5.7	-	-	1.1	6	1.1	6
	III	4.4	2.3	10	2.3	10	2.3	10
	IV	3.2	1.9	6	-	-	-	-
	V	2.2	0.5	1	-	-	-	-
		<b>Всичко</b>	<b>4.7</b>	<b>17</b>	<b>3.4</b>	<b>16</b>	<b>3.4</b>	<b>16</b>
Орех	I	7.8	1.7	13	4.1	32	4.1	32
	II	6.4	2.0	13	1.1	7	1.1	7
	III	5.0	-	-	0.1	-	0.1	-
	IV	3.7	1.2	4	3.0	11	3.0	11
	V	1.4	3.4	5	-	-	-	-
		<b>Всичко</b>	<b>8.3</b>	<b>35</b>	<b>8.3</b>	<b>50</b>	<b>8.3</b>	<b>50</b>
Космат дъб	III	5.0	-	-	0.5	2	0.5	2
	IV	3.7	-	-	2.4	9	2.4	9
		<b>Всичко</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2.9</b>	<b>11</b>	<b>2.9</b>	<b>11</b>
Върба	II	7.5	-	-	0.6	4	0.6	4
	III	6.2	2.4	15	0.1	1	0.1	1
	IV	4.9	-	-	0.1	-	0.1	-
		<b>Всичко</b>	<b>2.4</b>	<b>15</b>	<b>0.8</b>	<b>5</b>	<b>0.8</b>	<b>5</b>
Джанка	IV	3.7	-	-	0.6	2	0.6	2
	V	1.4	0.6	1	-	-	-	-
		<b>Всичко</b>	<b>0.6</b>	<b>1</b>	<b>0.6</b>	<b>2</b>	<b>0.6</b>	<b>2</b>
Черна елша	I	8.5	0.5	4	0.5	4	0.5	4
		<b>Всичко</b>	<b>0.5</b>	<b>4</b>	<b>0.5</b>	<b>4</b>	<b>0.5</b>	<b>4</b>
Клен	I	7.8	0.2	2	0.4	3	0.4	3
	II	6.4	-	-	5.9	38	5.9	38
	III	5.0	1.8	9	16.7	84	16.7	84
	IV	3.7	7.3	27	13.0	48	13.0	48
	V	1.4	7.8	11	7.7	11	7.7	11
		<b>Всичко</b>	<b>17.1</b>	<b>49</b>	<b>43.7</b>	<b>184</b>	<b>43.7</b>	<b>184</b>
Круша	III	5.0	-	-	1.0	5	1.0	5
	IV	3.7	1.0	4	0.6	2	0.6	2
	V	1.4	0.6	1	-	-	-	-
		<b>Всичко</b>	<b>1.6</b>	<b>5</b>	<b>1.6</b>	<b>7</b>	<b>1.6</b>	<b>7</b>
Турска леска	II	6.4	-	-	0.7	4	0.7	4
	III	5.0	-	-	13.0	65	13.0	65
	IV	3.7	15.4	57	6.9	26	6.9	26
	V	1.4	5.2	7	-	-	-	-
		<b>Всичко</b>	<b>20.6</b>	<b>64</b>	<b>20.6</b>	<b>95</b>	<b>20.6</b>	<b>95</b>
Едролистна липа	I	6.4	-	-	1.1	7	1.1	7

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	II	5.3	2.7	14	8.8	47	8.8	47
	III	4.2	7.5	31	0.3	1	0.3	1
		<b>Всичко</b>	<b>10.2</b>	<b>45</b>	<b>10.2</b>	<b>55</b>	<b>10.2</b>	<b>55</b>
Сребролистна липа	I	6.4	0.5	3	7.8	50	7.8	50
	II	5.3	11.3	60	40.6	215	50.6	268
	III	4.2	36.6	154	25.1	105	25.1	105
	IV	3.2	11.0	35	1.4	4	1.4	4
	V	2.2	7.5	16	-	-	-	-
		<b>Всичко</b>	<b>66.9</b>	<b>268</b>	<b>74.9</b>	<b>374</b>	<b>84.9</b>	<b>427</b>
Мекиш	III	5.0	-	-	0.2	1	0.2	1
		<b>Всичко</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>0.2</b>	<b>1</b>	<b>0.2</b>	<b>1</b>
Източен чинар	III	5.0	-	-	0.7	4	0.7	4
	IV	3.7	0.7	3	-	-	-	-
		<b>Всичко</b>	<b>0.7</b>	<b>3</b>	<b>0.7</b>	<b>4</b>	<b>0.7</b>	<b>4</b>
Американски ясен	II	6.4	-	-	0.3	2	0.3	2
	III	5.0	0.3	2	-	-	-	-
		<b>Всичко</b>	<b>0.3</b>	<b>2</b>	<b>0.3</b>	<b>2</b>	<b>0.3</b>	<b>2</b>
Планински ясен	I	7.8	8.2	64	9.4	73	9.4	73
	II	6.4	13.6	87	16.0	102	17.0	109
	III	5.0	28.5	142	34.2	171	34.2	171
	IV	3.7	33.4	124	44.1	163	44.1	163
	V	1.4	16.9	24	-	-	-	-
		<b>Всичко</b>	<b>100.6</b>	<b>441</b>	<b>103.7</b>	<b>509</b>	<b>104.7</b>	<b>516</b>
тп Bachelieri	II	16.5	-	-	1.7	28	1.7	28
	III	9.7	4.5	44	2.8	27	2.8	27
		<b>Всичко</b>	<b>4.5</b>	<b>44</b>	<b>4.5</b>	<b>55</b>	<b>4.5</b>	<b>55</b>
тп I-214	II	16.5	6.8	112	11.8	195	11.8	195
	III	9.7	5.7	55	0.7	7	0.7	7
		<b>Всичко</b>	<b>12.5</b>	<b>167</b>	<b>12.5</b>	<b>202</b>	<b>12.5</b>	<b>202</b>
<b>Всичко ВИСОКОСТЪБЛЕНИ</b>			<b>829.2</b>	<b>4472</b>	<b>1567.2</b>	<b>9625</b>	<b>1593.4</b>	<b>9788</b>
<b>ПРЕВРЪЩАНЕ</b>								
Бук	I	6.6	27.2	180	-	-	-	-
	II	5.8	59.2	343	-	-	-	-
	III	4.4	53.1	234	-	-	-	-
	IV	3.1	2.8	9	-	-	-	-
	V	2.0	0.2	-	-	-	-	-
		<b>Всичко</b>	<b>142.5</b>	<b>766</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Зимен дъб	II	6.1	0.3	2	-	-	-	-
	III	5.1	7.7	39	-	-	-	-
	IV	4.0	25.2	101	-	-	-	-
	V	3.0	5.8	17	-	-	-	-
		<b>Всичко</b>	<b>39.0</b>	<b>159</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Летен дъб	III	5.1	1.2	6	-	-	-	-
	IV	4.0	1.4	6	-	-	-	-
	V	3.0	0.1	-	-	-	-	-
		<b>Всичко</b>	<b>2.7</b>	<b>12</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Благун	III	5.1	18.4	94	-	-	-	-
	IV	4.0	61.5	246	-	-	-	-
	V	3.0	48.9	147	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>128.8</b>	<b>487</b>	-	-	-	-
Цер	II	6.1	13.7	84	-	-	-	-
	III	5.1	110.9	566	-	-	-	-
	IV	4.0	129.4	518	-	-	-	-
	V	3.0	41.0	123	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>295.0</b>	<b>1291</b>	-	-	-	-
Габър	I	6.6	0.3	2	-	-	-	-
	II	5.8	14.1	82	-	-	-	-
	III	4.4	28.8	127	-	-	-	-
	IV	3.1	17.5	54	-	-	-	-
	V	2.0	3.8	8	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>64.5</b>	<b>273</b>	-	-	-	-
Бряст	IV	4.0	5.1	20	-	-	-	-
	V	3.0	11.6	35	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>16.7</b>	<b>55</b>	-	-	-	-
Космат дъб	V	3.0	2.9	9	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>2.9</b>	<b>9</b>	-	-	-	-
Клен	III	5.1	1.1	6	-	-	-	-
	IV	4.0	3.0	12	-	-	-	-
	V	3.0	26.2	79	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>30.3</b>	<b>97</b>	-	-	-	-
Мекиш	V	3.0	0.2	1	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>0.2</b>	<b>1</b>	-	-	-	-
<b>Всичко ПРЕВРЪЩАНЕ</b>			<b>722.6</b>	<b>3150</b>	-	-	-	-
<b>НИСКОСТЪБЛЕНИ</b>								
Бук	II	5.8	1.0	6	-	-	-	-
	III	4.4	2.7	12	-	-	-	-
	IV	3.1	11.0	34	15.5	48	15.5	48
	V	2.0	2.6	5	2.2	4	2.2	4
	<b>Всичко</b>		<b>17.3</b>	<b>57</b>	<b>17.7</b>	<b>52</b>	<b>17.7</b>	<b>52</b>
Зимен дъб	IV	3.8	0.2	1	1.7	6	1.7	6
	V	2.8	1.5	4	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>1.7</b>	<b>5</b>	<b>1.7</b>	<b>6</b>	<b>1.7</b>	<b>6</b>
Благун	IV	3.8	-	-	3.2	12	3.2	12
	V	2.8	2.4	7	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>2.4</b>	<b>7</b>	<b>3.2</b>	<b>12</b>	<b>3.2</b>	<b>12</b>
Цер	II	5.8	-	-	0.5	3	0.5	3
	III	4.8	0.5	2	0.8	4	0.8	4
	IV	3.8	4.6	17	8.2	31	8.2	31
	V	2.8	3.8	11	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>8.9</b>	<b>30</b>	<b>9.5</b>	<b>38</b>	<b>9.5</b>	<b>38</b>
Габър	III	4.4	0.2	1	-	-	-	-
	IV	3.1	11.9	37	15.1	47	15.1	47
	<b>Всичко</b>		<b>16.6</b>	<b>47</b>	<b>16.6</b>	<b>50</b>	<b>16.6</b>	<b>50</b>

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Мъждрян	I	7.8	-	-	0.3	2	0.3	2
	II	6.4	-	-	4.2	27	4.2	27
	III	5.0	-	-	3.4	17	3.4	17
	IV	3.7	3.4	13	65.9	244	65.9	244
	V	1.4	130.9	183	54.0	76	54.0	76
	<b>Всичко</b>		<b>134.3</b>	<b>196</b>	<b>127.8</b>	<b>366</b>	<b>127.8</b>	<b>366</b>
Акация	I	12.0	-	-	2.0	24	2.0	24
	II	8.7	-	-	9.4	82	9.4	82
	III	5.2	13.8	72	47.2	245	47.2	245
	IV	3.4	51.6	175	9.7	33	9.7	33
	V	1.9	3.5	7	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>68.9</b>	<b>254</b>	<b>68.3</b>	<b>384</b>	<b>68.3</b>	<b>384</b>
Космат дъб	IV	3.8	-	-	1.2	5	1.2	5
	V	2.8	1.2	3	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>1.2</b>	<b>3</b>	<b>1.2</b>	<b>5</b>	<b>1.2</b>	<b>5</b>
Келяв габър	IV	-	323.8	-	416.1	-	416.1	-
	V	-	200.2	-	96.0	-	96.0	-
	<b>Всичко</b>		<b>524.0</b>	<b>-</b>	<b>512.1</b>	<b>-</b>	<b>512.1</b>	<b>-</b>
Гледичия	III	5.2	-	-	1.9	10	1.9	10
	IV	3.4	1.2	4	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>1.2</b>	<b>4</b>	<b>1.9</b>	<b>10</b>	<b>1.9</b>	<b>10</b>
Клен	III	4.8	-	-	0.2	1	0.2	1
	IV	3.8	-	-	12.3	47	12.3	47
	V	2.8	14.8	41	2.2	6	2.2	6
	<b>Всичко</b>		<b>14.8</b>	<b>41</b>	<b>14.7</b>	<b>54</b>	<b>14.7</b>	<b>54</b>
Турска леска	IV	3.8	-	-	20.7	79	20.7	79
	V	2.8	23.9	67	4.4	12	4.4	12
	<b>Всичко</b>		<b>23.9</b>	<b>67</b>	<b>25.1</b>	<b>91</b>	<b>25.1</b>	<b>91</b>
Мекиш	IV	3.8	-	-	0.1	-	0.1	-
	V	2.8	0.1	-	-	-	-	-
	<b>Всичко</b>		<b>0.1</b>	<b>-</b>	<b>0.1</b>	<b>-</b>	<b>0.1</b>	<b>-</b>
<b>Всичко НИСКОСТЪБЛЕНИ</b>			<b>815.3</b>	<b>711</b>	<b>799.9</b>	<b>1068</b>	<b>799.9</b>	<b>1068</b>
<b>ОБЩО ВСИЧКО</b>			<b>2367.1</b>	<b>8333</b>	<b>2367.1</b>	<b>10693</b>	<b>2393.3</b>	<b>10856</b>

Използвани са следните растежни таблици по дървесни видове за бял борови култури - Кръстанов, Беляков, Шиков; насаждения и култури от черен бор – Тюрин, високостъблен бук - Герхард; високостъблен дъб Вименауер; издънков бук и габър - Недялков, Кръстанов, Беляков, издънков дъб – Щустов, издънков цер - Кумчев, Духовников, Сираков.

Отношението между бъдещия среден зрелостен прираст на залесената площ и средния зрелостен прираст на сега залесената площ изразено в проценти, дава числена представа за ефекта от заменянето на сегашния дървостой с оптималния бъдещ състав.

Сегашният условен общ зрелостен прираст на гората (за залесената площ) е 8 333 куб.м, а на бъдещия целеви състав (за същата залесена площ) – 10 693 куб.м.

Очакваното увеличение на прираста в проценти е  $(10\ 693 : 8\ 333) \times 100 = 128.32\ %$  т.е. с 28.32 % повече, а ако се вземе в предвид и увеличението на прираста в резултат на залесяване на незалесените горски площи от дървопроизводителната площ и отново сравним стойностите на общия среден прираст ще получим очакваното увеличение на прираста за цялата дървопроизводителна площ на общината, който в случая е  $(10\ 856 : 8\ 333) \times 100 = 130.28\ %$ . От това се вижда, че ако дървопроизводителната площ бъде заета с дървесните видове, съгласно оптималния бъдещ състав, запасът и ще бъде по-висок с **30.28 %** или изразено в куб.м с **2 523 куб.м** в повече стояща маса.



Към датата на изработване на горскостопанския план средният зрелостен прираст на 1 ха залесена площ е **3.52 куб.м.**, а след 10 години се очаква да бъде **4.54 куб.м.** Очакваната промяна е съществена и се дължи на по-високата производителност на широколистните високостъблени насажденията, които ще заменят издънковите, съобразно производителността на месторастенията, като в същото време не се предвижда значима промяна на сегашния състав на насажденията, което се вижда от следващата таблица.

От **таблица № 15** е видно и процентното участие на дървесните видове при сегашния и оптималния състав, подходящ на насажденията.

**Таблица № 15**  
**Сравнение на площта по дървесни видове**  
**в сегашния видов състав и видовете, подходящи за месторастенето**

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопроизводителна площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	37.9	1.6	30.6	1.3	30.6	1.3
Смърч	6.8	0.3	6.7	0.3	6.7	0.3
Черен бор	56.4	2.4	39.4	1.7	39.7	1.7
Ела	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Дуглазка	1.0	0.1	0.8	-	0.8	-
Лиственица	0.4	-	0.4	-	0.4	-
Бук	542.7	22.9	559.7	23.7	566.5	23.7
Червен дъб	2.5	0.1	5.3	0.2	12.8	0.5
Зимен дъб	52.1	2.2	51.9	2.2	51.9	2.2
Летен дъб	2.7	0.1	3.8	0.2	3.8	0.2
Благун	132.7	5.6	141.5	6.0	141.5	5.9
Цер	322.4	13.6	335.3	14.2	335.9	14.0
Габър	116.3	4.9	118.2	5.0	118.2	4.9
Бряст	20.4	0.9	13.3	0.6	13.3	0.6
Трепетлика	5.6	0.2	5.5	0.2	5.5	0.2
Явор	13.8	0.6	14.0	0.6	14.0	0.6
Бреза	4.7	0.2	3.4	0.1	3.4	0.2
Мъждрян	134.3	5.7	127.8	5.4	127.8	5.3
Орех	8.3	0.4	8.3	0.3	8.3	0.4
Акация	68.9	2.9	68.3	2.9	68.3	2.8
Космат дъб	4.1	0.2	4.1	0.2	4.1	0.2
Келяв габър	524.0	22.1	512.1	21.6	512.1	21.4
Върба	2.4	0.1	0.8	-	0.8	-
Гледичия	1.2	0.1	1.9	0.1	1.9	0.1
Джанка	0.6	-	0.6	-	0.6	-
Черна елша	0.5	-	0.5	-	0.5	-
Клен	62.2	2.6	58.4	2.5	58.4	2.5
Круша	1.6	0.1	1.6	0.1	1.6	0.1
Турска леска	44.5	1.9	45.7	1.9	45.7	1.9
Едрolistна липа	10.2	0.4	10.2	0.4	10.2	0.4
Сребролистна липа	66.9	2.8	74.9	3.2	84.9	3.5
Мекиш	0.3	-	0.3	-	0.3	-
Източен чинар	0.7	-	0.7	-	0.7	-
Американски ясен	0.3	-	0.3	-	0.3	-
Планински ясен	100.6	4.3	103.7	4.4	104.7	4.4
тп Bachelieri	4.5	0.2	4.5	0.2	4.5	0.2
тп I-214	12.5	0.5	12.5	0.5	12.5	0.5
Всичко	2367.1	100.0	2367.1	100.0	2393.3	100.0

Видно от горната таблица е намаляване на участието на белия и черния бор с общо 1.0 %, поради замяната им с естествените за района широколистни дървесни видове.

При широколистните се наблюдава увеличение при бука, габъра, благуна, планинския ясен, сребролистната липа и цера, поради изтъкнатите по-горе причини, а намаляват келявия габър, бряста, клена и мъждряна, поради замяната им с други широколистни видове. При останалите дървесни видове почти не се наблюдават съществени промени.

Промените в участието на дървесните видове са предимно в качествено отношение. Предвидените мероприятия целят подобряване състава и бонитета на насажденията, което ще повиши общата им производителност.

## **ГЛАВА II**

### **ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ**

#### **1. ПЛОЩ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО Й ПО ЗЕМЛИЩА**

Горските територии, собственост на община Враца, обхваща отдели и подотдели №№ 209; 215 я, а2, в2, к2; 216; 219: в, ц; 371: а, с обща площ 28.7 ха, в землището на с. Баница, 56; 58; 161; 162; 163; 166 м1; 267 е, и, х, щ, ю, я, б1, д1; 374; с обща площ 42.5 ха, в землището на с. Бели извор, 228 а; 232; 234; 235; 236 а, г, л, н, ф1, ц1, ш1, я1, а2, д2, и2, л2; 248: ю2, я2, а3; 373; с обща площ 31.4 ха, в землището на с. Веслец, 223 о, ф; 224; 225; 392 а, в, н, с, н1, о1, п1; с обща площ 13.1 ха, в землището на с. Вировско, 164; 165; 166 в1, и1, о1, с обща площ 32.5 ха, в землището на с. Власатица, 65; 66; 70; 71; 74; 75; 76; 77; 79; 80; 89; 116; 120; 121; 122; 123; 124; 125; 126; 141 в; 142; 249; 250; 252; 255; 256; 257 и1, н1, ф1; 258; 259 у2, ф2; 262 н, о, ч, 9; 263; 264; 265 м, ю, я, а1, д1, 4, 6, 8, 14, 15; 266 т, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, л1, м1, н1; 267: в, г, ж, л, е1, ф1, ц1, б2, в2, з2, к2, л2, н2, р2, т2, у2, х2, ю2, я2, а3, в3, ж3, з3, и3, л3, м3, п3, т3, ф3, ч3, я3, в4, г4, д4, ж4, 1, 9, 10, 12; 362; 363; 364; 370; 383 р2, с2, т2, у2, ф2, х2, ц2, щ2, 1; 398 а, б, и, к, о, щ, ю, я, ж1, п1, р1, 1, 7, 11, 12, 13, 14, с обща площ 858.3 ха, в землището на гр. Враца, 325; 326; 327; 328; 329; 330; 332, с обща площ 21.3 ха, в землището на с. Върбица, 219 е1, и1, к1; 223 н, х; 386 в, ж, з, и, к, м; 387; 395 п, р, с, у, ч, ш, щ, ч1, ж2, и2; с обща площ 38.8 ха, в землището на с. Голямо Пещене, 228 р, х, ч, з1; 229; 230 ш, а1; 386 д, н; 391; с обща площ 29.9 ха, в землището на с. Горно Пещене, 207 л1, м1; 211; 393; с обща площ 19.4 ха, в землището на с. Девене, 72 л; 73; 91; 94; 96; 97; 98; 99; 103; 108; 109; 110; 111; 112; 114; 115; 117; с обща площ 313.2 ха, в землището на с. Згориград, 236 н1, п1, р1, т1, у1; 238; 239; 241; 242; 243; 244; 245; 246; 248 д1, ж1; 259 р1; 262 ж, м, ш, щ, ю, я, г1, з1, и1; с обща площ 62.1 ха, в землището на с. Костелево, 199; 201; 202; 383 г, д, б2, ж2, н2; с обща площ 21.1 ха, в землището на с. Лиляче, 1; 2; 3; 4; 5; 7; 8; 15; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 22; 29; 30; 31; 32; 33; 34; 35; 39; 40; 41; 42; 43; 72 в, з, и, м; с обща площ 132.8 ха, в землището на с. Лютаджик, 222; 395 ш1, б2, г2, з2; с обща площ 10.3 ха, в землището на с. Мало Пещене, 218; 219 з1, п1, с1; 230 с1; 231; 233; 385 я; 386 г, с обща площ 21.2 ха, в землището на с. Мраморен, 265 ш, щ; 266 к, н, с обща площ 8.0 ха, в землището на с. Нефела, 213; 214; 215 к1; 220; 221; 371 щ, ю, я, а1, б1, с обща площ 21.1 ха, в землището на с. Оходен, 127; 128; 129; 130; 139 п; 141 л; 361 щ1, г2, ж2; 398 к1, с1, с обща площ 36.2 ха, в землището на с. Паволче, 226; 380; 381; 392 г1, с обща площ 10.1 ха, в землището на с. Тишевица, 185; 191, с обща площ 1.7 ха, в землището на с. Три кладенци, 132; 133; 134; 135; 136; 137; 138; 139 к, л, м; 360; 361 ч, ш, щ, д1, н1, з2, и2, о2, п2, у2, х2, я2, б3, с обща площ 480.7 ха, в землището на с. Челопек и 203; 207 я, а1, ж1, з1, р1; 257 в, ч1, ш1, я1; 269; 372; 384; 385 а, б, ч, ш, е1, с обща площ 65.3 ха, в землището на с. Чирен, община гр. Враца, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Враца“.

#### **2. РОЛЯ И ЗНАЧЕНИЕ НА ГОРИТЕ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНАТА ЗА ИКОНОМИКАТА НА РАЙОНА**

##### **2.1. Кратка икономическа характеристика**

Горите, за които е изготвен този горскостопански план, имат важно значение не само като технологична и строителна суровина, но и със своите защитени и рекреационни функции.

От особено значение за икономиката на общината са дървопроизводителните функции на горите. За задоволяване нуждите на местното население ежегодно са необходими дърва за огрев. През последните години по-голямата част от тези нужди се задоволяват от частните и общинските гори, чийто дял на територията на общината е значителен.

По-голямата част от горите собственост на община Враца са разположени в хълмисто-равнинен район, което създава сравнително благоприятни условия за дърводобив и всички останали горскостопански дейности през цялата година, независимо от сезона. Само най-югозападната част по границата с държавните горски стопанства “Мездра”, “Своге” и “Берковица” е типично планинска (района на Врачанския Балкан) с много големи наклони и широк диапазон в надморските височини. Тук до известна степен дърводобива и останалите горскостопански дейности се затрудняват, особено през зимния сезон.

Стопанското значение на горите не се изчерпва само с дърводобива. Голямо е значението и на страничните ползвания от тях. На първо място те осигуряват паша за селскостопанските животни. В горите се добиват значителни количества сено, горски плодове, гъби и други, което осигурява допълнителни доходи на местното население.

Голямо е и ловностопанското значение на горите. На територията на общината екологичните условия благоприятстват развъждането на ценен дивеч, като благороден елен, сърна, дива свиня и други.

Дърводобивът и страничните ползвания осигуряват не само работни места, но и приходи за общината.

Не по-малко важни от стопанското им значение са и другите полезни функции на горите.

По-голямата част от горите собственост на община Враца са разположени в хълмисто-равнинен район, което създава сравнително благоприятни условия за дърводобив и всички останали горскостопански дейности през цялата година, независимо от сезона. Само най-югозападната част по границата с държавните горски стопанства “Мездра”, “Своге” и “Берковица” е типично планинска (района на Врачанския Балкан) с много големи наклони и широк диапазон в надморските височини. Тук до известна степен дърводобива и останалите горскостопански дейности се затрудняват, особено през зимния сезон.

## **2.2. Роля и значение на горите на общината за икономиката на района**

По отношение на флората преобладава широколистна растителност – дъбови гори (цер, летен и зимен дъб), бук, габър, клен, липа и др., и отделни участъци от иглолистна растителност (черен бор, бял бор). създадени са и култури предимно от сребролистна липа, червен дъб, цер, акация, които до известна степен са променили облика на района.

Така посочените гори, като основен компонент на околната среда от една страна и от друга като източник на дървесина и други ползности имат своето съществено значение за общината. Те поддържат биологично полезното равновесие в района, подобряват климата, защитават селскостопанските площи, шосета създават благоприятни условия за дивеча, служат като обект за туризъм, отдих, почивка и украса на околната жизнена среда.

От тях се добиват количества строителна дървесина и дърва за огрев.

Освен за снабдяване със строителна дървесина и дърва за огрев, горите в района имат много съществено значение за местното население и с предоставянето на площи за паша на добитъка.

Дърводобивът, лесокултурната дейност, добивът на сено, гъби, горски плодове дават препитание или възможност за допълнителни доходи, на част от населението. Района предлага добри условия за развитие на горското стопанство. Големите и малки комплекси гора, изпъстрени с поляни, ливади, голини и просеки наличието на горскоплодни дървета, създават подходящи условия за изхранване и укриване на дивеча, обект на ловуване.

От голямо значение за района са защитните, водоохранните, противоерозионните и здравно-украсните функции на горите.

Основният отрасъл в общината е селскостопанското производство. Силно развити са зърнопроизводството и лозарството. Място намира и зеленчукопроизводството. Важен дял от икономиката на района заема животновъдството.

Ролята и значението на горите в района на общината са важен фактор както за икономическото развитие и благосъстояние на селищата, така и за по-доброто екологично състояние на територията на района.

В заключение трябва да се подчертае, че горите на общината със своите разнообразни функции и за в бъдеще ще имат важен дял в икономиката, както и за цялото национално стопанство.

### 3. ЗАЩИТЕНИ ПРИРОДНИ ОБЕКТИ, ЗАЩИТЕНИ И ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ

#### 3.1. Защитени природни обекти, обособени по Закона за защитените територии

**3.1.1. Природен парк „Врачански Балкан“**, обявена като Народен парк със заповед № РД-1449/21.12.89 год. на Комитета по опазване на околната среда (ДВ, бр.3 от 1990 год.), прекатегоризиран със заповед № РД-934/22.07.03 год. на Министерство на околната среда и водите (ДВ, бр.73 от 2003 год.), отдели и подотдели №№ №№ 1 б1, г1; 2 д, о, р; 3 ж, р, ф; 4 е, п; 5 в; 7 б; 8 в-е, з; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м, ю; 17 з, н; 18 д, р, ф, х, ч; 19 р, ц, ж1, и1, с1; 20 т; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а; 30 в; 31 б; 32 е; 33 х, ю; 34 ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 а1; 42 б; 43 к, л; 65 г, д, е, и-л, о, п, 1, 5; 66 а-в, 1; 70 а-д, ж, 1-6, 9, 10; 71 а-е, 1-9; 72 л; 73 м; 74 а-г, 2; 75 г-ж, к, м, р, 1-3, 7-11; 76 а-, е, ж, и, к, м-с, 2, 4, 5; 77 а, б, е-м, 1-7; 79 ж; 80 а; 89-6; 91 н; 94 б1; 96 к1; 97 а-г, з, к; 98 ж, о; 99 о; 103 а-д, ж, и-м, 2, 4; 108 ж-к, м, о, 8-10, 12-4, 16-18; 109 а-к, 1-4; 110 а, б, г, д, 1; 111 а-в, з, к, м, с, 1, 4; 112 ж, у-х, 1-3; 114 м; 115 ш; 116 б1; 117 к; 120 б; 121 е, и, м, 6; 122 е; 123 и; 124 д; 125 д, ж, к-м, 9; 126 д-ж, м-т, 3; 127 з, ш, ю-б1; 128 з, м; 129 б; 130 в; 132 щ1, я1-б2; 133 х; 134 н2, о2, р2; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, в1, г1, д1, ж1, и1, о1, р1, т1, 1, 2; 137 а, г, д, з, м, у, х, ц, 1; 138 м, н; 139 к-м; 141 в, л; 142 з-м, ф; 360 а, б, д, ж-н, р-ф; 398 п1, р1; 1006 б; с обща площ 1 458.5 ха, от която залесена площ 1 389.2 ха и незалесена площ 69.3 ха..

**3.1.2. Защитена местност „Падините“**, обявена като буферна зона на резерват „Врачански карст“ със заповед № 854/10.08.83 год. на Комитета по опазване на околната среда, изменена със заповед № 9/09.01.85 на Комитета по опазване на околната среда, прекатегоризирана със заповед № РД-526/12.07.07 год. на Министерство на околната среда и водите, отдели и подотдели №№ 66 а, б; 70 а-д, 1-6; 71 а-в, 1; 75 г-ж, 1-3; 76 а, ж, и, к, м-п, с; 77 а, 1; 91 н; 121 е, и; 129 б;

**3.1.3. Защитена местност „Вола“**, обявена като историческо място с Постановление на Министерския съвет № 1171/24.09.51 год., прекатегоризирано със заповед № РД-637/26.05.03 год. на Министерство на околната среда и водите, подотдели 139 к, л, м;

**3.1.4. Защитена местност „Боров камък“**, обявена като историческо място със заповед № 342/17.05.79 год. на Комитета по опазване на околната среда, прекатегоризирано със заповед № РД-640/26.05.03 год. на Министерство на околната среда и водите, подотдели 108 ж, 8, 9, 10, 12, 13;

**3.1.5. Защитена местност „Речка“**, обявена със заповед № 170/16.02.90 год. на Комитета по опазване на околната среда, подотдели 246 а1, з1.

Защитените местности са с обща площ 231.9 ха, от която залесена площ 218.6 ха и незалесена площ 13.3 ха.

**3.1.6. Природна забележителност „Леденика-пещера“**, обявена с Постановление на Министерския съвет № 2057/28.11.60 год. и заповед № 2810/10.10.62 год. на Главно управление на горите, изменена със заповед № 1449/21.12.1989 год. на Комитета по опазване на околната среда, подотдел 75 р;

**3.1.7. Природна забележителност „Понора“**, обявена със заповед № 2810/10.10.62 год. на Главно управление на горите, подотдел 257 в;

**3.1.8. Природна забележителност „Божите мостове“**, обявена със заповед № 378/05.02.64 год. на Комитета по горите и горската промишленост, подотдели №№ 269 п, т;

**3.1.9. Природна забележителност „Дедова дупка“**, обявена със заповед № РД-209/05.03.20 год. на Министерство на околната среда, подотдел 360 ф; със залесена площ 1.5 ха

Природните забележителности са с обща площ 6.6 ха, цялата залесена.

#### 3.2. Горски територии със специални функции, обособени по Закона за биологичното разнообразие

**3.2.1. Защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0000166**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год. и заповед № РД-1031/17.12.20 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 19/2021 год. ), определена по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна

**(Директива за хабитатите)**, отдели и подотдели №№ 1 б, л, р, т, х, ш, ю, б1, г1, ж1, к1, у1, я1; 2 д, о, р, я, а1, в1; 3 ж, р, ф; 4 е, п; 5 в; 7 б; 8 в-е, з; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м, ю; 17 з, н; 18 а, б, д, р, ф, х, ч, б1, в1; 19 а, г, д, р, ц, ж1, и1, с1, т1; 20 а, в, и, т, ч, я, ж1; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а; 30 в; 31 б; 32 е; 33 х, ю; 34 м, ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 я, а1, л1, х1, я1, а2, в2; 41 и, ц, ч, к1, п1, ф1, ш1, и2; 42 б; 43 к, л; 56 г, л, н; 58 ж, н, о; 65 г, д, е, и-л, о, п, 1, 5; 66 а-в, 1; 70 а-д, ж, 1-6, 9, 10; 71 а-е, 1-9; 72 л; 73 м; 74 а-г, 2; 75 г-ж, к, м, р, 1-3, 7-11; 76 а-, е, ж, и, к, м-с, 2, 4, 5; 77 а, б, е-м, 1-7; 79 ж; 80 а; 89-6; 91 н; 94 б1; 96 к1; 97 а-г, з, к, п; 98 ж, о; 99 о; 103 а-д, ж, и-м, 2, 4; 108 ж-к, м, о, 8-10, 12-4, 16-18; 109 а-к, 1-4; 110 а, б, г, д, 1; 111 а-в, з, к, м, с, 1, 4; 112 ж, у-х, 1-3; 114 м; 115 ш; 116 б1; 117 к; 120 б; 121 а-е, и, к, м, 1-4, 6; 122 е; 123 и; 124 д; 125 д, ж, к-м, 9; 126 д-ж, м-т, 3; 127 з, ш, ю-б1; 129 б; 128 з, м 130 в; 132 щ1, я1-б2; 133 х; 134 н2, о2, р2; 135 ч, щ; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, в1, г1, д1, ж1, и1, о1, р1, т1, 1, 2; 137 а, г, д, з, м, у, х, ц, 1; 138 м, н; 139 к-м; 141 в, л; 142 з-м, ф; 226 щ1; 265 м; 269 п, р; 360 а, б, д, ж-н, р-ф; 361 ш, щ; 372 л1; 1006 б; с обща площ 1 724.1 ха, от която залесена площ 1 640.3 ха и незалесена площ 83.8 ха.

**3.2.2. Защитена зона „Божия мост-Понора” - BG 0000594**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год., изменено с решения № 52/05.02.08 год. и № 615/02.09.20 год. на Министерски съвет, и заповед № РД-262/31.03.21 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 18/2021 год. ), определена по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна **(Директива за хабитатите)**, подотдели 257 в, ч1, ш1, я1; с обща площ 2.5 ха, цялата залесена.

**3.2.3. Защитена зона „Каленска пещера” - BG 0000601**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год., изменено с решения № 52/05.02.08 год., № 615/02.09.20 год. и № 588/06.08.21 год. на Министерски съвет, и заповед № РД-245/22.03.24 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 34/2024 год. ), определена по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна **(Директива за хабитатите)**, подотдел 226 у1; със залесена площ 0.1 ха.

**3.2.4. Защитена зона „Пъстрина”- BG 0001037**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год., изменено с решения № 52/05.02.08 год. и № 615/02.09.20 год. на Министерски съвет, и заповед № РД-352/31.03.21 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 56/2021 год. ), определени по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна **(Директива за хабитатите)**, отдели и подотдели №№ 1283 а-е, з, л-о, 1-10; 1284 а-е, 1-6; 1287 ж, и, к; с обща площ 177.9 ха, от която залесена площ 167.3 ха и незалесена площ 10.6 ха.

**3.2.5. Защитена зона „Врачански Балкан” с код BG 0002053**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год. и заповед № РД-801/04.11.08 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 105/09.12.08 год.), определени по Директива 2009/147/ЕЕС за опазване на дивите птици **(Директива за птиците)**, отдели и подотдели №№ 1 б, л, р, т, х, ш, ю, б1, г1, ж1, к1, у1, я1; 2 д, о, р, я, а1, в1; 3 ж, р, ф; 4 е, п; 5 в; 7 б; 8 в-е, з; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м, ю; 17 з, н; 18 а, б, д, р, ф, х, ч, б1, в1; 19 а, г, д, р, ц, ж1, и1, с1, т1; 20 а, в, и, т, ч, я, ж1; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а; 30 в; 31 б; 32 е; 33 х, ю; 34 м, ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 я, а1, л1, х1, я1, а2, в2; 41 и, ц, ч, к1, п1, ф1, ш1, и2; 42 б; 43 к, л; 58 н, о; 65 г, д, е, и-л, о, п, 1, 5; 66 а-в, 1; 70 а-д, ж, 1-6, 9, 10; 71 а-е, 1-9; 72 л; 73 м; 74 а-г, 2; 75 г-ж, к, м, р, 1-3, 7-11; 76 а-, е, ж, и, к, м-с, 2, 4, 5; 77 а, б, е-м, 1-7; 79 ж; 80 а; 89-6; 91 н; 94 б1; 96 к1; 97 а-г, з, к, п; 98 ж, о; 99 о; 103 а-д, ж, и-м, 2, 4; 108 ж-к, м, о, 8-10, 12-4, 16-18; 109 а-к, 1-4; 110 а, б, г, д, 1; 111 а-в, з, к, м, с, 1, 4; 112 ж, у-х, 1-3; 114 м; 115 ш; 116 б1; 117 к; 120 б; 121 б, в, г, д, е, и, м, 1, 2, 4; 122 е; 123 и; 125 д, ж, к-м, 9; 126 д-ж, м-т, 3; 127:ш, ю, я, а1, б1; 129:б; 130 в; 132 щ1, я1-б2; 133 х; 134:н2, о2, р2; 135:ч, щ; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, в1, г1, д1, ж1, и1, о1, р1, т1, 1, 2; 137 а, г, д, з, м, у, х, ц, 1; 138 м, н; 139 к-м; 141 в, л; 142 з-м, ф; 360 а, б, д, ж-н, р-ф; с обща площ 1 530.5 ха, от която залесена площ 1 459.2 ха и незалесена площ 73.2 ха.

### **3.3. Защитени растителни видове и редки растения на територията на общината**

Известно е, че растителният свят представлява незаменим източник на нови лекарства. Развитието на научните изследвания в областта на фармацевтиката и фармакологията биха били немислими без използването на природните дадености, в частност растенията, които продължават да са неизчерпаем ресурс за получаване на биоактивни вещества. В днешния индустриализиран и замърсен свят все по-голямо внимание се обръща на екологично чистите райони, в които могат да се открият растения, притежаващи неизвестни досега пробиотични и

биоактивни съставки. Съвременната наука открива нови приложения и употреба на тези вещества, заместващи с успех традиционните лекарствени средства и методи.

Лечебните растения в естествените им находища трябва да се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фон със сегашна или бъдеща ценност.

Опазването включва поддържането и съхраняването на екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените им местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации от видове лечебни растения.

Община Враца, съвместно с Регионална инспекция по околната среда и водите гр. Враца и други обществени организации трябва да организира контрола при добиване на лечебните растения, съгласно чл. 50, ал. 4 от Закона за лечебните растения.

Най-разпространените лечебни растения (дървесни видове) в общината са някои от срещаните се тук дървесни видове като габър (*Carpinus betulus*). С лечебна цел се използва кората от клоните и стъблата на по-младите дървета, която съдържа дъбилни вещества, танини и др.

Важни в областта на фитотерапията видове, характерни за района на общината са зимният дъб (*Quercus sessiliflora*), благуният (*Quercus conferta*) и церът (*Quercus cerris*). Зимният дъб, благуният и церът се срещат повсеместно в региона, в чисти или смесени с други видове насаждения. Състоянието на насажденията е сравнително добро. В още по-голяма степен от бука, кората от клоните и стъблата на по-младите дъбови дървета съдържа дъбилни вещества, танини и др., които могат да се използват с лечебна цел.

В състава на повечето насаждения влизат единично или с по 1 – 2 десети други дървесни видове - сребролистна липа, бряст, клен и горскоплодни - брекина, круша, джанка и др. В естествено състояние сребролистната липа (*Tilia argentea*) се среща на по-свежите месторастения на стопанството. Участва единично в състава на насажденията, но практически тези дървета не могат да се използват за добив на цвят. Брястът (*Ulmus minor*) се среща рядко, само в състава на смесените гори. Така че този вид няма голямо значение за използването му като лечебно растение. По подобен начин стоят нещата и с горскоплодните видове – брекина (*Sorbus torminalis*), джанка (*Prunus cerasifera*) и круша (*Pirus communis*). За стопанството те са от значение, защото при различните горско стопански дейности се използват предимно с ловностопанска цел.

В района на общината са внесени изкуствено черен бор (*Pinus laricio*), бял бор (*Pinus silvestris*), и др. иглолистни. Залесявани са предимно с цел борба с ерозията, както на бедни, така и на по-богати месторастения. Използваемите им части съдържат етерични масла, смоли, витамини и други полезни вещества.

На отделни изолирани места в района на общината се среща смрадликата (*Cotynus coggigria*). Тя се развива под склопа на насажденията. Състоянието на ресурсите е добро, макар че местообитанията са предимно бедни и по-каменливи, защото химичния състав на растението естествено го предпазва от пашата. Но значението ѝ като лечебно растение за района на стопанството не е голямо, поради силно ограниченото ѝ разпространение.

В горите на община Враца, особено на местата с по-рехав склоп е формиран подлес от храсти, повечето от които са лечебни растения. Плодовете на дряна (*Cornus mas*) съдържат глюкозиди, плодови киселини, витамини и други полезни вещества. Плодоноси рядко. Обикновено в подлесни съобщества с него се среща и червения глог (*Crataegus monogina*). Плодоноси предимно на откритите места и по периферията на гората и е по-продуктивен от дряна. По краищата на горските комплекси са се развили гъсти храсталаци от трънка (*Prunus spinosa*). Районът е благоприятен за развитието на вида и обикновено цъфтежът, и плодоносенето му е много обилен. Шипката (*Rosa canina*) често се среща заедно с трънката. Разпространена е повсеместно, както сред подлеса, така и по голите площи. Тя е доста устойчив вид и може да се срещне, както на много бедни месторастения и скални терени, така и върху дълбоки плодородни почви. Къпините трудно виреят под склопа на насажденията, но много бързо се развиват и разпространяват, когато намерят благоприятни условия. Срещат се покрай камионните пътища или бързо заемат тези от тях които не се използват, в сечищата или всред младите насаждения и култури. Коренищата и листата им са в достатъчни количества, където ги има, но районът е доста сух, което намалява плодоносенето и често плодовете изобщо не могат да узреят.

Единично в смесени храстови формации, се среща брадавичест чашкодрян (*Euonymus verrucosus*), а из влажните и сенчести места, покрай жилища и огради – кучешко грозде (*Solanum nigrum*).

На много места по единични възрастни дървета или във възрастни насаждения се среща паразитния вид черен имел (*Loranthus europaeus*). Количеството му е ограничено и е трудно за добив. Увеличеното му разпространение през последните години засилва опасността от влошаване санитарното състояние на горите.

В някои части на общината в състава на храстовите формации, около по-големите дерета, край пътищата и по поляните се срещат представители на семейство Бъзови (Caprifoliaceae). Това са храстовидния черен бъз (*Sambucus nigra*) и тревистия бъз (*Sambucus ebulus*) като последния се среща много по-често. Макар и по-рядко, най-вече в близост до водните течения, под склопа на насажденията се среща обикновената леска (*Corylus avellana*). На достатъчно ресурси от листа и лескови кори не може да се разчита.

Освен дървесни и храстови видове в медицината се използват и някои паразитни растения и лиани. Такъв например е бръшлянтът (*Hedera helix*), който се среща в дъбовите гори на по-свежи и влажни места. Бръшлянтът покрива свободна от растителност повърхност и с помощта на адвентивните си корени се увива около стволите на дърветата. Друго увивно растение което се среща често е поветът (*Clematis vitalba*). Увива се предимно около храсти и дървета по краищата на горските комплекси. Има възможност да се събират надземните му части, но количествата са незначителни.

Много ценни билки са и някои тревисти растения, които се срещат в района. Всред тревните формации по откритите места, сечищата, поляните, голините се срещат редица ценни растения като жълт и червен кантарион, енъовче, бял равнец, обикновен риган, лайка, млечка и много други. На първо място по значение трябва да се спомене жълтият кантарион (*Hypericum perforatum* - лечебна звъника), който е международно признато и търсено лечебно растение. За съжаление трябва да се каже, че безогледната експлоатация на находищата от жълт кантарион са довели до силната им редукция.

По горските поляни, а често и под склопа на изредените насаждения се среща горската ягода (*Fragaria vesca*). С лечебна цел се събират листата, а плодовете имат много добри вкусови качества. По-влаголюбиви лечебни растения като копривата (*Urtica dioica*), ментата (*Mentha aquatica*), дивия джоджен (*Mentha spicata*), маточината, обикновения и теснолистия жировек се срещат в микропониженията и на свежи изложения.

Освен изброените растения в района има редица билкови растения, които често се явяват като плевелни видове. Такъв плевел е тряскачето, който наред с вредите, които нанася на културните растения, съдържа много полезни вещества в корените си, използвани в съвременната медицина. По подобен начин стоят нещата и с магарешкия бодил (*Onopordon acaanthium*). През есента започва цъфтежа на есенния минзухар (кърпикожух) (*Colchicum autumnale*), с който трябва да се внимава защото е отровно растение. Друго ценно лечебно растение срещащо се в района на дъбовите формации това е подбичето (*Teucrium lamifolium*).

По-долу са изброени вече споменатите и много други лечебни растения, за които е описано съдържанието на ценни вещества и дроги, съдържащи се в цветовете, плодовете, листата, кората и корените и коренищата, основното им действие, и приложението им във фитотерапията и народната медицина.

**- Разперена светлика /*Luzula deflexa* - сем Juncaceae/** - Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Български ендемит. Расте по високопланинските ливади на планинско-ливадни почви. Размножава се със семена. Отрицателно действащи фактори: опасването от овце.

**- Жълт планински крем /*Lilium jankae* - сем Liliaceae/** - Многогодишно луковично растение. Рядък вид. Среща се в Стара планина /Западна, Средна/. Расте между 1000 и 2500 м н.в. на силикатен и варовит терен върху умерено влажни почви. Размножава се предимно вегетативно, но и със семена. Цъфти юни - юли, плодоноси август. Отрицателно действащи фактори: бране, косене, паша.

**- Кълбеста траунштейнера /*Traunsteinera globosa* - сем Orchidaceae/** - Многогодишно тревисто растение с грудковидни корени. Рядък вид. Среща се в Североизточна България, Стара планина. Расте по-влажни планински ливади и редки храсталаци. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти май, плодоноси юни-юли. Отрицателно действащи фактори: събирането на грудките, нерегулираният туризъм.

**- Есенен спиралник /*Spiranthes spiralis* – сем. Orchidaceae/** - Многогодишно тревисто растение с коренови грудки. Рядък вид. Среща се из поляни, ливади и горски пасища върху сравнително мощни, умерено влажни до сухи почви от хълмистите равнини до буковия пояс. Среща се единично и на малки групи. Цъфти август-септември, плодоноси септември-ноември. Отрицателно действащи фактори: прекомерната паша и утъпкването, косенето и залесяването.

**- Стрибърнов карамфил /*Dianthus sibiricus* – сем. Caryophyllaceae/** - Многогодишно растение. Рядък вид. Среща се в Стара планина. Расте по каменливи места и каменливи терени върху канелено- подзолисти и кафяви горски почви в дъбовите и отчасти в буковия пояс. Размножава се със семена. Цъфти юни - юли, плодоноси юли-август.

Отрицателно действащи фактори – силната промяна на условията под влияние на човешката дейност.

- **Обикновена кандилка /*Aquilegia nigricans* - сем. *Ranunculaceae*/** - Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Среща се в Западна и Средна Стара планина. Расте в гори, храсталаци и тревисти съобщества в дъбовия и буковия пояс. Размножава се със семена. Цъфти май- юни, плодоноси юли-септември. Отрицателно действащи фактори: събирането за букети и изкопаването за пренасяне в населените места.

- **Скална гъшарка /*Arabis nova* - сем. *Brassicaceae*/** - Едногодишно или двугодишно растение. Заstraшен вид. Среща се в Стара планина. Расте по каменисти и скалисти места в поясите на дъбовете и бука. Размножава се със семена. Плодоноси юни - юли. Отрицателно действащи фактори: стопанската дейност и пашата.

- **Стефчова тлъстига /*Sedum stefco* - сем. *Crassulaceae*/** - Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Балкански ендемит. Разпространен в Стара планина. Обитава скали и затревени скалисти места главно в иглолистния пояс. Размножава се вегетативно и със семена. Цъфти юни, плодоноси юли. Отрицателно действащи фактори: нарушаване на естествената екологична среда, поради замърсяване, утъпкване, урбанизация.

- **Ахтарово шапиче /*Alchemilla achtarovii* - сем. *Rosaceae*/** - Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Разпространено е в Стара планина. Среща се по влажни места край планински потоци върху плитки кафяви горски и планинско-ливадни каменисти почви в буковия и субалпийския пояс. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти юли - август, плодоноси август - септември. Отрицателно действащи фактори: събирането от туристи заради красивите и кичести съцветия.

- **Юмрукчалско шапиче /*Alchemilla jumrukczalica* - сем. *Rosaceae*/** - Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Български ендемит. Разпространено е в Стара планина. Обитава по-влажни скалисти места и край потоци върху плитки кафяви горски и планинско-ливадни каменисти почви. Цъфти юли - август, плодоноси август - септември. Отрицателно действащи фактори: увеличеното преминаване на туристи през района на находището и пашата.

- **Звездоцветно шапиче /*Alchemilla asteroantha* - сем. *Rosaceae*/** - Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Български ендемит. Разпространено е в Стара планина. Обитава влажни скалисти и тревисти места на плитки каменисти кафяви горски почви и в скални пукнатини в планинския горски пояс. Цъфти юли - август, плодоноси август - септември. Отрицателно действащи фактори: паша.

- **Алепска млечка /*Euphorbia aleppica* - сем. *Euphorbiaceae*/** - Едногодишно тревисто растение. Заstraшен вид. Разпространено е в Стара планина. Среща се из тревисти места край пътища и селища като плевел, в нивите върху оподзолени канелени горски и алувиално-делувиални почви. Цъфти май - юни, плодоноси юни - август. Видът е включен в семенната банка от заstraшени и редки растения на Института по ботаника с Ботаническа градина при БАН.

- **Мечо око /*Cortusa matthioli* - сем. *Primulaceae*/** - Многогодишно тревисто коренищно растение. Заstraшен вид. Разпространено е в Стара планина. Обитава влажни крайпоточни места, сенчести тревисти скални площадки на варовит терен в иглолистния пояс. Цъфти юни - юли, плодоноси юли - август. Отрицателно действащи фактори: нарушаването на водния режим на местообитанията и естественото им пресушаване, туризма и замърсяването на средата.

- **Старопланинска иглика /*Primula frondosa* - сем. *Primulaceae*/** - Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Разпространено е в Стара планина. Среща се край потоци и влажни затревени места, скални пукнатини на варовик. Цъфти юли - септември, плодоноси юли - септември. Отрицателно действащи фактори: изсичането на горите, пресушаването на водните източници, утъпкването от животни.

- **Петниста тинтява /*Gentiana punctata* - сем. *Gentianaceae*/** - Многогодишно тревисто растение. Заstraшен вид. Разпространено е в Стара планина. Среща се край влажни каменливи скални поляни и иглолистни гори в иглолистния пояс. Размножава се със семена. Цъфти юни - август, плодоноси август - септември. Отрицателно действащи фактори: събирането на корените за медицински цели, пашата и утъпкването.

- **Безстъблена тинтява /*Gentiana acaulis* - сем. *Gentianaceae*/** - Многогодишно тревисто растение. Заstraшен вид. Разпространено е в Стара планина. Среща се по скалисти места и поляни със скелетни и каменисти планинско-ливадни почви. Размножава се със семена. Цъфти юни - юли, плодоноси юли - август. Отрицателно действащи фактори: събирането за декоративни цели, пашата и утъпкването от животни.



- **Български ранилист /*Stachys cretica* - сем. Lamiaceae/** - Многогодишно тревисто растение с късо коренище. Рядък вид. Разпространено е в Стара планина. Среща се по открити места върху добре развити сиви и кафяви горски почви в дъбовия и буковия пояс. Размножава се със семена. Цъфти юни - юли, плодоноси август - септември. Отрицателно действащи фактори: събирането на корените като билка.

- **Хоботниче /*Rhynchocorys elephas* - сем. Scrophulariaceae/** - Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Разпространено е в Стара планина. Среща се край влажни сенчести букови и смърчови гори, най-често покрай горски потоци и реки на кафяви горски почви в планинските пояси. Размножава се със семена. Цъфти май-юни, плодоноси юни - август. Отрицателно действащи фактори: не са установени.

- **Родопски силивряк /*Haberlea rhodopensis* - сем. Gesneriaceae/** - Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Балкански ендемит. Разпространено е в Стара планина. Среща се по силикатни и варовити скални терени, най-вече по пукнатини на скални разкрития предимно на засенчени места с висока въздушна влага в дъбовия и буковия пояс. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти май - юли, плодоноси юли - август. Отрицателно действащи фактори: антропогенната дейност.

- **Рилско подрумиче /*Anthemis orbelica* - сем. Asteraceae/** - Многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Български ендемит. Разпространено е в Стара планина. Среща се из изредени букови, смърчови и смесени гори, планински пасища и храсталаци. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти юни - септември, плодоноси август – октомври. Видът е включен в семенната банка и в живата колекция от застрашени и редки растения на Института по ботаника с Ботаническа градина при БАН.

- **Зайча сянка /*Asparagus officinalis* сем. Liliaceae/** - Многогодишно тревисто растение със силно развито коренище. Расте на умерено влажни, предимно дълбоки почви, в ливадни и други тревни съобщества, из храсталаци и разредени гори в цялата страна, от низините до към 1200 м н.в. Цъфти: май - юли; плодоноси през есента. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Жълт смил /*Helichrysum arenarium* сем. Compositae/** - Многогодишно сребристо окосмено тревисто растение. Расте на сухи песъчливи, каменисти и затревени места. Цъфти: юни – август. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Минзухар /*Crocus sativus* сем. Iridaceae/** - Многогодишно тревисто растение с грудколуковица. Расте на умерено влажни, предимно дълбоки почви, в ливадни и други тревни съобщества, из храсталаци и разредени гори в цялата страна. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Обикновен синчец /*Centaurea cyanus* сем. Compositae/** - Едногодишно тревисто растение. Расте като плевел и по буренливите места в цялата страна. Използва се в народната медицина.

- **Лечебна иглика /*Primula veris* сем. Primulaceae/** - Многогодишно тревисто растение с късо коренище и множество дълги цилиндрични корени. Расте из храсталаци, по горски поляни, в покрайнините и в разредените широколистни гори, а на места навлиза в иглолистния пояс като елемент на естествената тревна и разредена горска растителност.

## Лечебни растения на територията на общината

Във връзка с изискванията на чл. 50 и чл. 55 от Закона за лечебните растения) е приложен списък за лечебните растения, срещащи се на територията на община Враца, при които се използват плодовете, цветовете, корените и кората им като лечебно средство:

- **Блатен аир /*Acorus calamus* – сем. Araceae/** - Многогодишно тревисто растение. Расте във влажна среда, предимно по мочурища и тресавища. Цъфти юни - юли. Размножава се само вегетативно чрез коренища. Националните запаси на вида са намалели в резултат на силно нарушените условия на съществуване. Това създава опасност от пълното му унищожаване.

- **Ранилист /*Betonica officinalis* - сем. Lamiaceae/** - Многогодишно растение. Расте по тревисти и храсталачни места в горите, низините и планините. Светлолюбив и сенкоиздържлив ксеромезофит. Цъфти през юни - август, плодоноси август - октомври и е кръстосано опрашвано ентомофилно растение. Използва се в официалната и народната медицина. При предозиране е възможно отравяне!

- **Червен кантарион /*Centaurium erythraea* - сем. Centianaceae/** - Двугодишно тревисто растение. Расте по умерено влажни до сухи тревисти и каменисти места, храсталаци и редки гори, до към 1500 м н.в. Цъфти: юни - август; плодоноси: юли - септември. Използва се във фитотерапията.

- **Жълт кантарион /*Hypericum perforatum* - сем. Hypericaceae/** - Многогодишно тревисто растение. Расте по сухи, тревисти, каменисти и храсталачни местообитания, в разредени гори и сечища, край пътища. Цъфти: май - август; плодоноси: юли - октомври. Събира се горната част на стъблото с листата и цветовете. Използва се във фитотерапевтичната практика, фармацевтичната, кожухарската промишленост.

- **Змийско мляко /*Chelidonium majus* - сем. Papaveraceae/** - Многогодишно тревисто растение. Расте из каменисти, сенчести или открити влажни места, храсталаци и разредени гори, докъм 1500 м н.в. Цъфти: април - юни; плодоноси май - август.

Отровно! Използва се във фитотерапията и народната медицина, само под лекарски контрол!

- **Синя жлъчка /*Cichorium intybus* - сем. Asteraceae/** - Многогодишно тревисто растение. Расте из ливади и тревисти места, изоставени буренливи места, край селища, пътища и жп линии, до към 1500 м н.в. Цъфти: юни - октомври; плодоноси: август - ноември. Използва се във фитотерапевтичната практика. Медоносно растение.

- **Смрадлика /*Cotinus coggygia* - сем. Anacardiaceae/** - Храст, по-рядко дръвче. Расте по сухи и каменисти почви предимно върху варовици на бедни и ерозиранни месторастения, среща се като подлес в дъбовите гори. Цъфти: май - юни; плодоноси: юли - август. Противовъзпалително и антисептично средство. Декоративно растение. Може да се използва и в парфюмерията.

- **Чуven /*Chenopodium bonus - henricus* - сем. Chenopodiaceae/** - Многогодишно тревисто растение. Расте по тревисти рудерализирани места и наторени места. Цъфти: май - август. Размножава се със семена и отчасти с коренови издънки. Използва се във фитотерапевтичната практика и народната медицина.

- **Еньовче /*Galium verum* - сем. Rubiaceae/** - Многогодишно тревисто растение. Расте из ливади и пасища, в горски поляни, край ниви и пътища. Цъфти: юни - юли. Събират се надземните части през юни - юли. Използва се в народната медицина.

- **Обикновен риган /*Origanum vulgare* - сем. Lamiaceae/** - Многогодишно тревисто растение. Расте из храсталаци, разредени гори и горски поляни до 2000 м н.в. Цъфти: юни - август; плодоноси: юни - септември. Използва се в парфюмерията и фитотерапевтичната практика. При предозиране са възможни отравяния!

- **Копитник /*Asarum europaeum* - сем. Aristolochiaceae/** - Многогодишно тревисто растение с дебело пълзящо разклонено коренище. Расте по влажни сенчести места до 1200 м н.в. най-често в съобщества на *Fagus sylvatica* и *Carpinus betulus* като специфичен мезофит. Отровно! Цъфти през март-юни, плодоноси през май-октомври и е кръстосано насекомоопрашвано растение. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Брястоволистно орехче /*Filipendula ulmaria* - сем. Rosaceae/** - Многогодишно тревисто растение със силно развито хоризонтално коренище. Расте по влажни тревисти места, край потоци и в планинските торфища. Събира се надземната част и коренищата през септември и октомври. Използва се в парфюмерията, козметиката, фармацевтичната и фитотерапевтичната практика.

- **Волски език /*Phyllitis scolopendrium* - сем. Aspleniaceae/** - Многогодишно тревисто растение. Расте по сенчести и влажни скалисти места в буковия пояс. Размножава се със спори, узряващи през юли - август, и с коренища. Събират се листа със спорангии. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Теснолистен живовляк /*Plantago lanceolata* - сем. Plantaginaceae/** - Многогодишно тревисто растение. Расте по ливади, пасища, по сухи и умерено влажни тревисти и песъчливи места, край пътища. Събират се листата. Използва се във фитотерапевтичната практика. При вътрешна употреба възможни са отравяния!

- **Камшик /*Agrimonia eupatoria* - сем. Rosaceae/** - Многогодишно тревисто растение. Расте из храсталаци, в ливади и пасища, край горски пътеки. Събират се надземната част на около 25 см от основата, през юни – август. Използва се във официалната и народната медицина.

- **Горска ягода /*Fragaria vesca* - сем. Rosaceae/** - Многогодишно тревисто растение. Расте масово в разсветлените гори. Събират се листа през май-август и плодовете преди презряването им. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Клинавче /*Astragalus glycyphyllos* - сем. Fabaceae/** - Многогодишно тревисто растение, с пълзящо коренище. Расте из разредени гори и горски поляни, първаза на гората, храсталачни, тревисти и каменисти места. Събират се върхните клонки през юли - август. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Багрилна жълтуга /*Genista tinctoria* - сем Fabaceae** / -Храст, висок 30 – 60 см. Расте из храсталаци и просветлени гори, по тревисти и каменисти, предимно умерено влажни места. Събират се връхни клонки. Използва се във фитотерапията.

- **Ветрогон /*Eryngium campestre* - сем Apiaceae** / - Многогодишно тревисто, бодливо растение. Расте из сухи и умерено влажни пасища и храсталаци. Събират се стръковете във фаза цъфтеж и корените след узряване на плодовете. Използва се във фитотерапевтичната практика. При предозиране са възможни отравяния. Употреба само под лекарски контрол!

- **Росопас /*Fumaria officinalis* - сем Papaveraceae** / - Едногодишно тревисто растение. Расте из храсталаци, угари, изоставени земеделски площи. Събират се надземните части по време на цъфтеж през май - юни. Използва се във фитотерапевтичната практика. Употреба само под лекарски контрол!

- **Зловонен здравец /*Geranium robertianum* - сем Geraniaceae** / - Едно-двугодишно тревисто растение. Расте из влажни, сенчести гористи места и храсталаци. Събират се цъфтящи стръкове през лятото и корени през есента. Цъфти през май-септември, плодоноси през юни - октомври. Използва се в медицината.

- **Луличка /*Linaria vulgaris* - сем Scrophulariaceae** / - Многогодишно тревисто растение. Расте по тревисти места, край пътища, в разредени горички. Събират се стръковете по време на цъфтеж през юни - август. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Градско омайниче /*Geum urbanum* - сем Rosaceae** / - Многогодишно тревисто растение. Расте из храсталаци, по сенчести места, в покрайнини на горите, по поляни, край селища и сгради, по изоставени от обработка места. Събират се корените и коренищата през пролетта и надземната част през май - юли. Цъфти през май - юли, плодоноси през юли - август. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Пипериче /*Persicaria hydropiper* - сем Polugonaceae** / - Едногодишно тревисто растение. Расте из влажни, мочурливи места, край езера, реки и потоци. Събират се цъфтящи стъбла през юни - септември. Използва се във фитотерапевтичната практика, народната медицина, хранително - вкусовата промишленост.

- **Чобанка /*Petesites hubridas* - сем Asteraceae** / - Многогодишно тревисто растение. Расте по влажни, тревисти, каменисти, песъчливи места, край поточета и реки. Събират се листа и коренища през август - октомври. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Зърника /*Rhamnus catharticus* - сем Rhamnaceae** / - Храст или ниско дърво. Расте единично или по групи в изредени дъбови гори. Събират се зрелите плодове и кората. Използва се във фитотерапевтичната практика, хранително - вкусовата промишленост.

- **Козя брада /*Rumex acetosella* - сем Polugonaceae** / - Двудомни растения, с пълзящи коренища. Расте по сухи и умерено влажни тревисти, каменисти, песъчливи места. Събират се листата и младите клонки преди цъфтежа. Използва се в билколечението и народната медицина.

- **Шапиче /*Alhemilla vulgaris* - сем. Rosaceae** / - Многогодишно тревисто растение. Светлолюбив мезофит. Расте из планински ливади и пасища. Цъфти през юни-август, а плодовете узряват през септември - октомври. Събират се коренището и корените /август – октомври/ и надземната част /юни – юли/. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Змиярник /*Arum maculatum* L. - сем. Araceae** / - Многогодишно тревисто растение. Расте из сенчести и влажни предимно широколистни гори и храсталаци в предпланинския и планинския пояс до 1800 м н.в. Индикатор е предимно на свежи до влажни, богати кафяви горски почви. Цъфти през май - юни, плодоноси през юни - юли и е кръстосано насекомоопрашвано растение. Събират се грудките през ранна пролет. Използва се във фитотерапевтичната практика, химико – фармацевтичната промишленост.

- **Лудо биле /*Atropa bella-donna* - сем. Solanaceae** / - Многогодишно тревисто растение с късо дебело коренище и едри месести, разклонени корени. Расте в подлеса на буковите гори, из сечищата, храсталаци и по-рядко край пътищата, между 300 и 1400 м н.в., в заветни и разсветлени места с достатъчна почвена и въздушна влага и незамръзваща, богата на хранителни вещества почва. Термофит, срещащ се сравнително рядко и характеризиращ се с подвижност на местообитанието. Събират се корените и листата по време на цъфтеж и бутонизация. Използва се в производството на лекарствени средства с болкоуспокояващо действие. Употреба само под лекарски контрол! Отровно!

- **Решетка /*Carlina acanthifolia* All. - сем. Asteraceae** / - Многогодишно монокарпно тревисто растение. Расте из горски поляни, разредени гори и храсталаци, планински ливади, пасища и тревисти места като елемент на естествената растителност от 800 до 1800 м н.в. Светлолюбив ксеромезофит. Цъфти през юни - октомври, плодоноси през септември - ноември. Събират се корените през август – октомври. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Сибирска хвойна /*Juniperus sibirica* - сем. Cupressaceae/** - Вечнозелен двудомен, рядко еднодомен храст, родствено близък с обикновената хвойна. Среща се в сухи, каменисти и скалисти места. Събират се “плодчетата” през есента на следващата година при тяхното пълно узряване. Цъфти през май – юни, а плодчетата узряват на следващата година. Използва се в народната и официалната медицина и в парфюмерията.

- **Лечебна иглика /*Primula veris* - сем. Primulaceae/** - Многогодишно тревисто растение с късо коренище. Расте из храсталаци, по горски поляни, в покрайнините и в разредените широколистни гори, а на места навлиза и в иглолистния пояс като елемент на естествената тревна и разрежена горска растителност. Цъфти февруари - март, а плодоноси през април - юни. Събират се листата през март -април, цветовете през март - юни и коренищата с корените през май - юни. Използва се във фитотерапевтичната практика и за приготвяне на фитопрепарати.

Освен посочените сравнително рядко събирани за билки растения, на територията на общината се срещат редица масови такива, като бял равнец, мащерка, маточина, тревист бъз, коприва и др.

- **бял равнец** - широко разпространен върху запустяли голи площи /0 - 1800 м н.в./. Възможностите не се използват рационално.

- **мащерка** - расте по слънчеви скалисти места, поляни, голини и просеки.

- **маточина** - среща се на влажни места в дъбовите гори /600 - 1200 м н.в./. Стопанското и значение е незначително.

- **тревист бъз** - многогодишно тревисто растение. Расте масово в плътни популации край потоци, храсталаци, сечища до 700 м н.в. Мезофит, привързан към богати и влажни почви.

- **коприва** - многогодишно тревисто растение. Расте масово в плътни популации край потоци, храсталаци, сечища до 1000 м н.в, привързана към среднобогати до богати и влажни почви, често срещано на територията на ТП ДГС “Враца” .

## **ГЛАВА III**

### **ДОСЕГАШНО СТОПАНИСВАНЕ**

#### **1. КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ДОСЕГАШНОТО СТОПАНИСВАНЕ И ПЛАНИРАНЕ**

За горските територии, собственост на община Враца, се изработва втори самостоятелен горскостопански план. За изходна база данни при изработването на предходния горскостопански план за горските територии, собствеността на общината, са ползвани данни от инвентаризацията на горските територии, стопанисвани от Държавно горско стопанство Враца”, извършена през 2013/2014 год.

Горскостопанският план е бил разработен на типологична основа, като е използвана “Инструкцията за установяване и картиране на горските типове месторастения и определяне състава на дендроценозите” - 2011 година.

Горите, собственост на общината са били разпределени в гори със защитни и специални функции, и гори със стопански функции, като са били обособени следните стопански класове:

##### **1.1. Гори със защитни и специални функции:**

- 1.1.1. Бялборови култури - **ББК**;
- 1.1.2. Черборови култури - **ЧБК**;
- 1.1.3. Буков високобонитетен – **БВ**;
- 1.1.4. Буков среднобонитетен – **БСр**;
- 1.1.5. Буков нискобонитетен – **БН**;
- 1.1.6. Липов високобонитетен – **ЛВ**;
- 1.1.7. Липов средно и нискобонитетен – **ЛСрН**;
- 1.1.8. Широколистен високостъблен – **ШВ**;
- 1.1.9. Тополов - **т**;
- 1.1.10. Буков високобонитетен за превръщане – **БВП**;
- 1.1.11. Церов високобонитетен за превръщане – **ЦВП**;
- 1.1.12. Смесен високобонитетен за превръщане – **СмВП**;
- 1.1.13. Буков средно и нискобонитетен за превръщане – **БСрНП**;

- 1.1.14. Благунов средно и нискобонитетен за превръщане – **БлСрНП**;
- 1.1.15. Зимендъбов средно и нискобонитетен за превръщане – **ЗдбСрНП**;
- 1.1.16. Церов за превръщане - **ЦП**
- 1.1.17. Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – **СмСрНП**;
- 1.1.18. Акациев - **А**;
- 1.1.19. Келявгабъров - **Кгбр**;

## **1.2. Гори със стопански функции:**

- 1.2.1. Бялборови култури - **ББК**;
- 1.2.2. Черборови култури - **ЧБК**;
- 1.2.3. Липов високобонитетен – **ЛВ**;
- 1.2.4. Липов средно и нискобонитетен – **ЛСрН**;
- 1.2.5. Широколистен високоствъблен – **ШВ**;
- 1.2.6. Тополов - **т**;
- 1.2.7. Буков високобонитетен за превръщане – **БВП**;
- 1.2.8. Церов високобонитетен за превръщане – **ЦВП**;
- 1.2.9. Смесен високобонитетен за превръщане – **СмВП**;
- 1.2.10. Буков средно и нискобонитетен за превръщане – **БСрНП**;
- 1.2.11. Благунов средно и нискобонитетен за превръщане – **БлСрНП**;
- 1.2.12. Зимендъбов средно и нискобонитетен за превръщане – **ЗдбСрНП**;
- 1.2.13. Церов за превръщане - **ЦП**
- 1.2.14. Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – **СмСрНП**;
- 1.2.15. Акациев - **А**;
- 1.2.16. Келявгабъров - **Кгбр**;

**За отделните стопански класове са били определени следните цели и турнуси на сеч:**

- 1. Бялборови култури – **18 см. при 80 год.**;
- 2. Черборови култури - **18 см. при 80 год.**;
- 3. Буков високобонитетен – **50 см. при 140 год.**;
- 4. Буков среднобонитетен – **30 см. при 120 год.**;
- 5. Буков нискобонитетен – **18 см. при 100 год.**;
- 6. Липов високобонитетен – **18 см. при 80 год.**;
- 7. Липов средно и нискобонитетен **11 см. при 60 год.**;
- 8. Широколистен високоствъблен – **18 и 30 см. при 140, 120, 100, 60 и 40 год.**;
- 9. Буков високобонитетен за превръщане – **18 см. при 80 год**;
- 10. Церов високобонитетен за превръщане – **18 см. при 60 год**;
- 11. Смесен високобонитетен за превръщане – **18 см. при 80 год**;
- 12. Буков средно и нискобонитетен за превръщане – **11 см. при 50 год.**;
- 13. Зимендъбов средно и нискобонитетен за превръщане - **11 см. при 50 год.**;
- 14. Благунов средно и нискобонитетен за превръщане – **11 см. при 50 год.**;
- 15. Смесен средно и нискобонитетен за превръщане - **11 см. при 50 год.**;
- 16. Церов за превръщане - **11 см. при 30 год.**;
- 17. Акациев - **8 см. при 15 год.**;
- 18. Келявгабъров - **40 год.**;
- 19. Тополов – **18 см. при 15 год.**;

## **2. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ПОЛЗВАНЕТО ПРЕЗ ВРЕМЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИЯ ПЛАН**

### **2.1. Възобновителни сечи**

През периода на изпълнение на горскостопанския план са провеждани краткосрочно-постепенна, постепенно – котловинни и групово-постепенни сечи, както и голи сечи за топола и акация. Общо са били планирани 303.7 ха по площ и 14 140 куб. м., без клони, като 77.4 ха и 3 530 куб.м. са във високоствъблени, 170.3 ха и 4 295 куб.м. са в издънковите гори за превръщане във високоствъблени, 32.3 ха и 1 580 куб.м. са в нискоствъблените и 23.6 ха и 4 605 куб.м. без клони са в тополи.

### **2.1.1. Краткосрочно-постепенна сеч**

Краткосрочно-постепенна сеч е планирана в насаждения с пълнота 0,7-1,0, в които не е водена възобновителна сеч, както и в насаждения с пълнота 0,6 и надолу, в които е водена постепенна сеч и естественото възобновяване протича нормално. Тя се провежда чрез изсичане на дърветата равномерно по площта на насаждението на 2, 3 или 4 пъти, наречени фази на сечта.

Общо през десетилетието в общинските горски територии са били планирани краткосрочно-постепенна сеч върху площ от 1.3 ха, относително равномерно, в гори със стопански функции.

### **2.1.2. Постепенно-котловинна сеч**

Постепенно-котловинната сеч е била планирана в насаждения от светлолюбиви дървесни видове. След провеждане на подготвителната и обсеменителна фаза на краткосрочно-постепенната сеч се отварят котли с площ до 0,25 ха в местата с най-голямо количество подраст. Котлите се разширяват еднократно и на два пъти, до окончателното изсичане на дървостоя и цялостно възобновяване на насаждението.

Общо през десетилетието постепенно-котловинна сеч е била предвидена върху 61.9 ха, с планирано ползване от 1 695 куб.м. без клони като 54.0 ха са в гори със стопански функции.

### **2.1.3. Групово-постепенна сеч**

Групово-постепенна сеч е била предвидена основно в широколистните високостъблени стопански класове в размер на 23.8 ха. и 2.7 ха в издънковите насаждения за превръщане. Интензивността на сечта е 20-25%, като не надхвърля процента на възобновяване. Общият размер на ползването е 850 куб. м. без клони

### **2.1.3. Гола сеч**

Общо гола сеч е била планирана на площ от 47.8 ха (23.0 ха в тополови насаждения и 24.8 ха в за акацията).

## **2.2. Отгледни сечи**

Отгледните сечи (наричани още сечи за промеждутъчно ползване) са лесовъдските системи за сеч, провеждани от възникването или създаването на насажденията до навлизането им във възобновителна зрелост.

Отгледни сечи са били планирани в млади, средновъзрастни и дозряващи култури и насаждения по състояние, на обща площ 183.6 ха и общо ползване от 8 765 куб.м. без клони.

С отгледните сечи се цели регулиране на състава на насажденията, подобряване на състоянието им, бонитета, сортиментната структура, а от тук и увеличаване количеството и качеството на продукцията от единица площ.

Предвидени са били прочистки, прореждания и пробирки.

**2.2.1. Прореждане** е било планирано върху площ от 53.3 ха, в насаждения от 21 до 40 год. за иглолистните и издънковите насаждения, или 60 години, и 60 год. за високостъблените букови и дъбови насаждения с пълнота 0.8 – 1.0. Интензивността им варира от 15 до 25 %, в зависимост от пълнотата на насажденията, дървесния вид, типа месторастене и схемата на залесяване.

Прореждане е било предвидено при общ добив в размер на 2 670 куб.м. стояща маса без клони.

**2.2.2. Пробирка** е била планирана върху 82.4 ха, в насаждения над 40 години за иглолистните и издънковите насаждения, и 60 год. за високостъблените букови и дъбови насаждения, с пълнота 0.8 – 1.0. Интензивността им варира от 15 до 25 %, в зависимост от пълнотата на насажденията, дървесния вид, типа месторастене и схемата на залесяване.

Пробирката е била предвидена на при общ добив в размер на 3 555 куб.м. стояща маса без клони.

**2.2.3. Селекционна сеч** е проектирана върху 47.9 ха при планирано ползване от 2 540 куб.м. без клони в широколистни високостъблени насаждения.

Сравнение на проектираните по горскостопански план и проведените през ревизионния период възобновителни и отгледни сечи по площ и запас (стояща маса без клони), по данни от общината, е показано в следващата **таблица № 16**.

Сравнение на планираното ползване по горскостопански план и отсеченото през ревизионния период по видови сечи и общо, по години, е показано в **таблица № 18**.

**Таблица № 16**

**За сравнение на планираните и проведени сечи по вид, площ и запас  
(стояща маса без клони)**

вид на сечта	мярка	предвидено по ГСП	изпълнено	% по ГСП
<b>1. възобновителни сечи</b>	ха	303.7	80.7	26.6
	м <sup>3</sup>	14 010	4 769	34.0
2. отгледни сечи				
2.1. прореждане	ха	53.3	-	-
	м <sup>3</sup>	2 670	-	-
2.2. пробирка	ха	82.4	74.4	90.3
	м <sup>3</sup>	3 555	5 220	146.8
2.3. селекционна	ха	47.9	-	-
	м <sup>3</sup>	2 540	-	-
<b>общо отгледни сечи</b>	ха	183.6	74.4	40.5
	м <sup>3</sup>	8 765	5 220	59.6
2.4. санитарна+принудит.	ха	34.7	62.0	178.7
	м <sup>3</sup>	1 030	3 737	362.8
<b>общо отгл. и санит. сечи</b>	ха	218.3	136.4	62.5
	м <sup>3</sup>	9 795	8 957	92.4
<b>всички сечи</b>	ха	<b>522.0</b>	<b>217.1</b>	<b>41.6</b>
	м <sup>3</sup>	<b>23 805</b>	<b>13 726</b>	<b>57.7</b>

Данните от таблицата показват, че възобновителните сечи са изпълнени на 26.6 % по площ и на 34.0 % по запас, което се дължи основно на работата по усвояване на повредената дървесина, при провеждане на санитарни и принудителни сечи..

Изпълнението на отгледните сечи и по площ и по запас слабо, което се дължи основно на горните причини. Добре са изпълнени само пробирките, при които изпълненият обем надхвърля планирания, поради натрупания голям прираст в младите и средновъзрастни насаждения.

Общо отгледни и санитарни+принудителни сечи са близо до планираните отгледни сечи, поради извършването на и санитарни и принудителни сечи, основно в средновъзрастни и дозряващи насаждения и култури.

Общото изпълнение на горскостопанския план е 41.6 % по площ и 57.7 % по запас.

Таблица № 17

За сравнение на предвиденото ползване по лесоустройствен проект и  
отсеченото през ревизионния период по видове сечи и общо (стояща маса с клони)

Години	Възобновителна сеч (с надлесни дървета)			Отгледни сечи			Санитарни принудител ни сечи (СПМ)	В С И Ч К О		
	Предвидено по ЛУП с клони	Отсечено	В сравнение с предвиденото	Предвидено по ЛУП с клони	Отсечено	В сравнение с предвиденото		Предвидено по ЛУП с клони	Отсечено	В сравнение с предвиденото
			в повече (+) / в по-малко (-)			в повече (+) / в по-малко (-)				в повече (+) / в по-малко (-)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<b>I. Иглолистни</b>										
2016	-			380	-	- 380	49 -	429	-	- 429
2017	-			380	444	- + 64	49 -	429	444	+ 15
2018	-			380	1215	+ 835	49 195	429	1410	- 429
2019	-			380	-	- 380	49 -	429	-	+ 981
2020	-			380	-	- 380	49 -	429	-	+ 981
2021	-			380	-	- 380	49 196	429	196	- 233
2022	-			380	-	- 380	49 1063	429	1063	+ 631
2023	-			380	-	- 380	49 690	429	690	+ 261
2024	-			380	-	- 380	49 439	429	439	+ 10
2025	-			380	-	- 380	49 -	429		- 429
<b>Всичко</b>	-			<b>3 830</b>	<b>1 659</b>	<b>2 171</b>	<b>490 2583</b>	<b>4 290</b>	<b>4 242</b>	<b>- 48</b>
<b>%</b>	-			<b>100.0</b>	<b>43.3</b>	<b>- 56.7</b>	<b>100.0 527.1</b>	<b>100.0</b>	<b>98.9</b>	<b>- 1.1</b>
<b>II. Широ</b>										
колистни високостъб лени										
2016	409	943	+ 534	352	-	- 352	30 -	7 91	943	+ 152
2017	409	1125	+ 716	352	1731	+ 1379	30 -	7 91	2856	+ 2065
2018	409	639	+ 230	352	1822	+ 1470	30 -	7 91	2461	+ 1670
2019	409	153	- 256	352	959	+ 607	30 770	7 91	1882	+ 1091
2020	409	-	- 409	352	-	- 352	30 -	7 91	-	- 791
2021	409	-	- 409	352	-	- 352	30 -	7 91	-	- 791
2022	409	-	- 409	352	9	- 343	30 -	7 91	9	- 782
2023	409	-	- 409	352	-	- 352	30 -	7 91	-	- 791
2024	409	-	- 409	352	-	- 352	30 -	7 91	-	- 791
2025	409	-	- 409	352	-	- 352	30 -	7 91	-	- 791
<b>Всичко</b>	<b>4 090</b>	<b>2 860</b>	<b>1 230</b>	<b>3 520</b>	<b>4521</b>	<b>+ 1001</b>	<b>300 770</b>	<b>7 910</b>	<b>8151</b>	<b>+ 241</b>
<b>%</b>	<b>100.0</b>	<b>69.9</b>	<b>- 30.1</b>	<b>100.0</b>	<b>128.4</b>	<b>+ 28.4</b>	<b>100.0 256.7</b>	<b>100.0</b>	<b>103.0</b>	<b>+ 3.0</b>
<b>III. Издънкови за превръщане</b>										
2016	473	-	- 473	275	-	- 275	38 -	786	-	- 786
2017	473	762	+ 762	275	-	- 275	38 3	786	765	- 212
2018	473	38	- 435	275	-	- 275	38 -	786	38	- 748
2019	473	297	- 176	275	-	- 275	38 -	786	297	- 489
2020	473	393	- 80	275	-	- 275	38 118	786	511	- 275



**ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

2021	473	186	- 287	275	-	- 275	38	36	786	222	- 564
2022	473	-	- 473	275	-	- 275	38	1045	786	1045	+ 259
2023	473	232	+ 241	275	-	- 275	38	294	786	526	- 266
2024	473	30	- 443	275	239	- 36	38	81	786	350	- 436
2025	473	291	- 182	275	-	- 275	38	-	786	291	- 495
Всичко	4 730	2229	- 2501	2 750	239	- 2511	380	1577	7 860	4045	- 3 815
%	100.0	47.1	52.9	100.0	8.7	- 91.3	100.0	415.0	100.0	51.5	- 48.5
<b>IV. Нискостъблени</b>											
2016	163	-	- 163						163	-	- 163
2017	163	-	- 163						163	-	- 163
2018	163	-	- 163						163	-	- 163
2019	163	-	- 163						163	-	- 163
2020	163	-	- 163						163	-	- 163
2021	163	288	+ 125						163	288	+ 125
2022	163	-	- 163						163	-	- 163
2023	163	-	- 163						163	-	- 163
2024	163	-	- 163						163	-	- 163
2025	163	-	- 163						163	-	- 163
Всичко	1 630	288	- 1 342						1 630	288	- 1 342
%	100.0	17.7	- 82.3						100.0	17.7	- 82.3
<b>V. Тополови</b>											
2016	531	-	- 531						531	-	- 531
2017	531	-	- 531						531	-	- 531
2018	531	-	- 531						531	-	- 531
2019	531	-	- 531						531	-	- 531
2020	531	-	- 531						531	-	- 531
2021	532	-	- 532						532	-	- 532
2022	532	-	- 532						532	-	- 532
2023	532	-	- 532						532	-	- 532
2024	532	-	- 532						532	-	- 532
2025	532	-	- 532						532	-	- 532
Всичко	5 315	-	- 5 315						5 315	-	- 5 315
%	100.0	0.0	- 100.0						100.0	0.0	- 100.0
<b>VI. От всички видове сечи</b>											
2016	1 576	943	- 633	1 010	-	- 1 010	117	-	2 703	943	- 1 760
2017	1 576	1887	+ 311	1 010	2175	+ 1 165	117	3	2 703	4065	+ 1 362
2018	1 576	677	- 899	1 010	3037	+ 2 087	117	195	2 703	3909	+ 1 206
2019	1 576	450	- 1 126	1 010	959	- 51	117	770	2 703	2179	- 524
2020	1 576	393	- 1 183	1 010	-	- 1 010	117	118	2 703	511	- 2 192
2021	1 577	474	- 1 103	1 010	-	- 1 010	117	232	2 704	706	- 1 998
2022	1 577	-	- 1 577	1 010	9	- 1 001	117	2 108	2 704	2117	- 587
2023	1 577	232	- 1 345	1 010	-	- 1010	117	984	2 704	1216	- 1 488
2024	1 577	30	- 1 547	1 010	239	- 771	117	520	2 704	789	- 1 915
2025	1 577	291	- 1 286	1 010	-	- 1 010	117	-	2 704	291	- 1 760
Всичко	15 765	5 377	- 10 388	10 100	6 419	- 3 681	1 170	4 930	27 035	16 726	- 10 309
%	100.0	34.1	- 65.9	100.0	63.6	- 36.4	100.0	421.4	100.0	61.9	- 38.1

Сравнение на размера на годишното ползване и добитата дървесина по групи сортименти и видове сечи, по данни от община Враца, е показано в следващата **таблица № 18**.

**Таблица № 18**  
**За размера на ползване по видове сечи и основни групи сортименти**  
**(стояща маса с клони)**

Вид на сечта	Размер на год. ползване		Строителна дървесина				дърва	използваема вършина
	Стоящо	Лежащо	едра	Средна	дребна	строителна		
	Плътни кубически метри							
Възобновителна								
по ГС план	15 765	14 215	4 400	2 350	550	7 300	6 455	460
%	100.1	90.2	27.9	14.9	3.5	46.3	41.0	2.9
добито	5 377	4 769	2 540	225	17	2 782	1 987	-
%	100.0	88.7	47.2	4.2	0.3	51.7	37.0	-
Отгледна								
по ГС план	10 100	7 900	585	2 225	715	3 525	3 825	550
%	100.0	78.2	5.8	22.0	7.1	34.9	37.9	5.4
добито	6 419	5 220	2 348	458	58	2 864	2 356	-
%	100.0	81.3	36.6	7.1	0.9	44.6	36.7	-
санитарна	1 170	905	20	100	25	145	745	15
%	100.0	77.4	1.7	8.5	2.2	12.4	63.7	1.3
добито	4 930	3 737	1 024	196	14	1 234	2 503	-
%	100.0	75.8	20.8	3.9	0.3	25.0	50.8	-
ОБЩО								
по ГС план	27 035	23 020	5 005	4 675	1 290	10 970	11 025	1 025
%	100.0	85.2	18.5	17.3	4.8	40.6	40.8	3.8
добито	16 726	13 726	5 912	879	89	6 880	6 848	-
%	100.0	82.0	35.3	5.3	0.5	41.1	40.9	-

Общо от планираните сечи във всички видове гори, усвоената дървесина е в размер на 16 726 куб.м. стояща маса с клони, което представлява 61.9 % от планираните 27 035 куб. м.

Това относително добро изпълнение на планираните сечи се дължи основно на работата по усвояване на повредената дървесина, при провеждане на санитарни и принудителни сечи, Поради тази причина изпълнението на възобновителните сечи е 34.1 %, а на отгледни сечи е 63.6 %.

Усвоената едра, средна и дребна строителна дървесина, а от там и общо за строителната дървесина, изпълнението е с 0.5 %, по-голямо от планираното, а при дървата за горене сортиментното преизпълнение е само с 0.1 %. Това точно изпълнение на строителната дървесина и дървата за горене се дължи основно на променената структура на добивите при санитарните и принудителните сечи, при които са добивани сортименти с по-високо качество за сметка на дървата за горене.

В рамките на строителната дървесина са преизпълнени показателите за едрата строителна дървесина за сметка на средната и дребната поради по-горе изтъкнатите причини..

В рамките на възобновителните сечи изпълнението на строителната дървесина е близко до това за цялата добита маса, като при тези сечи е намален дялът на дървата за огрев с 4.0 %, а е увеличен при строителната дървесина с 5.2 % (19.3 % при едрата строителна дървесина), основно за сметка на по-доброто усвояване на отпада и в работата основно в буковите високостъблени гори.

При отгледните сеч също е увеличен дялът на едрата строителна дървесина за сметка на средната и дребната, поради работата в насажденията от по-горните класове на възраст, като и тук е постигнато добро оползотворяване на отпада, основно като дърва за горене.

### **3. ВЪЗБНОВЯВАНЕ И ЗАЛЕСЯВАНЕ**

#### **3.1. Естествено възобновяване**

В района на горските територии, собственост на община Враца съществуват добри условия за естествено възобновяване на основните дървесни видове – бук, габър, земен дъб, цер и благун. В повечето случаи възобновяването е представено от 5-10 годишен подраст, който на места не е достатъчен за провеждане на следващи фази на възобновителните сечи. Не е достатъчно укрепнал и е разположен неравномерно върху площта на отделните насаждения.

#### **3.2 Залесяване**

В горските територии, собственост на община Враца е било планирано залесяване върху 23.6 ха редуцирана площ. Единствен дървесен вид при залесяването е била хибридно топола I-214. Насоката на залесяване е била в зрели гори, а почвоподготовка е била пълна оран с тракторна тяга.

**Залесявания не са извършвани.**

#### **3.3. Здравословно състояние на горите**

Санитарното състояние на гората е един от определящите фактори за нейната производителност.

Състоянието на горите, собственост на община Враца, се вижда от **таблица № 19**, където е показано разпределението на залесената площ по видове насаждения и степени на повреда.

От нея се вижда, че едва 2.9% от дървостойките са засегнати от повреди. Това показва, че горите собственост на община Враца, са в добро санитарно състояние.

**Таблица № 19****Разпределение на залесената площ по видове насаждения и степени на повреда**

Видове насаждения	Степени на повреда					Средна степен	
	Неповредени	I	II	III	Общо		
Бял бор	24.6	12.4	-	-	37.0	-	0.1
в.т.ч. Култури Чисти	17.6	12.4	-	-	30.0	-	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	0.7	-	-	-	0.7	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	6.3	-	-	-	6.3	-	-
Смърч	4.2	-	-	-	4.2	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	3.9	-	-	-	3.9	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	0.3	-	-	-	0.3	-	-
Черен бор	61.5	8.3	0.4	-	70.2	-	0.1
в.т.ч. Култури Чисти	18.2	-	0.4	-	18.6	-	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	5.1	-	-	-	5.1	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	38.2	8.3	-	-	46.5	-	0.1
Дуглазка	0.4	-	-	-	0.4	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	0.4	-	-	-	0.4	-	-
Лиственица	-	0.5	-	-	0.5	1	1.0
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	-	0.5	-	-	0.5	1	1.0
Бук	515.7	11.8	1.8	-	529.3	-	0.1
в.т.ч. Насаждения Чисти	435.7	11.8	1.8	-	449.3	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	9.8	-	-	-	9.8	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	70.2	-	-	-	70.2	-	-
Червен дъб	2.0	-	-	-	2.0	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	2.0	-	-	-	2.0	-	-
Зимен дъб	38.1	-	-	-	38.1	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	26.8	-	-	-	26.8	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	0.1	-	-	-	0.1	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	11.2	-	-	-	11.2	-	-
Благун	55.3	-	-	-	55.3	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	6.9	-	-	-	6.9	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	48.4	-	-	-	48.4	-	-
Цер	307.2	-	-	-	307.2	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	34.1	-	-	-	34.1	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	273.1	-	-	-	273.1	-	-
Габър	52.9	-	-	-	52.9	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	12.1	-	-	-	12.1	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	40.8	-	-	-	40.8	-	-
Бряст	8.5	-	-	-	8.5	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	0.8	-	-	-	0.8	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	7.7	-	-	-	7.7	-	-
Трепетлика	1.5	-	-	-	1.5	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	1.5	-	-	-	1.5	-	-
Явор	4.3	-	-	-	4.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	1.7	-	-	-	1.7	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	2.6	-	-	-	2.6	-	-
Бреза	2.4	-	-	-	2.4	-	-

## ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Видове насаждения	Степени на повреда					Средна степен	
	Неповредени	I	II	III	Общо		
в.т.ч. Култури Чисти	1.9	-	-	-	1.9	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	0.5	-	-	-	0.5	-	-
Мъждрян	33.0	-	-	-	33.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	33.0	-	-	-	33.0	-	-
Орех	3.6	-	-	-	3.6	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	3.4	-	-	-	3.4	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	0.2	-	-	-	0.2	-	-
Акация	58.9	1.2	4.3	-	64.4	-	0.1
в.т.ч. Насаждения Чисти	44.5	-	4.3	-	48.8	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	1.3	-	-	-	1.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	11.7	-	-	-	11.7	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	0.7	1.2	-	-	1.9	-	0.5
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	0.7	-	-	-	0.7	-	-
Космат дъб	1.0	-	-	-	1.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	1.0	-	-	-	1.0	-	-
Келяв габър	598.8	-	-	-	598.8	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	202.8	-	-	-	202.8	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	396.0	-	-	-	396.0	-	-
Клен	3.5	-	-	-	3.5	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	3.5	-	-	-	3.5	-	-
Круша	1.3	-	-	-	1.3	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	1.3	-	-	-	1.3	-	-
Едрolistна липа	14.9	-	-	-	14.9	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	1.3	-	-	-	1.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	13.6	-	-	-	13.6	-	-
Сребролистна липа	55.6	1.9	1.1	-	58.6	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	4.4	-	-	-	4.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	44.7	-	-	-	44.7	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	2.7	-	1.1	-	3.8	-	0.4
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	3.8	1.9	-	-	5.7	-	0.3
Източен чинар	0.8	-	-	-	0.8	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	0.8	-	-	-	0.8	-	-
Планински ясен	82.0	-	-	-	82.0	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	6.3	-	-	-	6.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	73.3	-	-	-	73.3	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	2.4	-	-	-	2.4	-	-
тп Bachelieri	3.5	-	-	-	3.5	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	3.5	-	-	-	3.5	-	-
тп I-214	13.0	-	-	-	13.0	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	8.1	-	-	-	8.1	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	3.4	-	-	-	3.4	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	1.5	-	-	-	1.5	-	-
Без преобладание	374.9	-	-	-	374.9	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	5.5	-	-	-	5.5	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	360.6	-	-	-	360.6	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	0.2	-	-	-	0.2	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	0.5	-	-	-	0.5	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	4.1	-	-	-	4.1	-	-

Видове насаждения	Степени на повреда					Средна степен	
	Неповредени	I	II	III	Общо		
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	4.0	-	-	-	4.0	-	-
<b>Всичко</b>	<b>2323.4</b>	<b>36.1</b>	<b>7.6</b>	<b>-</b>	<b>2367.1</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
в.т.ч. Насаждения Чисти	788.7	11.8	6.1	-	806.6	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	18.4	-	-	-	18.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	1391.4	-	-	-	1391.4	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	54.9	13.6	1.5	-	70.0	-	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	6.0	0.5	-	-	6.5	-	0.2
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	45.3	8.3	-	-	53.6	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	5.4	-	-	-	5.4	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	13.3	1.9	-	-	15.2	-	0.1

При повредените насаждения се наблюдават първа и втора степен на повреда, с площ на насажденията 36.1 ха при първа степен и 7.6 ха при втора степен ха, при които е достатъчно да се проведат санитарни или принудителни сечи с подходяща за повредата интензивност, за да се преодолее конкретната повреда. Основната част от гората – 2 323.4 ха или 98.2 % от насажденията не са засегнати от повреди.

По-добра представа за здравословното състояние на насажденията може да се получи от **таблица № 20**, където са показани видовете повреди по дървесни видове.

**Таблица № 20**  
**Преглед на повредите по дървесни видове**

Видове повреди и дървесни видове	Засегнати гори		Запас куб.м	Очаквани загуби	
	ха	%		куб.м	%
<b>снеговал</b>	<b>0.1</b>	<b>-</b>	<b>25</b>	<b>2</b>	<b>8.0</b>
в.т.ч. Смърч	0.1	1.5	25	2	10.0
<b>гниене</b>	<b>12.3</b>	<b>0.5</b>	<b>1745</b>	<b>526</b>	<b>30.1</b>
в.т.ч. Бук	12.3	2.3	1735	522	30.1
в.т.ч. Келяв габър	-	-	10	4	40.0
<b>пожар</b>	<b>4.3</b>	<b>0.2</b>	<b>360</b>	<b>204</b>	<b>56.7</b>
в.т.ч. Акация	4.3	6.2	360	204	56.7
<b>клоносек</b>	<b>2.2</b>	<b>0.1</b>	<b>260</b>	<b>69</b>	<b>26.5</b>
в.т.ч. Сребролистна липа	2.2	3.3	260	69	26.6
<b>снеголом</b>	<b>14.2</b>	<b>0.6</b>	<b>3610</b>	<b>771</b>	<b>21.4</b>
в.т.ч. Бял бор	11.3	29.8	2930	686	23.4
в.т.ч. Смърч	1.2	17.6	400	60	15.1
в.т.ч. Лиственица	0.4	100.0	100	7	6.7
в.т.ч. Бук	1.3	0.2	180	18	10.0
<b>суховършия</b>	<b>15.3</b>	<b>0.6</b>	<b>3310</b>	<b>562</b>	<b>17.0</b>
в.т.ч. Бял бор	2.8	7.4	610	98	16.0
в.т.ч. Черен бор	7.1	12.6	2320	400	17.2
в.т.ч. Бреза	0.1	2.1	10	4	44.5
в.т.ч. Акация	5.3	7.7	370	60	16.3
<b>кореново гниене</b>	<b>3.9</b>	<b>0.2</b>	<b>1220</b>	<b>122</b>	<b>10.0</b>
в.т.ч. Черен бор	3.9	6.9	1220	122	10.0
<b>Всичко</b>	<b>52.3</b>	<b>2.2</b>	<b>10530</b>	<b>2256</b>	<b>21.4</b>
в.т.ч. Бял бор	14.1	37.2	3540	784	22.1
в.т.ч. Смърч	1.3	19.1	425	62	14.6
в.т.ч. Черен бор	11.0	19.5	3540	522	14.7
в.т.ч. Лиственица	0.4	100.0	100	7	7.0

Видове повреди и дървесни видове	Засегнати гори		Запас	Очаквани загуби	
	ха	%	куб.м	куб.м	%
в.т.ч. Бук	13.6	2.5	1915	540	28.2
в.т.ч. Бреза	0.1	2.1	10	4	40.0
в.т.ч. Акация	9.6	13.9	730	264	36.2
в.т.ч. Келяв габър	-	-	10	4	40.0
в.т.ч. Сребролистна липа	2.2	3.3	260	69	26.5

- **суховършия** - това е една от трите основни и най-често срещана повреда, констатирана на територия на обекта за планиране, обхващаща 15.3 ха със запас от 3 310 куб.м. без клони, с очаквани загуби от 562 куб.м. без клони, като най-засегнати са иглолистните култури от черен и бял бор – 9.9 ха и очаквани загуби от 498 куб.м. без клони. Други засегнати дървесни видове са акацията и брезата, с очаквани загуби от 64 куб.м. без клони.

- **снеголом** - това е втората по срещаемост повреда, обхващаща 14.2 ха със запас от 3 610 куб.м. без клони, с очаквани загуби от 771 куб.м. без клони, като най-засегнати са иглолистните култури от черен бор – 11.3 ха и очаквани загуби от 686 куб.м. без клони. Други засегнати дървесни видове са смърч, лиственица и бук, с очаквани загуби съответно от 60, 7 и 18 куб.м. без клони.

- **гниене** - това е третата по срещаемост повреда, обхващаща 12.3 ха със запас от 1 745 куб.м. без клони, с очаквани загуби от 526 куб.м. без клони, като обхваща изцяло букови насаждения.

- **кореновото гниене** - обхваща горски култури от черен бор с площ 3.9 ха, със запас от 1 220 куб.м. без клони и с очаквани загуби от 122 куб.м. без клони.

- **пожари** - обхваща акациеви насаждения и култури с площ 4.3 ха, със запас от 360 куб.м. без клони и с очаквани загуби от 204 куб.м. без клони.

- **клоносек** – засегнати са липови насаждения с площ 2.2 ха, със запас от 260 куб.м. без клони и с очаквани загуби от 69 куб.м. без клони.

- **снеговал** – най-малко срещаната повреда, която обхваща 0.1 ха смърчова гора, със запас от 25 куб.м. без клони и с очаквани загуби от 2 куб.м. без клони.

## **ГЛАВА IV**

### **ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ**

#### **1. ОБЩА ПЛОЩ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО ИМ ПО ГРУПИ ГОРИ, СПОРЕД ОСНОВНИТЕ ИМ ФУНКЦИИ**

Общата площ на горските територии, собственост на община Враца е 487.7 ха., като разпределението на тази площ по вид на горите и по вид на земите е дадено в **таблица № 21**.

**Таблица № 21**  
**Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите**

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	-	620.9	721.4	784.0	2126.3	85.4
склопени култури	114.2	26.5	-	2.6	143.3	5.7
естествен произход 0.1-0.3	-	19.2	70.4	0.5	90.1	3.6
изредени култури	2.9	4.5	-	-	7.4	0.3
всичко насаждения	117.1	671.1	791.8	787.1	2367.1	95.0
всичко залесена площ	117.1	671.1	791.8	787.1	2367.1	95.0
голина	-	26.2	-	-	26.2	1.0
всичко незал.дървопр.	-	26.2	-	-	26.2	1.0
поляна	3.9	10.2	16.4	13.5	44.0	1.8
обработваема площ	-	-	0.1	-	0.1	-
шосе	0.1	-	-	-	0.1	-
дворно място	0.7	1.0	-	-	1.7	0.1
просека	0.2	2.3	2.6	0.7	5.8	0.3
лесонепригодна голина	0.2	0.3	-	6.5	7.0	0.3
лесонепригодна площ	-	-	3.7	11.0	14.7	0.6
скали	1.3	3.7	0.7	16.8	22.5	0.9
кариера	-	-	-	1.3	1.3	-
газопровод	-	0.1	-	-	0.1	-
автомобилен път II кат.	0.2	-	-	-	0.2	-
всичко дървонепр. площ	6.6	17.6	23.5	49.8	97.5	4.0
всичко по ГСП	123.7	714.9	815.3	836.9	2490.8	100.0
в т.ч. дървопр. площ	117.1	697.3	791.8	787.1	2393.3	96.0

Залесената площ на горските територии е 2 367.1 ха, което е 95.0 % от площта по горскостопански план. Преобладават широколистните издънкови насаждения. Общата им площ е 1 576.3 ха или 66.6 % от залесената площ. По вид гора преобладават широколистните издънкови насаждения за превръщане във високостъблени – 787.1 ха или 33.3 % от залесената площ. Горските култури заемат общо 150.7 ха или 6.4 % от залесената площ, като широколистни високостъблени са 31.0 ха, иглолистните са 117.1 ха, а нискостъблените са 2.6 ха.

Изредени насаждения са с площ от 90.1 ха, като издънковите насаждения за превръщане са 70.4 ха, а широколистните високостъблени са 19.2 ха.

Изредени горски култури са с площ от 7.4 ха, като 2.9 ха са иглолистни, а 4.5 ха са широколистни високостъблени.

Незалесената площ е 123.7 хектара, или 5.0 % от площта по горскостопански план, като дървопроизводителната е 26.2 ха, цялата голина, а дървонепроизводителната е 97.5 ха, основно поляни – 44.0 ха или 1.8 от общата площ.



Незалесената дървонепроизводителната площ може да бъде използвана за реализиране на странични ползвания – поляни и просеки.

Съсобствеността на община Враца, е възстановена по реда и при условията на Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд и Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

Съгласно кадастралната карта и кадастралните регистри 1 356.9 ха са горските територии, 1 132.7 са земеделски територии и 1.2 ха са водни територии.

Имотите, представляващи земеделски територии и водни територии са явна фактическа грешка в кадастралната карта.

Разпределението на горите, представляващи горски територии, съгласно кадастралната карта и кадастралните регистри, по вид на горите и по вид на земите е дадено в **таблица № 22**.

**Таблица № 22**

**Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите за имотите, представляващи горски територии съгласно кадастралната карта**

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	-	393.0	393.8	327.7	1114.5	82.1
склопени култури	63.1	11.1	-	0.2	74.4	5.5
естествен произход 0.1-0.3	-	9.9	45.3	-	55.2	4.1
изредени култури	2.5	-	-	-	2.5	0.2
всичко насаждения	65.6	414.0	439.1	327.9	1246.6	91.9
всичко залесена площ	65.6	414.0	439.1	327.9	1246.6	91.9
голина	-	26.2	-	-	26.2	1.9
всичко незал.дървопр.	-	26.2	-	-	26.2	1.9
поляна	3.9	10.2	16.4	13.5	44.0	3.3
обработваема площ	-	-	0.1	-	0.1	-
шосе	0.1	-	-	-	0.1	-
дворно място	0.7	1.0	-	-	1.7	0.1
просека	0.2	2.3	2.6	0.7	5.8	0.4
лесонепригодна голина	0.2	0.3	-	6.5	7.0	0.5
лесонепригодна площ	-	-	-	1.3	1.3	0.1
скали	1.3	3.7	0.7	16.8	22.5	1.7
кариера	-	-	-	1.3	1.3	0.1
газопровод	-	0.1	-	-	0.1	-
автомобилен път II кат.	0.2	-	-	-	0.2	-
всичко дървонепр. площ	6.6	17.6	19.8	40.1	84.1	6.2
всичко по ГСП	72.2	457.8	458.9	368.0	1356.9	100.0
в т.ч. дървопр. площ	65.6	440.2	439.1	327.9	1272.8	93.8

Залесената площ на горските територии е 1 246.6 ха, което е 91.5 % от площта по горскостопански план. Преобладават широколистните издънкови насаждения. Общата им площ е 766.8 ха или 61.5 % от залесената площ. По вид гора преобладават широколистните издънкови насаждения за превръщане във високостъблени – 439.1 ха или 35.2 % от залесената площ. Горските култури заемат общо 76.9 ха или 5.7 % от залесената площ, като широколистни високостъблени са 11.1 ха, иглолистните са 65.6 ха, а нискостъблените са 0.2 ха.

Изредени насаждения са с площ от 55.2 ха, като издънковите насаждения за превръщане са 45.3 ха, а широколистните високостъблени са 9.9 ха.

Изредени горски култури са с площ от 2.5 ха, всички иглолистни.

Незалесената площ е 110.3 хектара, или 8.1 % от площта по горскостопански план, като дървонепроизводителната е 26.2 ха, цялата голини, а дървонепроизводителната е 84.1 ха, основно поляни – 44.0 ха или 3.3 от общата площ.

Незалесената дървонепроизводителната площ може да бъде използвана за реализиране на странични ползвания – поляни и просеки.

Разпределението на горите, представляващи земеделски територии, съгласно кадастралната карта и кадастралните регистри, по вид на горите и по вид на земите е дадено в **таблица № 23**.

**Таблица № 23**

**Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите за имотите, представляващи земеделски територии съгласно кадастралната карта**

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	-	227.9	327.6	456.3	1011.8	89.3
склопени култури	51.1	15.4	-	2.4	68.9	6.1
естествен произход 0.1-0.3	-	9.3	25.1	0.5	34.9	3.1
изредени култури	0.4	3.3	-	-	3.7	0.3
всичко насаждения	51.5	255.9	352.7	459.2	1119.3	98.8
всичко залесена площ	51.5	255.9	352.7	459.2	1119.3	98.8
лесонепригодна площ	-	-	3.7	9.7	13.4	1.2
всичко недървопр. площ	-	-	3.7	9.7	13.4	1.2
всичко по ГСП	51.5	255.9	356.4	468.9	1132.7	100.0
в т.ч. дървопр. площ	51.5	255.9	352.7	459.2	1119.3	98.8

Залесената площ на „земеделските“ територии е 1 119.3 ха, което е 98.8 % от площта по горскостопански план. Преобладават широколистните издънкови насаждения. Общата им площ е 809.0 ха или 72.3 % от залесената площ. По вид гора преобладават нискостъблените насаждения – 459.2 ха или 41.0 % от залесената площ. Горските култури заемат общо 72.6 ха или 6.4 % от залесената площ, като широколистни високостъблени са 18.7 ха, иглолистните са 51.5 ха, а нискостъблените са 2.4 ха.

Изредени насаждения са с площ от 34.9 ха, като издънковите насаждения за превръщане са 25.1 ха, широколистните високостъблени са 9.3 ха, а нискостъблените са 0.5 ха..

Изредени горски култури са с площ от 3.1 ха, като иглолистните са 0.4 ха, а широколистните високостъблени са 3.3 ха.

Незалесената площ е 13.4 хектара, цялата дървопроизводителната лесонепригодни площи.

Разпределението на горите, представляващи водни територии, съгласно кадастралната карта и кадастралните регистри, по вид на горите и по вид на земите е дадено в **таблица № 24**.

**Таблица № 24**

**Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите за имотите, представляващи водни територии съгласно кадастралната карта**

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	Изд. за превръщане	нискостъблени	Всичко	
изредени култури	-	1.2	-	-	1.2	100.0
всичко насаждения	-	1.2	-	-	1.2	100.0
всичко залесена площ	-	1.2	-	-	1.2	100.0
всичко по ГСП	-	1.2	-	-	1.2	100.0
в т.ч. дървопр. площ	-	1.2	-	-	1.2	100.0

Цялата площ е залесена, изредени широколистни високостъблени насаждения.

Разпределението на площта в хектари и запаса (без клони) по групи гори и функции е дадено в **таблица № 25**.

**Таблица № 25**

**Разпределение на общата площ и запаса без клони по групи гори и функции в ха и куб.м.**

горски територии по категории и функции	иглолистни			широколистни			всичко		
	обща площ	залесена площ, ха	запас, куб.м	обща площ	залесена площ,ха	запас, куб.м	обща площ	залесена площ	запас, куб.м
защита на водите	-	-	-	3.2	3.2	145	3.2	3.2	145
защита на почвите	-	-	-	7.3	7.3	150	7.3	7.3	150
защита на сгр. и инфр.	2.3	2.2	550	13.6	11.6	585	15.9	13.8	1135
<b>общо защ. функции</b>	<b>2.3</b>	<b>2.2</b>	<b>550</b>	<b>24.1</b>	<b>22.1</b>	<b>880</b>	<b>26.4</b>	<b>24.3</b>	<b>1430</b>
природни паркове	67.9	62.3	16750	1390.6	1326.9	140180	1458.5	1389.2	156930
природни забележит.	2.1	2.1	350	2.7	2.7	60	4.8	4.8	410
защитени местности	-	-	-	0.9	0.9	85	0.9	0.9	85
защ. зони натура 2000	21.5	20.6	4490	266.8	248.8	15445	288.3	269.4	19935
<b>общо сп. функ. по т.1</b>	<b>91.5</b>	<b>85.0</b>	<b>21590</b>	<b>1661.0</b>	<b>1579.3</b>	<b>155770</b>	<b>1752.5</b>	<b>1664.3</b>	<b>177360</b>
семепр.насаждения	-	-	-	4.4	4.4	740	4.4	4.4	740
бисд	-	-	-	7.5	7.5	835	7.5	7.5	835
<b>общо сп. функ. по т.2</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>11.9</b>	<b>11.9</b>	<b>1575</b>	<b>11.9</b>	<b>11.9</b>	<b>1575</b>
<b>общо спец. функции</b>	<b>91.5</b>	<b>85.0</b>	<b>21590</b>	<b>1672.9</b>	<b>1591.2</b>	<b>157345</b>	<b>1764.4</b>	<b>1676.2</b>	<b>178935</b>
<b>общо защ. и сп. функ.</b>	<b>93.8</b>	<b>87.2</b>	<b>22140</b>	<b>1697.0</b>	<b>1613.3</b>	<b>158225</b>	<b>1790.8</b>	<b>1700.5</b>	<b>180365</b>
<b>стопански функции</b>	<b>29.9</b>	<b>29.9</b>	<b>6755</b>	<b>670.1</b>	<b>636.7</b>	<b>54535</b>	<b>700.0</b>	<b>666.6</b>	<b>61290</b>
<b>всичко</b>	<b>123.7</b>	<b>117.1</b>	<b>28895</b>	<b>2367.1</b>	<b>2250.0</b>	<b>212760</b>	<b>2490.8</b>	<b>2367.1</b>	<b>241655</b>

Горските територии със защитни и специални функции са категоризирани въз основа на Закона за горите, Закона за защитените територии, Закона за биологичното разнообразие и Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии, и са както следва:

## **1. Защитни и специални горски територии**

### **1.1. Защитни горски територии**

#### **1.1.1. Горски територии за защита на водите**

**1.1.1.1. санитарно-охранителна зона, пояс II**, определени съгласно Закона за горите, обявена със заповеди на Басейнова дирекция “Дунавски район” – гр. Плевен, отдели и подотдели №№ 42 б; 99 о; 361 г2, ж2; с обща площ 3.4 ха, цялата залесена

#### **1.1.2. Горски територии за защита на почвите**

**1.1.2.1. Горски територии с наклон над 30°**, определени съгласно Закона за горите, отдели и подотдели №№ 15 д; 17 з; 18 х; 42 б; 65 к, л, о, п; 66 б, в; 70-1-3, 6; 71 б, е, 1-5, 7; 74-2; 75-2; 76-2, 4, 5; 77 з, и, л, м, 3-7; 89-6; 97 г; 108 ж-к, м, о, 8, 12, 13; 109 д, ж, з; 110 а, б, г, 1; 111 а, б, 1; 112 ф, х; 121 в-е, 4; 129 б; 130 в; 136-2; 137 д, з, у; 139 к; с обща площ 387.8 ха, от която залесена площ 363.3 ха и незалесена площ 24.5 ха.

**1.1.2.2. Горски територии с IV и V степен на ерозия**, определени съгласно Закона за горите, отдели и подотдели №№ 70 а, в, д, ж, 5; 71 б; 73 м; 76 а-в, ж, и, н; 97 г; 125 ж; 127 ш; 129 м3, о3, р3, с3; 130 в; 139 к; 141 л; 238 ч, г1; с обща площ 170.4 ха, от която залесена площ 170.1 ха и незалесена площ 0.3 ха.

**1.1.2.3. Гори върху каменливи терени, грохоти и морени**, определени съгласно Закона за горите, отдели и подотдели №№ 65 л, п; 97 г; 110 а; 121 д; с обща площ 60.6 ха, цялата залесена.

## **1.2. Специални горски територии, съгласно чл. 5, ал. 3, т. 1 от Закона за горите, определени по Закона за защитените територии**

**1.2.1. Природен парк „Врачански Балкан“**, обявена като Народен парк със заповед № РД-1449/21.12.89 год. на Комитета по опазване на околната среда (ДВ, бр.3 от 1990 год.), прекатегоризиран със заповед № РД-934/22.07.03 год. на Министерство на околната среда и водите (ДВ, бр.73 от 2003 год.), отдели и подотдели №№ 1 б1, г1; 2 д, о, р; 3 ж, р, ф; 4 е, п; 5 в; 7 б; 8 в-е, з; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м, ю; 17 з, н; 18 д, р, ф, х, ч; 19 р, ц, ж1, и1, с1; 20 т; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а; 30 в; 31 б; 32 е; 33 х, ю; 34 ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 а1; 42 б; 43 к, л; 65 г, д, е, и-л, о, п, 1, 5; 66 а-в, 1; 70 а-д, ж, 1-6, 9, 10; 71 а-е, 1-9; 72 л; 73 м; 74 а-г, 2; 75 г-ж, к, м, р, 1-3, 7-11; 76 а-, е, ж, и, к, м-с, 2, 4, 5; 77 а, б, е-м, 1-7; 79 ж; 80 а; 89-6; 91 н; 94 б1; 96 к1; 97 а-г, з, к; 98 ж, о; 99 о; 103 а-д, ж, и-м, 2, 4; 108 ж-к, м, о, 8-10, 12-4, 16-18; 109 а-к, 1-4; 110 а, б, г, д, 1; 111 а-в, з, к, м, с, 1, 4; 112 ж, у-х, 1-3; 114 м; 115 ш; 116 б1; 117 к; 120 б; 121 е, и, м, 6; 122 е; 123 и; 124 д; 125 д, ж, к-м, 9; 126 д-ж, м-т, 3; 127 з, ш, ю-б1; 128 з, м; 129 б; 130 в; 132 ш1, я1-б2; 133 х; 134 н2, о2, р2; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, в1, г1, д1, ж1, и1, о1, р1, т1, 1, 2; 137 а, г, д, з, м, у, х, ц, 1; 138 м, н; 139 к-м; 141 в, л; 142 з-м, ф; 360 а, б, д, ж-н, р-ф; 398 п1, р1; 1006 б; с обща площ 1 458.5 ха, от която залесена площ 1 389.2 ха и незалесена площ 69.3 ха.

**1.2.2. Защитена местност „Падините“**, обявена като буферна зона на резерват „Врачански карст“ със заповед № 854/10.08.83 год. на Комитета по опазване на околната среда, изменена със заповед № 9/09.01.85 на Комитета по опазване на околната среда, прекатегоризирана със заповед № РД-526/12.07.07 год. на Министерство на околната среда и водите, отдели и подотдели №№ 66 а, б; 70 а-д, 1-6; 71 а-в, 1; 75 г-ж, 1-3; 76 а, ж, и, к, м-п, с; 77 а, 1; 91 н; 121 е, и; 129 б;

**1.2.3. Защитена местност „Вола“**, обявена като историческо място с Постановление на Министерския съвет № 1171/24.09.51 год., прекатегоризирано със заповед № РД-637/26.05.03 год. на Министерство на околната среда и водите, подотдели 139 к, л, м;

**1.2.4. Защитена местност „Боров камък“**, обявена като историческо място със заповед № 342/17.05.79 год. на Комитета по опазване на околната среда, прекатегоризирано със заповед № РД-640/26.05.03 год. на Министерство на околната среда и водите, подотдели 108 ж, 8, 9, 10, 12, 13;

**1.2.5. Защитена местност „Речка“**, обявена със заповед № 170/16.02.90 год. на Комитета по опазване на околната среда, подотдели 246 а1, з1.

Защитените местности са с обща площ 231.9 ха, от която залесена площ 218.6 ха и незалесена площ 13.3 ха.

**1.2.6. Природна забележителност „Леденика-пещера“**, обявена с Постановление на Министерския съвет № 2057/28.11.60 год. и заповед № 2810/10.10.62 год. на Главно управление на горите, изменена със заповед № 1449/21.12.1989 год. на Комитета по опазване на околната среда, подотдел 75 р;

**1.2.7. Природна забележителност „Понора“**, обявена със заповед № 2810/10.10.62 год. на Главно управление на горите, подотдел 257 в;

**1.2.8. Природна забележителност „Божите мостове“**, обявена със заповед № 378/05.02.64 год. на Комитета по горите и горската промишленост, подотдели №№ 269 п, т;

**1.2.9. Природна забележителност „Дедова дупка“**, обявена със заповед № РД-209/05.03.20 год. на Министерство на околната среда, подотдел 360 ф; със залесена площ 1.5 ха

Природните забележителности са с обща площ 6.6 ха, цялата залесена.

## **1.3. Специални горски територии, съгласно чл. 5, ал. 3, т. 1 от Закона за горите, включени в Защитени зони, определени съгласно чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие**

**1.3.1. Защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0000166**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год. и заповед № РД-1031/17.12.20 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 19/2021 год. ), определена по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна (**Директива за хабитатите**), отдели и подотдели №№ 1 б, л, р, т, х, ш, ю, б1, г1, ж1, к1, у1, я1; 2 д, о, р, я, а1, в1; 3 ж, р, ф; 4 е, п; 5 в; 7 б; 8 в-е, з; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м, ю; 17 з, н; 18 а, б, д, р, ф, х, ч, б1, в1; 19 а, г, д, р, ц, ж1, и1, с1, т1; 20 а, в, и, т, ч, я, ж1; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а;

30 в; 31 б; 32 е; 33 х, ю; 34 м, ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 я, а1, л1, х1, я1, а2, в2; 41 и, ц, ч, к1, п1, ф1, ш1, и2; 42 б; 43 к, л; 56 г, л, н; 58 ж, н, о; 65 г, д, е, и-л, о, п, 1, 5; 66 а-в, 1; 70 а-д, ж, 1-6, 9, 10; 71 а-е, 1-9; 72 л; 73 м; 74 а-г, 2; 75 г-ж, к, м, р, 1-3, 7-11; 76 а-, е, ж, и, к, м-с, 2, 4, 5; 77 а, б, е-м, 1-7; 79 ж; 80 а; 89-6; 91 н; 94 б1; 96 к1; 97 а-г, з, к, п; 98 ж, о; 99 о; 103 а-д, ж, и-м, 2, 4; 108 ж-к, м, о, 8-10, 12-4, 16-18; 109 а-к, 1-4; 110 а, б, г, д, 1; 111 а-в, з, к, м, с, 1, 4; 112 ж, у-х, 1-3; 114 м; 115 ш; 116 б1; 117 к; 120 б; 121 а-е, и, к, м, 1-4, 6; 122 е; 123 и; 124 д; 125 д, ж, к-м, 9; 126 д-ж, м-т, 3; 127 з, ш, ю-б1; 129 б; 128 з, м 130 в; 132 щ1, я1-б2; 133 х; 134 н2, о2, р2; 135 ч, щ; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, в1, г1, д1, ж1, и1, о1, р1, т1, 1, 2; 137 а, г, д, з, м, у, х, ц, 1; 138 м, н; 139 к-м; 141 в, л; 142 з-м, ф; 226 щ1; 265 м; 269 п, р; 360 а, б, д, ж-н, р-ф; 361 ш, щ; 372 л1; 1006 б; с обща площ 1 724.1 ха, от която залесена площ 1 640.3 ха и незалесена площ 83.8 ха.

**1.3.2. Защитена зона „Божия мост-Понора” - BG 0000594**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год., изменено с решения № 52/05.02.08 год. и № 615/02.09.20 год. на Министерски съвет, и заповед № РД-262/31.03.21 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 18/2021 год. ), определена по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна (**Директива за хабитатите**), подотдели 257 в, ч1, ш1, я1; с обща площ 2.5 ха, цялата залесена.

**1.3.3. Защитена зона „Каленска пещера” - BG 0000601**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год., изменено с решения № 52/05.02.08 год., № 615/02.09.20 год. и № 588/06.08.21 год. на Министерски съвет, и заповед № РД-245/22.03.24 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 34/2024 год. ), определена по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна (**Директива за хабитатите**), подотдел 226 у1; със залесена площ 0.1 ха.

**1.3.4. Защитена зона „Пъстрина”- BG 0001037**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год., изменено с решения № 52/05.02.08 год. и № 615/02.09.20 год. на Министерски съвет, и заповед № РД-352/31.03.21 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 56/2021 год. ), определени по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна (**Директива за хабитатите**), отдели и подотдели №№ 1283 а-е, з, л-о, 1-10; 1284 а-е, 1-6; 1287 ж, и, к; с обща площ 177.9 ха, от която залесена площ 167.3 ха и незалесена площ 10.6 ха.

**1.3.5. Защитена зона „Врачански Балкан” с код BG 0002053**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год. и заповед № РД-801/04.11.08 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 105/09.12.08 год.), определени по Директива 2009/147/ЕЕС за опазване на дивите птици (**Директива за птиците**), отдели и подотдели №№ 1 б, л, р, т, х, ш, ю, б1, г1, ж1, к1, у1, я1; 2 д, о, р, я, а1, в1; 3 ж, р, ф; 4 е, п; 5 в; 7 б; 8 в-е, з; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м, ю; 17 з, н; 18 а, б, д, р, ф, х, ч, б1, в1; 19 а, г, д, р, ц, ж1, и1, с1, т1; 20 а, в, и, т, ч, я, ж1; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а; 30 в; 31 б; 32 е; 33 х, ю; 34 м, ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 я, а1, л1, х1, я1, а2, в2; 41 и, ц, ч, к1, п1, ф1, ш1, и2; 42 б; 43 к, л; 58 н, о; 65 г, д, е, и-л, о, п, 1, 5; 66 а-в, 1; 70 а-д, ж, 1-6, 9, 10; 71 а-е, 1-9; 72 л; 73 м; 74 а-г, 2; 75 г-ж, к, м, р, 1-3, 7-11; 76 а-, е, ж, и, к, м-с, 2, 4, 5; 77 а, б, е-м, 1-7; 79 ж; 80 а; 89-6; 91 н; 94 б1; 96 к1; 97 а-г, з, к, п; 98 ж, о; 99 о; 103 а-д, ж, и-м, 2, 4; 108 ж-к, м, о, 8-10, 12-4, 16-18; 109 а-к, 1-4; 110 а, б, г, д, 1; 111 а-в, з, к, м, с, 1, 4; 112 ж, у-х, 1-3; 114 м; 115 ш; 116 б1; 117 к; 120 б; 121 б, в, г, д, е, и, м, 1, 2, 4; 122 е; 123 и; 125 д, ж, к-м, 9; 126 д-ж, м-т, 3; 127:ш, ю, я, а1, б1; 129:б; 130 в; 132 щ1, я1-б2; 133 х; 134:н2, о2, р2; 135:ч, щ; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, в1, г1, д1, ж1, и1, о1, р1, т1, 1, 2; 137 а, г, д, з, м, у, х, ц, 1; 138 м, н; 139 к-м; 141 в, л; 142 з-м, ф; 360 а, б, д, ж-н, р-ф; с обща площ 1 530.5 ха, от която залесена площ 1 459.2 ха и незалесена площ 73.2 ха.

#### **1.4. Специални горски територии по чл. 5, ал. 3, т. 2 от Закона за горите**

**1.4.1. семепроизводствени насаждения**, определени с протоколи от 15.04.24 год. на Горска семеконтролна станция София и одобрена от Изпълнителна агенция по горите, отдели и подотдели №№ 103 а, б, г, ж; 363 у1; с обща залесена площ 52.2 ха.

**1.4.2. База за интензивно стопанисване на дивеча**, определена съгласно Закона за горите, отдели и подотдели №№ 362 г1, и1, к1, н1; 363 н2; с обща залесена площ 7.5 ха.

## 1.5. Специални горски територии по чл. 5, ал. 3, т. 3 от Закона за горите

**1.5.1. Зелена зона на гр. Враца**, определена съгласно Решение на Министерски съвет № 21/25.02.74 год. и Решение № 7 от протокол № 3/10.02.76 год. на Колегиума на Министерство на горите и горската промишленост, отдели и подотдели №№ 122 е; 123 и; 127 з; с обща залесена площ 11.3 ха.

**1.5.2. Извънселищен парк „Понора“**, определена по работен проект от 1963 год., подотдели 269 п, р, т; с обща залесена площ 4.6 ха.

## 2. ТАКСАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА НА НАСАЖДЕНИЯТА

Залесената площ на горите, собственост на община Враца е 2 367.1 ха. Разпределението ѝ, както и това на дървесния запас (без клони), по типове месторастения в границите на стопанските класове е дадено в **таблица № 26**.

Поради малката площ на горските територии със защитни и специални функции, са формирани само стопански класове със стопански функции, като при стопанисването на горите със защитни и специални функции, се спазват ограничителните режими за тяхното обособяване.

**Таблица № 26**  
**Разпределение на залесената площ и общия дървесен запас**  
**по типове месторастения**

### Условен Стопански клас Иглолистни култури

месторастене		площ		запас на насажденията		запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	8.6	9.9	2310	10.4	-	-
M-I-2 D-1	13	2.1	2.4	610	2.8	-	-
M-I-2 C-1	15	1.9	2.2	240	1.1	-	-
M-I-3 C-2,1	20	2.3	2.6	670	3.0	-	-
M-II-1 CD-2,3	29	4.1	4.7	1105	5.0	-	-
M-II-1 C-2	30	17.6	20.2	4340	19.6	-	-
M-II-1 B-1,2	31	17.2	19.7	4500	20.3	-	-
M-II-2 D-2	34	0.1	0.1	25	0.1	-	-
M-II-2 CD-2,3	35	1.9	2.2	650	2.9	-	-
M-II-2 C-2	36	10.5	12.1	3410	15.4	-	-
M-II-2 B-1,2	38	2.2	2.5	500	2.3	-	-
МТЮ-I C-2	121	12.9	14.8	2280	10.3	-	-
МТЮ-I AB-1	122	5.8	6.6	1500	6.8	-	-
Всичко		87.2	100.0	22140	100,0	0	100,0

### Условен Буков среднобонитетен стопански клас

месторастене		площ		запас на насажденията		запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	1.5	0.7	200	0.4	-	-
M-I-3 CD-2	17	1.0	0.4	330	0.6	-	-
M-I-3 C-2,1	20	2.7	1.2	450	0.8	-	-
M-II-1 CD-2,3	29	4.7	2.1	930	1.7	-	-
M-II-1 C-2	30	73.6	32.2	18385	34.0	-	-
M-II-2 D-2	34	103.2	45.2	23970	44.4	-	-
M-II-2 CD-2,3	35	1.8	0.8	490	0.9	-	-
M-II-2 C-2	36	39.7	17.4	9300	17.2	-	-
Всичко		228.2	100.0	54055	100,0	0	100,0

**Условен Буков нискобонитетен стопански клас**

месторастене		площ		запас на насажденията		запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-3 C-2,1	20	1.2	0.7	130	0.4	-	-
M-II-1 CD-2,3	29	6.8	3.7	835	2.7	-	-
M-II-1 C-2	30	103.8	56.7	20360	66.9	-	-
M-II-1 B-1,2	31	11.2	6.1	1300	4.3	-	-
M-II-2 C-2	36	57.5	31.5	7525	24.7	-	-
M-II-2 B-1,2	38	0.9	0.5	90	0.3	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	1.5	0.8	200	0.7	-	-
<b>Всичко</b>		<b>182.9</b>	<b>100.0</b>	<b>30440</b>	<b>100,0</b>	<b>0</b>	<b>100,0</b>

**Условен Широколистен високоствъблен стопански клас**

месторастене		площ		запас на насажденията		запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-1 D-2	7	0.2	0.2	40	0.4	-	-
M-I-2 D-2	12	3.1	2.7	380	4.0	-	-
M-I-2 CD-2	14	6.2	5.3	940	9.9	10	100.0
M-I-3 C-2,1	20	3.1	2.6	225	2.4	-	-
M-II-1 CD-2,3	29	1.3	1.1	270	2.8	-	-
M-II-1 C-2	30	8.6	7.3	1125	11.8	-	-
M-II-2 D-2	34	5.5	4.7	645	6.8	-	-
M-II-2 CD-2,3	35	8.1	6.9	1280	13.4	-	-
M-II-2 C-2	36	74.6	63.6	3675	38.6	-	-
МТЮ-I C-2	121	3.0	2.6	600	6.2	-	-
МТЮ-I AB-1	122	3.5	3.0	350	3.7	-	-
<b>Всичко</b>		<b>117.2</b>	<b>100.0</b>	<b>9530</b>	<b>100.0</b>	<b>10</b>	<b>100.0</b>

**Условен Буково-габърв високобонитетен стопански клас за превръщане**

Месторастене		Площ		Запас на насажденията		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	5.6	5.5	620	3.4	-	-
M-I-3 C-2,1	20	0.7	0.7	120	0.7	-	-
M-II-1 CD-2,3	29	16.8	16.6	4275	23.5	-	-
M-II-1 C-2	30	30.9	30.5	5215	28.8	-	-
M-II-2 D-2	34	25.2	24.9	5390	29.7	-	-
M-II-2 C-2	36	21.6	21.3	2470	13.6	-	-
МТЮ-I AB-1	122	0.5	0.5	60	0.3	-	-
<b>Всичко</b>		<b>101.3</b>	<b>100.0</b>	<b>18150</b>	<b>100,0</b>	<b>0</b>	<b>100,0</b>

**Условен Буково-габърв средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане**

Месторастене		Площ		Запас на насажденията		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	2.6	2.3	320	2.5	-	-
M-I-3 CD-2	17	0.8	0.7	100	0.8	-	-
M-I-3 C-2,1	20	2.3	2.0	220	1.8	-	-
M-II-1 CD-2,3	29	2.2	1.9	170	1.3	-	-
M-II-1 C-2	30	3.5	3.0	510	4.0	-	-
M-II-1 B-1,2	31	3.3	2.8	150	1.2	-	-
M-II-2 C-2	36	48.8	42.2	6090	48.3	-	-
МТЮ-I C-2	121	0.8	0.7	80	0.6	-	-
МТЮ-II C-2	124	1.7	1.5	110	0.9	-	-
МТЮ-II B-1,2	125	24.2	20.9	2550	20.2	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	25.5	22.0	2320	18.4	-	-
<b>Всичко</b>		<b>115.7</b>	<b>100.0</b>	<b>12620</b>	<b>100,0</b>	<b>0</b>	<b>100,0</b>

**Условен Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане**

Месторастене		Площ		Запас на насажденията		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	9.9	10.3	695	11.3	-	-
M-I-2 CD-2	14	14.7	15.3	925	15.0	-	-
M-I-2 C-1	15	33.6	34.8	1120	18.1	-	-
M-I-3 C-2,1	20	23.8	24.7	2280	36.9	-	-
M-II-1 C-2	30	10.6	11.0	975	15.8	-	-
M-II-1 B-1,2	31	0.7	0.7	25	0.4	-	-
M-II-2 C-2	36	1.1	1.2	35	0.6	-	-
МТЮ-I B-1,12,2	131	1.3	1.3	80	1.3	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	0.7	0.7	40	0.6	-	-
Всичко		96.4	100.0	6175	100,0	0	100,0

**Условен Церов стопански клас за превръщане**

Месторастене		Площ		Запас на насажденията		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 CD-2	14	78.0	67.8	4390	59.7	-	-
M-I-2 C-1	15	37.0	32.2	2960	40.3	-	-
Всичко		115.0	100.0	7350	100,0	0	100,0

**Условен Нискостъблен стопански клас**

Месторастене		Площ		Запас на насажденията		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	0.7	0.1	25	0.1	-	-
M-I-2 D-1	13	0.6	0.1	25	0.1	-	-
M-I-2 CD-2	14	1.3	0.2	40	0.2	-	-
M-I-2 C-1	15	10.4	1.6	255	1.3	-	-
M-I-3 C-2,1	20	5.9	0.9	150	0.7	-	-
M-II-1 C-2	30	2.5	0.4	60	0.3	-	-
M-II-1 B-1,2	31	45.1	6.9	1210	6.1	-	-
M-II-2 D-2	34	4.0	0.6	80	0.4	-	-
M-II-2 C-2	36	76.0	11.6	2000	10.0	-	-
M-II-2 B-1,2	38	16.7	2.5	290	1.5	-	-
МТЮ-I C-2	121	0.3	-	20	0.1	-	-
МТЮ-I AB-1	122	77.9	11.9	3075	15.4	-	-
МТЮ-II C-2	124	19.7	3.0	550	2.8	-	-
МТЮ-II B-1,2	125	176.4	26.9	5590	28.1	-	-
МТЮ-I B-1,12,2	131	7.5	1.1	135	0.7	-	-
МТЮ-I A-0,A-1	132	7.3	1.1	150	0.7	-	-
МТЮ-II B-1,12,2	133	50.8	7.7	910	4.6	-	-
МТЮ-II A-1,2	134	135.1	20.6	4710	23.7	-	-
M-I-2 B-1	138	18.4	2.8	630	3.2	-	-
Всичко		656.6	100.0	19905	100,0	15	100,0

**Стопански клас Иглолистни култури**

месторастене		площ		запас на насажденията		запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2,3	11	1.5	5.0	240	3.5	-	-
M-I-2 D-2	12	14.0	46.8	2960	43.8	-	-
M-I-2 D-1	13	2.0	6.7	355	5.3	-	-
M-I-2 CD-2	14	1.7	5.7	320	4.8	-	-
M-I-2 C-1	15	6.8	22.8	1900	28.1	-	-
M-I-2 B-1	138	3.9	13.0	980	14.5	-	-
Всичко		29.9	100.0	6755	100,0	0	100,0



**Широколистен високоствъблен стопански клас**

месторастене		площ		запас на насажденията		запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-1 D-2	7	12.7	8.9	610	3.1	-	-
M-I-2 D-2,3	11	29.0	20.3	4455	22.7	-	-
M-I-2 D-2	12	45.7	32.0	6135	31.2	5	100.0
M-I-2 D-1	13	0.2	0.2	25	0.1	-	-
M-I-2 CD-2	14	42.1	29.5	6430	32.7	-	-
M-I-2 C-1	15	3.3	2.3	390	2.0	-	-
M-I-3 CD-2	17	8.2	5.7	1285	6.6	-	-
M-I-3 C-2,1	20	1.4	1.0	300	1.5	-	-
МТЮ-I C-2	121	0.2	0.1	20	0.1	-	-
Всичко		142.8	100.0	19650	100.0	5	100.0

**Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане**

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2,3	11	1.8	1.7	120	1.6	-	-
M-I-2 D-2	12	35.6	33.3	2620	34.0	20	100.0
M-I-2 D-1	13	15.2	14.2	1055	13.7	-	-
M-I-2 CD-2	14	27.2	25.4	2415	31.3	-	-
M-I-2 C-1	15	5.8	5.4	150	1.9	-	-
M-I-3 CD-2	17	1.0	0.9	140	1.8	-	-
M-I-3 C-2,1	20	1.9	1.8	100	1.2	-	-
M-II-1 C-2	30	0.1	0.1	15	0.2	-	-
МТЮ-I C-2	121	8.2	7.7	600	7.8	-	-
МТЮ-I AB-1	122	6.2	5.8	290	3.8	-	-
M-I-2 B-1	138	4.0	3.7	205	2.7	-	-
Всичко		107.0	100.0	7710	100.0	20	100.0

**Церов стопански клас за превръщане**

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2,3	11	3.3	1.3	460	2.1	-	-
M-I-2 D-2	12	105.1	41.0	8700	38.5	-	-
M-I-2 D-1	13	59.1	23.1	4765	21.1	-	-
M-I-2 CD-2	14	87.5	34.1	8525	37.8	-	-
M-I-2 C-1	15	1.4	0.5	125	0.5	-	-
Всичко		256.4	100.0	22575	100,0	0	100,0

**Акациев стопански клас**

Месторастене		Площ		Запас на насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2,3	11	2.4	3.7	70	2.5	-	-
M-I-2 D-2	12	32.2	50.3	1280	46.2	-	-
M-I-2 D-1	13	20.3	31.7	1075	38.8	-	-
M-I-2 CD-2	14	4.9	7.7	190	6.9	-	-
M-I-3 CD-2	17	1.6	2.5	80	2.8	-	-
МТЮ-I C-2	121	0.1	0.2	10	0.4	-	-
МТЮ-I B-1,12,2	131	0.6	0.9	5	0.2	-	-
M-I-2 B-1	138	1.9	3.0	60	2.2	-	-
Всичко		64.0	100.0	2770	100.0	-	100.0

**Нискостъблен стопански клас**

Местораствене		Площ		Запас на насажденията		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	1.1	1.6	20	1.0	-	-
M-I-2 D-1	13	9.5	14.3	485	26.5	-	-
M-I-2 CD-2	14	0.8	1.2	5	0.3	-	-
M-I-2 C-1	15	7.4	11.1	175	9.6	-	-
M-I-3 CD-2	17	2.7	4.1	115	6.3	-	-
M-I-3 C-2,1	20	1.2	1.8	15	0.8	-	-
MTЮ-I C-2	121	9.5	14.3	325	17.8	-	-
MTЮ-I AB-1	122	25.7	38.6	400	21.9	-	-
MTЮ-II C-2	124	0.2	0.3	5	0.3	-	-
MTЮ-II B-1,2	125	3.9	5.9	140	7.6	-	-
MTЮ-I B-1,12,2	131	1.7	2.6	60	3.3	-	-
M-I-2 B-1	138	2.8	4.2	85	4.6	-	-
Всичко		66.5	100.0	1830	100.0	-	100.0

Таксационната характеристика на залесената площ е направена за всеки стопански клас и по видове гори. Направен е кратък коментар за всеки стопански клас и вид гора и общо за гората.

**А. Стопански класове****1. Условен Стопански клас Иглолистни култури**

Общата площ на стопанския клас е **87.2** хектара или 3.7 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени бялборови, черборови, смърчови и дуглазкови култури и култури от лиственица, със и без преобладаване, от I до IV бонитет.

Насажденията и културите са от II до IV клас на възраст, като преобладава III клас с площ от 59.0 ха или 67.6 % от площта

Средната възраст е 56 години.

Общият запас е 22 140 куб.м (без клони). Средният запас е 254 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 401 куб.м, а на един хектар – 4.60 куб.м.

Местораственията са много бедни до бедни – 5.8 ха, бедни – 19.4 ха, средно богати – 45.2 ха, средно богати до богати – 6.0 ха и богати – 10.8 ха.

Средният бонитет е III (3.4).

Средната пълнота е 0.73. Изредени култури са с площ 2.5 ха, с пълнота 0.3. Преобладават дървостоеите с пълнота 0.7 – 31.8 ха или 36.5 % от площта.

Основен дървесен вид е белият бор – 33.7 ха или 38.6 % от площта и 38.6 % от запаса (без клони) или 8 545 куб.м. От широколистните видове най-голямо участие заема планинският ясен – 3.5 ха или 4.0 % от площта.

**2. Условен Буков среднобонитетен стопански клас**

Общата площ на стопанския клас е **228.2** хектара или 9.6% от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни насаждения с и без преобладаване на високостъблен бук от I и II бонитет на производителност.

Насажденията са от II до VIII клас на възраст, като преобладава VII клас на възраст с площ 83.0 ха или 36.3 % от площта.

Средната възраст е 125 години.

Общият запас е 54 055 куб.м (без клони). Средният запас е 237 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 480 куб.м, а на един хектар – 2.10 куб.м.

Местораственията са средно богати – 116.0 ха, средно богати до богати – 9.0 ха и богати – 103.2 ха.

Средният бонитет е III (2.7).

Средната пълнота е 0.60 Изредените насаждения са 6.9 ха. с пълнота и 0.3. Останалите дървостои са с пълнота от 0.4 до 1.0, като преобладават насажденията с пълнота 0.6 – 87.4 ха или 38.2 %, следвани от тези с пълнота 0.7 – 48.3 ха или 21.2 %.

Основен дървесен вид е букът с площ 216.0 ха или 94.6 % от площта и 95.8 % от запаса (без клони) или 51 755 куб.м., следван от габъра – 8.4 ха или 3.7 %.

### 3. Условен Буков нискобонитетен стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **182.9** хектара или 7.7 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни насаждения с и без преобладаване на бук и габър от III до V бонитет на производителност.

Насажденията са от II до VIII клас на възраст, като преобладава VIII клас на възраст с площ 61.0 ха или 33.3 % от площта.

Средната възраст е 127 години.

Общият запас е 30 440 куб.м (без клони). Средният запас е 166 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 259 куб.м, а на един хектар – 1.42 куб.м.

Месторастенията са много бедни – 1.5 ха, бедни – 12.1 ха, средно богати – 162.5 ха и средно богати до богати – 6.8 ха.

Средният бонитет е IV (4.1).

Средната пълнота е 0.59 Изредените насаждения са 1.8 ха. с пълнота и 0.2. Останалите дървостои са с пълнота от 0.4 до 0.8, като преобладават насажденията с пълнота 0.6 – 150.8 ха или 82.4 %, следвани от тези с пълнота 0.7 – 13.5 ха или 7.4 %.

Основен дървесен вид е букът с площ 159.3 ха или 87.1 % от площта и 85.3 % от запаса (без клони) или 25 965 куб.м, следван от габъра – 18.2 ха или 10.0 %.

### 4. Условен Широколистен високостъблен стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **117.2** хектара или 5.0 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни насаждения и култури с участие на зимен дъб, явор, планински ясен, едролистна липа, сребролистна липа, трепетлика, обикновен орех, круша, източен чинар, бреза и тп Bachelieri от I до V бонитет на производителност..

Насажденията са от I до VII клас на възраст, като преобладава III клас на възраст с площ 75.9 ха или 64.8 % от площта.

Средната възраст е 52 години.

Общият запас е 9 530 куб.м (без клони). Средният запас е 81 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 184 куб.м, а на един хектар – 1.57 куб.м.

Месторастенията са много бедни до бедни – 3.5 ха, средно богати – 89.3 ха, средно богати до богати – 15.6 ха и богати 8.8 ха.

Средният бонитет е IV (3.6).

Средната пълнота е 0.55 Изредените насаждения са 0.2 ха. с пълнота и 0.3. Останалите дървостои са с пълнота от 0.4 до 0.8, като преобладават насажденията с пълнота 0.5 – 72.2 ха или 61.6 %, следвани от тези с пълнота 0.6 – 28.5 ха или 24.3 %.

Основен дървесен вид е планинският ясен с площ 38.3 ха или 32.7 % от площта и 31.53 % от запаса (без клони) или 3 005 куб.м., следван от турската леска – 19.9 ха или 17.0 %.

### 5. Условен Буково-габъръв високобонитетен стопански клас за превръщане

Общата площ на стопанския клас е **101.3** хектара или 4.3 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладаване на бук и габър, от I и II бонитет на производителност, в добро санитарно състояние.

Насажденията са от VI до XX клас на възраст, като преобладава XVI клас на възраст с площ 31.9 ха или 31.5 % от площта.

Средната възраст е 72 години.

Общият запас е 18 150 куб.м (без клони). Средният запас е 179 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 257 куб.м, а на един хектар – 2.54 куб.м.

Месторастенията са много бедни до бедни – 0.50 ха, средно богати – 53.2 ха, средно богати до богати – 22.4 ха и богати – 25.2 ха.

Средният бонитет е II (1.7).

Средната пълнота е 0.68 Изредените насаждения са 7.6 ха. с пълнота и 0.2. Останалите дървостои са с пълнота от 0.5 до 0.9, като преобладават насажденията с пълнота 0.7 – 40.6 ха или 40.1 %, следвани от тези с пълнота 0.8 – 31.1 ха или 30.7 %.

Основен дървесен вид е букът с площ 84.2 ха или 83.1 % от площта и 86.3 % от запаса (без клони) или 15 670 куб.м, следван от габъра – 13.0 ха или 12.8 %.

## **6. Условен Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане**

Общата площ на стопанския клас е **115.7** хектара или 4.9 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени насаждения с и без преобладаване на бук и габър, от III до V бонитет на производителност, в добро санитарно състояние.

Насажденията са от VI до XX клас на възраст, като преобладава XVII клас на възраст с площ 51.9 ха или 44.9 % от площта от площта.

Средната възраст е 84 години.

Общият запас е 12 620 куб.м (без клони). Средният запас е 109 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 160 куб.м, а на един хектар – 1.38 куб.м.

Месторастенията са много бедни – 25.5 ха, бедни – 27.5 ха, средно богати – 57.1 ха, средно богати до богати – 5.6 ха.

Средният бонитет е III (3.3).

Средната пълнота е 0.65 Изредените насаждения са 3.3 ха. с пълнота и 0.3. Останалите дървостои са с пълнота от 0.5 до 0.8, като преобладават насажденията с пълнота 0.6 – 51.5 ха или 44.5 %, следвани от тези с пълнота 0.7 – 47.3 ха или 40.9 %.

Основен дървесен вид е букът с площ 56.6 ха или 48.9 % от площта и 54.4 % от запаса (без клони) или 6 860 куб.м, следван от габъра – 31.4 ха или 27.1 %.

## **7. Условен Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане**

Общата площ на стопанския клас е **96.4** хектара или 4.1 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с преобладаване на зимен дъб, благун, цер и клен, и без преобладаване, от III до V бонитет на производителност.

Насажденията са от IV до XXIV клас на възраст, като преобладава VII клас на възраст с площ 29.4 ха или 30.5 % от площта.

Средната възраст е 53 години.

Общият запас е 6 175 куб.м (без клони). Средният запас е 64 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 122 куб.м, а на един хектар – 1.27 куб.м.

Месторастенията са много бедни – 0.7 ха, бедни – 2.0 ха, средно богати – 69.1 ха, средно богати до богати – 14.7 ха и богати – 9.9 ха.

Средният бонитет е IV (4.4).

Средната пълнота е 0.59 Изредените насаждения са 5.8 ха. с пълнота и 0.3. Останалите дървостои са с пълнота от 0.4 до 0.8, като преобладават насажденията с пълнота 0.6 – 50.8 ха или 52.7 %, следвани от тези с пълнота 0.7 – 21.9 ха или 22.7 %.

Основен дървесен вид е зимният дъб с площ 28.9 ха или 30.0 % от площта и 44.4 % от запаса (без клони) или 2 745 куб.м., следван от церата – 25.4 ха или 26.3 %.

## **8. Условен Церов стопански клас за превръщане**

Общата площ на стопанския клас е **115.0** хектара или 4.9 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с преобладаване на цер от III до V бонитет на производителност.

Насажденията са от II до XIII клас на възраст, като преобладава XIII клас на възраст с площ 61.6 ха или 53.6 % от площта.

Средната възраст е 52 години.

Общият запас е 7 3505 куб.м (без клони). Средният запас е 64 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 151 куб.м, а на един хектар – 1.31 куб.м.

Месторастенията са средно богати – 37.0 ха и средно богати до богати – 78.0 ха.

Средният бонитет е IV (3.9).

Средната пълнота е 0.51 Изредените насаждения са 24.8 ха. с пълнота и 0.2. Останалите дървостои са с пълнота от 0.4 до 0.8, като преобладават насажденията с пълнота 0.5 – 23.2 ха или 20.2 %, следвани от тези с пълнота 0.8 – 21.1 ха или 18.3 %.

Основен дървесен вид е церът с площ 82.8 ха или 72.0 % от площта и 78.7 % от запаса (без клони) или 5 785 куб.м., следван от благуна – 27.0 ха или 23.5 %.

## **9. Условен Нискоствъблен стопански клас**

Общата площ на стопанския клас е **656.6** хектара или 5.2 % от залесената площ. Обособен е от издънкови насаждения с участие на келяв габър и мъждрян. Поради малката им площ тук са причислени и насаждения от акация.

Насажденията са от I до XIX клас на възраст, като преобладава XII клас на възраст с площ 206.2 ха или 31.4 % от площта.

Средната възраст е 64 години.

Общият запас е 19 905 куб.м (без клони). Средният запас е 30 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 317 куб.м, а на един хектар – 0.48 куб.м.

Месторастенията са много бедни – 142.4 ха, много бедни до бедни – 77.9 ха, бедни – 314.9 ха, средно богати – 114.8 ха, средно богати до богати – 1.3 ха и богати – 5.3 ха.

Средният бонитет е IV (4.4).

Средната пълнота е 0.69. Изредени насаждения няма. Дървостойките са с пълнота от 0.4 до 1.0, като преобладават тези с пълнота 0.7 – 242.1 ха или 36.9 %, следвани от тези с пълнота 0.6 – 169.7 ха или 252.8 %.

Основен дървесен вид е келявият габър с площ 459.7 ха или 70.0 % от площта и 39.4 % от запаса (без клони) или 7 830 куб.м., следван от мъждряна – 100. ха или 15.3 %.

## 10. Стопански клас иглолистни култури

Общата площ на стопанския клас е **29.9** хектара или 1.3 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени бялборови и черборови култури от III и IV бонитет на производителност.

Културите са от II до IV клас на възраст, като преобладава III клас на възраст с площ 24.8 ха или 83.0 % от площта.

Средната възраст е 50 години.

Общият запас е 6 755 куб.м (без клони). Средният запас е 226 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 138 куб.м, а на един хектар – 4.62 куб.м.

Месторастенията са бедни – 3.9 ха, средно богати – 6.8 ха, средно богати до богати – 1.7 ха и богати – 17.5 ха.

Средният бонитет е III (3.3).

Средната пълнота е 0.73. Изредените култури са с площ 0.4 ха, с пълнота 0.3. Останалите дървостойките с пълнота от 0.5 до 0.9, като преобладават тези с пълнота 0.8 – 11.7 ха или 39.1 %, следвани от тези с пълнота 0.7 – 9.4 ха или 31.4 %.

Основен дървесен вид е черният бор с площ 23.4 ха или 78.3 % от площта и 86.8 % от запаса (без клони) или 5 860 куб.м.

## 11. Широколистен високоствъблен стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **142.8** хектара или 6.0 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени широколистни насаждения и култури с участие на благун, цер, червен дъб, едролостна липа, сребролистна липа, планински ясен, трепетлика, бреза, тп I-214 и тп Bachelieri от I до V бонитет на производителност.

Насажденията и културите са от I до V клас на възраст, като преобладава IV клас с площ 84.5 ха или 59.2 % от площта.

Средната възраст е 58 години.

Общият запас е 19 650 куб.м (без клони). Средният запас е 138 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 374 куб.м, а на един хектар – 2.62 куб.м.

Месторастенията са средно богати – 4.9 ха, средно богати до богати – 50.3 ха и богати – 87.6 ха.

Средният бонитет е III (2.7).

Средната пълнота е 0.56. Изредените насаждения и култури са 14.8 ха, с пълнота от 0.1 до 0.3. Преобладават дървостойките с пълнота 0.6 – 49.8 ха или 34.9 %, следвани от тези с пълнота 0.5 – 32.7 ха или 22.8 %.

Основен дървесен вид е сребролистната липа – 45.0 ха или 31.5 % от площта и 39.3 % от запаса (без клони) или 7 725 куб.м., следвана от планинския ясен – 34.1 ха или 23.9 %.

## 12. Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане

Общата площ на стопанския клас е **107.0** хектара или 4.5 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени издънкови насаждения с участие на бук, зимен дъб, благун, космат дъб, габър, бряст и клен, както и насаждения без преобладание.

Насажденията са от III до XVII клас на възраст, като преобладава V III клас на възраст с площ от 20.3 ха или 19.0 % от площта.

Средната възраст е 47 години.

Общият запас е 7 710 куб.м (без клони). Средният запас е 72 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 166 куб.м, а на един хектар – 1.55 куб.м.  
Месторастенията са много бедни до бедни – 6.2 ха, бедни – 4.0 ха, средно богати – 16.0 ха, средно богати до богати – 28.2 ха и богати – 52.6 ха.  
Средният бонитет е IV (4.0).  
Средната пълнота е 0.58 Изредените насаждения са 8.1 ха, с пълнота 0.2 и 0.3. Останалите дървостои са с пълнота от 0.4 до 0.8, като преобладават насажденията с пълнота 0.6 – 39.5 ха или 36.9 %, следвани от тези с пълнота 0.5 – 21.3 ха или 19.9 %.  
Основен дървесен вид е благунът с площ 38.8 ха или 36.3 % от площта и 33.7 % от запаса (без клони) или 2 600 куб.м. следван от цер – 20.7 ха или 19.4 %.

### 13. Церов стопански клас за превръщане

Общата площ на стопанския клас е **256.4** хектара или 10.8 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени издънкови насаждения с и без преобладание на цер, от II до V бонитет, в добро санитарно състояние.  
Насажденията са от I до XVI клас на възраст, като преобладава XIV клас на възраст с площ 50.0 ха или 19.5 % от площта.  
Средната възраст е 55 години.  
Общият запас е 22 575 куб.м (без клони). Средният запас е 88 куб.м /ха.  
Общият годишен прираст е 418 куб.м, а на един хектар – 1.63 куб.м.  
Месторастенията са средно богати – 1 4 ха, средно богати до богати – 87.5 ха и богати – 167.5 ха.  
Средният бонитет е IV (3.5).  
Средната пълнота е 0.57. Изредените насаждения са с площ 20.8 ха. с пълнота от 0.2 и 0.3. Останалите дървостои са с пълнота от 0.4 до 1.0, като преобладават тези с пълнота 0.6 – 70.1 ха или 27.3 %, следвани от тези с пълнота 0.5 – 54.0 ха или 21.1 %.  
Основен дървесен вид е церът с площ 165.8 ха или 64.7 % от площта и 67.2 % от запаса (без клони) или 15 175 куб.м., следван от благунът – 43.4 ха или 16.9 %.

### 14. Акациев стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **64.0** хектара или 2.7 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени издънкови насаждения и култури, с и без преобладание на акация от III до V бонитет на производителност.  
Насажденията са от I до X клас на възраст, като преобладава II клас на възраст с площ 16.6 ха или 25.9 % от площта.  
Средната възраст е 17 години.  
Общият запас е 2 770 куб.м (без клони). Средният запас е 43 куб.м /ха.  
Общият годишен прираст е 177 куб.м, а на един хектар – 2.77 куб.м.  
Месторастенията са бедни – 2.5 ха, средно богати – 0.1 ха, средно богати до богати – 6.5 ха и богати – 54.9 ха.  
Средният бонитет е IV (3.8).  
Средната пълнота е 0.74. Изредени насаждения и култури са 0.5 ха. с пълнота 0.1. Останалите дървостои са с пълнота от 0.4 до 1.0, като преобладават тези с пълнота 0.7 – 21.7 ха или 33.9 %, следвани от тези с пълнота 1.0 – 13.2 ха или 20.6 %.  
Основен дървесен вид е акацията с площ 58.9 ха или 92.1 % от площта и 90.1 % от запаса (без клони) или 2 495 куб.м.

### 15. Нискостъблен стопански клас

Общата площ на стопанския клас е **66.5** хектара или 2.8 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени издънкови насаждения с и без преобладание на келяв габър и мъждрян от IV и V бонитет на производителност.  
Насажденията са от IV до XVI клас на възраст, като преобладава XII клас на възраст с площ 24.1 ха или 36.3 % от площта.  
Средната възраст е 55 години.  
Общият запас е 1 830 куб.м (без клони). Средният запас е 28 куб.м /ха.  
Общият годишен прираст е 34 куб.м, а на един хектар – 0.51 куб.м.  
Месторастенията са много бедни до бедни – 25.7 ха, бедни – 5.6 ха, средно богати – 18.3 ха, средно богати до богати – 3.5 ха и богати – 10.6 ха.  
Средният бонитет е IV (4.3).

Средната пълнота е 0.68. Изредени насаждения няма. Останалите дървостойности са с пълнота от 0.4 до 0.9, като преобладават тези с пълнота 0.7 – 23.9 ха или 36.0 %, следвани от тези с пълнота 0.6 – 19.1 ха или 28.7 %.

Основен дървесен вид е келявият габър с площ 49.5 ха или 74.4 % от площта и 38.5 % от запаса (без клони) или 705 куб.м.

### **Общо за горите, собственост на община Враца**

Средната възраст е 70 години, средната пълнота – 0.63, а средният бонитет - IV (3.7).

Общият дървесен запас е 41 910 куб.м (без клони). Средният запас е 102 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е **3 635 куб.м**, а на един хектар – **1.54 куб.м**.

Основен дървесен вид е букът – 542.7 ха или 22.9 % от площта и 42.9 % от запаса или 102 755 куб.м., следван от келявия габър с площ 524.0 ха и запас 8 855 куб. м. (22.1 % и 3.7%), цера – 322.4 ха и запас 27 125 куб.м. (13.6 % и 11-2 %), благуна с площ 134.3 ха и запас 7 795 куб.м. (5.7 % и 3.2 %) и други.

Средните таксационни показатели по стопански класове и функции са показани в **таблица № 27**.

**Таблица № 27**

**За средните таксационни показатели по стопански класове и общо за гората**

Стопански класове	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ запас		Надлесни	
	ха	%							без клони	с клони	без клони	с клони
			години			куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м
<b>А. Горски територии със Защитни и специални функции</b>												
Иглол. култури	87.2	3.7	56	III (3.4)	0.73	254	4.60	401	22140	26465	-	-
Буков Ср	228.2	9.6	125	III (2.7)	0.60	237	2.10	480	54055	61305	-	-
Буков Н	182.9	7.7	127	IV (4.1)	0.59	166	1.42	259	30440	34245	-	-
Широколистен В	117.2	5.0	52	IV (3.6)	0.55	81	1.58	185	9530	11545	10	10
Буково-габър. В П	101.3	4.3	73	II (1.7)	0.68	179	2.52	255	18150	21215	-	-
Буково-габ. СрН П	115.7	4.9	84	III (3.3)	0.65	109	1.38	160	12620	14460	-	-
Дъбов СрН П	96.4	4.1	53	IV (4.4)	0.59	64	1.24	120	6175	6845	-	-
Церов П	115.0	4.9	52	IV (3.9)	0.51	64	1.31	151	7350	8080	-	-
Нискостъблен	656.6	27.7	64	IV (4.4)	0.69	30	0.48	317	19905	22340	-	-
<b>Всичко със ЗСпФ</b>	<b>1700.5</b>	<b>71.9</b>	<b>78</b>	<b>IV (3.8)</b>	<b>0.64</b>	<b>106</b>	<b>1.37</b>	<b>2328</b>	<b>180365</b>	<b>206500</b>	<b>10</b>	<b>10</b>
<b>Б. Горски територии със стопански функции</b>												
Иглол. култури	29.9	1.3	50	III (3.4)	0.73	226	4.62	138	6755	8155	-	-
Широколистен В	142.8	6.0	58	III (2.7)	0.56	138	2.62	374	19650	22045	5	5
Дъбов СрН П	107.0	4.5	48	IV (4.0)	0.58	72	1.54	165	7710	8630	20	20
Церов П	256.4	10.8	55	IV (3.5)	0.57	88	1.63	418	22575	24760	-	-
Акациев	64.0	2.7	17	IV (3.8)	0.74	43	2.77	177	2770	2860	-	-
Нискостъблен	66.5	2.8	55	IV (4.3)	0.68	28	0.51	34	1830	1920	-	-
<b>Всичко със СтФ</b>	<b>666.6</b>	<b>28.1</b>	<b>51</b>	<b>IV (3.5)</b>	<b>0.60</b>	<b>92</b>	<b>1.96</b>	<b>1306</b>	<b>61290</b>	<b>68370</b>	<b>25</b>	<b>25</b>
<b>ОБЩО</b>	<b>2367.1</b>	<b>100.0</b>	<b>70</b>	<b>IV (3.7)</b>	<b>0.63</b>	<b>102</b>	<b>1.54</b>	<b>3634</b>	<b>241655</b>	<b>274870</b>	<b>35</b>	<b>35</b>

## **Б. Видове гори**

### **1. Култури от бял бор в естествената зона на разпространение – 1.2**

Общата площ на вида гора е **36.3** хектара или 1.5 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени култури с и без преобладание на бял бор от III и IV бонитет.

Културите са от II до IV клас на възраст, като преобладава IV клас на възраст с площ 22.0 ха или 60.5 %.

Средната възраст е 60 години.

Общият запас е 9 135 куб.м (без клони). Средният запас е 252 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 156 куб.м, а на един хектар – 4.30 куб.м.

Средният бонитет е IV (3.6).

Средната пълнота е 0.70. Изредените култури са с площ 2-5 ха, с пълнота 0.3. Останалите дървостойности с пълнота от 0.6 до 1.0, като преобладават тези с пълнота 0.7 – 25.7 ха или 70.8 %, следвани от тези с пълнота 0.9 – 4.6 ха или 12.7 %.

Основен дървесен вид е белият бор с площ 33.0 ха или 90.9 % от площта и 91.5 % от запаса (без клони) или 8 355 куб.м.

## **2. Култури от бял бор извън естествената зона на разпространение – 1.3**

Общата площ на вида гора е 1.2 хектара или 0.1 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени култури с преобладаване на бял бор от III и IV бонитет.

Културите са от III клас на възраст.

Средната възраст е 55 години.

Общият запас е 240 куб.м (без клони). Средният запас е 200 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 4 куб.м, а на един хектар – 3.33 куб.м.

Средният бонитет е IV (3.6).

Средната пълнота е 0.68. Изредени култури няма. Дървостойности са с пълнота от 0.5 и 0.8, като преобладават тези с пълнота 0.8 – 0.7 ха или 58.3 %.

Основен дървесен вид е белият бор с площ 1.0 ха или 83.3 % от площта и 79.2 % от запаса (без клони) или 190 куб.м.

## **3. Култури от черен бор в естествената зона на разпространение – 2.2**

Общата площ на вида гора е 28.9 хектара или 1.2 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени култури с преобладаване на черен бор от II до IV бонитет.

Културите са от III и IV клас на възраст, като преобладава III клас на възраст с площ 37.5 ха или 95.1 %.

Средната възраст е 55 години.

Общият запас е 7 310 куб.м (без клони). Средният запас е 253 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 135 куб.м, а на един хектар – 4.67 куб.м.

Средният бонитет е IV (3.7).

Средната пълнота е 0.75. Изредени култури няма. Останалите дървостойности с пълнота от 0.6 до 1.0, като преобладават тези с пълнота 0.6 – 10.3 ха или 35.6 %.

Основен дървесен вид е черният бор с площ 20.7 ха или 71.6 % от площта и 82.1 % от запаса (без клони) или 6 000 куб.м.

## **4. Култури от черен бор извън естествената зона на разпространение – 2.3**

Общата площ на вида гора е 45.4 хектара или 1.9 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени култури с и без преобладаване на черен бор от III и IV бонитет.

Културите са от II до IV клас на възраст, като преобладава III клас на възраст с площ 40.3 ха или 88.8 %.

Средната възраст е 50 години.

Общият запас е 10 385 куб.м (без клони). Средният запас е 229 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 210 куб.м, а на един хектар – 4.63 куб.м.

Средният бонитет е III (3.3).

Средната пълнота е 0.73. Изредените култури са с площ 0.4 ха, с пълнота 0.3. Останалите дървостойности с пълнота от 0.4 до 0.9, като преобладават тези с пълнота 0.7 – 12.5 ха или 27.5 %, следвани от тези с пълнота 0.8 – 12.0 ха или 26.4 %.

Основен дървесен вид е черният бор с площ 34.9 ха или 76.9 % от площта и 86.6 % от запаса (без клони) или 8 990 куб.м.

## **5. Култури от смърч в естествената зона на разпространение – 3.2**

Общата площ на вида гора е 4.2 хектара или 0.2 % от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени култури с преобладаване на смърч от I бонитет.

Културите са от II до IV клас на възраст, като преобладава III клас на възраст с площ 2.0 ха или 47.5 %.



Средната възраст е 55 години.

Общият запас е 1 505 куб.м (без клони). Средният запас е 358 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 28 куб.м, а на един хектар – 6.67 куб.м.

Средният бонитет е I (1.1).

Средната пълнота е 0.89. Изредени култури няма. Дървостойките с пълнота от 0.8 до 1.0, като преобладават тези с пълнота 0.8 – 2.2 ха или 52.4 %, следвани от тези с пълнота 1.0 – 1.6 ха или 38.1 %.

Основен дървесен вид е смърчът с площ 4.0 ха или 95.2 % от площта и 97.3 % от запаса (без клони) или 1 455 куб.м.

### **6. Култури от смърч извън естествената зона на разпространение – 3.3**

Общата площ на вида гора е 0.2 хектара или 0.0 % от залесената площ. Обособен е от смесена култура от II бонитет.

Културата е от III клас на възраст.

Възрастта е 60 години.

Общият запас е 60 куб.м (без клони). Средният запас е 300 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 1 куб.м, а на един хектар – 5.00 куб.м.

Бонитетът е II (2.0).

Пълнотата е 0.70.

Основни дървесни видове са смърчът и елата с площ по 0.1 ха или по 50.0 % от площта, смърчът е 50 % от запаса (без клони) или 50.0 куб.м.

### **7. Култури от чужди иглолистни видове – 9**

Общата площ на културите е 0.9 хектара или 0.0 % от залесената площ. Обособен е от чиста култура от дуглазка от I бонитет и смесена култура с преобладание на лиственица от II бонитет.

Културите са от III и IV клас на възраст, като преобладава IV клас на възраст с площ 0.5 ха или 55.6 %.

Средната възраст е 63 години.

Общият запас е 260 куб.м (без клони). Средният запас е 289 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 4 куб.м, а на един хектар – 4.44 куб.м.

Средният бонитет е II (2.1).

Средната пълнота е 0.67. Изредени култури няма. Дървостойките с пълнота от 0.6 до 0.8, като преобладават тези с пълнота 0.5 – по 0.2 ха или 55.6 %.

Основен дървесен вид са дуглазката и лиственицата с площ по 0.4 ха или съответно по 44.4 и 44.5 % от площта и 50.0 % от запаса (без клони) за дуглазката или 130 куб.м.

### **8. Семенни термофилни букови гори – 11.1**

Площта на семенните термофилни букови гори е 392.5 ха или 16.6 % от залесената площ, което ги прави втори по разпространение, но основни по значение в горските територии на общината. Видът гора е обособен от чисти и смесени насаждения с и без преобладание на високостъблен бук от II до V бонитет.

Дървостойките попадат във II до VIII клас на възраст, като преобладава VII клас с площ 140.4 ха или 34.8 %.

Средната възраст е 128 години.

Общият запас е 81 540 куб.м (без клони). Средният запас е 208 куб.м/ха.

Общият годишен прираст е 699 куб.м, а на един хектар 1.78 куб.м.

Средният бонитет е III (3.3).

Средната пълнота е 0.59. Изредените насаждения са 8.7 ха, с пълнота 0.2 и 0.3, а останалите дървостойки са с пълнота 0.4 до 1.0, като преобладават тези с пълнота 0.6 с площ от 237.1 ха или 60.4 %, следвани от пълнота 0.7 с площ 49.8 ха или 12.7 %.

Основен дървесен вид е букът – 372.4 ха или 94.9 % и запас 77 270 куб.м. без клони или 94.8 %.

### **9. Семенни гори от зимен дъб – 12.1**

Площта на семенните гори от зимен дъб е 5.0 ха или 0.2 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени насаждения с преобладание на високостъблен зимен дъб от III до V бонитет.

Дървостойките попадат във II, III, V и VII клас на възраст, като преобладава II клас с площ 2.2 ха или 44.0 %.

Средната възраст е 72 години.

Общият запас е 495 куб.м (без клони). Средният запас е 99 куб.м/ха.

Общият годишен прираст е 8 куб.м, а на един хектар 1.60 куб.м.

Средният бонитет е IV (3.8).

Средната пълнота е 0.60. Изредени насаждения няма, а останалите дървостойки са с пълнота 0.4 до 0.7, като преобладават тези с пълнота 0.7 с площ от 2.2 ха или 44.0 %, следвани от тези с пълнота 0.6 с площ 1.4 ха или 28.0 %.

Основен дървесен вид е зимният дъб – 4.3 ха или 86.0 % и запас 385 куб.м. без клони или 77.8 %.

## **10. Естествени семенни смесени дъбови гори – 13.1**

Площта на естествените семенни дъбови гори е 1.0 ха или 0.0 % от залесената площ. Видът гора е обособен от едно чисто насаждение от благун, от IV бонитет.

Насаждението е от V клас на възраст.

Възрастта е 100 години.

Общият запас е 180 куб.м (без клони). Средният запас е 180 куб.м/ха.

Общият годишен прираст е 2 куб.м, а на един хектар 2.0 куб.м.

Бонитетът е IV (4.0).

Пълнотата е 0.60.

Единствен дървесен вид е благунът.

## **11. Култури от дъбове – 13.2**

Площта на културите от дъбове е 2.5 ха или 0.1 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени култури от червен дъб без преобладание.

Културите попадат в III.

Средната възраст е 50 години.

Общият запас е 475 куб.м (без клони). Средният запас е 190 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 10 куб.м, а на един хектар 4.00 куб.м.

Средният бонитет е II (2.3).

Средната пълнота е 0.77. Изредени култури няма. Останалите дървостойки с пълнота от 0.7 и 0.8 като преобладават тези с пълнота 0.8 – 1.8 ха или 72.0 %.

Основен дървесен вид е червеният дъб – 1.4 ха или 56.0 % от площта и 63.2 % от запаса или 300 куб.м. без клони.

## **12. Семенни гори от цер – 14.1**

Общата площ на вида гора е 0.4 хектара или 0.0 % от залесената площ. Обособен е от смесено високостъблено насаждение от III бонитет.

Насаждението е от II клас на възраст.

Възрастта е 40 години.

Общият запас е 45 куб.м (без клони). Средният запас е 112 куб.м /ха.

Общият годишен прираст е 1 куб.м, а на един хектар – 2.50 куб.м.

Бонитетът е III (3.0).

Пълнотата е 0.80.

Основни дървесни видове церът с площ по 0.3 ха или по 75.0 % от площта, а другият дървесен вид е благун.

## **13. Естествени крайречни гори – 16.1**

Площта на естествените крайречни гори е 8.1 ха или 0.3 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти насаждения от тополя I-214 от II и III бонитет.

Дървостойките попадат в I и II клас на възраст, като преобладава I клас с площ 7.2 ха или 88.9 %.

Средната възраст е 5 години.

Общият запас е 220 куб.м (без клони). Средният запас е 27 куб.м/ха.

Общият годишен прираст е 43 куб.м, а на един хектар 5.31 куб.м.

Средният бонитет е II (2.2).

Средната пълнота е 0.59. Изредените насаждения са 0.6 ха с пълнота 0.3, а останалите дървостои са с пълнота 0.6 и 0.7, като преобладават тези с пълнота 0.6 с площ от 6.8 ха или 84.0 %.

Единствен дървесен вид е тополата.

#### **14. Култури от хибридни тополи – 16.2**

Площта на културите от хибридни тополи е 8.4 ха или 0.4 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени култури с преобладание на тп Bachelieri и I-214.

Културите попада в III до X клас на възраст, като преобладава V клас – 2.7 ха или 32.1 %.

Средната възраст е 30 години.

Запасът е 805 куб.м (без клони). Средният запас е 96 куб.м/ха.

Средният прираст е 32 куб.м, а на един хектар 3.81 куб.м.

Средният бонитет е III (3.0).

Средната пълнота е 0.38. Изредените култури са 4.3, с пълнота от 0.1 до 0.3. Останалите дървостои са с пълнота от 0.4 до 0.9, като преобладават тези с пълнота 0.5 – 2.8 ха или 33.3 %.

Основен дървесен вид е топола I-214 – 4.3 ха или 51.2 % от площта и 43.5 % от запаса или 350 куб.м. без клони.

#### **15. Семенни гори от обикновен габър – 19.1**

Площта на групата гори е 18.6 ха или 0.8 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени насаждение с и без преобладание на обикновен габър от III и IV бонитет.

Дървостойте попада във II до VII клас на възраст, като преобладава IV клас с площ по 11.5 ха или 61.8 %.

Средната възраст е 76 години.

Общият запас е 2 955 куб.м (без клони). Средният запас е 159 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 41 куб.м, а на един хектар 2.20 куб.м.

Средният бонитет е III (3.3).

Средната пълнота е 0.63. Насажденията са с пълнота 0.5 до 0.8, като преобладават тези с пълнота 0.7 – 12.0 ха или 64.5 %.

Основен дървесен вид е габърът – 14.5 ха или 78.0 % и 78.0 % от запаса или 2 305 куб.м. без клони., следван от бука, 2.9 ха или 15.8 % и запас 450 куб.м. без клони или 15.2 %.

#### **16. Естествени липови гори – 20.1**

Площта на групата гори е 72.4 ха или 3.1 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени насаждение с и без преобладание на едрolistна и сребролистна липа от I до IV бонитет.

Дървостойте попада във II до V клас на възраст, като преобладава IV клас с площ по 60.8 ха или 84.0 %.

Средната възраст е 67 години.

Общият запас е 11 740 куб.м (без клони). Средният запас е 162 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 177 куб.м, а на един хектар 2.44 куб.м.

Средният бонитет е III (2.8).

Средната пълнота е 0.58. Изредените насажденията са 5.7 ха, с пълнота 0.2 и 0.3, като от останалите дървостои са с пълнота от 0.4 до 0.8, като преобладават тези с пълнота 0.6 – 23.4 ха или 32.3 %.

Основен дървесен вид е сребролистната липа – 38.3 ха или 52.9 % и 59.2 % от запаса или 6 950 куб.м. без клони., следвана от дребнолистната липа - 10.0 ха или 13.8 % и запас 1 765 куб.м. без клони или 15.0 %.

#### **17. Култури от липа – 20.2**

Площта на културите от е 11.8 ха или 0.5 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени култури с преобладание на сребролистна липа от II до V бонитет.

Дървостойте попада в I до III клас на възраст, като преобладава III клас с площ по 10.2 ха или 86.5 %.

Средната възраст е 48 години.

Общият запас е 1 385 куб.м (без клони). Средният запас е 117 куб.м/ха.

Средният годишен прираст е 32 куб.м, а на един хектар 2.71 куб.м.

Средният бонитет е IV (4.2).

Средната пълнота е 0.64. Изредени култури няма, Останалите дървостои са с пълнота от 0.5 до 0.8, като преобладават тези с пълнота 0.7 – 5.5 ха или 46.6 %.

Основен дървесен вид е сребролистната липа – 9.1 ха или 77.1 % и 80.5 % от запаса или 115 куб.м. без клони.

## **18. Семенни широколистни гори – 21**

Площта на смесените широколистни гори е **144.4** ха или 6.1 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени насаждения насаждения и култури с преобладание на орех, планински ясен, явор, източен чинар и круша, и без преобладание, от I до V бонитет.

Дървостоеите попада в I до V клас на възраст, като преобладава III клас с площ по 82.0 ха или по 56.8 %.

Средната възраст е 54 години.

Общият запас е 13 225 куб.м (без клони). Средният запас е 92 куб.м/ха.

Общият среден прираст е 240 куб.м, а на един хектар 1.66 куб.м.

Средният бонитет е III (3.2).

Средната пълнота е 0.54. Изредените насаждения с площ 4.2 ха, с пълнота 0.3. Останалите насаждения са с пълнота от 0.4 до 0.9, като преобладават тези с пълнота 0.5 с площ по 85.1 ха или 58.9 %.

Основен дървесен вид е планинският ясен с площ 68.6 ха или 47.5 % и запас 7 275 куб.м. без клони или 55.0 %.

## **19. Култури от бреза – 22.2**

Площта на културите от бреза е **2.4** ха или 0.1 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени горски култури с преобладание на бреза.

Културите са от I до III клас на възраст, като по-голямо участие има II клас на възраст с площ 1.1 ха или 45.8 %.

Средната възраст е 29 години.

Общият запас е 140 куб.м (без клони). Средният запас е 58 куб.м/ха.

Общият среден прираст е 5 куб.м, а на един хектар 2.08 куб.м.

Средният бонитет е III (3.2).

Средната пълнота е 0.65. Културите са с пълнота 0.6 и 0.7, като преобладава 0.6 с площ от 1.3 ха или 54.2 %.

Основен дървесен вид е брезата с площ 2.2 ха или 91.7 % и запас 110 куб.м. без клони или 78.6 %.

## **20. Издънкови термофилни букови гори – 23.1**

Общата площ на издънковите термофилни букови гори е **146.0** ха или 6.2 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени издънкови насаждения с и без преобладание на бук от I до V бонитет на производителност.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като преобладава XVI клас на възраст с площ 29.8 ха или 20.4 %.

Средната възраст е 78 години.

Общият запас е 23 285 куб.м (без клони). Средният запас е 159 куб.м/ха.

Общият годишен прираст е 312 куб.м, а на един хектар 2.14 куб.м.

Средният бонитет е II (2.2).

Средната пълнота е 0.65. Изредените насаждения са с площ 10.9, с пълнота 0.2 и 0.3. Останалите насаждения са с пълнота от 0.4 до 0.9, като най-голямо участие има 0.6 с площ 56.2 ха или 38.5 % от площта.

Основен дървесен вид е букът с площ 137.8 ха или 94.4 % и 94.9 % от запаса или 22 110 куб.м. без клони.

## **21. Издънкови гори от зимен дъб – 23.3**

Общата площ на издънковите гори от зимен дъб е **40.6** ха или 1.7 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени издънкови насаждения с и без преобладание на зимен дъб от III до V бонитет на производителност.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като преобладава XVIII клас на възраст с площ 9.7 ха или 23.9 %.

Средната възраст е 70 години.

Общият запас е 3 990 куб.м (без клони). Средният запас е 98 куб.м/ха.

Общият годишен прираст е 67 куб.м, а на един хектар 1.65 куб.м.

Средният бонитет е IV (3.9).

Средната пълнота е 0.57. Изредените насаждения са с площ 5.4, с пълнота 0.3. Останалите насаждения са с пълнота от 0.4 до 0.8, като най-голямо участие има 0.6 с площ 16.6 ха или 40.9 % от площта.

Основен дървесен вид е зимният дъб с площ 33.3 ха или 82.0 % и 80.8 % от запаса или 3 225 куб.м. без клони.

## **22. Издънкови смесени дъбови гори – 23.4**

Общата площ на издънковите смесени дъбови гори е **116.3** ха или 4.9 % от залесената площ. Видът гора е обособен от смесени издънкови насаждения с преобладаване на космат дъб и благун, и без преобладаване, от II до V бонитет на производителност.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като преобладава VII клас на възраст с площ 30.4 ха или 26.1 %.

Средната възраст е 43 години.

Общият запас е 6 190 куб.м (без клони). Средният запас е 53 куб.м/ха.

Общият годишен прираст е 140 куб.м, а на един хектар 1.20 куб.м.

Средният бонитет е V (4.6).

Средната пълнота е 0.60. Изредените насаждения са с площ 2.4, с пълнота 0.3. Останалите насаждения са с пълнота от 0.4 до 0.8, като най-голямо участие има 0.6 с площ 62.4 ха или 53.6 % от площта.

Основен дървесен вид е благунът с площ 55.0 ха или 47.3 % и 52.9 % от запаса или 3 275 куб.м. без клони.

## **23. Издънкови церови гори – 23.5**

Общата площ на издънковите церови гори е **387.0** ха или 16.3 % от залесената площ, което ги прави трети по разпространение в община Враца. Видът гора е обособен от чисти и смесени издънкови насаждения с участие на цер.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като преобладава XIII клас на възраст с площ 98.5 ха или 25.4 %.

Средната възраст е 54 години.

Общият запас е 8 970 куб.м (без клони). Средният запас е 75 куб.м/ха.

Общият годишен прираст е 31 370 куб.м, а на един хектар 1.54 куб.м.

Средният бонитет е IV (3.6).

Средната пълнота е 0.56. Изредените насаждения са с площ 46.0 ха, с пълнота 0.2 и 0.3. Останалите насаждения са с пълнота от 0.4 до 1.0, като преобладава 0.6 с площ 83.8 ха или 21.6 %.

Основен дървесен вид е церът с площ 259.7 ха или 67.1 % от площта и 70.1 % от запаса или 21 970 куб.м. без клони.

## **24. Издънкови гори от обикновен габър – 23.6**

Общата площ на издънковите габърски гори е **87.5** ха или 3.7 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени издънкови насаждения с участие на габър.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като преобладава XVIII клас на възраст с площ 49.7 ха или 56.8 %.

Средната възраст е 75 години.

Общият запас е 9 015 куб.м (без клони). Средният запас е 103 куб.м/ха.

Общият годишен прираст е 136 куб.м, а на един хектар 1.55 куб.м.

Средният бонитет е III (3.2).

Средната пълнота е 0.66. Изредените насаждения са с площ 5.7 ха, с пълнота 0.2 и 0.3. Останалите насаждения са с пълнота от 0.4 до 0.8, като преобладава 0.7 с площ 54.9 ха или 62.7 %.

Основен дървесен вид е габърът с площ 50.2 ха или 57.4 % от площта и 68.3 % от запаса или 6 155 куб.м. без клони.

## **25. Издънкови гори за превръщане – 23.**

Общата площ на издънковите гори за превръщане **14.4** ха или 0.6 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени насаждения с участие на бряст и клен от III до V бонитет на производителност.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като преобладава IV клас на възраст с площ 5.3 ха или 36.8 %. Средната възраст е 38 години.

Общият запас е 730 куб.м (без клони). Средният запас е 51 куб.м/ха.

Общият годишен прираст е 21 куб.м, а на един хектар 1.46 куб.м.

Средният бонитет е IV (4.4).

Средната пълнота е 0.55. Изредени няма. Останалите насаждения са с пълнота от 0.4 и 0.8, като по-голямо участие има 0.5 с площ 7.2 ха или 50.0 % от площта на класа.

Основен дървесен вид е брястът, който заема площ от 6.6 ха или 45.8 %, и е със запас 280 куб.м. без клони или 38.4 %.

## **26. Естествени гори от трепетлика – 23.7**

Общата площ на трепетликовите гори е **3.4** ха или 0.1 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти и смесени насаждения с участие на трепетлика

Насажденията са от V, VIII, X и XII класове на възраст, като преобладава X клас на възраст с площ 1.9 ха или 55.9 %.

Средната възраст е 48 години.

Общият запас е 450 куб.м (без клони). Средният запас е 132 куб.м/ха.

Общият годишен прираст е 10 куб.м, а на един хектар 2.94 куб.м.

Средният бонитет е III (3.4).

Средната пълнота е 0.69. Изредени насаждения няма. Останалите насаждения са с пълнота от 0.6 и 1.0, като преобладава 0.6 с площ 2.6 ха или 76.5 %.

Основен дървесен вид е трепетликата с площ 2.5 ха или 73.5 % от площта и 75.6 % от запаса или 340 куб.м. без клони.

## **27. Гори от акация – 24**

Общата площ на акациевите гори е **66.8** ха или 2.8 % от залесената площ. Видът гора е обособен от чисти смесени насаждения и култури с участие на акация.

Насажденията са от I до X клас на възраст, като най-голямо е участието на II клас – 18.2 ха или 27.3 % от площта на вида.

Средната възраст е 17 години.

Общият запас е 2 890 куб.м (без клони). Средният запас е 43 куб.м/ха.

Общият годишен прираст е 185 куб.м, а на един хектар 2.77 куб.м.

Средният бонитет е IV (3.8).

Средната пълнота е 0.74. Изредените насаждения са с площ 0.5 ха с пълнота 0.1. Останалите насаждения са с пълнота от 0.4 до 1.0, като най-голямо участие има 0.7 с площ 22.6 ха или 33.8 % от площта на класа.

Основен дървесен вид е акацията, която заема площ от 61.5 ха 92.1 %, и е със запас 2 615 куб.м. без клони или 90.5 %.

## **28. Гори от келяв габър – 25**

Общата площ на келявгабъровите гори е **720.3** ха или 30.6 % от залесената площ, което ги прави най-често срещания вид гора в общината. Видът гора е обособен от чисти смесени насаждения с участие на келяв габър и мъждрян.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като преобладава XII клас на възраст с площ 230.3 ха или 32.0 %.

Средната възраст е 63 години.

Общият запас е 21 615 куб.м (без клони). Средният запас е 30 куб.м/ха.

Общият годишен прираст е 342 куб.м, а на един хектар 0.47 куб.м.

Средният бонитет е IV (4.4).

Средната пълнота е 0.69. Изредени насаждения няма. Останалите насаждения са с пълнота от 0.4 до 1.0, като по-голямо участие има 0.7 с площ 265.1 ха или 26.2 % от площта на класа.

Основен дървесен вид е келявият габър, който заема площ от 509.0 ха или 70.7 %, и е със запас 8 535 куб.м. без клони или 39.5 %.

**29. Орехови култури – 27**

Площта на културите от орех е **0.2** ха или 0.0 % от залесената площ. Видът гора е обособен от една чиста орехова култура.

Културата е от III клас на възраст.

Възрастта е 60 години.

Общият запас е 20 куб.м (без клони). Средният запас е 100 куб.м/ха.

Прирастът е 0 куб.м, а на един хектар 1.67 куб.м.

Бонитетът е II (2.0).

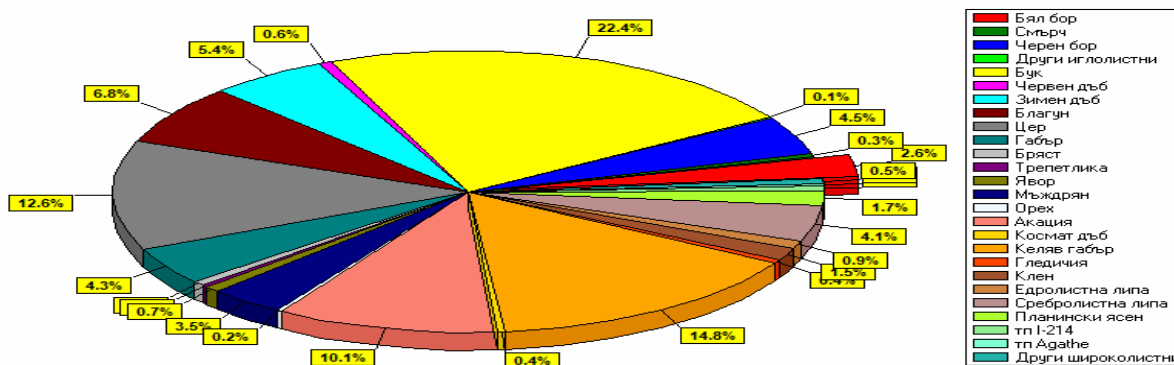
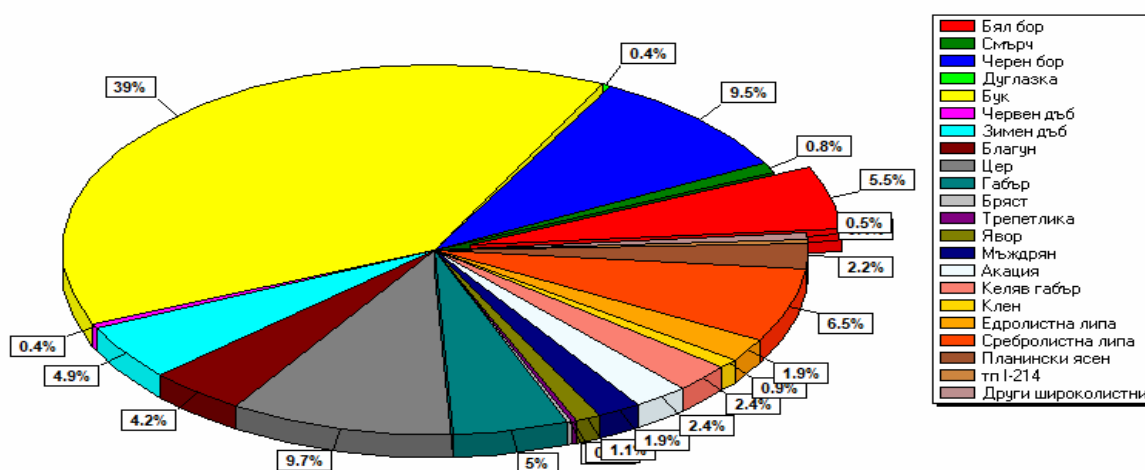
Пълнотата е 0.30.

Единствен дървесен вид е орехът.

Средните таксационни показатели по видове гори са показани в **таблица № 28**.

**Таблица № 28**  
**За средните таксационни показатели по видове гори и общо за гората**

Вид гора	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ запас		Надлесни запас	
	ха	%	години			куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	без клони	с клони	без клони	с клони
1.2 К-ри от бял бор в зона	36.3	1.5	60	IV (3.6)	0.70	252	4.30	156	9135	10875	-	-
1.3 К-ри от б. бор извън зона	1.2	0.1	55	IV (3.6)	0.68	200	3.33	4	240	290	-	-
2.2 К-ри от черен бор в зона	28.9	1.2	55	IV (3.7)	0.75	253	4.67	135	7310	8735	-	-
2.3 К-ри от ч. бор извън. зона	45.4	1.9	50	III (3.3)	0.73	229	4.63	210	10385	12510	-	-
3.2 К-ри от смърч зона	4.2	0.2	55	I (1.0)	0.89	358	6.67	28	1505	1840	-	-
3.3 К-ри от смърч извън зона.	0.2	-	60	II (2.0)	0.70	300	5.00	1	60	70	-	-
9 К-ри от чужди игл. видове	0.9	-	63	II (2.1)	0.67	289	4.44	4	260	300	-	-
11.1 Сем. терм. букови гори	392.5	16.6	128	III (3.3)	0.59	208	1.69	665	81540	92110	-	-
12.1 Сем. гори от зимен дъб	5.0	0.2	72	IV (3.8)	0.60	99	1.60	8	495	605	-	-
13.1 Ест. сем. см. дъб. гори	1.0	-	100	IV (4.0)	0.60	180	2.00	2	180	210	-	-
13.2 Култури от дъбове	2.5	0.1	50	II (2.3)	0.77	190	4.00	10	475	600	-	-
14.1 Семенни гори от цер	0.4	-	40	III (3.0)	0.80	113	2.50	1	45	60	-	-
16.1 Ест. крайречни гори	8.1	0.3	5	II (2.2)	0.59	27	5.31	43	220	250	-	-
16.2 К-ри от хибридни тополи	8.4	0.4	30	III (3.0)	0.38	96	3.81	32	805	910	-	-
19.1 Сем. гори от об. габър	18.6	0.8	76	III (3.3)	0.63	159	2.20	41	2955	3440	-	-
20.1 Естествени липови гори	72.4	3.1	67	III (2.8)	0.58	162	2.44	177	11740	13065	-	-
20.2 Култури от липа	11.8	0.5	48	IV (4.2)	0.64	117	2.71	32	1385	1590	-	-
21 См. широколистни гори	144.4	6.1	54	III (3.2)	0.54	92	1.66	240	13225	15595	15	15
22.2 Култури от бреза	2.4	0.1	29	III (3.2)	0.65	58	2.08	5	140	160	-	-
23.1 Изд. терм. букови гори	146.0	6.2	78	II (2.2)	0.65	160	2.14	312	23285	27055	-	-
23.3 Изд. гори от зимен дъб	40.6	1.7	70	IV (3.9)	0.57	98	1.53	62	3990	4425	-	-
23.4 Изд. см. дъбови гори	116.3	4.9	43	V (4.6)	0.60	53	1.20	140	6190	6780	-	-
23.5 Издънкови церови гори	387.0	16.3	54	IV (3.6)	0.56	81	1.53	592	31370	34445	-	-
23.6 Изд. гори от об. габър	87.5	3.7	75	III (3.2)	0.66	103	1.55	136	9015	10515	-	-
23.7 Ест. гори от трепетлика	3.4	0.1	48	III (3.4)	0.69	132	2.94	10	450	520	-	-
24 Гори от акация	66.8	2.8	17	IV (3.8)	0.74	43	2.75	184	2890	2980	-	-
25 Гори от келяв габър	720.3	30.6	63	IV (4.4)	0.69	30	0.48	343	21615	24140	-	-
27 Орехови култури	0.2	-	60	II (2.0)	0.30	100	-	-	20	25	-	-
23 Издънкови гори за превр.	14.4	0.6	38	IV (4.4)	0.55	51	1.46	21	730	770	20	20
<b>ОБЩО</b>	<b>2367.1</b>	<b>100.0</b>	<b>70</b>	<b>IV (3.7)</b>	<b>0.63</b>	<b>102</b>	<b>1.52</b>	<b>3594</b>	<b>241655</b>	<b>274870</b>	<b>35</b>	<b>35</b>

**Разпределение на залесените площи по дървесни видове****Разпределение на дървесния запас по дървесни видове**

## **ГЛАВА V**

### **ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН**

**1. ОСНОВНИ НАСОКИ НА СТОПАНИСВАНЕТО**

Направлението на стопанисване и предвидените мероприятия са в зависимост от функциите на горските територии, собственост на община Враца, които са както следва.

функции	площ, ха		
	обща	незалесена	залесена
- горски територии със стопански функции	700.0	33.4	666.6
- горски територии със защитни функции	26.4	2.1	24.3
- горски територии със специални функции	1 764.4	88.2	1 676.2
<b>Всичко община Враца</b>	<b>2 490.8</b>	<b>123.7</b>	<b>2 367.1</b>



В горските територии със стопански функции целта е максимално производство на строителна дървесина на единица площ, като се използва най-рационално почвеното плодородие, без да се нарушават водоохранните и почвозащитните функции на гората. Съобразно поставената цел и състоянието на насажденията са обособени стопански класове, в които са планирани подходящи лесовъдски мероприятия - замяна на сечно зрелите дървостои с млади чрез съответните възобновителни сечи, провеждане на най-подходящи по вид и интензивност отгледни сечи в младите, средно възрастните и дозряващите дървостои, за подобряване на състоянието им и постигане на висока продуктивност, увеличаване на залесената площ, опазване на горите от вредители и пожари, реализиране на максимално количество странични ползвания.

Режимът на стопанисване на насажденията и голите горски площи от **горските територии със защитни и специални функции** е в зависимост от особените функции, които те трябва да изпълняват и се състои в запазване и засилване на естетичните, рекреационните, водоохранните, защитните и други функции, в съчетание с използването и на останалите ползи (дърводобив, странични ползвания, лов и други) и има за цел тяхното запазване за в бъдеще с най-малките възможни промени.

Като втора цел е производството на строителна дървесина на единица площ, като се използва най-рационално почвеното плодородие, без да се нарушават водоохранните и почвозащитните функции на гората. Съобразно поставената цел и състоянието на насажденията са обособени условни стопански класове, в които са планирани подходящи лесовъдски мероприятия - замяна на сечно зрелите дървостои с млади чрез съответните възобновителни сечи, провеждане на най-подходящи по вид и интензивност отгледни сечи в младите, средно възрастните и дозряващите дървостои, за подобряване на състоянието им и постигане на висока продуктивност, увеличаване на залесената площ, опазване на горите от вредители и пожари, реализиране на максимално количество странични ползвания.

Мероприятията са диференцирани за всяко насаждение, съобразно състоянието му.

Разпределение на залесената площ, предвидено ползване (без клони) с планирана насока на стопанисване по стопански класове, е показано в следващата **таблица № 29**.

**Таблица № 29**

**за разпределение на залесената площ предвидено ползване (без клони) с планирана насока на стопанисване по стопански класове**

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване			
		Възобновяване	Отглеждане	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Иглолистни					
Иглол. култури ЗСпФ	ха	-	65.6	65.6	13.7
	куб.м	-	2805	2805	15.8
Иглол. култури СтФ	ха	-	24.8	24.8	11.5
	куб.м	-	835	835	11.4
Широколистни високоствъблени					
Буков Ср ЗСпФ	ха	118.3	8.3	126.6	26.4
	куб.м	6320	365	6685	37.8
Буков Н ЗСпФ	ха	100.8	14.4	115.2	24.1
	куб.м	3775	255	4030	22.8
Широколистен В ЗСпФ	ха	0.2	8.8	9.0	1.9
	куб.м	40	185	225	1.3
Широколистен В СтФ	ха	10.0	20.0	30.0	13.8
	куб.м	835	535	1370	18.8
Всичко широколистни високоствъблени ЗСпФ	ха	219.3	31.5	250.8	52.4
	куб.м	10135	805	10940	61.9
Всичко широколистни високоствъблени СтФ	ха	10.0	20.0	30.0	13.8
	куб.м	835	535	1370	18.8
Издънкови за превръщане					
Церов П ЗСпФ	ха	36.0	10.2	46.2	9.7
	куб.м	730	90	820	4.6

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване			
		Възобновяване	Отглеждане	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Церов П СтФ	ха	54.0	36.6	90.6	41.8
	куб.м	1450	680	2130	29.3
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	6.6	1.9	8.5	1.8
	куб.м	190	30	220	1.2
Дъбов СрН П СтФ	ха	10.6	9.3	19.9	9.2
	куб.м	325	135	460	6.3
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	9.6	64.1	73.7	15.3
	куб.м	340	1840	2180	12.4
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	24.2	8.1	32.3	6.8
	куб.м	530	130	660	3.7
Всичко издънкови превръщане ЗСпФ	ха	76.4	84.3	160.7	33.6
	куб.м	1790	2090	3880	21.9
Всичко издънкови превръщане СтФ	ха	64.6	45.9	110.5	51.0
	куб.м	1775	815	2590	35.6
Нискостъблени					
Акациев СтФ	ха	51.3	-	51.3	23.7
	куб.м	2495	-	2495	34.2
Нискостъблен ЗСпФ	ха	1.2	-	1.2	0.3
	куб.м	70	-	70	0.4
ОБЩО					
ОБЩО НАСОКИ ЗСпФ	ха	296.9	181.4	478.3	100.0
	куб.м	11995	5700	17695	100.0
ОБЩО НАСОКИ СтФ	ха	125.9	90.7	216.6	100.0
	куб.м	5105	2185	7290	100.0
ВСИЧКО НАСОКИ ЗСпФ+СтФ	ха	422.8	272.1	694.9	-
	куб.м	17100	7885	24985	-

### 1.1. Насока възобновяване

Съобразно биологичните особености на дървесните видове, типовете месторастения, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целите на стопанисването, е планирана насока на стопанисване – „възобновяване“, която трябва да се провежда чрез краткосрочно-постепенни, постепенно-котловинни, групово-постепенни и голи сечи.

**Насока на стопанисване „възобновяване“** е планирана в размер на 422.8 ха и общо ползване без клони, в размер на 17 100 куб.м. Основен дял при насоката „възобновяване“ се пада на възобновяването във широколистните високостъблени, която е планирана на площ от 229.3 ха. при ползване от 10 970 куб.м. При издънковите гори за превръщане във високостъблени, насоката е планирана върху площ от 141.0 ха и ползване от 3 565 куб.м. При носжстъблените насоката е предвидена върху 52.5 ха и ползване от 2 565 куб. м. без крони.

#### 1.1.1. Краткосрочно постепенна сеч

Планирана е в издънковите насаждения за превръщане, в Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас – 6.6 ха (в горите със защитни и специални функции – 4.2 ха и в горите със стопански функции – 2.4 ха) и в Церовия стопански класове за превръщане – 7.7 ха, в горите със стопански функции. Първата фаза на сечта е планирана на площ от 8.8 ха, 5.6 ха в Церовия стопански клас за превръщане, а втората фаза е на площ от 5.5 ха.

#### 1.1.2. Постепенно-котловинна сеч

Тази сеч е разновидност на краткосрочно-постепенната сеч. Планирана е в широколистните високостъблени насаждения и издънковите насаждения за превръщане във високостъблени, в

Буковия среднобонитетен стопански клас в защитни и специални функции – 2.0 ха, в Широколистния високостъблен стопански клас в стопански функции – 1.8 ха, Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас – 10.6 ха (в горите със защитни и специални функции – 2.4 ха и в горите със стопански функции – 8.2 ха) и в Церовия стопански класове за превръщане – 75.7 ха, (в горите със защитни и специални функции – 29.4 ха и в горите със стопански функции – 46.3 ха), в насаждения с неравномерен строеж или групово разположен подраст.

### 1.1.3. Групово-постепенна сеч

Тази сеч е планирана в широколистните високостъблени насаждения и издънковите насаждения за превръщане във високостъблени, в Буковия среднобонитетен стопански клас в защитни и специални функции – 2.0 ха, в Широколистния високостъблен стопански клас в стопански функции – 1.8 ха, Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас – 10.6 ха (в горите със защитни и специални функции – 2.4 ха и в горите със стопански функции – 8.2 ха) и в Церовия стопански класове за превръщане – 75.7 ха, (в горите със защитни и специални функции – 29.4 ха и в горите със стопански функции – 46.3 ха), в насаждения с неравномерен строеж или групово разположен подраст.

### 1.1.4. Гола сеч

Тази сеч е планирана в топови култури на площ от 8.4 ха и на 52.5 ха в акациев насаждения, като се предвижда цялостно изсичане на акацията или частично, само за акацията, там където има участие и на други дървесни видове..

### 1.1.3. Изсичане на подлеса

Тази сеч е планирана във високостъблените насаждения при групово разположен подраст, на площ от 39.6 и в издънковите стопански класове за превръщане във високостъблени на площ от 83.4 ха..

**Таблица № 30**  
разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч  
през десетилетието по вид на сечта

Вид на възобновителната сеч										
Стопански класове	постепенна Ф1	постепенна Ф2	постепенно котловинна	групово постепенна	гола за топола	гола за акация	гола за изд.възобн.	общо гола	ОБЩО	%
<b>Гори със ЗСпФ</b>										
Буков Ср	-	-	2.0	116.3	-	-	-	-	118.3	28.6
Буков Н	-	-	-	100.8	-	-	-	-	100.8	24.4
Широколистен В	-	-	-	-	0.2	-	-	0.2	0.2	-
Церов П	-	-	29.4	-	-	-	-	-	29.4	7.1
Дъбов СрН П	2.3	1.9	2.4	-	-	-	-	-	6.6	1.6
Буково-габърров В П	-	-	-	6.5	-	-	-	-	6.5	1.6
Буково-габърров СрН П	-	-	-	24.2	-	-	-	-	24.2	5.9
Нискостъблен	-	-	-	-	-	0.7	0.5	1.2	1.2	0.3
<b>Всичко ЗСпФ</b>	<b>2.3</b>	<b>1.9</b>	<b>33.8</b>	<b>247.8</b>	<b>0.2</b>	<b>0.7</b>	<b>0.5</b>	<b>1.4</b>	<b>287.2</b>	<b>69.5</b>
<b>Гори със стопански функции</b>										
Широколистен В	-	-	1.8	-	8.2	-	-	8.2	10.0	2.4
Церов П	5.6	2.1	46.3	-	-	-	-	-	54.0	13.1
Дъбов СрН П	0.9	1.5	8.2	-	-	-	-	-	10.6	2.6
Акациев	-	-	-	-	-	8.9	42.4	51.3	51.3	12.4
<b>Всичко СтФ</b>	<b>6.5</b>	<b>3.6</b>	<b>56.3</b>	<b>-</b>	<b>8.2</b>	<b>8.9</b>	<b>42.4</b>	<b>59.5</b>	<b>125.9</b>	<b>30.5</b>
<b>ОБЩО</b>	<b>8.8</b>	<b>5.5</b>	<b>90.1</b>	<b>247.8</b>	<b>8.4</b>	<b>9.6</b>	<b>42.9</b>	<b>60.9</b>	<b>413.1</b>	<b>100.0</b>
ползване (без кл.)	275	175	2375	10745	755	360	2185	3300	16870	-
ползване (с кл.)	280	185	2620	12025	860	380	2245	3485	18595	-

## **1.2. Насока отглеждане**

Съобразно биологичните особености на дървесните видове, типовете месторастения, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целите на стопанисването, е планирана насока на стопанисване – „отглеждане“, която трябва да се провежда чрез прореждане и пробирка.

**Насока на стопанисване „отглеждане“** е планирана в размер на 272.1 ха и общо ползване без клони, в размер на 7 885 куб.м. без клони Основен дял при насоката „отглеждане“ се пада на отглеждането при издънковите гори за превръщане във високостъблени, като насоката е планирана върху 130.2 ха, с ползване от 2 905 куб.м. без клони. При широколистните високостъблени насоката е върху площ от 51.5 ха, с планирано ползване от 1 340 куб.м. без клони, а. при иглолистните култури – 90.4 ха по площ, с обем от 3 640 куб.м. без клони.

### **1.2.1. Прочистка**

Сечта е планирана в издънкови насаждения до 20-годишна възраст, с пълнота 0.9-1.0, а при неравномерен строеж и пълнота 0.8 - само в гъстите групи (0.9-1.0). Интензивността варира от 10 до 30% в зависимост от пълнотата, дървесния вид, бонитет, месторастене.

Планираните прочистки са на площ от 0.9 ха, с планирано ползване от 10 куб.м. в Церовия стопански клас за превръщане.

### **1.2.2. Прореждане**

Сечта се провежда в насаждения на възраст между 20 и 40 год. или до 60 год., в зависимост от дървесните видове и произхода на насажденията. Това е периодът, през който дървостойките нарастват интензивно по височина, диференциацията на отделните дървета е ясно изразена и самоизреждането протича интензивно. Основна задача на този вид отгледна сеч е да се осигури прираста по височина и да се отгледат дърветата с прави самоокастриени стъбла и добре развити корони. Със сечта продължава и регулирането на дървесния състав. Не се допуска склопеността на насажденията след сечта да бъде по-малка от 0.7.

Планираното прореждане е на площ от 64.0 ха и запас от 960 кум. м. без клони, като при иглолистните е на площ 2.2 ха, със запас 70 куб.м. без клони, при широколистните високостъблени е на площ от 26.5, с ползване от 495 куб.м. без клони, а при издънковите за превръщане е 35.3 ха при ползване от 395 куб.м. без клони.

### **1.2.3. Пробирка**

Сечта се провежда в периода на интензивен растеж на дърветата по диаметър до започване на възобновителната сеч, за създаване на условия за нарастването на дърветата с желана стъблена форма по диаметър и за подобряване на индивидуалната им жизненост и механична устойчивост, като след сечта не се допуска намаляването на склопа под 0.7.

Планираната пробирка е на площ от 233.8 ха и запас от 7 125 куб.м. без клони, като при иглолистните е на площ от 88.2 ха, със запас 3 570 куб.м. без клони, при издънковите насаждения за превръщане във високостъблени с площ от 106.1 ха при запас 2 620 куб.м. без клони и при широколистните високостъблени – 39.5 ха с ползване от 935 куб.м. без клони.

### **1.2.4. Отглеждане на подраста**

Тази сеч е планирана е в Церовия стопански клас за превръщане на площ от 0.6 ха. Сечта се провежда за отглеждане на появилия се естествен семенен подраст при възобновяване на насажденията

**Таблица № 31**  
размер на ползването по площ и вид на сечта

ВИДОВЕ СЕЧИ										
стопански класове	мерни един.	възобн. сечи	прочистка	прореждане	пробирка	всичко отгледни	общо	%	отглежд. подраста	изсич. подлеса
<b>ИГЛОЛИСТНИ</b>										
Иглол. култури	ха	-	-	1.8	23.0	24.8	24.8	3.5	-	-
	куб.м	-	-	40	795	835	835	3.3	-	-
Иглол. култури ЗСпФ	ха	-	-	0.4	65.2	65.6	65.6	9.2	-	-
	куб.м	-	-	30	2775	2805	2805	11.2	-	-
<b>всичко иглолистни</b>	<b>ха</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2.2</b>	<b>88.2</b>	<b>90.4</b>	<b>90.4</b>	<b>12.7</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
	<b>куб.м</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>70</b>	<b>3570</b>	<b>3640</b>	<b>3640</b>	<b>14.5</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ</b>										
Буков Ср ЗСпФ	ха	118.3	-	18.4	4.4	22.8	141.1	19.8	-	13.7
	куб.м	6230	-	310	145	455	6685	26.8	-	-
Буков Н ЗСпФ	ха	100.8	-	-	14.4	14.4	115.2	16.2	-	23.6
	куб.м	3775	-	-	255	255	4030	16.1	-	-
Широколистен В	ха	10.0	-	2.8	17.2	20.0	30.0	4.2	-	0.9
	куб.м	835	-	50	485	535	1370	5.5	-	-
Широколистен В ЗСпФ	ха	0.2	-	5.3	3.5	8.8	9.0	1.3	-	1.4
	куб.м	40	-	135	50	185	225	0.9	-	-
<b>всичко шир. вис. в СтФ</b>	<b>ха</b>	<b>10.0</b>	<b>-</b>	<b>2.8</b>	<b>17.2</b>	<b>20.0</b>	<b>30.0</b>	<b>4.2</b>	<b>-</b>	<b>0.9</b>
	<b>куб.м</b>	<b>835</b>	<b>-</b>	<b>50</b>	<b>485</b>	<b>535</b>	<b>1370</b>	<b>5.5</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Всичко шир. вис. в ЗСпФ</b>	<b>ха</b>	<b>219.3</b>	<b>-</b>	<b>23.7</b>	<b>22.3</b>	<b>46.0</b>	<b>265.3</b>	<b>37.2</b>	<b>-</b>	<b>38.7</b>
	<b>куб.м</b>	<b>10045</b>	<b>-</b>	<b>445</b>	<b>450</b>	<b>895</b>	<b>10940</b>	<b>43.8</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>всичко шир. високостъбл.</b>	<b>ха</b>	<b>229.3</b>	<b>-</b>	<b>26.5</b>	<b>39.5</b>	<b>66.0</b>	<b>295.3</b>	<b>41.4</b>	<b>-</b>	<b>39.6</b>
	<b>куб.м</b>	<b>10880</b>	<b>-</b>	<b>495</b>	<b>935</b>	<b>1430</b>	<b>12310</b>	<b>49.3</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ</b>										
Церов П	ха	54.0	0.9	12.9	22.8	36.6	90.6	12.7	-	28.8
	куб.м	1450	10	205	465	680	2130	8.5	-	-
Церов П ЗСпФ	ха	29.4	-	16.8	-	16.8	46.2	6.5	0.6	22.6
	куб.м	680	-	140	-	140	820	3.3	-	-
Дъбов СрН П	ха	10.6	-	1.4	7.9	9.3	19.9	2.8	-	12.4
	куб.м	325	-	10	125	135	460	1.8	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	6.6	-	3.3	1.0	4.3	10.9	1.5	-	11.8
	куб.м	170	-	30	20	50	220	0.9	-	-
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	6.5	-	-	67.2	67.2	73.7	10.3	-	5.6
	куб.м	290	-	-	1890	1890	2180	8.7	-	-
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	24.2	-	0.9	7.2	8.1	32.3	4.5	-	2.2
	куб.м	530	-	10	120	130	660	2.6	-	-
<b>всичко изд. за превр. СтФ</b>	<b>ха</b>	<b>64.6</b>	<b>0.9</b>	<b>14.3</b>	<b>30.7</b>	<b>45.9</b>	<b>110.5</b>	<b>15.5</b>	<b>-</b>	<b>41.2</b>
	<b>куб.м</b>	<b>1775</b>	<b>10</b>	<b>215</b>	<b>590</b>	<b>815</b>	<b>2590</b>	<b>10.4</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Всичко изд. за превр. ЗСпФ</b>	<b>ха</b>	<b>66.7</b>	<b>-</b>	<b>21.0</b>	<b>75.4</b>	<b>96.4</b>	<b>163.1</b>	<b>22.9</b>	<b>0.6</b>	<b>42.2</b>
	<b>куб.м</b>	<b>1670</b>	<b>-</b>	<b>180</b>	<b>2030</b>	<b>2210</b>	<b>3880</b>	<b>15.5</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>всичко изд. за превръщане</b>	<b>ха</b>	<b>131.3</b>	<b>0.9</b>	<b>35.3</b>	<b>106.1</b>	<b>142.3</b>	<b>273.6</b>	<b>38.4</b>	<b>0.6</b>	<b>83.4</b>
	<b>куб.м</b>	<b>3445</b>	<b>10</b>	<b>395</b>	<b>2620</b>	<b>3025</b>	<b>6470</b>	<b>25.9</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>НИСКОСТЪБЛЕНИ</b>										
Акациев	ха	51.8	-	-	-	-	51.8	7.3	-	-
	куб.м	2495	-	-	-	-	2495	10.0	-	-
Нискостъблен ЗСпФ	ха	1.2	-	-	-	-	1.2	0.2	-	-
	куб.м	70	-	-	-	-	70	0.3	-	-

ВИДОВЕ СЕЧИ										
стопански класове	мерни един.	възобн. сечи	прочистка	прореждане	пробирка	всичко отгледни	общо	%	отглежд. подраства	изсич. подлеса
всичко нискост. СтФ	ха	51.8	-	-	-	-	51.8	7.3	-	-
	куб.м	2495	-	-	-	-	2495	10.0	-	-
Всичко нискост. ЗСпФ	ха	1.2	-	-	-	-	1.2	0.2	-	-
	куб.м	70	-	-	-	-	70	0.3	-	-
всичко нискостъблени	ха	53.0	-	-	-	-	53.0	7.5	-	-
	куб.м	2565	-	-	-	-	2565	10.3	-	-
ОБЩО										
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	ха	413.6	0.9	64.0	233.8	298.7	712.3	100.0	0.6	123.0
	куб.м	16890	10	960	7125	8095	24985	100.0	-	-

## 2. РАЗДЕЛЯНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА, НА ГОРСКОСТОПАНСКИ УЧАСТЪЦИ

Горските територии, собственост на община Враца, попадат в южната и централната част на ТП „Държавно горско стопанство Враца“, в границите на землищата на с. Баница, с. Бели извор, с. Веслец, с. Вировско, с. Власатица, гр. Враца, с. Върбица, с. Голямо Пещене, с. Горно Пещене, с. Девене, с. Згориград, с. Костелево, с. Лиляче, с. Лютаджик, с. Мало Пещене, с. Мраморен, с. Нефела, с. Оходен, с. Паволче, с. Тишевица, с. Три кладенци, с. Челопек и с. Чирен, община Враца, във II горскостопански участък „Враца-запад“ и III горскостопански участък „Враца-изток“, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Враца“, с. Очиндол, община Мездра, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Мездра“, област Враца и с. Охрид, община Бойчиновци, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Монтана“, област Монтана, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Враца“, Врачанска област.

## 3. СТОПАНСКИ КЛАСОВЕ И ТУРСУСИ НА СЕЧ

Всички мероприятия, които са залегнали в Горскостопанския план за горските територии, собственост на общината, са планирани съгласно Закона за горите от 2011 год., Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии, Наредба № 8/05.08.2011 год. за сечите в горите, както и в съответствие с писмо № 33-05-08/18.04.2008 год. на Държавна агенция по горите, относно оценка за съвместимост на горскостопанските планове с предмета и целите на защитените зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (защитени зони по Натура 2000), така и със „Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от Приложение No 1 от Закона за биологичното разнообразие“, утвърдена на основание чл.4, ал.1, т.2 от Наредба No 8 от 05.08.2011 год. за сечите в горите от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по горите.

При планирането на всички мероприятия стриктно са спазени всички условия, които са предвидени в Решение № ..... от .....2024 год. на Регионална инспекция по околната среда и водите, гр. Врац, с цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите отрицателни въздействия.

Основните насоки за стопанисване на горите, обект на горскостопанския план, ще бъдат съобразени с установените функции на териториите. В групата със защитни и специални функции, насоките на стопанисване ще са насочени към запазване и повишаване на определените им защитни и специални функции, при съпътстващ добив на дървесина, като се планират мероприятия диференцирано за всяко насаждение, съобразно неговите функции.

Критериите за определянето на стопанските класове в горите, собственост на общината са същите като за държавните гори в района на дейност на Териториално поделение „Държавно горско стопанство Враца“. От определените за горското стопанство стопански класове за горите, собственост на общината се предлагат осем.

В таблица № 32 е посочено разпределението на залесената площ по стопански класове.

**Таблица № 32**  
**за разпределение на залесената площ по функции**  
**и стопански класове**

№	Стопански класове	Съкращение	2026 год.	
			Площ - ха	%
	Гори със защитни и специални функции			
1	Иглолистни култури	ИК	87.2	3.7
2	Буков среднобонитетен	БСр	228.2	9.6
3	Буков нискобонитетен	БН	182.9	7.7
4	Широколистен високоствъблен	ШВ	117.2	5.0
5	Буково-габъров високобонитетен за превръщане	БГВП	101.3	4.3
6	Буково-габъров средно и нискобонитетен за превр.	БГСрНП	115.7	4.9
7	Церов за превръщане	ЦП	115.0	4.9
8	Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане	ДСрНП	96.4	4.1
9	Нискоствъблен	Н	656.6	27.7
всичко			1 700.5	71.9
Гори със стопански функции				
1	Иглолистни култури	ИК	29.9	1.3
2	Широколистен високоствъблен	ШВ	142.8	6.0
3	Церов за превръщане	ЦП	256.4	10.8
4	Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане	ДСрНП	107.0	4.5
5	Акациев	А	64.0	2.7
6	Нискоствъблен	Н	66.5	2.8
всичко			666.6	28.1
общо			2 367.1	100.0

Съгласно поставената цел на стопанисване в отделните стопански класове се предлагат следващите стопански класове, за горите, собственост на община Враца.

### **3.1. Условен Стопански клас Иглолистни култури – УИК – 87.2 ха**

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени бялборови, черборови, смърчови и дуглазкови култури и култури от листвунеца, със и без преобладание, от I до IV бонитет.

Целта на стопанисване е запазване и разширяване на специфичните функции на горите, съчетано с възстановяване на устойчиви горски екосистеми и производство на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 60 години и защита на почвата от ерозия, за културите извън естествената зона на разпространение и 80 год. в естествената зона на разпространение на бора.

### **3.2. Условен Буков среднобонитетен стопански клас–УБСр – 228.2 ха**

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни насаждения с и без преобладание на високоствъблен бук от I и II бонитет на производителност.

Целта на стопанисване е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и на второ място, производство и добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия над 50 см при турнус на сеч 140 год. за високобонитетните насаждения и с диаметър на тънкия край над 30 см при турнус на сеч 120 год. за среднобонитетните насаждения.

### **3.3. Условен Буков нискобонитетен стопански клас – УБН – 182.9 ха**

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни насаждения с и без преобладание на на бук и габър от III до V бонитет на производителност.

Целта на стопанисване е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и на второ място, производство и добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия над 18 см при турнус на сеч 100 год.

### **3.4. Условен Широколистен високоствъблен стопански клас – УШВ – 117.2 ха**

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни насаждения и култури с участие на зимен дъб, явор, планински ясен, едрolistна липа, сребролистна липа, трепетлика, обикновен орех, круша, източен чинар, бреза и тп Bachelieri от I до V бонитет на производителност.

Целта на стопанисване е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и на второ място, производство и добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия над 18 см при турнус на сеч 120 год. за зимендъбовите насаждения, турнус на сеч 100 год. за яворовите и ясеновите насаждения, 90 год. за липовите насаждения и чинара, 60 год. за брезата, 40 год. за трепетликата и 15 год. за тополата..

### **3.5. Условен Буково-габъров високобонитетен стопански клас за превръщане – УБГВП – 101.3 ха**

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с преобладание на бук и габър, от I и II бонитет на производителност, в добро санитарно състояние.

Целта на стопанисване е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и превръщането на издънковите насаждения във високоствъблени, а целта на производството е добив на едра строителна дървесина, при турнус на сеч 90 години.

### **3.6. Условен Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане – УБГСрНП – 115.7 ха**

Съставен е от чисти и смесени насаждения с и без преобладание на бук и габър, от III до V бонитет на производителност, в добро санитарно състояние.

Месторастенията са много бедни – 25.5 ха, бедни – 27.5 ха, средно богати – 57.1 ха, средно богати до богати – 5.6 ха. Средният бонитет е III (3.3), като преобладава III бонитет – 80.1 ха или 69.2 %. Средната възраст е 84 години, като преобладават насажденията от XVIII клас – 51.9 ха или 44.9 %. Площта на стопанския клас е **115.7 ха**. Общият запас е 12 620 куб.м. без клони, а средният запас е 109 куб.м/ха. Общият среден прираст е 160 куб. м. без клони, а средният прираст е 1.38 куб.м/ха.

Целта на стопанисване е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и превръщането на издънковите насаждения във високоствъблени, а целта на производството е добив на средна строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 11 см, при турнус на сеч 55 години.

### **3.7. Условен Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане – УДСрНП – 96.4 ха**

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с преобладание на зимен дъб, благуи, цер и клен, и без преобладание, от III до V бонитет на производителност.

Целта на стопанисване е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и превръщане на издънковите насаждения във високоствъблени, а целта на производство е производство и добив на средна строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 11 см при турнус на сеч 55 год..

### **3.8. Условен Церов стопански клас за превръщане – УЦП – 115.0 ха**

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни издънкови насаждения с преобладание на цер от III до V бонитет на производителност.

Месторастенията са средно богати – 37.0 ха и средно богати до богати – 78.0 ха. Средният бонитет е IV (3.9), като преобладава IV бонитет с площ 75.4 ха или 65.6 %. Средната възраст на стопанския клас е 52 години, като преобладава XIII клас с площ 61.6 ха или 53.6 %. Площта е **115.0 ха**. Общият запас е 7 350 куб.м. без клони, а средният запас е 64 куб.м/ха. Общият среден прираст е 151 куб.м., а средният прираст е 1.31 куб.м/ха.

Целта на стопанисване е запазване и разширяване на специфичните функции на горите и превръщане на издънковите насаждения във високоствъблени, а целта на производство е производство и добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см при турнус на сеч 55 год.



**3.9. Условен Нискоствъблен стопански клас – УН – 656.6 ха**

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с участие на келяв габър и мъждрян. Поради малката им площ тук са причислени и насаждения от акация.

Месторастенията са много бедни – 142.4 ха, много бедни до бедни – 77.9 ха, бедни – 314.9 ха. За акациевите насаждения целта на стопанисване е запазване и разширяване на специфичните функции на горите, и производство и добив на средна строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 8 см., дребна строителна дървесина и дърва за огрев при турнус на сеч 20 години, а за келявия габър и мъждряна, запазване и поддържане на жизнеността на насажденията, подобряване на структурата на дървостойките и пълнотата, опазване на естествения подраст от ценни местни дървесни видове, тяхното издънково възобновяване, и добив на дърва за огрев при турнус на сеч 40 год.

**3.10. Стопански клас Иглолистни култури – ИК – 29.9 ха**

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени бялборови и черборови култури от III и IV бонитет на производителност.

Целта на стопанисване е производство на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 60 години и защита на почвата от ерозия, за културите извън естествената зона на разпространение и 80 год. в естествената зона на разпространение на бора.

За културите на бедни месторастения, както и тези на средно богати месторастения, при които се наблюдава възобновяване с естествени за района дървесни видове, да се премине към насока „трансформация“, при цел на производство добив на едра и средна строителна дървесина при турнус на сеч 60 год.

**3.11. Широколистен високоствъблен стопански клас – ШВ – 142.8**

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени широколистни насаждения и култури с участие на благун, цер, червен дъб, едролистна липа, сребролистна липа, планински ясен, трепетлика, бреза, тп I-214 и тп Bachelieri от I до V бонитет на производителност.

Целта на стопанисване е производство и добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см при турнус на сеч 120 год. за благуновите насаждения, над 18 см при турнус на сеч 100 год. за церовите, ясените и червенодъбовите насаждения, 90 год. за липовите, 60 год. за брезата, 40 год. за трепетликата и 15 год. за тополите.

**3.12. Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане – ДСрНП – 107.0 ха**

Този условен стопански клас е обособен от чисти и смесени издънкови насаждения с участие на бук, зимен дъб, благун, космат дъб, габър, бряст и клен, както и насаждения без преобладание.

Целта на стопанисване е производство и добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при турнус на сеч 90 год. за високобонитетните насаждения и добив на средна строителна дървесина при турнус на сеч 55 год. за средно и нискобонитетните насаждения.

**3.13. Церов стопански клас за превръщане – ЦП – 256.4 ха**

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с и без преобладание на цер, от II до V бонитет, в добро санитарно състояние..

Целта на стопанисване е превръщането на издънковите насаждения във високоствъблени и производството на средна строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при турнус на сеч 55 год. за средно и нискобонитетните насаждения и турнус на сеч 60 год. за високобонитетните насаждения.

**3.14. Акациев стопански клас – А – 674.0 ха**

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения и култури, с и без преобладание на акация от III до V бонитет на производителност.

Целта на стопанисване е производство и добив на средна строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 8 см., дребна строителна дървесина и дърва за огрев при турнус на сеч 20 год.

### 1.15. Нискостъблен стопански клас – Н – 66.5 ха

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с и без преобладание на келяв габър и мъждрян от IV и V бонитет на производителност.

Целта на стопанисване е запазване и поддържане на жизнеността на насажденията, подобряване на структурата на дървостойте и пълнотата, опазване на естествения подрост от ценни местни дървесни видове, тяхното издънково възобновяване, и добив на дърва за огрев при турнус на сеч 40 год.

## 4. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ГОДИШНОТО ПОЛЗВАНЕ ОТ ВЪЗБНОВИТЕЛНА СЕЧ

### 4.1. Горски територии със защитни и специални функции

#### 4.1.1. Условен Стопански клас Иглолистни култури - УИК – 87.2 ха

В този стопански клас зрелите и презрели култури са с площ 59.2 ха и запас от 14 225 куб.ч. без клони. Общият запас е 22 140 куб.м, а средният прираст на стопанския клас е 401куб.м.

В **таблица № 33** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

**Таблица № 33**

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Стопански клас Иглолистни култури по степен на естествено възобновяване и склопеност

Иглолистни к-ри	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.3	2.5	-	-	2.5
0.4	0.4	-	-	0.4
0.5	1.5	-	-	1.5
0.6	12.9	-	-	12.9
0.7	5.5	-	-	5.5
0.8	31.7	-	-	31.7
0.9	3.9	-	-	3.9
1.0	0.8	-	-	0.8
общо	59.2	-	-	59.2

В стопанския клас не е планирана насока на стопанисване „възобновяване“.

В стопанския клас са планирани отгледни сечи, като предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждане:	2.2 ха,	70 куб.м;
Пробирки:	88.2 ха,	3 5700 куб.м;
Всичко отгледни:	90.4 ха,	3 640 куб.м;

#### 4.1.2. Условен Буков среднобонитетен стопански клас – УБСр – 228.2 ха

В този стопански клас зрелите и презрели насаждения са с площ 179.5 ха и запас от 43 965 куб. м. Общият запас 54 055 куб.м, а общият среден прираст на стопанския клас е 480 куб.м.

В **таблица № 34** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

**Таблица № 34**

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Буков високобонитетен стопански клас по степен на естествено възобновяване и склопеност

Буков В	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.3	0.1	-	-	0.1
0.4	11.2	-	-	11.2
0.5	36.1	-	-	36.1
0.6	12.6	-	-	12.6
0.7	56.0	-	-	56.0
0.8	46.0	-	-	46.0
0.9	4.6	-	-	4.6
1.0	12.9	-	-	12.9
общо	179.5	-	-	179.5

При сравняване на предвидените в приложение № 21 към чл. 77, ал. 2 и 4 от Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии формулни методи за определяне на размера на ползване от възобновителни сечи се установява, че сечището по зрялост и по възраст за 40 год.и, са твърде високи и ще изчерпят запасите от зрели и презрели гори за период от 20 до 40 год., а притокът на дозряващи и млади насаждения е сравнително слаб. Сечищата надхвърлят размера на средния годишен прираст за стопанския клас.

Сечището по възраст за 60 год. и по формулата на Щоцер са също високи и ще изчерпят запасите от зрели и презрели гори за период от 50 до 60 год., както и притокът на дозряващи и млади насаждения е сравнително слаб. Сечищата надхвърлят размера на средния годишен прираст за стопанския клас.

Сечището по среден прираст е твърде малко, поради наличието на много зрели и презрели гори – 179.5 ха или 78.7 % от площта на стопанския клас, поради което при него ще се получи загуба на голяма част от висококачествената строителна дървесина.

Нормалното площно сечище дава най-добро разпределение по на ползването за продължителен период от време. При него зрелите и презрелите запаси ще се усвоят за период от 90 год., но неговото прилагане ще доведе до загуба на ценна дървесина, поради продължителния период за усвояване на зрялата дървесина.

Най-близко до осигуряване на равномерност и постоянство в ползването, като същевременно предлага и своевременно усвояване на презрелите запаси и най-малко загуба на дървесина е сечище, средно между нормалното площно сечище и сечището по формулата на Щоцер, и е с площ **2.54 ха** и запас от **623 куб.м.** средногодишно, което е равно на т.н. „сечище по състояние“, което включва всички насаждения, чието състояние отговаря за провеждане на възобновителни сечи.

В стопанския клас насока на стопанисване „възобновяване“ е планирана на площ от 118.3 ха, което включва цялата площ на насажденията за сеч, с обем на ползване 6 230 куб.м. или средногодишното ползване е 11.83 ха и 623 куб.м., което представлява 1.42 % от зрелите запаси и 1.30 % от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 78.7 % от площта на стопанския клас.

Предложениите възобновителни сечи са постепенно-котловинна и групово-постепенна, с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждане: 18.4 ха, 310 куб.м;

Пробирки: 4.4 ха, 145 куб.м;

Всичко отгледни: 22.8 ха, 455 куб.м;

Планирано е и изсичане на подлеса на площ от 13.7 ха.

#### **4.1.3. Условен Буков нискобонитетен стопански клас - УБН – 182.9 ха**

В този стопански клас зрели и презрели насаждения са с площ 150.0 ха и запас от 24 705 куб. м. Общият запас 30 440 куб.м, а общият среден прираст на стопанския клас е 259 куб.м.

В **таблица № 35** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

**Таблица № 35**

**За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Буков нискобонитетен стопански клас по степен на естествено възобновяване и склопеност**

Буков Н	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.2	1.8	-	-	1.8
0.4	0.9	-	-	0.9
0.5	8.9	-	-	8.9
0.6	19.5	-	-	19.5
0.7	99.7	-	-	99.7
0.8	19.2	-	-	19.2
общо	150.0	-	-	150.0

При сравняване на предвидените в приложение № 21 към чл. 77, ал. 2 и 4 от Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии формулни методи за определяне на размера на ползване от възобновителни сечи се установява, че сечището по зрялост е твърде високо и ще изчерпи запасите от зрели и презрели гори за период от 20 год., а притокът на дозряващи и млади насаждения е сравнително слаб. Сечищата надхвърлят размера на средния годишен прираст за стопанския клас.

Сечищата по възраст за 40 год. и по формулата на Щоцер са също високи и ще изчерпят запасите от зрели и презрели гори за период от 35 до 40 год., както и притокът на дозряващи и млади насаждения е сравнително слаб. Сечищата надхвърлят размера на средния годишен прираст за стопанския клас.

Сечището по среден прираст е твърде малко, поради наличието на много зрели и презрели гори – 150.0 ха или 82.0 % от площта на стопанския клас, поради което при него ще се получи също загуба на голяма част от висококачествената строителна дървесина.

Нормалното площно сечище дава най-добро разпределение по на ползването за продължителен период от време. При него зрелите и презрелите запаси ще се усвоят за период от 75-80 год., но неговото прилагане ще доведе до загуба на ценна дървесина, поради продължителния период за усвояване на зрялата дървесина.

Най-близко до осигуряване на равномерност и постоянство в ползването, като същевременно предлага и своевременно усвояване на презрелите запаси и най-малко загуба на дървесина е сечище, средно между нормалното площно сечище и сечището по възраст за 60 год., и е с площ **2.29 ха** и запас от **378 куб.м.** средногодишно, което е равно на т.н. „сечище по състояние“, което включва всички насаждения, чието състояние отговаря за провеждане на възобновителни сечи.

В стопанския клас насока на стопанисване „възобновяване“ е планирана на площ от 108.8 ха с обем на ползване 3 775 куб.м. или средногодишното ползване е 10.88 ха и 378 куб.м., което представлява 1.53 % от зрелите запаси и 1.46 % от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 82.0 % от площта на стопанския клас.

Предложената възобновителна сеч е групово-постепенна, с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

Предложеното ползване от отгледни сечи е пробирка с площ 14.4 ха и ползване в размер на 4 650 куб.м;

Планирано е и изсичане на подлеса на площ от 23.6 ха.

ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Стопански клас	Възприет турнус на сеч	Обща залесена площ	Площ на зрели и презрели насаждения	Площ на дозряващи насаждения	Площ на най-възраст. клас на средно-възр. нас.	Запас на зрелите и презрели насаждения	Среден експлоатационен запас	Изчислени варианти на годишно сечище												Възприето сечище между изчисленията	
								По среден прираст		По зрелост		По възраст за 40 години		По възраст за 60 години		Нормално площно сечище		По формулата на Щоцер			
								площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас
	години	хектари				куб.м	куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м		
Буков Ср	120	228.2	179.5	30.4	3.9	43965	245	2.0	480	9.0	2205	5.2	1274	3.6	882	1.9	466	4.0	980	по Състояние	
																				2.54	623
Буков Н	100	182.9	150.0	24.9	4.3	24705	165	1.6	259	7.5	1238	4.4	726	3.0	495	1.8	297	4.6	759	по Състояние	
																				2.29	378
Общо		411.1	329.5	55.3	8.2	68 670														4.83	1 001

#### 4.1.4. Условен Широколистен високоствъблен стопански клас – УШВ – 117.2 ха

Този стопански клас има сборен характер и диференцирани турнуси на сеч. Зрели и презрели насаждения са с площ 3.1 ха и запас от 450 куб.м. Общият запас 9 530 куб.м, а общият среден прираст на стопанския клас е 184 куб.м.

В **таблица № 36** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

**Таблица № 36**

**За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Широколистен високоствъблен стопански клас по степен на естествено възобновяване и склопеност**

Широколистен В	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.5	1.0	-	-	1.0
0.7	1.8	-	-	1.8
0.8	0.3	-	-	0.3
общо	3.1	-	-	3.1

В стопанския клас насока на стопанисване „възобновяване“ е планирана на площ от 0.2 ха с обем на ползване 40 куб.м. или средногодишното ползване е 0.02 ха и 4 куб.м., което представлява 0.88 % от зрелите запаси и 2.17 % от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 2.6 % от площта на стопанския клас.

Предложените възобновителни сечи са гола за тополата, с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждане 5.3 ха, 135 куб.м;

Пробирки 3.5 ха, 50 куб.м;

Всичко отгледни: 8.8 ха, 185 куб.м;

Планирано е и изсичане на подлеса на площ от 1.4 ха.

#### 4.1.5. Условен Буково-габъръв високобонитетен стопански клас за превръщане - УБГВП – 101.3 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 14.9 ха със запас 2 680 куб.м. Общият запас 18 150 куб.м, а общият среден прираст на стопанския клас е 257 куб.м.

В **таблица № 37** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

**Таблица № 37**

**За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Буково-габъръв високобонитетен стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност**

Буково-габъръв ВП	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.7	4.9	-	-	4.9
0.8	8.4	-	-	8.4
0.9	1.6	-	-	1.6
общо	14.9	-	-	14.9

Видно от таблицата, е че възобновяването не е добро, поради наличието на подлес в зрелите насаждения.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 0.65 ха по площ и запас от 29 куб.м (общо планирано ползване от 290 куб.м. при площ 6.5 ха) групово-постепенна сеч, което

представлява 1.08% от зрелия запас и 11.3 % от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 14.7 % от площта на стопанския клас.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са групово-постепенни, с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е пробирки на площ от 67.2 ха и ползване в размер на 1 980 куб.м;

Предвидено е и изсичане на подлеса на площ от 5.6 ха.

#### **4.1.6. Условен Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане - УБГСрНП – 115.7 ха**

Площта на зрелите и презрели насаждения е 108.8 ха със запас 11 145 куб.м, Общият запас 12 620 куб.м, а общият среден прираст на стопанския клас е 160 куб.м.

В **таблица № 38** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

**Таблица № 38**

**За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност**

Буково-габъров СрНП	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.3	1.0	-	-	1.0
0.4	2.3	-	-	2.3
0.6	30.9	-	-	30.9
0.7	47.7	-	-	47.7
0.8	20.3	-	-	20.3
0.9	6.6	-	-	6.6
общо	108.8	-	-	108.8

Видно от таблицата, е че възобновяването е относително слабо, което се дължи на застаряването на дървостойите и наличието на подлес.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 2.42 ха по площ и запас от 53 куб.м (общо планирано ползване от 530 куб.м при площ 24.2 ха) групово-постепенна сеч, което представлява 0.48 % от зрелия запас и 33.1% от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 94.0 % от площта на стопанския клас.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са групово-постепенни, с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на част от зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

прореждания	0.9 ха,	10 куб.м;
пробирки	7.2 ха,	120 куб.м;
<u>Всичко отгледни</u>	<u>8.1 ха,</u>	<u>130 куб.м</u>

Предвидено е и изсичане на подлеса на площ от 2.2 ха.

#### 4.1.7. Условен Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане (УДСрНП) – 96.4 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 34.1 ха със запас 4 340 куб.м, Общият запас 6 175 куб.м, а общият среден прираст на стопанския клас е 122 куб.м.

В **таблица № 39** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

**Таблица № 39**

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност

Дъбов СрНП	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.3	0.4	-	-	0.4
0.4	6.1	-	-	6.1
0.5	4.2	-	-	4.2
0.6	5.2	-	-	5.2
0.7	10.0	-	-	10.0
0.8	4.9	-	-	4.9
0.9	3.3	-	-	3.3
общо	34.1	-	-	34.1

Видно от таблицата, е че възобновяването не е достатъчно добро, поради застаряването на дървостойите и наличието на подлес.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 0.66 ха по площ и запас от 17 куб.м (общо планирано ползване от 170 куб.м. при площ 6.6 ха) постепенно-котловинна и краткосрочно-постепенна сеч, което представлява 0.39 % от зрелия запас и 13.9 % от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 35.4 % от площта на стопанския клас.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са постепенно-котловинни и краткосрочно-постепенни, с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

прореждания	3.3 ха,	30 куб.м;
пробирки	1.0 ха,	20 куб.м;
<u>Всичко отгледни</u>	<u>4.3 ха,</u>	<u>50 куб.м</u>

Предвидено е и изсичане на подлеса на площ от 11.8 ха.

#### 4.1.8. Условен Церов стопански клас за превръщане - УЦП – 115.0 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 70.7 ха със запас 4 910 куб.м. Общият запас 7 350 куб.м, а общият годишен прираст на стопанския клас е 151 куб.м.

В **таблица № 40** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.



**Таблица № 40**

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Церов стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност

Церов П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.3	24.8	-	-	24.8
0.8	16.0	-	-	16.0
0.9	29.9	-	-	29.9
общо	70.7	-	-	70.7

Видно от таблицата, е че възобновяването е слабо поради високата склопеност, от една страна, и поради застаряването на дървостойите и наличието на подлес, от друга страна.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е на площ от 2.94 ха при запас 68 куб.м (общо планирано ползване 680 куб.м. при площ 29.4 ха) постепенно-котловинна сеч, което представлява 1.38 % от зрелия запас и 45.0 % от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 61.5 % от площта на стопанския клас.

Предложените възобновителни сечи са постепенно-котловинни, с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е в прореждане с площ 16.8 ха и ползване от 140 куб.м

Предвидено е и изсичане на подлеса на площ от 22.6 ха и отглеждане на подраства върху 0.6 ха.

#### 4.1.9. Условен Нискостъблен стопански клас (УН) – 656.6 ха

В този стопански клас, възобновителни сечи ще се извършват само в акациев насаждения, чиито запасите са преизчислявани за изсичане към годината на сечта.

Средно годишно ще се добиват 7 куб.м, на площ от 0.12 ха, чрез насока на стопанисване „възобновяване“ - голи сечи с издънково възобновяване.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

### 4.2. Горски територии със стопански функции

#### 4.2.1. Стопански клас Иглолистни култури (ИК) – 29.9 ха

В този стопански клас зрелите култури са на площ от 10.4 ха със запас 2 255 куб.м. без клони. Общият запас е 6 755 куб.м, а общият годишен прираст на стопанския клас е 138 куб.м.

В **таблица № 41** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

**Таблица № 41**

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Стопански клас Иглолистни култури по степен на естествено възобновяване и склопеност

Иглолистни к-ри	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.5	0.6	-	-	0.6
0.7	1.2	-	-	1.2
0.8	7.9	-	-	7.9
0.9	0.7	-	-	0.7
общо	10.4	-	-	10.4

В стопанския клас не планирана насока на стопанисване „възобновяване“.

В стопанския клас са планирани отгледни сечи в рамките на насока на „“.

Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждане: 1.8 ха, 40 куб.м;

Пробирки: 23.0 ха, 795 куб.м;

Всичко отгледни: 24.8 ха, 835 куб.м;

#### 4.2.2. Широколистен високоствъблен стопански клас - ШВ – 142.8 ха

Този стопански клас има сборен характер и диференцирани турниси на сеч. Зрели и презрели насаждения са с площ 2.8 ха и запас от 650 куб. м. Общият запас 19 650 куб.м, а общият среден прираст на стопанския клас е 374 куб.м.

В **таблица № 42** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

**Таблица № 42**

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Условния Широколистен високоствъблен стопански клас по степен на естествено възобновяване и склопеност

Широколистен В	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.7	1.0	-	-	1.0
0.9	1.8	-	-	1.8
общо	2.8	-	-	2.8

В стопанския клас насока на стопанисване „възобновяване“ е планирана на площ от 10.0 ха с обем на ползване 835 куб.м. или средногодишното ползване е 1.0 ха и 84 куб.м., което представлява 12.9 % от зрелите запаси и 22.5 % от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 1.96 % от площта на стопанския клас.

Предложените възобновителни сечи са постепенно-котловинна за дъбовите насаждения и гола за тополата, с насока на стопанисване „възобновяване“ в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания.

Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прореждане 2.8 ха, 50 куб.м;

Пробирки: 17.2 ха, 485 куб.м;

Всичко отгледни: 20.0 ха, 535 куб.м;

Планирано е и изсичане на подлеса на площ от 0.9 ха.

#### 4.2.3. Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане – (ДСрНП) – 107.0 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 39.3 ха със запас 3 570 куб.м. Общият запас е 7 710 куб.м., а средният годишен прираст е 166 куб.м.

В **таблица № 43** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

**Таблица № 43**

За разпределение на площта на зрелите насаждения в Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност

Дъбов СрН П	Слабо 0%-45%	Средно 46%-75%	Добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.1	3.5	-	-	3.5
0.2	3.1	-	-	3.1
0.4	1.5	-	-	1.5
0.5	3.1	-	-	3.1
0.6	1.6	-	-	1.6
0.7	20.0	-	-	20.0
0.8	0.9	-	-	0.9
0.9	5.6	-	-	5.6
общо	39.3	-	-	39.3

Видно от таблицата, е че възобновяването е слабо поради високата склопеност, от една страна, и поради застаряването на дървостойте и наличието на подлес, от друга страна.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е в размер на 1.06 ха при планирано ползване 32 куб.м (общо планирано ползване от 325 куб.м. на площ от 10.6 ха) постепенно-котловинна и краткосрочно-постепенна сеч, което представлява 1.0 % от зрелия запас и 19.3 % от средния годишен прираст на стопанския клас. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 36.7 % от площта на стопанския клас.

Предложените възобновителни сечи са постепенно-котловинна и краткосрочно-постепенна, с насока на стопанисване „възобновяване“.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на част от зрялата дървесина.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

прореждания	1.4 ха,	10 куб.м
пробирка	7.9 ха	125 куб.м.
<u>Всичко отгледни</u>	<u>9.3 ха,</u>	<u>135 куб.м.</u>

Предвидено е и изсичане на подлеса на площ от 12.4 ха.

#### 4.2.4. Церов стопански клас за превръщане - ЦП – 150.3 ха

Площта на зрелите и презрели насаждения е 145.2 ха със запас 13 780 куб.м. Общият запас 22 575 куб.м, а общият годишен прираст на стопанския клас е 418 куб.м.

В **таблица № 44** е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

**Таблица № 44**

**За разпределение на площта на зрелите насаждения в Церовия стопански клас за превръщане по степен на естествено възобновяване и склопеност**

Церов П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
<b>склопеност</b>	<b>хектари</b>			
0.2	3.0	-	-	3.0
0.3	9.5	-	-	9.5
0.4	18.4	-	-	18.4
0.5	16.4	-	-	16.4
0.6	49.8	-	-	49.8
0.7	23.6	-	-	23.6
0.8	23.7	-	-	23.7
0.9	0.8	-	-	0.8
общо	145.2	-	-	145.2

Видно от таблицата, е че възобновяването е слабо, поради високата склопеност, застаряването на дървостойте и наличието на подлес.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е на площ от 5.4 ха при запас 145 куб.м (общо планирано ползване 1 450 куб.м. при площ 54.0 ха) постепенно-котловинна и краткосрочно-постепенна сеч, което представлява 1.05 % от зрелия запас, 34.7 % от средния годишен прираст. Площта на зрелите и презрелите насаждения е 96.6 % от площта на стопанския клас.

Предложените възобновителни сечи са постепенно-котловинна и краткосрочно-постепенна сеч, с насока на стопанисване „възобновяване“.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на част от зрялата дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване „отглеждане“. Предложеното ползване от отгледни сечи е следното:

Прочистка	0.9 ха	10 куб.м.
прореждания	12.9 ха,	205 куб.м
пробирка	22.8 ха,	465 куб.м.
<u>Всичко отгледни</u>	<u>36.6 ха,</u>	<u>680 куб.м.</u>

Предвидено е и изсичане на подлеса на площ от 28.8 ха

#### **4.2.5. Акациев стопански клас -А – 21.6 ха**

Насажденията и културите в този стопански клас ще се стопанисват нискоствъблено, запасите са преизчислявани за изсичане към годината на сечта.

Средно годишно ще се добиват 250 куб.м, на площ от 5.18 ха, чрез насока на стопанисване „възобновяване“ - голи сечи с издънково възобновяване.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

#### **4.2.6. Нискоствъблен стопански клас – Н – 66.5 ха**

В този стопански клас не е планирано ползване на дървесина.

#### **4.3. Определяне на нормата на ползване от възобновителни сечи**

Средният годишен прираст на насажденията в обхвата на собствеността на община Враца възлиза на 3 635 м<sup>3</sup> без клони средногодишно, който съгласно разпоредбите на чл. 77, ал. 12 от Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии не може да се превишава, Площта на зрелите и презрели насаждения е в размер на 818.0 ха и представлява 34.6 ха от залесената площ на горските територии, собственост на общината, поради което, съгласно чл. 77, ал 12 от същата Наредба, годишната норма на ползване не може да надвишава средния годишен прираст.

На територията на горите, собственост на община Враца са формирани два стопански класове, на които размерът на ползване се определя по формулните методи, залегнали в Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии.

Нормата на годишно ползване е определена като сбор от ползването на всички насаждения, предвидени за възобновяване и отглеждане, определената по формулните методи за Условния Буков среднобонитетен и Условния Буков нискобонитетен стопански класове.

На основание на горното, общото ползване от горските територии на общината се равнява на **24 985 м<sup>3</sup>** стояща маса без клони, от които **16 890 м<sup>3</sup>** без клони от възобновителни сечи и **8 095 м<sup>3</sup>**, без клони от отгледни сечи.

Основните сечи, които се предлага са краткосрочно-постепенна и постепенно-котловинна, основно за дъбовите насаждения, групово-постепенна, основно за буквите и буково-габървите насаждения, и гола, за тополата и акацията. Постепенно-котловинната и групово-постепенната сечи са с удължен възобновителен период и предлагат формирането на разнородна хоризонтална и вертикална структура на насажденията.

В зависимост от склопа на основното насаждение, тяхната възраст и състояние, и наличието на достатъчен, качествен подраст, се предлагат различна интензивност на сечите.

### **5. ПЛАНИРАНИ СЕЧИ В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА**

#### **5.1. Възобновителни сечи**

Съобразно биологическите особености на дървесните видове, типовете месторастения, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целта на стопанисването е предвидено да се извършват постепенно-котловинни и групово-постепенна възобновителни сечи.

Възобновителни сечи могат да се проведат в насаждения с обща площ 242.5 ха. Разпределението на площта по вид на възобновителната сеч и стопански класове е дадено в **таблица № 45**.

**Таблица № 45**

**Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч  
през десетилетието по вид на сечта**

Вид на възобновителната сеч										
Стопански класове	постепенна Ф1	постепенна Ф2	постепенно котловинна	групово постепенна	гола за топола	гола акация	гола за изд.възобн.	общо гола	ОБЩО	%
<b>Гори със ЗСпФ</b>										
Буков Ср	-	-	2.0	116.3	-	-	-	-	118.3	28.6
Буков Н	-	-	-	100.8	-	-	-	-	100.8	24.4
Широколистен В	-	-	-	-	0.2	-	-	0.2	0.2	-
Церов П	-	-	29.4	-	-	-	-	-	29.4	7.1
Дъбов СрН П	2.3	1.9	2.4	-	-	-	-	-	6.6	1.6
Буково-габъров В П	-	-	-	6.5	-	-	-	-	6.5	1.6
Буково-габъров СрН П	-	-	-	24.2	-	-	-	-	24.2	5.9
Нискоствъблен	-	-	-	-	-	0.7	0.5	1.2	1.2	0.3
<b>Всичко ЗСпФ</b>	<b>2.3</b>	<b>1.9</b>	<b>33.8</b>	<b>247.8</b>	<b>0.2</b>	<b>0.7</b>	<b>0.5</b>	<b>1.4</b>	<b>287.2</b>	<b>69.5</b>
<b>Гори със стопански функции</b>										
Широколистен В	-	-	1.8	-	8.2	-	-	8.2	10.0	2.4
Церов П	5.6	2.1	46.3	-	-	-	-	-	54.0	13.1
Дъбов СрН П	0.9	1.5	8.2	-	-	-	-	-	10.6	2.6
Акациев	-	-	-	-	-	8.9	42.4	51.3	51.3	12.4
<b>Всичко СтФ</b>	<b>6.5</b>	<b>3.6</b>	<b>56.3</b>	<b>-</b>	<b>8.2</b>	<b>8.9</b>	<b>42.4</b>	<b>59.5</b>	<b>125.9</b>	<b>30.5</b>
<b>ОБЩО</b>	<b>8.8</b>	<b>5.5</b>	<b>90.1</b>	<b>247.8</b>	<b>8.4</b>	<b>9.6</b>	<b>42.9</b>	<b>60.9</b>	<b>413.1</b>	<b>100.0</b>
ползване (без кл.)	275	175	2375	10745	755	360	2185	3300	16870	-
ползване (с кл.)	280	185	2620	12025	860	380	2245	3485	18595	-

### 5.1.1. Краткосрочно постепенна сеч

Планирана е в издънковите насаждения за превръщане, в Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас – 6.6 ха (в горите със защитни и специални функции – 4.2 ха и в горите със стопански функции – 2.4 ха) и в Церовия стопански класове за превръщане – 7.7 ха, в горите със стопански функции. Първата фаза на сечта е планирана на площ от 8.8 ха, 5.6 ха в Церовия стопански клас за превръщане, а втората фаза е на площ от 5.5 ха.

Общото ползване е в размер на 450 куб.м. без клони, като 275 куб.м. без клони е при обсеменителна фаза, а 175 куб.м. без клони е при осветителна фаза.

Окончателна фаза на сечта не е планирана.

Сечта е планирана в подотдели; 1 х, ш, к1, 16 ю, 201 м, 207 я, а1, 232 с, 257 н1, ф1, ш1, я1, 267 т, 273 в1, д1, 285 а.

### 5.1.2. Постепенно-котловинна сеч

Тази сеч е разновидност на краткосрочно-постепенната сеч. Планирана е в широколистните високостъблени насаждения и издънковите насаждения за превръщане във високостъблени, в Буковия среднобонитетен стопански клас в защитни и специални функции – 2.0 ха, в Широколистния високостъблен стопански клас в стопански функции – 1.8 ха, Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас – 10.6 ха (в горите със защитни и специални функции – 2.4 ха и в горите със стопански функции – 8.2 ха) и в Церовия стопански класове за превръщане – 75.7 ха, (в горите със защитни и специални функции – 29.4 ха и в горите със стопански функции – 46.3 ха), в насаждения с неравномерен строеж или групово разположен подраст.

В насаждения със склопеност по-голяма от 0.8 и слабо възобновяване, първите сечи се провеждат по правилата на подготвителната и обсеменителната фаза на краткосрочно-постепенната сеч.

Сечта е планирана в подотдели 16 м, 40 а2, 230 а1, с1, 241 н, 249 ф1, 257 и1, 283 б, , н, 364 ф, 374 о, 384 ш.

Общото ползване е в размер на 2 375 куб.м. без клони.

### 5.1.3. Групово-постепенна сеч

Тази сеч е планирана е в широколистните високостъблени насаждения и издънковите насаждения за превръщане във високостъблени, в Буковия среднобонитетен стопански клас в защитни и специални функции – 2.0 ха, в Широколистния високостъблен стопански клас в стопански функции – 1.8 ха, Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас – 10.6 ха (в горите със защитни и специални функции – 2.4 ха и в горите със стопански функции – 8.2 ха) и в Церовия стопански класове за превръщане – 75.7 ха, (в горите със защитни и специални функции – 29.4 ха и в горите със стопански функции – 46.3 ха), в насаждения с неравномерен строеж или групово разположен подраст.

Сечта е планирана в подотдели 6 б, 70 б, г, 71 а, в, г, д, е, 77 з, и, л, м, 103 а, б, г, ж, 108 з, и, 110 д, 111 з, 126 у, 136 д, ж, л.

Общото ползване е в размер на 10 745 куб.м. без клони.

### 5.1.4. Гола сеч

Тази сеч е планирана е топови култури на площ от 8.4 ха и на 52.5 ха в акациевите насаждения, като се предвижда цялостно изсичане на акацията или частично, само за акацията, там където има участие и на други дървесни видове..

Сечта е планирана в подотдели 164 д, ж, 165 с1, 203 д, 207 м1, 211 р, ш, 215 я, а2, в2, 219 е1, к1, с1, 220 о, п, б2, 223 н, 228 х, 233 а, з, 234 к, 238 ш, ю, а1, 241 т, 258 л, 262 г1, 264 в, 265 д1, 329 б1, 363 к, х, 371 б1, 372 ш, 381 д, 383 б2, 386 в, и, к, м, н, 392 п1, 393 б, д, з, 395 р, ш, ш1, и2, 398 а.

Общото ползване е в размер на 3 300 куб.м. без клони, като 755 куб.м. без клони е при тополите, а 2 545 куб.м. без клони е при акацията..

## 5.2. Отгледни сечи

Отгледните сечи, наричани още сечи за промеждутъчно ползване, са лесовъдските системи за сеч, провеждани от възникването или създаването на насажденията до навлизането им във възобновителна зрелост.

Отгледни сечи са планирани в млади, средновъзрастни и дозряващи култури и насаждения по състояние, на обща площ 89.5 хектара. Разпределението ѝ по стопански класове и вид на сечта е дадено в **таблица № 46**.

С отгледните сечи се цели регулиране на състава на насажденията, подобряване на състоянието им, бонитета, сортиментната структура, а от тук и увеличаване на количеството и качеството на продукцията от единица площ.

**Таблица № 46**  
**За размера на ползването с клони по площ и вид на сечта**

ВИДОВЕ СЕЧИ										
стопански класове	мерни един.	възобн. сечи	прочистка	прореждане	пробирка	всичко отгледни	общо	%	отглежд. подраства	изсич. подлеса
<b>ИГЛОЛИСТНИ</b>										
Иглол. култури	ха	-	-	1.8	23.0	24.8	24.8	3.5	-	-
	куб.м	-	-	40	795	835	835	3.3	-	-
Иглол. култури ЗСпФ	ха	-	-	0.4	65.2	65.6	65.6	9.2	-	-
	куб.м	-	-	30	2775	2805	2805	11.2	-	-
<b>всичко иглолистни</b>	<b>ха</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2.2</b>	<b>88.2</b>	<b>90.4</b>	<b>90.4</b>	<b>12.7</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
	<b>куб.м</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>70</b>	<b>3570</b>	<b>3640</b>	<b>3640</b>	<b>14.5</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ</b>										
Буков Ср ЗСпФ	ха	118.3	-	18.4	4.4	22.8	141.1	19.8	-	13.7
	куб.м	6230	-	310	145	455	6685	26.8	-	-
Буков Н ЗСпФ	ха	100.8	-	-	14.4	14.4	115.2	16.2	-	23.6
	куб.м	3775	-	-	255	255	4030	16.1	-	-
Широколистен В	ха	10.0	-	2.8	17.2	20.0	30.0	4.2	-	0.9

ВИДОВЕ СЕЧИ										
стопански класове	мерни един.	възобн. сечи	прочистка	прореждане	пробирка	всичко отгледни	общо	%	отглежд. подраства	изсич. подлеса
	куб.м	835	-	50	485	535	1370	5.5	-	-
Широколистен В ЗСпФ	ха	0.2	-	5.3	3.5	8.8	9.0	1.3	-	1.4
	куб.м	40	-	135	50	185	225	0.9	-	-
всичко шир. вис. в СтФ	ха	10.0	-	2.8	17.2	20.0	30.0	4.2	-	0.9
	куб.м	835	-	50	485	535	1370	5.5	-	-
Всичко шир. вис. в ЗСпФ	ха	219.3	-	23.7	22.3	46.0	265.3	37.2	-	38.7
	куб.м	10045	-	445	450	895	10940	43.8	-	-
всичко шир. високостъбл.	ха	229.3	-	26.5	39.5	66.0	295.3	41.4	-	39.6
	куб.м	10880	-	495	935	1430	12310	49.3	-	-
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ										
Церов П	ха	54.0	0.9	12.9	22.8	36.6	90.6	12.7	-	28.8
	куб.м	1450	10	205	465	680	2130	8.5	-	-
Церов П ЗСпФ	ха	29.4	-	16.8	-	16.8	46.2	6.5	0.6	22.6
	куб.м	680	-	140	-	140	820	3.3	-	-
Дъбов СрН П	ха	10.6	-	1.4	7.9	9.3	19.9	2.8	-	12.4
	куб.м	325	-	10	125	135	460	1.8	-	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	6.6	-	3.3	1.0	4.3	10.9	1.5	-	11.8
	куб.м	170	-	30	20	50	220	0.9	-	-
Буково-габърров В П ЗСпФ	ха	6.5	-	-	67.2	67.2	73.7	10.3	-	5.6
	куб.м	290	-	-	1890	1890	2180	8.7	-	-
Буково-габърров СрН П ЗСпФ	ха	24.2	-	0.9	7.2	8.1	32.3	4.5	-	2.2
	куб.м	530	-	10	120	130	660	2.6	-	-
всичко изд. за превр. СтФ	ха	64.6	0.9	14.3	30.7	45.9	110.5	15.5	-	41.2
	куб.м	1775	10	215	590	815	2590	10.4	-	-
Всичко изд. за превр. ЗСпФ	ха	66.7	-	21.0	75.4	96.4	163.1	22.9	0.6	42.2
	куб.м	1670	-	180	2030	2210	3880	15.5	-	-
всичко изд. за превръщане	ха	131.3	0.9	35.3	106.1	142.3	273.6	38.4	0.6	83.4
	куб.м	3445	10	395	2620	3025	6470	25.9	-	-
НИСКОСТЪБЛЕНИ										
Акациев	ха	51.8	-	-	-	-	51.8	7.3	-	-
	куб.м	2495	-	-	-	-	2495	10.0	-	-
Нискостъблен ЗСпФ	ха	1.2	-	-	-	-	1.2	0.2	-	-
	куб.м	70	-	-	-	-	70	0.3	-	-
всичко нискост. СтФ	ха	51.8	-	-	-	-	51.8	7.3	-	-
	куб.м	2495	-	-	-	-	2495	10.0	-	-
Всичко нискост. ЗСпФ	ха	1.2	-	-	-	-	1.2	0.2	-	-
	куб.м	70	-	-	-	-	70	0.3	-	-
всичко нискостъблени	ха	53.0	-	-	-	-	53.0	7.5	-	-
	куб.м	2565	-	-	-	-	2565	10.3	-	-
ОБЩО										
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	ха	413.6	0.9	64.0	233.8	298.7	712.3	100.0	0.6	123.0
	куб.м	16890	10	960	7125	8095	24985	100.0	-	-

Предвидени са следните видове отгледни сечи:

### 5.2.1. Прочистка

Сечта е планирана в издънкови насаждения до 20-годишна възраст, с пълнота 0.9-1.0, а при неравномерен строеж и пълнота 0.8 - само в гъстите групи (0.9-1.0). Интензивността варира от 10 до 30% в зависимост от пълнотата, дървесния вид, бонитет, месторастене.

Планираните прочистки са на площ от 0.9 ха в подотдел 161 б, с планирано ползване от 10 куб.м в Церовия стопански клас за превръщане.

### 5.2.2. Прореждане

Сечта се провежда в насаждения на възраст между 20 и 40 год. или до 60 год., в зависимост от дървесните видове и произхода на насажденията. Това е периодът, през който дървостойките нарастват интензивно по височина, диференциацията на отделните дървета е ясно изразена и самоизреждането протича интензивно. Основна задача на този вид отгледна сеч е да се осигури прираста по височина и да се отгледат дърветата с прави самоокастриени стъбла и добре развити корони. Със сечта продължава и регулирането на дървесния състав. Не се допуска склопеността на насажденията след сечта да бъде по-малка от 0.7.

Планираното прореждане е на площ от 64.0 ха и запас от 960 кум. м. без клони, като при иглолистните е на площ 2.2 ха, със запас 70 куб.м. без клони, при широколистните високостъблени е на площ от 26.5, с ползване от 495 куб.м. без клони, а при издънковите за превръщане е 35.3 ха при ползване от 395 куб.м. без клони.

Сечта е планирана в подотдели 19 г1, 40 л1, а2, 77 и, 103 в, к, 142 и, л, м, 164 а, 201 б, 262 з1, 265 я, 266 г1, 283 б, л, 325 у, 326 и, 384 о, х, .

### 5.2.3. Пробирка

Сечта се провежда в периода на интензивен растеж на дърветата по диаметър до започване на възобновителната сеч, за създаване на условия за нарастването на дърветата с желана стъблена форма по диаметър и за подобряване на индивидуалната им жизнестойкост и механична устойчивост, като след сечта не се допуска намаляването на склопа под 0.7.

Планираната пробирка е на площ от 233.8 ха и запас от 7 125 куб.м. без клони, като при иглолистните е на площ от 88.2 ха, със запас 3 570 куб.м. без клони, при издънковите насаждения за превръщане във високостъблени с площ от 106.1 ха при запас 2 620 куб.м. без клони и при широколистните високостъблени – 39.5 ха с ползване от 935 куб.м. без клони.

. Сечта е планирана в подотдели 1 т, 7 б, 8 в, е, 18 д, 19 а, 20и, я, ж1, 21 и, о, п, 34 к, ю, 35 м, 40 н1, 58 г, д, ж, 65 г, е, и, 74 в, 75 ж, м, 76 е, к, м, п, р, с, 77 к, 91 н, 94 б1, 97 а, б, в, к, 98 ж, о, 103 з, и, 108 к, м, о, 109 а-д, ж, и, к, 110 б, 112 ж, 114 м, 117 к, 121 и, м, 124 д, 127 з, 128 з, м, 129 в1, 134 н2, о2, р2, 139 к, л, 141 в, 163 р, 201 о, 220 м, 225 л1, 226 а, 246 ч, в1, 248 д1, 257 в, ч1, 258 а1, 262 ш, я, 267 н2, у2, х2, я2, а3, 363 я2, 370 ш1, ю1, 371 а, 372 л1, 373 я, г1, 374 а, г, 380 г, 383 т2, ф2, х2, ц2, 384 а, б, г, 386 ж, 391 б1, е1, 392 н1, о1, 398 п1, р1.

### 5.2.4. Отглеждане на подраста

Тази сеч е планирана е в Церовия стопански клас за превръщане на площ от 0.6 ха, п подотдел 283 г. Сечта се провежда за отглеждане на появилия се естествен семенен подраст при възобновяване на насажденията

### 5.3. Изсичане на подлеса

Тази сеч е планирана във високостъблените насаждения при групово разположен подраст, на площ от 39.6 и в издънковите стопански класове за превръщане във високостъблени на площ от 83.4 ха. Сечта е предвидена отделно и едновременно с планираната възобновителна сеч и в зрели насаждение е с намален склопеност (0.6), без или със слабо покритие на подраст, Материален добив не е начисляван.

Сечта е планирана в подотдели 1 ш, б1, г1, к1, я1, 2 ю, 16 ю, 18 б1, в1, 71 а, в, г, 125 д, к, 126 ж, н, о, т, 127 ю, 129 в2, 138 м, 161 к1, 166 и1, м1, о1, 201 м, 209 о, 214 з, 230 с1, 241 н, 249 ф1, 257 и1, н1, ф1, ш1, я1, 267 т2, 283 б, г, е, з, м, н, 364 ф, 371 щ, 373 м1, 374 о, 384 ш, 393 г.

## 6. АНАЛИЗ НА РАЗМЕР НА ПЛАНИРАНОТО ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА ОТ ОБЩИНСКИТЕ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ

Общият размер на планираното ползване (по насоки на стопанисване) в горските територии собственост на община Враца през ревизионния период е **24 985 куб.м (без клони)** или средно годишно по **2 498 куб.м.**



При планирането на мероприятията в горските територии ще доминират **възобновителните сечи** – 16 890 куб.м.(без клони) или 67.6 % от общата маса на предвидени сечи. Това се дължи на голямата площ на сечнозрелите насаждения в тези гори - те са 810.0 ха – 34.6 % от залесената площ на горските територии, собственост на общината.

При планиране на мероприятията за всички насаждения, които изцяло попадат в защитените зони по Натура 2000, съгласно Наредба № 8 чл.66, са предвидени само сечи с дългосрочен възобновителен период, т.е. с по-нисък процент на интензивност.

Общо предвидените възобновителни сечи в горскостопанския план в горите, които могат да се проведат в горските територии, собственост на община Враца са с площ от 413.6 ха и ползване от 16 890 куб.м. без клони, което представлява 51.0 % от общата площ на зрелите насаждения и 13.33 % от запаса на зрелите насаждения (126 675 куб м.). Площта на акациевите насаждения планирани за сеч е 53.0 ха, като голяма част от тях ще бъдат зрели в края на десетилетието, поради което ползването по плащ е по-голямо от площта на зрелите насаждения.

Това ползване по обем в сравнение със значителната площ на задействаните зрели насаждения се дължи от една страна на факта, че предвидените възобновителни сечи основно са с интензивност от 20-25 %, което се обяснява със значителната пълнота на зрелите насаждения и на отсъствието на достатъчно количество подраст и от друга страна на планираната сеч в акациевите насаждения.

В структурата на предвиденото годишно ползване по горскостопански план, **отгледните сечи** имат по-малка тежест – 41.9 % (298.7 ха) от площта на насажденията с предвидени сечи и ползване от 8 095 куб.м. без клони или 32.4 % от общото ползване за периода.

С оглед сравнително доброто здравословно състояние и липса на значителни повреди в горите, **санитарни сечи** не са предвидени.

Общото годишно ползване в горските територии собственост на община Враца, определено по формулните методи за Буковия среднобонитетен и Буковия нискобонитетен стопански класове, и според състоянието на насажденията, възлизащо на 2 498 куб.м представлява 68.7 % от общия среден годишен прираст на тези гори – 3 635 куб.м. В сравнение с общия запас за тези гори, който е 241 655 куб.м, размерът на годишното ползване по горскостопански план за тях е 1.03 %, а на 1 ха – 1.06 куб.м.

При планирането на всичките сечи по площ по горскостопански план, в горите собственост на община Враца, са задействани 712.3 ха, което представлява 30.1 % от залесената им площ – 2 367.1 ха.

## 7. ДОБИВИ И СОРТИМЕНТИ ОТ ПОЛЗВАНАТА ДЪРВЕСИНА

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса (с клони) по вид на сечта, дървесни видове, групи гори и сортименти е дадено в **таблица 47**.

**Таблица № 47**

**Разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
<b>Възобновителна в широколистни високостъблени</b>											
Бук	9995	11195	1675	9520	3020	455	125	3600	5820	100	218.7
Зимен дъб	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.4
Благун	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.1
Цер	20	20	5	15	5	-	-	5	10	-	0.4
Сребролистна липа	90	100	15	85	25	20	5	50	35	-	1.3
широколистни	10125	11335	1695	9640	3060	475	130	3665	5875	100	220.9
проценти	89.3	100.0	14.9	85.1	27.0	4.2	1.2	32.4	51.8	0.9	-
Общо възобновителна	10125	11335	1695	9640	3060	475	130	3665	5875	100	220.9
проценти	89.3	100.0	14.9	85.1	27.0	4.2	1.2	32.4	51.8	0.9	-
<b>Възобновителна в издънкови за превръщане</b>											

**ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
Бук	295	325	50	275	30	65	10	105	165	5	8.5
Зимен дъб	170	180	15	165	-	45	-	45	120	-	6.4
Летен дъб	40	40	5	35	-	10	-	10	25	-	1.1
Благун	540	585	60	525	-	115	15	130	395	-	21.2
Цер	1740	1925	205	1720	65	370	15	450	1245	25	66.3
Габър	210	230	40	190	-	30	10	40	140	10	12.3
Мъждрян	270	300	45	255	-	10	20	30	220	5	5.2
Космат дъб	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	0.5
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.3
Клен	60	70	5	65	-	15	5	20	45	-	4.2
Сребролистна липа	80	80	10	70	10	25	-	35	35	-	3.0
Планински ясен	30	30	5	25	5	10	-	15	10	-	1.3
широколистни	3445	3775	440	3335	110	695	75	880	2410	45	131.3
проценти	91.3	100.0	11.7	88.3	2.9	18.4	2.0	23.3	63.8	1.2	-
Общо възобновителна	3445	3775	440	3335	110	695	75	880	2410	45	131.3
проценти	91.3	100.0	11.7	88.3	2.9	18.4	2.0	23.3	63.8	1.2	-
<b>Възобновителна в нискостъблени</b>											
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7
Акация	2565	2645	305	2340	-	660	195	855	1455	30	50.7
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Върба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Джанка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
Круша	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
широколистни	2565	2645	305	2340	-	660	195	855	1455	30	53.0
проценти	97.0	100.0	11.6	88.4	-	24.9	7.4	32.3	55.0	1.1	-
Общо възобновителна	2565	2645	305	2340	-	660	195	855	1455	30	53.0
проценти	97.0	100.0	11.6	88.4	-	24.9	7.4	32.3	55.0	1.1	-
<b>Възобновителна в топови</b>											
Цер	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.1
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Върба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4
тп Bachelieri	400	445	60	385	175	40	20	235	135	15	3.5
тп I-214	350	410	50	360	170	50	15	235	125	-	4.3
широколистни	755	860	110	750	345	90	35	470	265	15	8.4
проценти	87.8	100.0	12.8	87.2	40.1	10.5	4.1	54.7	30.8	1.7	-
Общо възобновителна	755	860	110	750	345	90	35	470	265	15	8.4
проценти	87.8	100.0	12.8	87.2	40.1	10.5	4.1	54.7	30.8	1.7	-
<b>ВСИЧКО СЕЧИ</b>	<b>16890</b>	<b>18615</b>	<b>2550</b>	<b>16065</b>	<b>3515</b>	<b>1920</b>	<b>435</b>	<b>5870</b>	<b>10005</b>	<b>190</b>	<b>413.6</b>
проценти	90.7	100.0	13.7	86.3	18.9	10.3	2.3	31.5	53.8	1.0	-
<b>Прочистка в издънкове за превръщане</b>											
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Цер	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0.5
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
широколистни	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0.9
проценти	100.0	100.0	50.0	50.0	-	-	-	-	50.0	-	-
Общо прочистка в	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0.9
проценти	100.0	100.0	50.0	50.0	-	-	-	-	50.0	-	-

**ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Прореждане в иглолистни											
Смърч	30	40	10	30	-	15	5	20	5	5	0.4
Черен бор	40	55	15	40	-	20	5	25	10	5	1.8
иглолистни	70	95	25	70	-	35	10	45	15	10	2.2
проценти	73.7	100.0	26.3	73.7	-	36.9	10.5	47.4	15.8	10.5	
Общо прореждане	70	95	25	70	-	35	10	45	15	10	2.2
проценти	73.7	100.0	26.3	73.7	-	36.9	10.5	47.4	15.8	10.5	-
Прореждане в широколистни високоствълбени											
Смърч	70	90	25	65	-	35	10	45	10	10	1.3
иглолистни	70	90	25	65	-	35	10	45	10	10	1.3
проценти	77.8	100.0	27.8	72.2	-	38.9	11.1	50.0	11.1	11.1	-
Бук	270	370	65	305	-	75	20	95	195	15	17.9
Зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Явор	75	105	20	85	-	20	10	30	55	-	2.8
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Сребролистна липа	30	30	5	25	-	15	-	15	10	-	1.5
Планински ясен	50	50	10	40	-	15	-	15	25	-	2.5
широколистни	425	555	100	455	-	125	30	155	285	15	25.2
проценти	76.6	100.0	18.0	82.0	-	22.6	5.4	28.0	51.3	2.7	-
Общо прореждане и	495	645	125	520	-	160	40	200	295	25	26.5
проценти	76.7	100.0	19.4	80.6	-	24.8	6.2	31.0	45.7	3.9	
Прореждане в издънкови за превръщане											
Бук	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4
Зимен дъб	25	35	5	30	-	5	-	5	25	-	3.1
Благун	75	75	5	70	-	15	-	15	55	-	7.2
Цер	270	300	40	260	-	40	10	50	205	5	19.3
Габър	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4
Бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.2
Трепетлика	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3
Мъждрян	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0
Клен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
Сребролистна липа	5	5	-	5	-	5	-	5	-	-	0.2
Планински ясен	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.6
широколистни	395	435	50	385	-	65	10	75	305	5	35.3
проценти	90.8	100.0	11.5	88.5	-	15.0	2.3	17.3	70.1	1.1	-
Общо прореждане	395	435	50	385	-	65	10	75	305	5	35.3
проценти	90.8	100.0	11.5	88.5	-	15.0	2.3	17.3	70.1	1.1	-
Пробирка в иглолистни											
Бял бор	1055	1265	285	980	200	485	60	745	200	35	31.4
Смърч	305	360	70	290	90	125	15	230	45	15	4.9
Черен бор	1960	2350	570	1780	440	835	90	1365	360	55	40.1
Ела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Дуглазка	25	25	10	15	15	-	-	15	-	-	0.8
иглолистни	3345	4000	935	3065	745	1445	165	2355	605	105	77.3
проценти	83.6	100.0	23.4	76.6	18.7	36.1	4.1	58.9	15.1	2.6	-
Бук	110	140	25	115	10	15	5	30	80	5	2.8

## ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Червен дъб	20	30	5	25	-	5	-	5	20	-	0.4
Зимен дъб	20	20	5	15	-	5	-	5	10	-	0.6
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Бреза	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	1.7
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.5
Клен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Сребролистна липа	55	55	5	50	-	30	-	30	20	-	3.0
Източен чинар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Планински ясен	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.4
широколистни	225	265	40	225	15	60	5	80	140	5	10.9
проценти	84.9	100.0	15.1	84.9	5.7	22.6	1.9	30.2	52.8	1.9	-
Общо пробирка иглолистни	3570	4265	975	3290	760	1505	170	2435	745	110	88.2
проценти	83.7	100.0	22.9	77.1	17.8	35.2	4.0	57.0	17.5	2.6	-
Пробирка в широколистни високоствълени											
Бял бор	5	5	-	5	-	5	-	5	-	-	0.1
иглолистни	5	5	-	5	-	5	-	5	-	-	0.1
проценти	100.0	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	-	-
Бук	155	180	45	135	5	10	5	20	115	-	5.6
Червен дъб	40	50	5	45	5	5	-	10	35	-	1.2
Зимен дъб	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.4
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Цер	40	40	5	35	-	-	-	-	35	-	1.5
Габър	235	275	45	230	-	30	5	35	190	5	13.4
Бряст	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3
Трепетлика	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Клен	20	20	5	15	-	5	-	5	10	-	1.1
Сребролистна липа	415	450	95	355	25	190	-	215	140	-	14.3
Планински ясен	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4
тп I-214	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
широколистни	930	1040	200	840	35	245	10	290	545	5	39.4
проценти	89.4	100.0	19.2	80.8	3.4	23.6	1.0	28.0	52.4	0.4	-
Общо пробирка и	935	1045	200	845	35	250	10	295	545	5	39.5
проценти	89.5	100.0	19.1	80.9	3.4	23.9	1.0	28.3	52.1	0.5	-
Пробирка в издънкови за превръщане											
Бял бор	140	170	35	135	25	70	10	105	25	5	2.0
Дуглазка	10	10	5	5	5	-	-	5	-	-	0.2
иглолистни	150	180	40	140	30	70	10	110	25	5	2.2
проценти	83.3	100.0	22.2	77.8	16.7	38.8	5.6	61.1	13.9	2.8	-
Бук	1700	2000	330	1670	55	235	40	330	1300	40	61.5
Зимен дъб	25	25	-	25	-	5	-	5	20	-	2.0
Благун	65	65	5	60	-	10	5	15	45	-	4.3
Цер	385	410	45	365	-	75	-	75	275	15	17.6
Габър	220	280	50	230	-	45	10	55	175	-	14.0
Бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Трепетлика	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.5

ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	едра	средна	дребна	общо							
Мъждрян	30	30	5	25	-	-	-	-	25	-	0.5
Орех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Клен	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	1.8
Сребролистна липа	10	10	-	10	-	10	-	10	-	-	0.5
Планински ясен	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.5
широколистни	2470	2855	435	2420	65	385	55	505	1860	55	103.9
проценти	86.5	100.0	15.2	84.8	2.3	13.5	1.9	17.7	65.2	1.9	-
Общо пробирка в издънкови за превръщане	2620	3035	475	2560	95	455	65	615	1885	60	106.1
проценти	86.3	100.0	15.7	84.3	3.1	15.0	2.1	20.2	62.1	2.0	-
<b>ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ СЕЧИ</b>	<b>8095</b>	<b>9530</b>	<b>1855</b>	<b>7675</b>	<b>890</b>	<b>2470</b>	<b>305</b>	<b>3665</b>	<b>3795</b>	<b>215</b>	<b>298.7</b>
проценти	84.9	100.0	19.5	80.5	9.3	25.9	3.2	38.4	39.8	2.3	-
<b>ОБЩО от всички сечи</b>											
Бял бор	1200	1440	320	1120	225	560	70	855	225	40	33.5
Смърч	405	490	105	385	90	175	30	295	60	30	6.6
Черен бор	2000	2405	585	1820	440	855	95	1390	370	60	41.9
Ела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Дуглазка	35	35	15	20	20	-	-	20	-	-	1.0
<b>иглолистни</b>	<b>3640</b>	<b>4370</b>	<b>1025</b>	<b>3345</b>	<b>775</b>	<b>1590</b>	<b>195</b>	<b>2560</b>	<b>655</b>	<b>130</b>	<b>83.1</b>
проценти	83.3	100.0	23.5	76.5	17.7	36.3	4.5	58.5	15.0	3.0	-
Бук	12530	14215	2190	12025	3120	855	205	4180	7680	165	315.4
Червен дъб	60	80	10	70	5	10	-	15	55	-	1.6
Зимен дъб	260	280	25	255	5	65	-	70	185	-	13.1
Летен дъб	40	40	5	35	-	10	-	10	25	-	1.1
Благун	690	735	70	665	5	140	20	165	500	-	33.3
Цер	2470	2710	305	2405	70	485	25	580	1780	45	106.4
Габър	670	790	135	655	-	105	25	130	510	15	40.6
Бряст	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	1.6
Трепетлика	20	20	-	20	5	-	-	5	15	-	1.2
Явор	75	105	20	85	-	20	10	30	55	-	2.8
Бреза	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	2.2
Мъждрян	300	330	50	280	-	10	20	30	245	5	6.7
Орех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Акация	2565	2645	305	2340	-	660	195	855	1455	30	52.5
Космат дъб	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	0.5
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.5
Върба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
Джанка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
Клен	95	105	10	95	-	25	5	30	65	-	7.9
Круша	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
Сребролистна липа	685	730	130	600	60	295	5	360	240	-	23.8
Източен чинар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Планински ясен	110	110	15	95	15	25	-	40	55	-	5.7
тп Bachelieri	400	445	60	385	175	40	20	235	135	15	3.5
тп I-214	350	410	50	360	170	50	15	235	125	-	4.4
<b>широколистни</b>	<b>21345</b>	<b>23775</b>	<b>3380</b>	<b>20395</b>	<b>3630</b>	<b>2800</b>	<b>545</b>	<b>6975</b>	<b>13145</b>	<b>275</b>	<b>629.2</b>
проценти	89.8	100.0	14.2	85.8	15.3	11.8	2.2	29.3	55.3	1.2	-

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
ВСИЧКО	24985	28145	4405	23740	4405	4390	740	9535	13800	405	712.3
проценти	88.8	100.0	15.6	84.4	15.6	15.6	2.6	33.8	49.1	1.5	-

При реализирането на определеното за десетилетието ползване от **28 145 куб.м** (с клони), би следвало да се добият **9 535 куб.м** строителна дървесина или 33.8 %, от която едра – **4 405 куб.м** (15.6 %), средна – **4 390 куб.м** (15.6 %) и дребна – **740 куб.м** (2.6 %). Освен това ще се добият дърва за огрев – **13 800 куб.м** (49.1 %) и използваема вършина – **405 куб.м** (1.5 %).

Предполагаемият отпад при сечта ще бъде 5 945 куб.м (13.6%).

**Таблица № 47<sup>А</sup>**

**разпределение на предвидената за отсичане стояща маса и площ по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти за имотите, представляващи горски територии, съгласно кадастралната карта и кадастралните регистри**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Възобновителна в широколистни високоствъблени											
Бук	9850	11030	1655	9375	2975	445	120	3540	5735	100	215.2
Благун	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.1
Цер	20	20	5	15	5	-	-	5	10	-	0.4
Сребролистна липа	90	100	15	85	25	20	5	50	35	-	1.3
широколистни	9970	11160	1675	9485	3010	465	125	3600	5785	100	217.0
проценти	89.3	100.0	15.0	85.0	27.0	4.2	1.1	32.3	51.8	0.9	-
Общо възобновителна	9970	11160	1675	9485	3010	465	125	3600	5785	100	217.0
проценти	89.3	100.0	15.0	85.0	27.0	4.2	1.1	32.3	51.8	0.9	-
Възобновителна в издънкови за превръщане											
Бук	290	320	50	270	30	65	10	105	160	5	8.3
Зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Благун	290	325	35	290	-	65	10	75	215	-	10.3
Цер	985	1085	115	970	40	200	10	250	705	15	37.8
Габър	200	220	40	180	-	30	10	40	130	10	12.1
Мъждрян	270	300	45	255	-	10	20	30	220	5	4.9
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.3
Клен	60	70	5	65	-	15	5	20	45	-	4.2
Сребролистна липа	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	0.3
широколистни	2105	2330	290	2040	70	385	65	520	1485	35	79.3
проценти	90.3	100.0	12.5	87.5	3.0	16.5	2.8	22.3	63.7	1.5	-
Общо възобновителна	2105	2330	290	2040	70	385	65	520	1485	35	79.3
проценти	90.3	100.0	12.5	87.5	3.0	16.5	2.8	22.3	63.7	1.5	-
Възобновителна в нискоствъблени											
Акация	130	130	15	115	-	35	5	40	75	-	3.6
широколистни	130	130	15	115	-	35	5	40	75	-	3.6
проценти	100.0	100.0	11.5	88.5	-	26.9	3.9	30.8	57.7	-	-
Общо възобновителна	130	130	15	115	-	35	5	40	75	-	3.6
проценти	100.0	100.0	11.5	88.5	-	26.9	3.9	30.8	57.7	-	-
Възобновителна в тополови											
тп Bachelieri	110	130	15	115	50	15	5	70	40	5	0.6
широколистни	110	130	15	115	50	15	5	70	40	5	0.6

**ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
проценти	84.6	100.0	11.5	88.5	38.5	11.5	3.9	53.9	30.8	3.8	-
Общо възобновителна	110	130	15	115	50	15	5	70	40	5	0.6
проценти	84.6	100.0	11.5	88.5	38.5	11.5	3.9	53.9	30.8	3.8	-
всичко сечи	12315	13750	1995	11755	3130	900	200	4230	7385	140	300.5
проценти	89.6	100.0	14.5	85.5	22.8	6.6	1.4	30.8	53.7	1.0	-
Прореждане в широколистни високоствъблени											
Смърч	40	50	15	35	-	20	5	25	5	5	0.5
иглолистни	40	50	15	35	-	20	5	25	5	5	0.5
проценти	80.0	100.0	30.0	70.0	-	40.0	10.0	50.0	10.0	10.0	-
Бук	270	370	65	305	-	75	20	95	195	15	17.9
Сребролистна липа	20	20	5	15	-	10	-	10	5	-	1.0
широколистни	290	390	70	320	-	85	20	105	200	15	18.9
проценти	74.4	100.0	18.0	82.0	-	21.8	5.1	26.9	51.3	3.8	-
Общо прореждане	330	440	85	355	-	105	25	130	205	20	19.4
проценти	75.0	100.0	19.3	80.7	-	23.9	5.7	29.6	46.6	4.5	-
Прореждане в издънкови за превръщане											
Благун	40	40	-	40	-	10	-	10	30	-	4.7
Цер	105	120	15	105	-	15	5	20	85	-	10.4
Бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Мъждрян	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0
Клен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Планински ясен	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.6
широколистни	150	165	15	150	-	25	5	30	120	-	18.2
проценти	90.9	100.0	9.1	90.9	-	15.1	3.1	18.2	72.7	-	-
Общо прореждане	150	165	15	150	-	25	5	30	120	-	18.2
проценти	90.9	100.0	9.1	90.9	-	15.1	3.1	18.2	72.7	-	-
Пробирка в иглолистни											
Бял бор	685	815	185	630	125	320	40	485	125	20	24.6
Смърч	290	345	70	275	85	115	15	215	45	15	4.7
Черен бор	660	795	185	610	150	295	25	470	120	20	12.3
Дуглазка	10	10	5	5	5	-	-	5	-	-	0.3
иглолистни	1645	1965	445	1520	365	730	80	1175	290	55	41.9
проценти	83.7	100.0	22.6	77.4	18.6	37.1	4.1	59.8	14.8	2.8	-
Бук	110	140	25	115	10	15	5	30	80	5	2.7
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7
Клен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Сребролистна липа	30	30	5	25	-	15	-	15	10	-	1.3
широколистни	140	170	30	140	10	30	5	45	90	5	5.5
проценти	82.4	100.0	17.7	82.3	5.9	17.7	2.9	26.5	52.9	2.9	-
Общо пробирка в иглолистни	1785	2135	475	1660	375	760	85	1220	380	60	47.4
проценти	83.6	100.0	22.2	77.8	17.6	35.6	4.0	57.2	17.8	2.8	-
Пробирка в широколистни високоствъблени											
Бук	40	40	10	30	-	-	-	-	30	-	1.2

ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Зимен дъб	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.3
Цер	35	35	5	30	-	-	-	-	30	-	1.0
Габър	180	200	35	165	-	20	5	25	135	5	9.8
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Клен	20	20	5	15	-	5	-	5	10	-	0.8
Сребролистна липа	285	315	60	255	20	135	-	155	100	-	9.7
Планински ясен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
широколистни	570	620	115	505	20	165	5	190	310	5	23.4
проценти	91.9	100.0	18.6	81.4	3.2	26.6	0.8	30.6	50.0	0.8	-
Общо пробирка	570	620	115	505	20	165	5	190	310	5	23.4
проценти	91.9	100.0	18.6	81.4	3.2	26.6	0.8	30.6	50.0	0.8	-
Пробирка в издънкови за превръщане											
Бял бор	140	170	35	135	25	70	10	105	25	5	2.0
иглолистни	140	170	35	135	25	70	10	105	25	5	2.0
проценти	82.4	100.0	20.6	79.4	14.7	41.2	5.9	61.8	14.7	2.9	-
Бук	1460	1710	275	1435	50	205	35	290	1110	35	46.9
Цер	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	1.0
Габър	70	80	15	65	-	15	5	20	45	-	4.3
Бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Клен	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.5
широколистни	1550	1810	290	1520	50	225	40	315	1170	35	52.8
проценти	85.6	100.0	16.0	84.0	2.8	12.4	2.2	17.4	64.7	1.9	-
Общо пробирка в издънкови за превръщане	1690	1980	325	1655	75	295	50	420	1195	40	54.8
проценти	85.4	100.0	16.4	83.6	3.8	14.9	2.6	21.3	60.3	2.0	-
всичко отгледни сечи	4525	5340	1015	4325	470	1350	170	1990	2210	125	163.2
проценти	84.7	100.0	19.0	81.0	8.8	25.3	3.2	37.3	41.4	2.3	-
ОБЩО от всички сечи											
Бял бор	825	985	220	765	150	390	50	590	150	25	26.6
Смърч	330	395	85	310	85	135	20	240	50	20	5.2
Черен бор	660	795	185	610	150	295	25	470	120	20	12.3
Дуглазка	10	10	5	5	5	-	-	5	-	-	0.3
иглолистни	1825	2185	495	1690	390	820	95	1305	320	65	44.4
проценти	83.5	100.0	22.6	77.4	17.9	37.5	4.4	59.8	14.6	3.0	-
Бук	12020	13610	2080	11530	3065	805	190	4060	7310	160	292.2
Зимен дъб	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.4
Благун	340	375	35	340	5	75	10	90	250	-	15.1
Цер	1160	1275	140	1135	45	220	15	280	840	15	50.6
Габър	450	500	90	410	-	65	20	85	310	15	26.4
Бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.9
Мъждрян	270	300	45	255	-	10	20	30	220	5	5.9
Акация	130	130	15	115	-	35	5	40	75	-	4.3
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.3
Клен	85	95	10	85	-	20	5	25	60	-	6.0
Сребролистна липа	435	475	85	390	45	180	5	230	160	-	13.6



вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Планински ясен	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.7
тп Bachelieri	110	130	15	115	50	15	5	70	40	5	0.6
широколистни	15015	16905	2515	14390	3210	1430	275	4915	9275	200	419.3
проценти	88.8	100.0	14.9	85.1	18.9	8.5	1.6	29.0	54.9	1.2	-
ВСИЧКО	16840	19090	3010	16080	3600	2250	370	6220	9595	265	463.7
проценти	88.2	100.0	15.8	84.2	18.9	11.7	1.9	32.5	50.3	1.4	-

При реализирането на определеното за десетилетието ползване от **19 090 куб.м** (с клони), би следвало да се добият **6 220 куб.м** строителна дървесина или 32.5 %, от която едра – **3 600 куб.м** (18.9 %), средна – **2 250 куб.м** (11.7 %) и дребна – **370 куб.м** (1.9 %). Освен това ще се добият дърва за огрев – **9 595 куб.м** (50.3 %) и използваема вършина – **265 куб.м** (1.4 %).

Предполагаемият отпад при сечта ще бъде 3 010 куб.м (13.6%).

**Таблица № 47Б**

разпределение на предвидената за отсичане стояща маса и площ по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти за имотите, представляващи земеделски територии, съгласно кадастралната карта и кадастралните регистри

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)	
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина		
					едра	средна	дребна	общо				
Възобновителна в широколистни високостъблени												
Бук	145	165	20	145	45	10	5	60	85	-	3.5	
Зимен дъб	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.4	
широколистни	155	175	20	155	50	10	5	65	90	-	3.9	
проценти	88.6	100.0	11.4	88.6	28.6	5.7	2.9	37.2	51.4	-	-	
Общо възобновителна	155	175	20	155	50	10	5	65	90	-	3.9	
проценти	88.6	100.0	11.4	88.6	28.6	5.7	2.9	37.2	51.4	-	-	
Възобновителна в издънкови за превръщане												
Бук	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.2	
Зимен дъб	170	180	15	165	-	45	-	45	120	-	6.3	
Летен дъб	40	40	5	35	-	10	-	10	25	-	1.1	
Благун	250	260	25	235	-	50	5	55	180	-	10.9	
Цер	755	840	90	750	25	170	5	200	540	10	28.5	
Габър	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	0.2	
Мъждрян	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3	
Космат дъб	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	0.5	
Сребролистна липа	70	70	10	60	10	25	-	35	25	-	2.7	
Планински ясен	30	30	5	25	5	10	-	15	10	-	1.3	
широколистни	1340	1445	150	1295	40	310	10	360	925	10	52.0	
проценти	92.7	100.0	10.4	89.6	2.8	21.4	0.7	24.9	64.0	0.7	-	
Общо възобновителна	1340	1445	150	1295	40	310	10	360	925	10	52.0	
проценти	92.7	100.0	10.4	89.6	2.8	21.4	0.7	24.9	64.0	0.7	-	
Възобновителна в нискостъблени												
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7	
Акация	2435	2515	290	2225	-	625	190	815	1380	30	47.1	
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2	
Върба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2	
Джанка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6	

**ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Круша	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
широколистни	2435	2515	290	2225	-	625	190	815	1380	30	49.4
проценти	96.8	100.0	11.5	88.5	-	24.9	7.5	32.4	54.9	1.2	-
Общо възобновителна	2435	2515	290	2225	-	625	190	815	1380	30	49.4
проценти	96.8	100.0	11.5	88.5	-	24.9	7.5	32.4	54.9	1.2	
Възобновителна в тополови											
Цер	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.1
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Върба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4
тп Bachelieri	190	205	30	175	80	15	10	105	60	10	1.7
тп I-214	350	410	50	360	170	50	15	235	125	-	4.3
широколистни	545	620	80	540	250	65	25	340	190	10	6.6
проценти	87.9	100.0	12.9	87.1	40.3	10.5	4.0	54.8	30.7	1.6	-
Общо възобновителна	545	620	80	540	250	65	25	340	190	10	6.6
проценти	87.9	100.0	12.9	87.1	40.3	10.5	4.0	54.8	30.7	1.6	-
всичко сечи	4475	4755	540	4215	340	1010	230	1580	2585	50	111.9
проценти	94.1	100.0	11.4	88.6	7.2	21.2	4.8	33.2	54.4	1.0	-
Прочистка в издънкови за превръщане											
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Цер	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0.5
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
широколистни	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0.9
проценти	100.0	100.0	50.0	50.0	-	-	-	-	50.0	-	-
Общо прочистка	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-	0.9
проценти	100.0	100.0	50.0	50.0	-	-	-	-	50.0	-	-
Прореждане в иглолистни											
Смърч	30	40	10	30	-	15	5	20	5	5	0.4
Черен бор	40	55	15	40	-	20	5	25	10	5	1.8
иглолистни	70	95	25	70	-	35	10	45	15	10	2.2
проценти	73.7	100.0	26.3	73.7	-	36.9	10.5	47.4	15.8	10.5	-
Общо прореждане в иглолистни	70	95	25	70	-	35	10	45	15	10	2.2
проценти	73.7	100.0	26.3	73.7	-	36.9	10.5	47.4	15.8	10.5	-
Прореждане в широколистни високоствълбени											
Смърч	30	40	10	30	-	15	5	20	5	5	0.8
иглолистни	30	40	10	30	-	15	5	20	5	5	0.8
проценти	75.0	100.0	25.0	75.0	-	37.5	12.5	50.0	12.5	12.5	-
Зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Явор	75	105	20	85	-	20	10	30	55	-	2.8
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Сребролистна липа	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	0.5
Планински ясен	50	50	10	40	-	15	-	15	25	-	2.5
широколистни	135	165	30	135	-	40	10	50	85	-	6.3
проценти	81.8	100.0	18.2	81.8	-	24.2	6.1	30.3	51.5	-	-
Общо прореждане	165	205	40	165	-	55	15	70	90	5	7.1
проценти	80.5	100.0	19.5	80.5	-	26.8	7.3	34.1	43.9	2.5	

**ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)	
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина		
					едра	средна	дребна	общо				
Прореждане в издънкови за превръщане												
Бук	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4	
Зимен дъб	25	35	5	30	-	5	-	5	25	-	3.1	
Благун	35	35	5	30	-	5	-	5	25	-	2.5	
Цер	165	180	25	155	-	25	5	30	120	5	8.9	
Габър	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4	
Бряст	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0	
Трепетлика	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3	
Клен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3	
Сребролистна липа	5	5	-	5	-	5	-	5	-	-	0.2	
широколистни	245	270	35	235	-	40	5	45	185	5	17.1	
проценти	90.7	100.0	13.0	87.0	-	14.9	1.8	16.7	68.5	1.8	-	
Общо прореждане	245	270	35	235	-	40	5	45	185	5	17.1	
проценти	90.7	100.0	13.0	87.0	-	14.9	1.8	16.7	68.5	1.8	-	
Пробирка в иглолистни												
Бял бор	370	450	100	350	75	165	20	260	75	15	6.8	
Смърч	15	15	-	15	5	10	-	15	-	-	0.2	
Черен бор	1300	1555	385	1170	290	540	65	895	240	35	27.8	
Ела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1	
Дуглазка	15	15	5	10	10	-	-	10	-	-	0.5	
иглолистни	1700	2035	490	1545	380	715	85	1180	315	50	35.4	
проценти	83.5	100.0	24.0	76.0	18.7	35.1	4.2	58.0	15.5	2.5	-	
Бук	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1	
Червен дъб	20	30	5	25	-	5	-	5	20	-	0.4	
Зимен дъб	20	20	5	15	-	5	-	5	10	-	0.6	
Бреза	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	1.3	
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.8	
Сребролистна липа	25	25	-	25	-	15	-	15	10	-	1.7	
Източен чинар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1	
Планински ясен	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.4	
широколистни	85	95	10	85	5	30	-	35	50	-	5.4	
проценти	89.5	100.0	10.5	89.5	5.3	31.6	-	36.9	52.6	-	-	
Общо пробирка в иглолистни	1785	2130	500	1630	385	745	85	1215	365	50	40.8	
проценти	83.8	100.0	23.5	76.5	18.1	35.0	4.0	57.1	17.1	2.3	-	
Пробирка в широколистни високоствълбени												
Бял бор	5	5	-	5	-	5	-	5	-	-	0.1	
иглолистни	5	5	-	5	-	5	-	5	-	-	0.1	
проценти	100.0	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	-	-	
Бук	115	140	35	105	5	10	5	20	85	-	4.4	
Червен дъб	40	50	5	45	5	5	-	10	35	-	1.2	
Зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1	
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2	
Цер	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.5	
Габър	55	75	10	65	-	10	-	10	55	-	3.6	
Бряст	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3	
Трепетлика	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4	
Клен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3	

ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Сребролистна липа	130	135	35	100	5	55	-	60	40	-	4.6
Планински ясен	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3
тп I-214	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
широколистни	360	420	85	335	15	80	5	100	235	-	16.0
проценти	85.7	100.0	20.2	79.8	3.6	19.1	1.2	23.9	55.9	-	
Общо пробирка	365	425	85	340	15	85	5	105	235	-	16.1
проценти	85.9	100.0	20.0	80.0	3.5	20.0	1.2	24.7	55.3	-	-
Пробирка в издънкове за превръщане											
Дуглазка	10	10	5	5	5	-	-	5	-	-	0.2
иглолистни	10	10	5	5	5	-	-	5	-	-	0.2
проценти	100.0	100.0	50.0	50.0	50.0	-	-	50.0	-	-	-
Бук	240	290	55	235	5	30	5	40	190	5	14.6
Зимен дъб	25	25	-	25	-	5	-	5	20	-	2.0
Благун	65	65	5	60	-	10	5	15	45	-	4.3
Цер	370	395	45	350	-	70	-	70	265	15	16.6
Габър	150	200	35	165	-	30	5	35	130	-	9.7
Трепетлика	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.5
Мъждрян	30	30	5	25	-	-	-	-	25	-	0.5
Орех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Клен	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	1.3
Сребролистна липа	10	10	-	10	-	10	-	10	-	-	0.5
Планински ясен	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.5
широколистни	920	1045	145	900	15	160	15	190	690	20	51.1
проценти	88.0	100.0	13.9	86.1	1.5	15.3	1.4	18.2	66.0	1.9	-
Общо пробирка	930	1055	150	905	20	160	15	195	690	20	51.3
проценти	88.2	100.0	14.2	85.8	1.9	15.2	1.4	18.5	65.4	1.9	-
всичко отгледни сечи	3570	4190	840	3350	420	1120	135	1675	1585	90	135.5
проценти	85.2	100.0	20.1	79.9	10.0	26.7	3.2	39.9	37.8	2.2	-
ОБЩО от всички сечи											
Бял бор	375	455	100	355	75	170	20	265	75	15	6.9
Смърч	75	95	20	75	5	40	10	55	10	10	1.4
Черен бор	1340	1610	400	1210	290	560	70	920	250	40	29.6
Ела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Дуглазка	25	25	10	15	15	-	-	15	-	-	0.7
иглолистни	1815	2185	530	1655	385	770	100	1255	335	65	38.7
проценти	83.1	100.0	24.3	75.7	17.6	35.2	4.6	57.4	15.3	3.0	-
Бук	510	605	110	495	55	50	15	120	370	5	23.2
Червен дъб	60	80	10	70	5	10	-	15	55	-	1.6
Зимен дъб	250	270	25	245	5	60	-	65	180	-	12.7
Летен дъб	40	40	5	35	-	10	-	10	25	-	1.1
Благун	350	360	35	325	-	65	10	75	250	-	18.2
Цер	1310	1435	165	1270	25	265	10	300	940	30	55.8
Габър	220	290	45	245	-	40	5	45	200	-	14.2
Бряст	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	1.3
Трепетлика	20	20	-	20	5	-	-	5	15	-	1.2
Явор	75	105	20	85	-	20	10	30	55	-	2.8

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Бреза	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	1.3
Мъждрян	30	30	5	25	-	-	-	-	25	-	0.8
Орех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Акация	2435	2515	290	2225	-	625	190	815	1380	30	48.2
Космат дъб	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-	0.5
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Върба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
Джанка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
Клен	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-	1.9
Круша	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.6
Сребролистна липа	250	255	45	210	15	115	-	130	80	-	10.2
Източен чинар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Планински ясен	105	105	15	90	15	25	-	40	50	-	5.0
тп Bachelieri	190	205	30	175	80	15	10	105	60	10	1.7
тп I-214	350	410	50	360	170	50	15	235	125	-	4.4
широколистни	6230	6760	850	5910	375	1360	265	2000	3835	75	208.7
проценти	92.2	100.0	12.6	87.4	5.6	20.1	3.9	29.6	56.7	1.1	-
ВСИЧКО	8045	8945	1380	7565	760	2130	365	3255	4170	140	247.4
проценти	89.9	100.0	15.4	84.6	8.5	23.8	4.1	36.4	46.6	1.6	-

При реализирането на определеното за десетилетието ползване от **8 945 куб.м** (с клони), би следвало да се добият **3 255 куб.м** строителна дървесина или 36.4 %, от която едра – **760 куб.м** (8.5 %), средна – **2 130 куб.м** (23.6 %) и дребна – **365 куб.м** (4.1 %). Освен това ще се добият дърва за огрев – **4 170 куб.м** (46.6 %) и използвана вършина – **140 куб.м** (1.6 %).

Предполагаемият отпад при сечта ще бъде 5 945 куб.м (13.6%).

**Таблица № 47<sup>в</sup>**

разпределение на предвидената за отсичане стояща маса и площ по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти за имотите, представляващи водни територии, съгласно кадастралната карта и кадастралните регистри

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Възобновителна в топови											
тп Bachelieri	100	110	15	95	45	10	5	60	35	-	1.2
широколистни	100	110	15	95	45	10	5	60	35	-	1.2
проценти	90.9	100.0	13.6	86.4	40.9	9.1	4.6	54.6	31.8	-	-
Общо възобновителна	100	110	15	95	45	10	5	60	35	-	1.2
проценти	90.9	100.0	13.6	86.4	40.9	9.1	4.6	54.6	31.8	-	-
всичко възобновит. сечи	100	110	15	95	45	10	5	60	35	-	1.2
проценти	90.9	100.0	13.6	86.4	40.9	9.1	4.6	54.6	31.8	-	-
ОБЩО от всички сечи											
тп Bachelieri	100	110	15	95	45	10	5	60	35	-	1.2
широколистни	100	110	15	95	45	10	5	60	35	-	1.2
проценти	90.9	100.0	13.6	86.4	40.9	9.1	4.6	54.6	31.8	-	-
ВСИЧКО	100	110	15	95	45	10	5	60	35	-	1.2
проценти	90.9	100.0	13.6	86.4	40.9	9.1	4.6	54.6	31.8	-	-

При реализирането на определеното за десетилетието ползване от **110 куб.м** (с клони), би следвало да се добият **60 куб.м** строителна дървесина или 54.6 %, от която едра – **45 куб.м** (40.9 %), средна – **10 куб.м** (9.1 %) и дребна – **5 куб.м** (4.6 %). Освен това ще се добият дърва за огрев – **35 куб.м** (31.8 %).

Предполагаемият отпад при сечта ще бъде 15 куб.м (13.6%).

Сортиментната структура на ползването през отделните години ще се променя в зависимост от структурата и санитарното състояние на насажденията, от които ще се добива дървесина.

Процентите, по които е извършено сортиментиранието, са посочени в **таблица № 48**. Използвани са същите, които са приети в горскостопанския план на ТП „Държавно горско стопанство Враца“ от 2023/2024 год.

**Таблица № 48**  
**възприети прогнозни проценти за сортиментирани на предвидената**  
**за отсичане стояща маса (с клони)**

Вид на сечта	Дървесен вид	Предвидено за отсичане		Отпад	Лежача маса	Вероятен добив по сортименти				дърва за огрев	Вършина
		стояща маса				строителна дървесина					
		без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо		
Възобн. в топови	тополи	87	100	10	90	30	12	5	47	38	5
Възобн. в изд. за превръщане	ясен, гбр	89	100	11	89	2	13	9	24	62	3
Възобн. в изд. за превръщане	здб, благуи	91	100	11	89	2	12	4	18	68	3
Възобн. в изд. за превръщане	цр	91	100	11	89	2	13	6	21	65	3
Възобновителна нискоствълени	акация	89	100	10	90	1	4	9	14	70	6
Възобновителна нискоствълени	кгбр	90	100	36	64	-	-	-	-	54	10
Прореждане в иглолистни	бял бор, черен бор и др.	81	100	15	85	5	39	4	48	33	4
Пробирка в иглолистни	бял бор, черен бор и др.	85	100	12	88	14	39	3	56	29	3
Прореждане в изд. за превр.	ясен , гбр	74	100	15	85	-	7	5	12	67	6
Прореждане в изд. за превр.	здб, благуи	91	100	12	88	-	8	4	12	69	7
Прореждане в изд. за превр.	цр	91	100	12	88	-	6	4	10	71	7
Пробирка в изд. за превр.	ясен, гбр	81	100	10	90	1	9	8	18	66	6
Пробирка в изд. за превр.	здб, благуи	91	100	10	90	1	8	7	16	68	6
Пробирка в изд. за превр	цр	91	100	10	90	1	6	7	14	70	6
Санитарна	иглолистни	85	100	20	80	3	20	5	28	47	5
	широколистни	91	100	14	86	3	11	1	15	65	6

## 8. ВЪЗОБНОВЯВАНЕ И ЗАЛЕСЯВАНЕ

### 8.1. Естествено възобновяване

Естественото възобновяване в широколистните насаждения в района на горите, собственост на община Враца, протича относително добре. Основна причина за това са добрите хидротермични условия в района на общината. В малка част от насажденията, основно в уковите високостъблени стопански класове и в церовите стопански класове за превръщане, е наличен подлес, който затруднява естественото възобновяване и е планирано неговото изсичане при провеждане на възобновителните сечи.

Изсичане на подлеса е предвидено в случаите когато той е пречка за възобновяването им в зрели издънкови дъбови насаждения. Препоръчва се мероприятието да се извършва в семеносна година.

Общо изсичане на подлеса е предвидено на площ от 123.0 ха, като предхожда или е в комбинация с възобновителните сечи.

### 8.2. Залесяване

В рамките на горските територии, собственост на общината, се планира залесяване върху горски територии след провеждане на голи сечи в топови култури. Планирано е залесяване върху 7.9 ха с хибридна топола I-214 – 4.4 ха и Bachelieri – 3.5 ха, при пълна оран с тракторна тяга, в подотдели 164 ж, 165 с1, 211 р, ш, 219 с1, 233 з, 265 м, а1, 371 б1, 383 б2, 386 в, м, н, 392 п1.

## 9. ПАША В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

### 9.1. Паша

Пашата на домашни животни е забранена в следните горски територии:

В землище на с. Баница, отдели и подотдели №№ о-р, а1; с обща площ 8.8 ха, в землище на с. Бели извор, отдели и подотдели №№ 161 к1; 162 л; 166 м1; 267 е, и, щ; 374 л, о, ц, ю, а1; с обща площ 17.7 ха, в землище на с. Веслец, отдели и подотдели №№ 228 а; 232 с; 234 н, ш; 373 в1, д1, к1, м1, н1, р1 с обща площ 14.8 ха, в землище на с. Вировско, подотдели 223 о, ф; с обща площ 1.5 ха, в землище на с. Власатица, подотдели 166 и1, о1; с площ 8.5 ха, в землище на гр. Враца, отдели и подотдели №№ 6 б; 65 л, п; 66 а, б, 1; 70 а-д, ж, 1-6; 71 а-е, 1; 74 а; 75 г-ж, к, м, р, 1-3; 76 а-в, е, ж, и, к, м-п, с; 77 а, ж-и, л, м, 1; 116 б1; 120 б; 121 а-е, и, к, м, 1-4, 6; 125 д, ж, к-м; 126 д, ж, м-о, с-у; 249 ф1; 250 ш, щ; 256 е; 257 и1, ф1; 258 с1-у1, х1; 262 о; 263 у, ф; 264 ч1; 266 в1, 267 в, г, ж, л, ф1, ц1, б2, в2, л2, т2, т3, ч3, д4; 362 л, ш, г1, и1, к1, п1, р1, ц1, а2; 363 а1, у1, ю2; 364 ф; 383 р2, щ2; 398 и, к; с обща площ 569.1 ха, в землище на с. Върбица, подотдел 327 ф; с площ 0.8 ха, в землище на с. Голямо пещене, подотдели 395 ч, щ; с обща площ 3.9 ха, в землище на с. Горно пещене, отдели и подотдели №№ 228 р, ч, з1; 230 ш, а1; 391 з, а1, в1; с обща площ 13.5 ха, в землище на с. Девене, отдели и подотдели №№ 207 л1; 211 с; 393 г; с обща площ 6.9 ха, в землище на с. Згориград, отдели и подотдели №№ 72 л; 73 м; 91 н; 97 г, к; 99 о; 103 а, б, г, д, ж, м, н; 108 ж-и, 8-10, 12, 13; 109 е; 110 а, г, д; 111 б, в, з, к, м, с; 115 ш; с обща площ 165.4 ха, в землище на с. Костелево, отдели и подотдели №№ 238 х, ч, г1; 241 н; 244 щ, я; 246 а1, з1; с площ 14.8 ха, в землище на с. Лиляче, отдели и подотдели №№ 199 а1, е1; 201 м; 383 г, д; с обща площ 6.9 ха, в землище на с. Лютаджик, отдели и подотдели №№ 1 х, ш, ю, б1, г1, ж1, к1, у1, я1; 2 о, р, ю-а1, в1; 3 ж, ф; 4 п; 8 г, д; 15 д, ж, к, н, ф; 16 ю; 17 з, н; 18 д; 19 ц; 20 в; 33 ю; 39 ф; 40 а1, я1, а2; 41 ц, к1, п1, ф1, ш1, и2; 42 б; 72 в, м; с обща площ 40.4 ха, в землище на с. Мало пещене, подотдел 222 з1; с площ 3.8 ха, в землище на с. Мраморен, отдели и подотдели №№ 230 с1; 231 о1, с1; 233 б; с обща площ 4.9 ха, в землище на с. Оходен, отдели и подотдели №№ 214 з; 215 к1; 371 щ; с обща площ 7.1 ха, в землище на с. Паволче, отдели и подотдели №№ 127 ш, ю-а1; 129 б, в2, м3, о3, р3, с3; 130 в; 141 л; 361 щ; с обща площ 18.7 ха, в землище на с. Ракево, отдели и подотдели №№ 283 б-г, е, з, м-о; 284 в, д; с обща площ 81.1 ха, в землище на с. Тишевица, подотдел 381 х; с площ 0.8 ха, в землище на с. Челопек, отдели и подотдели №№ 135 ю; 136 а, г, д, ж, л, м, р, т, и1; 137 а, г, у, ц; 138 м, н; 139 к-м; 360 ф; 361 х2, м; с обща площ 89.1 ха и в землище на с. Чирен, отдели и подотдели №№ 207 я, а1, ж1, з1, р1; 257 в, ш1, я1; 269 п, с, т; 384 ш; 385 а, б; с обща площ 42.3 ха и

Планът за паша в горите, собственост на общината, забранява паша на площ от 1 120.8 ха.

Планът за паша в горите, собственост на общината, допуска паша на площ от 1 370.0 ха.

В **таблица № 49** е показано как се разпределя тя по землища.

**Таблица № 49**  
Размер на площта, разрешена за паша и допустим брой добитък

землище	Обща площ	Разрешена за паша	% от площта
	ха	ха	
с. БАНИЦА	28.7	19.9	69.3
с. БЕЛИ ИЗВОР	42.5	24.8	58.4
с. ВЕСЛЕЦ	31.4	16.6	52.9
с. ВИРОВСКО	13.3	11.8	88.7
с. ВЛАСАТИЦА	32.5	24.0	73.8
гр. ВРАЦА	871.2	302.1	34.7
с. ГОЛЯМО ПЕЩЕНЕ	38.8	34.9	89.9
с. ГОРНО ПЕЩЕНЕ	29.9	16.4	54.9
с. ДЕВЕНЕ	19.4	12.5	64.4
с. ЗГОРИГРАД	313.2	147.8	47.2
с. КОСТЕЛЕВО	62.1	47.3	76.2
с. ЛИЛЯЧЕ	21.1	14.2	67.3
с. ЛЮТАДЖИК	132.8	92.4	69.6
с. МАЛО ПЕЩЕНЕ	10.3	6.5	63.1
с. МРАМОРЕН	21.2	16.3	76.9
с. НЕФЕЛА	8.0	8.0	100.0

землище	Обща площ	Разрешена за паша	% от площта
	ха	ха	
с. ОХОДЕН	21.1	14.0	66.4
с. ПАВОЛЧЕ	36.2	17.5	48.3
с. РАКЕВО	178.0	96.9	54.4
с. ТИШЕВИЦА	10.1	9.3	92.1
с. ТРИ КЛАДЕНЦИ	1.7	1.7	100.0
с. ЧЕЛОПЕК	480.7	391.6	81.5
с. ЧИРЕН	65.3	23.0	35.2
с. ВЪРБИЦА	21.3	20.5	96.2
<b>ОБЩО</b>	<b>2 490.8</b>	<b>1 370.0</b>	<b>55.0</b>

## 10. ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ

### 10.1. Добив на вършина

В горските територии, собственост на община Враца се предвижда да се добива средногодишно по 40.5 куб.м вършина.

## 11. ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ

### 11.1. Добив на билки, горски плодове и гъби

Ползването на недървесни горски продукти в горските територии е стопанска дейност по смисъла на чл.117, ал.2 от ЗГ.

Община Враца разполага с добри възможности за получаване на доход от тази продукция, която е предназначена основно за износ. В тази дейност могат да се привличат временните работници.

Планира се добив на гъби (вкл. трюфел), билки и горски плодове(коприва, шипки, глог, трънки, орехи и др.) – 5 тона (средногодишно), като тези количества зависят от различни фактори (климатични условия, възможност за реализация и маркетинг).

На територията на общината има естествени добри условия за събиране на **трюфел (Tiber)**. Дейността не е регламентирана с нормативни документи и тепърва ще навлиза, като недървесен горски продукт в горското стопанство.

Тези количества имат характер на прогноза, тъй като добивът им зависи от плодосенето, годишните промени в климатичните условия, особеностите на климатичната среда, антропогенните фактори и други. Те се събират от местното население за лични нужди и не представляват интерес в горскостопанско отношение.

В горски територии е възможен добив на сено, като не се определя количество, поради липса на интерес в горскостопанско отношение.

Допуска се събирането на листников фураж без предвиждания за точни количества и без да уврежда дървостоя.

## 12. СТРОЕЖ НА СГРАДИ И СЪОРЪЖЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕТО, ВЪЗПРОИЗВОДСТВОТО, ПОЛЗВАНЕТО И ОПАЗВАНЕТО НА ГОРИТЕ

### 12.1. Сгради

През период на действие на настоящия горскостопански план не се предвижда строеж на нови сгради, свързани с управлението на горите, собственост на община Враца.

### 12.2. Пътно строителство

През период на действие на настоящия горскостопански план не се предвижда строеж на нови автомобилни пътища, а **само ремонт на съществуващи автомобилни пътища**, преминаващи през горските територии, собственост на общината, **с обща дължина 2 км**.



### 12.3. Техничко-укрепителни мероприятия

Не се предвижда изграждане на укрепителни съоръжения.

## 13. ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Горските територии, обект на изработване на горскостопанския план, попадат на територията II горскостопански участък „Враца-запад“ и III горскостопански участък „Враца-изток“ на ТП „Държавно горско стопанство Враца“.

За опазване на горите от болести и вредители следва да се извършват редовно лесопатологични обследвания в различни райони на общинските гори, съвместно с Лесозащитна станция – София. Основни средства за борба остават редовното и навременно извършване на планираните сечи, както и своевременно провеждане на лесозащитни мероприятия. От съществено значение е събирането на сухата и паднала маса, както и на отпадъците от сечта.

За опазване на новосъздадените горски култури, те следва да се ограждат, по възможност с ограда, а по изключение – с вършина и клони.

## ГЛАВА VI

### ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ

Всички мероприятия за защита на от пожари на горските територии, собственост на община Враца, са планирани съгласно чл.136 от Закона за горите от 08.03.2011 г. (влязъл в сила от 09.04.2011 г.), Наредба № 18/07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии (ДВ бр.7 от 2004 г.) и Наредба № 8 от 11.05.2012 г. (ДВ бр.38 от 2012 г.).

Планът за защита от пожари, на горските територии, собственост на общината, е извадка от плана за защита на горските територии от пожари, в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Враца“, гр. Враца, като обхваща горските територии, отразени в кадастралната карта и кадастралните регистри на землищата на населените места, като земеделски и като горски територии. В настоящия горскостопански план са посочени размерите на предвидените мерки и мероприятия само за района на горските територии, собственост на общината.

**Противопожарните дялове** са обособени от участъци с еднакъв клас на пожарна опасност и са нанесени на карти за защита от пожари, в мащаб 1:25 000 със съответния цвят на класа на пожарна опасност. Тук са описани и противопожарните дялове

Горите, собственост на общината, са разделени според степента на пожарен риск в три класа, които са показани в следващата **таблица № 50**.

**Таблица № 50**  
за разпределение на общата площ по класове на пожарна опасност

териториален обхват	класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	45.2	996.9	1448.7	2490.8
проценти	1.8	40.0	58.2	100.0

Към **първи клас с висока пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 34 к; 58 г, д, ж; 65 г, д, и; 75 к, м, 7-11; 76 с; 91 н; 108-18; 111-1; 121 и, м; 134 н2, о2; 139 л; 220 ю; 231 о1; 262 ш, я, з1; 269 п, р; 380 г; 392 а; 398-14; с обща площ 45.2 ха или 1.8 %.

Към **втори клас със средна пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 8 е, з; 18 а; 19 а; 20 т; 33 ю; 34 м; 41 и, ч, и2; 43 л; 56 г, л; 58 н, о; 65 к, л, о, п; 66 б, в, 1; 70 а, в, д, ж, 1-3, 5, 6, 9, 10; 71 б, 1-5, 7; 72 з, и; 73 м; 74 б, 2; 75 д-ж, 2, 3; 76 а-в, е, ж, и, н-р, 2, 4, 5; 77 а, б, е-

з, м, 1-7; 79 ж; 80 а; 89 б; 97 г; 98 ж, о; 108 м, 8, 16; 109 в, и; 110 а, 1; 111 а; 112 ф, х, 1, 2; 117 к; 121 б-е, к, 1, 4; 122 е; 123 и; 124 д; 125 ж; 126 п, р; 127 з, ш, я, а1, б1; 128 з, м; 129 б, р1, м3, р3, с3; 130 в; 132 щ1, я1-б2; 133 х; 134 р2; 136 р1, 1, 2; 137 з, х, 1; 138 м; 139 к, м; 141 л; 161 б, ж1-и1; 164 а, д; 166 о1; 191 в, г, к; 199 щ-б1; 202 п, с; 203 д; 209 а1; 213 е-з; 216 ш; 218 б, г; 220 м, я1, а2-г2; 222 п; 224 и1; 225 о1; 228 х; 230 с1; 231 п1, с1; 233 а, б; 238 ч, г1; 239 д, к, с, у; 241 ш, г1; 242 т; 244 я; 245 д; 257 в, ч1; 258 л, 2; 262 ж, м, ч, щ, ю, г1, и1; 267 б2, в2, л2, т2, т3; 269 с-у; 283 д, е, з, л-о, 1, 2, 4, 5, 7-11; 287 и, к, 4; 325 у; 328 б; 329 з1; 330 н1; 360 и-м, р, т, ф; 361 ч-щ, д1, н1, щ1, г2-и2, о2, п2, у2, х2, я2, б3; 363 к, х, ц2, 364 к; 372 л1; 373 м1; 374 г1, д1; 384 б, г, д; 385 ш, я; 386 и; 387 в; 392 в, н, н1; 393 в, г, ж; 395 р, у, ч-щ, ч1, ш1, б2, г2, з2; 398 о, щ, п1; с обща площ 996.9 ха или 40.0 %.

Към **трети клас с ниска пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели с 1 б, л, р, т, х, ш, ю, б1, г1, ж1, к1, у1, я1; 2 д, о, р, ю-а1, в1; 3 ж, р, ф; 4 е, п; 5 в; 6 б; 7 б; 8 в, г, д; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м, ю; 17 з, н; 18 б, д, р, ф, х, ч, б1, в1; 19 г, д, р, ц, ж1, и1, с1, т1; 20 а, в, и, ч, я, ж1; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а; 30 в; 31 б; 32 е; 33 х; 34 ж, ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 я, а1, л1, н1, х1, я1 а2, в2; 41 ц, к1, п1, ф1, ш1; 42 б; 43 к; 56 н; 65 е, 1, 5; 66 а; 70 б, г, 4; 71 а, в-е, 6, 8, 9; 72 в, л, м; 74 а, в, г; 75 г, р, 1; 76 к, м; 77 и-л; 94 б1; 96 к1; 97 а-в, з-л; 99 о; 103 а-н, 2, 4; 108 ж-к, о, 9, 10, 12-14, 17; 109 а, б, г-з, к, 1-4; 110 б, г, д; 111 б, в, з, к, м, с, 4; 112 ж, у, 3; 114 м; 115 ш; 116 б1; 120 б; 121 а, 2, 3, 6; 125 д, к, л, м, 9; 126 д-ж, м-о, с-у, 3; 127 ю; 129 ч, в1, ю1, в2, и2, и3; 134 р1; 135 ч, щ-а1; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, а1, г1, д1, ж1, и1, о1, т1; 137 а, г, д, м, у, ц; 138 н; 139 п; 141 в; 142 з-м, ф; 161 к1, н1; 162 л; 163 р; 164 ж; 165 е, к, ж1, к1, с1; 166 в1, и1, м1; 199 е1; 201 б, м-о; 207 я, а1, ж1, з1, л1, м1, р1; 209 о, п, р, у; 211 р, с, ш; 214 з, о, п; 216 ю, а1, б1; 219 в, е1, з1-к1, с1; 220 о, п; 221 в; 222 з1; 223 н, о, ф, х; 225 л1; 226 щ1; 228 а, р, ч, з1; 229 о, п; 230 ш, а1; 232 с; 233 з; 234 к, н, ч, ш; 235 ф-ч; 236 а, г, л, н, н1, п1, р1, т1-ф1, ц1, ш1 я1, а2, д2, и2, л2; 238 с, у, х, ш, ю, а1; 241 н, т; 242 в; 243 н; 244 ч-ю, а1; 246 ч, а1, в1, з1; 248 д1, ж1, ю2-а3; 249 ф1; 250 ш-ю; 252 щ; 255 о; 256 е; 257 и1, н1, ф1, ш1, я1; 258 а1, н1, о1, с1-у1, х1, 4, 5; 259 р1, у2, ф2; 262 н, о, 9; 264 а-е, к, ц-ш, ц1, ч1, д2, 8; 265 м, ш-а1, д1, 4, 6, 8, 14, 15; 266 к, н, щ-ж1, л1-н1; 267 в, г, е, ж, и, л, х, щ-я, б1, д1, е1, ф1, ц1, з2, к2, н2, р2, у2, х2, ю2, я2, а3, в3, ж3-и3, л3, м3, п3, ф3, ч3, я3, в4, г4, д4, ж4, 1, 9, 10, 12; 283 а-г; 284 б-е, 1-3; 325 я, и1; 326 з, и, п; 327 ф; 329 б1; 330 с1, т1; 332 ф2; 360 а, б, д, ж, з, н, с, у; 362 л, ш, г1, и1, к1, н1, п1, р1, ц1, ю1, а2, 2; 363 и, а1, б1, у1, ц1, ч1, н2, у2, ю2, я2, 11, 12; 364 а, г, ж, о, п, ф, 3, 5-13; 370 ш1, щ1, ю2; 372 ш; 373 я, в1-д1, к1, н1, р1; 374 а, г, е, л, о, ф, ц, ю, а1; 380 д; 381 д, л, л1, с1, х1; 383 г, д, б2, ж2, н2, р2-ц2, щ2, 1; 384 а, о, х, ш; 385 а, б, ч, е1; 386 в, г, д, ж, з, к, м, н; 387 и, я; 391 г, з, ц, ч, а1-г1, е1; 392 с, г1, о1, п1; 393 б, д, з; 395 п, с, ж2, и2; 398 а, б, и, к, ю, я, ж1, к1, р1, с1, 1, 7, 11-13; с обща площ 1 448.7 ха или 58.2 %.

Като цяло преобладават горите с ниска пожарна опасност, в резултат на големия дял съответно на средновъзрастни иглолистни култури на свежи до влажни месторастения или широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

По-долу са посочени отделите и тяхното разпределението по землища и клас на пожарна опасност.

**ВЕДОМОСТ**

**за описание на пожарните дялове**  
**(извадка от плана за защита на горските територии от пожари**  
**за района на дейност на ТП „ДГС Враца“)**

№ на пожарния дял	1
№ на отделите, влизащи в пожарния дял	34, 58, 65, 75, 76, 91, 108, 111, 121, 134, 139 220, 231, 262, 269, 380, 392, 398;
Клас на пожарна опасност	първи
Площ на дяла в хектари	45.2 ха
Обща характеристика на преобладаващите насаждения и месторастене	Преобладават иглолистните култури на сухи месторастения, високи до 8 м или широколистни насаждения на сухи месторастения, и голини на сухи и сухи до свежи месторастения.

№ на пожарния дял	2
№ на отделите, влизащи в пожарния дял	№№ 8, 18-20, 33, 34, 41, 43, 56, 58, 65, 66, 70-77, 79, 80, 89, 97, 98, 108-112, 117, 121-130, 132-134, 136-139, 141, 161, 164, 166, 191, 199, 202, 203, 209, 213, 216, 218, 220, 222, 224, 225, 228, 230, 231, 233, 238, 239, 241, 242, 244, 245, 257, 258, 262, 267, 269, 283, 287, 325, 328, 329, 330, 360, 364, 372, 373, 374, 384-387, 392-393, 395, 398;
Клас на пожарна опасност	втори
Площ на дяла в хектари	996.9 ха
Обща характеристика на преобладаващите насаждения и месторастене	Преобладават иглолистните култури на свежи месторастения, високи над 8 м или широколистни насаждения на сухи и сухи до свежи месторастения.

№ на пожарния дял	3
№ на отделите, влизащи в пожарния дял	1-8, 15-22, 29-35, 39, 40, 42, 43, 56 н; 65, 66, 70-72, 74, 77, 94, 96, 97, 99, 103, 108-112, 114-116, 120, 121, 125-127, 129, 134-139, 141, 142, 161-166, 199, 201, 207, 209, 214, 216, 219-223, 225, 226, 228-230, 232-236, 238, 242-244, 246, 248-250, 252, 255, 256-259, 264, 266, 267, 283, 284, 325-327, 329, 330, 362-364, 370, 373, 374, 380, 381, 385-387, 391-393, 395, 398;
Клас на пожарна опасност	трети
Площ на дяла в хектари	1 448.7 ха
Обща характеристика на преобладаващите насаждения и месторастене	Преобладават иглолистни култури на свежи до влажни месторастения, високи над 8 м или широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

Планираните мерки и мероприятия за защита от пожари са съгласувани с ТП „Държавно горско стопанство Враца“, гр. Враца и Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ гр. Враца.

## **1. Барьерни противопожарни прегради**

За такива служат големите реки и големите асфалтови пътища преминаващи през горските територии. Съществуващите барьерни прегради в обхвата на общинските горски територии са с дължина **19.6** км изкуствено създадени и естествено съществуващи бариери, които представляват шосета – 14.6 км, широки просеки – 3.7 км, реки – 1.3 км.

В обхвата на общинските горски територии няма изградени и не се предвижда създаване на нови.

## **2. Лесокултурни прегради**

Лесокултурните прегради се планират и изграждат с цел да се забави и евентуално преустанови разпространението на нисови пожари с определени характеристики и да се създадат условия за успешното им гасене, да послужат за придвижване на гасачи и евентуално техника по време на пожар, както и да се използват за опорна линия за косвена атака срещу настъпващ пожар. Не са планирани нови лесокултурни прегради.

Съществуващите лесокултурни прегради в обхвата на горските територии, собственост на общината са с обща дължина **13.4** км и представляват: просеки – 1.9 км, камионни пътища – 11.5 км.

Полезна и ефективна е дейността на общината през последните години по отношение просветлението на главните шосета и камионни пътища, с което се увеличава широчината на съществуващите прегради. Тази дейност е необходимо да продължи и през следващия ревизионен период.

Не се планират нови лесокултурни прегради.

## **3. Минерализовани ивици**

Минерализованите ивици са изкуствено построени противопожарни прегради, почистени от всички горими материали до минералния почвен слой. Това са линейни обекти, с ширина поне 1,5 м, като почвената покривка и постилка се отстраняват до минералния слой. Няма съществуващи и новопланирани минерализовани ивици в общински горски територии. Препоръчва се на собствениците на поземлени имоти в земеделски територии, граничещи с горски територии да поддържат минерализовани ивици с широчина не по-малко от 3 м в пожароопасния сезон. Не се планира изграждането на нови минерализовани ивици.

## **4. Санитарни ивици**

Това са ивици, почистени от суха маса, паднали дървета и други растителни отпадъци по краищата на горските територии и от двете страни на републикански пътища и ж. п. линии.

В иглолистни гори се прилага и окастряне на клоните на височина до 2 метра. В незалесени площи санитарните ивици представляват окосени и почистени площи.

Широчината на санитарните ивици е не по-малка от 10 м.

## **5. Път за тежка противопожарна техника**

Това са съществуващи горски автомобилни пътища с настилка с общата дължина 0.2 км.

## **6. Път за високопроходима противопожарна техника**

Това са съществуващи горски автомобилни пътища без настилка и тракторните пътища.

## **7. Устройство на места за паркиране и почивка**

На територията на общината местата за паркиране и почивка са устроени до манастир “Свети Иван Пусти”, заслон при прохода Вратцата, заслон при водопад Боров камък, до ресторант “Черешка, в района на природна забележителност “Божите мостове”, до туристически комплекс “Леденика”.

## **8. Места за палене на огън**

В горските територии на бщина Враца, местата за паркиране и почивка, са и места за палене на огън.

## **9. Поставяне на предупредителни табели и плакати**

Табели с противопожарно съдържание се предвижда да се поставят **покрай пътя Враца – Видин и Враца-Козлодуй** и останалите общински пътища, Следва да се поставят 10 броя табели.

Предупредителните табели и плакати трябва да се обозначат съгласно Наредба № 8 от 11.05.2012 година.

## **10. Устройство на депа за противопожарен инвентар**

Предвижда се оборудването на противопожарно депо в общинска администрация гр. Враца със следното съдържание в съответствие с Наредба № 8:

- гръбни пръскачки – 4 бр.
- кофи за вода – 4 бр.
- лопати – 10 бр.
- брадви – 3 бр.
- кирки – 3 бр.
- тупалки – 15 бр.
- съд с 200 л вода – 1 бр.
- моторни триони – 2 бр.
- мотики – 5 бр.
- съдове за питейна вода от 10 л – 5 бр.
- железни гребла – 5 бр.
- моторна помпа – 1 бр.
- електрически фенери – 5 бр.
- радиостанции – 4 бр.

## **11. Водоизточници за противопожарни нужди**

Като постоянни водоизточници за горските територии, собственост на общината може да се използват противопожарните хидранти, разположени в гр. Враца и останалите населени места. Не се налага изграждането на специални водоеми.

## **12. Площадки за кацане на авиационна техника**

В общинските горски територии няма съществуващи площадки за кацане на авиационна техника. На територията на общината има съществуващи две площадки за кацане на авиационна техника, в м. "Петковото" в землището на град Враца и летището до отдел 197 д1 на пътя за село Осен, които не са в общински горски територии.

## **13. Бариери на горски автомобилни пътища**

На всички горски автомобилни пътища в общинските горски територии, които не са за обща употреба и водят в горски масиви от първи клас на пожарна опасност, могат да се планират и поставят бариери за ограничаване достъпа във вътрешността на горите при висока текуща пожарна опасност. В момента няма съществуващи бариери в горските територии.

## **14. Планове за защита на горските територии от пожари**

Във връзка с чл. 20 от Наредба № 8 от 11.05.2012 година за условията и реда за защита на горските територии от пожари, лицата, управляващи горскостопанската единица, преди обявяване на пожароопасния сезон, подготвят планове за защита на горските територии от пожари.

Необходимо е всички служители и горски работници, които работят в горите, периодично да се запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г., за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Предвидените противопожарни мероприятия следва да се изпълнят в първите 2-3 години на действие на плана.

## **ГЛАВА VII**

### **ЕКОЛОГО-ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ ОТ ГОРСКОСТОПАНСКОТО ПЛАНИРАНЕ**

#### **1. ЕКОЛОГО-ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ**

Горскостопанският план за горските територии, собственост на община Враца предвижда в бъдеще да се разчита основно на естествено възобновяване. По този начин ще се спомогне за повишаване на продуктивността на гората, както и подобряване на другите полезни функции на горските екосистеми в района. При правилно, навременно и компетентно провеждане на лесовъдските мероприятия, ще се осъществи по-пълно и рационално използване на съществуващите растежни условия за производство на дървесина. Ще се подобри значително съставът на гората, биологичната устойчивост на насажденията, което ще спомогне за заздравяване и стабилизиране на екологичния климат в района.

**Общият размер** на планираното ползване в горските територии, собственост на общината, за времето на изпълнение на горскостопанския план е **24 985 куб.м** (без клони) или средно годишно по **2 498 куб.м**.

При планирането на мероприятията в горските територии на общината доминират възобновителните сечи – 16 890 куб.м. без клони или 67.6 % от всички сечи. Това голямо ползване от възобновителни сечи се дължи на голямата площ на сечно зрелите насаждения в тези гори – 810.0 ха или 34.6 % от залесената площ на горските територии, собственост на общината.

Общо предвидените **възобновителни сечи** в горскостопанския план от 2024 год. в горите, собственост на общината са с площ от 413.6 ха и ползване от 16 890 куб.м, което представлява 51.0 % от общата площ на зрелите насаждения и 13.3 % от запаса на зрелите насаждения (126 675 куб м.).

В структурата на предвиденото годишно ползване по горскостопански план, **отгледните сечи** имат относително по-малка тежест – 41.9 % (298.7 ха) от площта на насажденията с предвидени сечи и ползване от 8 095 куб.м или 32.4 % от общото ползване за периода. Това се дължи на относително по-малката площ на младите, средно възрастните и дозряващите насаждения.

**Общото годишно ползване** в горските територии собственост на община Враца, което е 2 498 куб.м представлява 68.7 % от общия среден годишен прираст на тези гори – 3 635 куб.м. В сравнение с общия запас за тези гори, който е 241 655 куб.м, размерът на годишното ползване по горскостопански план за тях е 1.03 %, а на 1 ха – 1.06 куб.м.

При планирането на всичките сечи по площ по горскостопански план, в горите собственост на община Враца, са задействани 712.30 ха, което представлява 30.1 % от залесената им площ – 2 367.1 ха.

Мероприятията, предвидени в този план имат за цел да подобрят състоянието и повишат продуктивността и другите полезни функции на гората.

Разработването на плана на типологична основа дава възможност, съобразно оптималния подходящ състав, най-ефективно да се използва почвеното плодородие. Това ще се постигне след изпълнение на предвидените възобновителни и отгледни сечи.

В **таблица № 51** са посочени редица показатели, които дават представа за промените, настъпили на територията на обекта за планиране и ще бъдат основа за сравнение със следващия горскостопански план след 10 или повече години.

**Таблица № 51**

**Направления и показатели за оценка на общото състояние и  
екологическите функции на горите**

№ по ред	Направления и показатели	Мярка	За обекта на планиране	
			Преди 10 г.	Нов план
1	2	3	4	5
<b>A</b>	<b>Състояние на горските ресурси</b>			-
<b>I</b>	Обща госка площ	ха	2 241.1	2490.8
1	Залесена горска площ	%	90.1	95.0
2	Незалесена дървопроизводителна	%	2.3	1.1
3	Недървопроизводителна	%	7.6	3.9
3.1	Поляни	ха	43.5	44.0
4	Иглолистни гори	ха	100.8	117.1
5	Широколистни гори	ха	2 143.3	2250.0
5.1	Семенни	%	36.7	29.8
5.2	Издънкови за превръщане	%	30.7	35.2
5.3	Нискостъблено стопанисване	%	33.6	35.0
6	Гори до 40 години	%	21.9	16.3
7	Дозряващи гори	%	38.4	22.7
8	Зрели и престарели гори	%	37.6	34.6
<b>II</b>	Запас - общо (без клони)	куб.м	246 765	241655
1	Иглолистни	%	4.5	12.0
2	Широколистни	%	96.5	88.0
2.1	Семенни	%	32.6	53.5
2.2	Издънкови за превръщане	%	32.2	35.0
2.3	Нискостъблено стопанисване	%	35.2	11.5
<b>III</b>	Средни показатели на гората			
1	Среден запас	куб.м/ха	106	101
2	Среден обемен прираст	куб.м/ха	1.78	1.50
3	Средна възраст	години	64	70
4	Среден бонитет		3.7	3.7
5	Средна пълнота		-	0.63
<b>IV</b>	Странични горски ресурси общо	тон		-
1	Горски плодове и гъби	тон		-
2	Сено	тон		-
3	Площ на горите за паша (забранена)	ха		1120.8
<b>Б</b>	<b>Здравословно състояние на горите</b>			-
<b>I</b>	Площ на горите със слаби увреждания	ха	14.5	33.4
1	Иглолистни	ха	1.9	17.1
1.1	Биотични	%	100.0	33.9
1.2	Абиотични	%	-	66.1
2	Широколистни	ха	12.6	16.3
2.1	Биотични	%	95.0	85.3
2.2	Абиотични	%	-	8.0
2.3	Антропогенни	%	5.0	6.7
<b>II</b>	Площ на горите със силни и необратими увреждания	ха	31.7	8.1
1	Иглолистни	ха	0.1	0.4
1.1	Биотични	%	100.0	100.0
2	Широколистни	ха	31.6	7.7
2.1	Биотични	%	100.0	29.9

№ по ред	Направления и показатели	Мярка	За обекта на планиране	
			Преди 10 г.	Нов план
1	2	3	4	5
2.2	Абиотични	%	-	55.8
2.3	Антропогенни	%	-	14.3
<b>В</b>	<b>Запазване на биологичното разнообразие</b>			-
1	Естествени гори	ха	1 872.1	2216.4
2	Изкуствени гори	ха	149.8	150.7
3	Площ на горите за възобновяване	ха	23.6	818.0
3.1	Естествено възобновяване	%	-	99.0
3.2	Изкуствено възобновяване	%	100.0	1.0
4	Гори с природозащитен статус	ха		
4.3	Защитени горски територии	%		100.0
	<i>Защитени зони</i>	%		53.3
	<i>в т.ч. на местообитанита</i>	%		50.5
	<i>в т.ч. на птиците</i>	%		45.0
5	Видово разнообразие - общо дървесна растителност	бр.		37
6	Смесени насаждения	ха	1 219.7	1490.5
7	Гори за запазване и използване на ген. ресурси	ха		52.2
7.1	Семенни бази	%	2.4	-
<b>Г</b>	<b>Показатели за защитни и рекреационни функции</b>			-
1	Среден защитно - водоохранен клас			2.85
2	Среден клас на рекреационна стойност			1.80
3	Ерозиран горски земи	ха	312.7	234.0
3.1	Площна ерозия	%	100.0	99.3
3.2	Струйчеста и браздова ерозия	%	-	0.7
5	Защитни гори	ха	1 692.3	678.7
	<i>Специални гори</i>	ха		1 764.4
6	Рекреационни гори	ха	-	15.9

В заключение трябва да се каже, че при планирането на всички видове мероприятия, залегнали в този горскостопански план (сечи, план за паша и противопожарни мероприятия) са взети в предвид природните дадености на района и изпълнимостта им.

Стопанисването е насочено към подобряване и запазване на биологично устойчивите екосистеми, характерни за района. Целта е увеличаване и ефективно използване на защитните и специалните функции на гората, както и повишаване продуктивността на насажденията в границите на горските територии. В подходящия дървесен състав на територията на горскостопанската единица е запазено видовото богатство на дървостойките, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни и здравно-украшни функции.



**Таблица № 52**  
**определяне на защитно-водоохранния клас на**  
**горските екосистеми**

Фактори	Защитно-водоохранен клас					Среден клас (показател)
	I	II	III	IV	V	
	хекрати					
Възраст	над 100	81-100	61-80	21-60	до 20	3.17
	330.6	158.0	750.8	1036.3	91.4	
Пълнота	0.7-0.8	0.9-1.0	0.5-0.6	0.3-0.4	0.1-0.2	2.32
	879.1	163.4	1049.3	228.8	46.5	
Форма	тип.изборна	тип.изборна	остеп.сечищна	олосечна на м.п.	олос.на гол.пл.	3.05
	-	768.3	784.5	723.7	83.3	
Общо:						2.85

В зависимост от възрастовата структура на гората, разпределението на насаждения по пълнота и формата на стопанисване, горите, собственост на община Враца попадат в среден защитно-водоохранен клас, равен на **2.85**.

**Таблица № 53**  
**определяне на класа на рекреационна ценност на**  
**горските екосистеми**

Фактори	Клас на рекреационна ценност			Среден клас (показател)
	I	II	III	
	хектари			
Бонитет	<i>I+II+III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>	1.91
	822.0	935.2	609.9	
Възраст	<i>над 100</i>	<i>41-100</i>	<i>до 40</i>	2.03
	330.6	1641.6	394.9	
Вид гори	<i>игл+шв</i>	<i>издънкови</i>	<i>нискостъблени+Тополи</i>	2.01
	771.7	791.8	803.6	
Форма	<i>изборна</i>	<i>постеп.сечищна</i>	<i>голосечна</i>	2.02
	768.3	784.5	807.0	
Степен на устойчивост	<i>неповредени</i>	<i>I-II степен</i>	<i>III степен</i>	1.02
	2323.4	43.7	-	
Общо:				1.80

В зависимост от възрастовата структура на гората, разпределението на насаждения по производителност, вида на гората и формата на стопанисване, горите, собственост на община Враца попадат в среден клас на рекреационна ценност, равен на **1.80**.

## **2. СТОЙНОСТ НА ПЛАНИРАНИТЕ ЛЕСОКУЛТУРНИ И ТЕХНИЧЕСКИ МЕРОПРИЯТИЯ**

Средствата необходими за изпълнение на лесокulturните и технически мероприятия през десетилетието 2024 - 2033 година по разценки са разпределени така:

- за подпомагане на възобновяването, изсичане на подлеса върху 79.4 ха по 1 600 лв./ха. – **127 040.00** лв.

- за ремонт на съществуващи горски пътища с дължина 4 км по 5 400.00 лв. на 1 км – **10 800.00** лв

- за противопожарни мероприятия – предупредителни табели и плакати с противопожарно съдържание – 4 бр. и оборудване на противопожарно депо - **15 000.00** лв.

Общо за ревизионния период 2024 - 2033 година по цени от 1.01.2022 година са необходими **152 84.00** лева.

### 3. ОБЕМ И СТОЙНОСТ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ ПРОУЧВАТЕЛНИ И ПРОЕКТНИ РАБОТИ

За база за изчисляване на стойността на извършените теренно-проучвателни и проектни работи служи обемът на самите тях, показани в **таблица № 54** по вид и категория на трудност.

**Таблица № 54**

За разпределение на площта на горските територии, собственост на община Враца по категории на сложност и трудност

№	Категории на сложност	Категории на трудност				Всичко ха
		I	II	III	IV	
1.	С таксационни показатели и опитни таблици	539.8	446.4	1 017.6	363.3	2 367.1
2.	Голи горски площи (вкл.нелесопригодни площи)	46.0	25.8	27.4	24.5	113.7
	<b>Обща площ</b>	<b>585.8</b>	<b>472.2</b>	<b>1 045.0</b>	<b>387.8</b>	<b>2 490.8</b>

## ГЛАВА VIII

### ГОРСКОСТОПАНСКО ПЛАНИРАНЕ В ПРИРОДЕН ПАРК „ВРАЧАНСКИ БАЛКАН” В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА

Оценявайки ефекта на заплахите и ограниченията върху дългосрочните цели и потенциала на защитената територия в Плана за управление, приет с решение на МС № 750 от 14.10.2011 година, са определени зони, режими и норми, които целят да ограничат или премахнат въздействието на съществуващите заплахи и да подпомогнат и насочат развитието на защитената територия и дейностите в нея при опазване на природното и духовно наследство.

Съгласно Плана за управление на територията на ПП „Врачански Балкан” е утвърдено функционално зонироване, от което следват общи и специфични режими при управлението и горскостопанското ползване на земите и горите.

На базата на законовия статут и предназначение на територията, характеристиката на абиотичните и биотични фактори, социално-икономическата характеристика и екологическа оценка, на принципа на степенуване на функции – защита, опазване, възстановяване, обслужване, обитаване, ползване за ПП „Врачански Балкан” са предложени, картирани и описани **седем зони**:

**I. Зона резерват**

**II. Зона за опазване на биологичното разнообразие, характерните ландшафти и обектите на културното наследство**

**III. Зона с водоохранни функции**

**IV. Зона за техническа и биологическа рекултивация**

**V. Зона туризъм**

**VI. Зона сгради и съоръжения**

**VII. Зона за устойчиво ползване на възобновимите природни ресурси**

В тази глава ще бъдат отразени само режимите, нормите и препоръките валидни за цялата територия на парка, както и специфичните такива само за **Зона II**, като са изредени само тези, които касаят пряко стопанисването и ползването на горите.

#### 1. РЕЖИМИ, НОРМИ И ПРЕПОРЪКИ, ВАЛИДНИ ЗА ЦЕЛИЯ ПАРК

Режимите, нормите и препоръките в обособените зони са определени въз основа на анализите и оценката за конзервационната значимост на територията. Те включват забраните, посочени в чл.31 от Закона за защитените територии, заповедите за обявяване и прекатегоризация, други действащи закони и нормативни документи, непротиворечащи на статута на територията.

Основните поддържащи и възстановителни дейности са свързани с опазване на типичните естествени съобщества и местообитания, уникалния ландшафт, застрашените видове и генетичните им ресурси.

### **1.1. Съгласно чл. 31 от Закона за защитените територии в природните паркове се забраняват:**

**1.1.1.** Провеждане на голи сечи във високостъблени гори, с изключение на тополовите, а в издънкови гори - с площ по-голяма от 3 хектара;

**1.1.2.** Внасяне на неприсъщи за района растителни и животински видове;

**1.1.3.** Събиране на редки, ендемични, реликтни и защитени видове, освен за научни цели;

### **1.2. Съгласно заповеди за обявяване и прекатегоризация, които са в сила:**

Заповед № 1449/21.12.1989 г. на Комитета по опазване на околната среда при Министерския съвет за обявяване на Народен парк "Врачански Балкан";

Заповед РД-934/22.07.2003 г., на Министерство на околната среда и водите за прекатегоризация на Народен парк "Врачански Балкан" в Природен парк "Врачански Балкан",  
В границите на Природен парк "Врачански Балкан" се забранява:

**1.2.1.** Късане и изкореняване на цветя и храсти;

**1.2.2.** Събиране на билки и плодове за стопански цели без писмено разрешение от стопаните на парка;

### **1.3. Допълнителни ограничения и забрани на основание чл. 31, т. 12 от Закона за защитените територии за периода на действие на Плана за управление:**

**1.3.1.** Строителство, извеждане на сечи, паша и унищожаване на подлеса в радиус от 300 м около гнезда на грабливи птици: Скален орел (*A. chrysaetos*), Малък креслив орел (*A. pomarina*), Малък орел (*H. pennatus*), Орел змияр (*C. gallicus*), Голям ястреб (*A. gentilis*), Малък ястреб (*A. nisus*), Белоопашат мишелов (*B. rufinus*), Осояд (*P. Apivorus*), Сокол орко (*F. subbuteo*), Уралска улулица (*S. uralensis*) и черен щъркел, установени в резултат на изпълнението на проект за картиране на гнездата;

**1.3.2.** Всякаква стопанска дейност, нарушаваща спокойствието през гнездовия период (март-юли) на територия с радиус 300 до 500м около гнездата на горепосочените грабливи птици и черен щъркел;

**1.3.3.** Изсичане на хралупести и умиращи дървета в гнездовите райони на хралупестогнездещи птици и оставяне до 10% от дърветата при извеждане на 100%- ви санитарни сечи;

**1.3.4.** Залесяване с иглолистни видове, като се допуска по изключение участие на черен и бял бор на каменливи и ерозирани терени;

**1.3.5.** Отсичането на единични или групи дървета край чешми и извори, в радиус от 50 м около тях;

**1.3.6.** Употреба на препарати за растителна защита и наторяване, съдържащи вещества, по смисъла на §1.т. 54 от допълнителните разпоредби към ЗООС;

**1.3.7.** Изземане, събиране и превозване на торф, мъртва горска постилка и чим, освен при изпълнение на дейности предвидени в Плана за управление и съответните устройствени и технически проекти.

### **1.4. Условия**

**1.4.1.** При възникнала необходимост (стихийни бедствия, пожари, каламитети и др.), да се набележат мерки, гарантиращи опазване и поддържане естественото състояние и биологичния потенциал на горите от бук и зимен дъб и на дъбовогабърони гори;

**1.4.2.** При възобновяване на горите в парка, да се разчита максимално на естествения възобновителен потенциал;

**1.4.3.** При стопанисване и ползване на високостъблени дъбови и букови гори в парка да се прилагат доказани от практиката сечи с дълъг възобновителен период за създаване на сложна разновъзрастна структура;

**1.4.4.** Прокарването на нови горски пътища да се съобрази с находищата на консервационно значими видове, ако в съответния район има установени такива.

## **1.5. Норми**

**1.5.1.** При ползване на дървесина при извършване на поддържащи и стопански дейности в горите или при аварийни ситуации се оставя не по-малко от 5% от засегнатата дървесна маса, която да се разхвърля успоредно по посока на хоризонталите.

## **2. РЕЖИМИ, НОРМИ И ПРЕПОРЪКИ, ВАЛИДНИ ЗА ЗОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ, ХАРАКТЕРНИТЕ ЛАНДШАФТИ И ОБЕКТите НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО (ЗОНА II)**

### **2.1. Общи режими за зона II:**

#### **2.1.1. Режими**

Всички дейности и действия са забранени с изключение на:

**2.1.1.1.** Опазване и охрана;

**2.1.1.2.** Научни изследвания и мониторинг;

**2.1.1.3.** Научни изследвания и дейности необходими за борба с болести и пожари и техния контрол;

**2.1.1.4.** Направляващи и поддържащи дейности, свързани с опазване и възстановяване на местообитанията на консервационно значимите видове;

**2.1.1.5.** Информационни, рекламни и образователни;

**2.1.1.6.** Движение само по маркирани пътеки през ПЗ;

**2.1.1.7.** Строителство и поддържане на съоръжения с цел осъществяване на природозащитни, поддържащи, направляващи, регулиращи и възстановителни дейности за видове, съобщества, екосистеми, хабитати, включително за противоерозионни и противопожарни мероприятия, изграждане на съоръжения за преминаване на животни, електропреносни съоръжения, както и за управление на водите, с изключение на корекции на водни течения;

**2.1.1.8.** Техническа и биологическа рекултивация (за нарушените терени, попадащи в ПЗ);

**2.1.1.9.** Провеждане на мероприятия по растителността – санитарни, отгледни и възобновителни сечи и залесявания, гарантиращи запазване на местообитанията и месторастенията и за използване на продуктивните възможности на горските месторастения, за оптимален растеж на дървостойките, за подобряване на тяхната структура и състояние;

**2.1.1.10.** Регулиране числеността на диви животни в парка, в случаите на епизоотии, заплахата съществуването на други видове диви животни, както и премахване на скитащи кучета, котки и други подивели домашни животни при заплахата за здравето и живота на хората;

**2.1.1.11.** Косене на ливади;

**2.1.1.12.** Ловностопански дейности, съгласно Закона за лова и опазване на дивеча.

### **2.2. Условия**

**2.2.1.** В сила са специфичните режими, посочени за всяка територия и определените режими в заповедите за обявяване и промени за природни забележителности и защитени местности;

**2.2.2.** Присъствие на експерт по биологичното разнообразие от Дирекцията на парка по време на маркирането на дърветата за сеч;

**2.2.3.** Да не се извършва косене на ливади преди 15 юли, както и косене от периферията към центъра и с бързо подвижна техника;

**2.2.4.** При планиране на горскостопанските дейности да се използва: естественото възобновяване; възобновителни сечи с дълъг възобновителен период; използване на горскостопански машини; методи на дърводобив, които не увреждат почвата и насажденията; ограничаване на сечищата;

**2.2.5.** Ловностопанските дейности да се провеждат при спазване на допълнителните времеви ограничения към специфичните режими на отделните територии към зоната;

**2.2.6.** Възобновителните сечи в буквите гори се извеждат с дълъг над 40 години или постоянен възобновителен период – групово-постепенна и неравномерно-постепенна или изборни сечи. Възобновителните сечи с дълъг възобновителен период да започнат при средна възраст не по-малка от 140 години за I и II бонитет, 120 години за III бонитет и 100 години за IV и V бонитет;

**2.2.7.** За букови насаждения, в които са започнали възобновителни сечи до приемането на ПУ и е останала само окончателна фаза, тя се провежда частично до 10% от площта, там където е най-належащо от гледна точка уязвимостта от абиотични повреди. В останалата част се формират надлесни дървета и се провеждат мероприятия за отглеждане на подраства. При започнати краткосрочно-постепенни сечи в насажденията, същите се преустановяват и се преминава към неравномерно-постепенни;

**2.2.8.** Количествата мъртва дървесина в буквите гори следва да е около 8-10% от общия запас и да не надхвърля 20% от него, освен в участъците във фаза “стара гора”;

**2.2.9.** При планиране на ползването на държавните гори в отделните подзони се оставят поне 10% от територията на всяка подзона, която да бъде отделена за осигуряване на гори, които са във фаза на старост (Old-growth forest).

### 3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

#### 3.1. Площ на природния парк в общинските горски територии

**Природен парк „Врачански Балкан“**, обявена като Народен парк със заповед № РД-1449/21.12.89 год. на Комитета по опазване на околната среда (ДВ, бр.3 от 1990 год.), прекатегоризиран със заповед № РД-934/22.07.03 год. на Министерство на околната среда и водите (ДВ, бр.73 от 2003 год.), отдели и подотдели №№ №№ № 1 б1, г1; 2 д, о, р; 3 ж, р, ф; 4 е, п; 5 в; 7 б; 8 в-е, з; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м, ю; 17 з, н; 18 д, р, ф, х, ч; 19 р, ц, ж1, и1, с1; 20 т; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а; 30 в; 31 б; 32 е; 33 х, ю; 34 ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 а1; 42 б; 43 к, л; 65 г, д, е, и-л, о, п, 1, 5; 66 а-в, 1; 70 а-д, ж, 1-6, 9, 10; 71 а-е, 1-9; 72 л; 73 м; 74 а-г, 2; 75 г-ж, к, м, р, 1-3, 7-11; 76 а-, е, ж, и, к, м-с, 2, 4, 5; 77 а, б, е-м, 1-7; 79 ж; 80 а; 89-6; 91 н; 94 б1; 96 к1; 97 а-г, з, к; 98 ж, о; 99 о; 103 а-д, ж, и-м, 2, 4; 108 ж-к, м, о, 8-10, 12-4, 16-18; 109 а-к, 1-4; 110 а, б, г, д, 1; 111 а-в, з, к, м, с, 1, 4; 112 ж, у-х, 1-3; 114 м; 115 ш; 116 б1; 117 к; 120 б; 121 е, и, м, 6; 122 е; 123 и; 124 д; 125 д, ж, к-м, 9; 126 д-ж, м-т, 3; 127 з, ш, ю-б1; 128 з, м; 129 б; 130 в; 132 щ1, я1-б2; 133 х; 134 н2, о2, р2; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, в1, г1, д1, ж1, и1, о1, р1, т1, 1, 2; 137 а, г, д, з, м, у, х, ц, 1; 138 м, н; 139 к-м; 141 в, л; 142 з-м, ф; 360 а, б, д, ж-н, р-ф; 398 п1, р1; 1006 б; с обща площ 1 458.5 ха, от която залесена площ 1 389.2 ха и незалесена площ 69.3 ха.

Разпределението на общата площ на природния парк по вид на земите и вид на горите е показано в **таблица № 55**.

**Таблица № 55**  
**Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите**

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	-	498.6	200.5	604.2	1303.3	89.4
склопени култури	59.8	4.7	-	0.2	64.7	4.4
естествен произход 0.1-0.3	-	7.8	10.9	-	18.7	1.3
изредени култури	2.5	-	-	-	2.5	0.2
всичко насаждения	62.3	511.1	211.4	604.4	1389.2	95.3
всичко залесена площ	62.3	511.1	211.4	604.4	1389.2	95.3
голина	-	7.1	-	-	7.1	0.5
всичко незал.дървопр.	-	7.1	-	-	7.1	0.5
поляна	3.9	5.5	3.7	3.3	16.4	1.1
просека	0.2	1.1	-	0.3	1.6	0.1
лесонепригодна голина	0.2	0.3	-	6.5	7.0	0.5
лесонепригодна площ	-	-	3.7	11.0	14.7	1.0
скали	1.3	3.7	0.7	16.8	22.5	1.5
всичко дървонепр. площ	5.6	10.6	8.1	37.9	62.2	4.2
всичко по ГСП	67.9	528.8	219.5	642.3	1458.5	100.0
в т.ч. дървопр. площ	62.3	518.2	211.4	604.4	1396.3	95.8

Залесената площ на горските територии в природния парк е 1 389.2 ха, което е 95.3 % от площта по горскостопански план. Преобладават широколистните издънкови насаждения. Общата им площ е 815.6 ха или 58.7 % от залесената площ. По вид гора преобладават нискостъблените насаждения – 604.2 ха или 43.5 % от залесената площ. Горските култури заемат общо 67.2 ха или 4.6 % от залесената площ, като широколистни високостъблени са 4.7 ха, иглолистните са 62.3 ха, а нискостъблените са 0.2 ха.

Изредени насаждения са с площ от 18.7 ха, като издънковите насаждения за превръщане са 10.9 ха, а широколистните високостъблени са 7.8 ха.

Изредени горски култури са с площ от 2.5 ха, всички иглолистни.

Незалесената площ е 69.3 хектара, или 4.7 % от площта по горскостопански план, като дървопроизводителната е 7.12 ха, цялата голини, а дървонепроизводителната е 62.2 ха, основно скале – 22.5 ха или 1.5 от общата площ.

Незалесената дървонепроизводителната площ може да бъде използвана за реализиране на странични ползвания – поляни и просеки.

### **3.2. Общи таксационни данни за общинските горски територии в природния парк**

Разпределението на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст за горските територии, общинска собственост в природния парк е показано в **таблица № 56**. От нея се вижда, че средната възраст е 84 години, средният запас е 113 куб.м/ха, средният прираст е 1.35 куб.м/ха. Общият среден годишен прираст на природния парк е 1 869 куб.м. Общия дървесен запас е 156 930 куб.м.

**Таблица № 56**

**Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас  
и средния прираст по класове и подкласове на възраст**

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Общ дървесен запас		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	0.7	0.1	-	-	-	-
	11-20	1.0	0.1	30	-	-	2
II	21-30	33.4	2.4	1185	0.8	-	40
	31-40	25.5	1.8	2775	1.8	-	75
III	41-50	133.8	9.6	12885	8.2	-	264
	51-60	293.5	21.1	17850	11.4	-	303
IV	61-70	256.3	18.4	17805	11.4	-	263
	71-80	180.9	13.0	18120	11.5	-	231
V	81-90	69.3	5.0	7300	4.6	-	81
	91-100	71.9	5.2	10880	6.9	-	109
VI	101-110	33.0	2.4	8265	5.3	-	75
	111-120	45.4	3.3	10950	7.0	-	91
VII	121-130	88.5	6.4	15140	9.6	-	116
	131-140	54.4	3.9	11940	7.6	-	85
VIII	141-150	38.2	2.7	7685	4.9	-	51
	над 150	63.4	4.6	14120	9.0	-	83
<b>Всичко</b>		<b>1389.2</b>	<b>100.0</b>	<b>156930</b>	<b>100.0</b>	<b>-</b>	<b>1869</b>

Разпределението на залесената площ по дървесни видове и по класове на възраст за общинските горски територии в природния парк е показано в **таблица № 57**. От нея се вижда, че в него преобладават насажденията от 61 до 80 години, с обща площ от 430.2 ха или 31.0%, следвани от насажденията на възраст от 41 до 60 години, с обща площ от 421.5 ха или 30.4 %. От дървесните видове преобладават букът – 539.0 ха (38.8%) по площ и 103 240 куб.м. без клони (65.8 %), и келявият габър – 430.6 ха (31.0%) по площ и габърът по запас – 10 530 куб.м. без клони или 6.7%.

**Таблица № 57**  
**разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст**

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	кл. VIII над 140	Всичко	%
<b>хектари</b>										
Бял бор	-	-	13.9	20.2	-	-	-	-	34.1	2.4
Смърч	-	1.4	2.3	3.0	-	-	-	-	6.7	0.5
Черен бор	-	-	16.7	0.9	-	-	-	-	17.6	1.3
Дуглазка	-	-	0.8	-	-	-	-	-	0.8	0.1
Лиственица	-	-	-	0.4	-	-	-	-	0.4	-
Бук	0.2	4.9	48.4	86.0	73.4	84.6	139.9	101.6	539.0	38.8
Зимен дъб	0.2	0.3	0.8	0.4	1.6	0.2	0.8	-	4.3	0.3
Цер	-	0.1	0.2	-	-	-	-	-	0.3	-
Габър	0.2	4.6	7.9	30.7	33.3	-	1.2	-	77.9	5.6
Бряст	-	2.6	-	-	-	-	-	-	2.6	0.2
Трепетлика	-	1.9	1.6	-	-	-	-	-	3.5	0.2
Явор	-	3.4	9.3	-	1.1	-	-	-	13.8	1.0
Бреза	-	-	1.0	-	-	-	-	-	1.0	0.1
Мъждрян	0.4	10.4	19.3	65.5	9.3	-	-	-	104.9	7.5
Орех	-	-	3.4	3.0	-	-	-	-	6.4	0.5
Акация	0.1	0.7	0.2	-	-	-	-	-	1.0	0.1
Келяв габър	0.2	11.0	195.3	216.5	7.6	-	-	-	430.6	31.0
Върба	-	-	0.1	-	-	-	-	-	0.1	-
Клен	0.5	8.8	19.0	1.6	13.6	-	-	-	43.5	3.1
Круша	-	1.0	-	-	-	-	-	-	1.0	0.1
Турска леска	-	13.8	30.0	0.7	-	-	-	-	44.5	3.2
Сребролистна липа	-	-	3.6	0.7	-	-	-	-	4.3	0.3
Източен чинар	-	-	0.6	-	-	-	-	-	0.6	0.1
Планински ясен	-	0.6	47.1	0.6	2.0	-	-	-	50.3	3.6
<b>Всичко</b>	<b>1.8</b>	<b>65.5</b>	<b>421.5</b>	<b>430.2</b>	<b>141.9</b>	<b>84.8</b>	<b>141.9</b>	<b>101.6</b>	<b>1389.2</b>	<b>100.0</b>
проценти	0.1	4.7	30.4	31.0	10.2	6.1	10.2	7.3	100.0	

Разпределението на залесената площ по дървесни видове и по бонитети за общинските горски територии в природния парк е показано в **таблица № 58**. От нея се вижда, че в него преобладават насажденията от IV бонитет с обща площ от 538.0 ха или 38.7%, следвани от насажденията от V бонитет, с обща площ от 401.4 ха или 28.9 %.



**Таблица № 58**  
**разпределение на залесената площ по дървесни видове и бонитет**

Дървесни видове	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
	I	II	III	IV	V		
Бял бор	-	-	14.6	19.5	-	34.1	3.6
Смърч	6.7	-	-	-	-	6.7	1.0
Черен бор	-	0.2	8.6	8.8	-	17.6	3.5
Дуглазка	0.8	-	-	-	-	0.8	1.0
Лиственица	-	-	0.4	-	-	0.4	3.0
Бук	27.0	140.9	194.2	148.5	28.4	539.0	3.0
Зимен дъб	-	-	0.9	2.0	1.4	4.3	4.1
Цер	-	-	0.1	0.2	-	0.3	3.7
Габър	-	6.5	28.5	38.6	4.3	77.9	3.5
Бряст	-	-	-	2.6	-	2.6	4.0
Трепетлика	0.3	-	1.1	2.1	-	3.5	3.4
Явор	-	5.3	0.1	3.5	4.9	13.8	3.6
Бреза	-	-	0.2	0.8	-	1.0	3.8
Мъждрян	-	-	-	-	104.9	104.9	5.0
Орех	1.7	1.7	-	0.1	2.9	6.4	3.1
Акация	-	-	0.1	0.9	-	1.0	3.9
Келяв габър	-	-	-	256.4	174.2	430.6	4.4
Върба	-	-	0.1	-	-	0.1	3.0
Клен	-	-	1.7	6.6	35.2	43.5	4.8
Круша	-	-	-	1.0	-	1.0	4.0
Турска леска	-	-	-	15.4	29.1	44.5	4.7
Сребролистна липа	-	0.9	0.7	-	2.7	4.3	4.0
Източен чинар	-	-	-	0.6	-	0.6	4.0
Планински ясен	-	-	6.5	30.4	13.4	50.3	4.1
<b>Всичко</b>	<b>36.5</b>	<b>155.5</b>	<b>257.8</b>	<b>538.0</b>	<b>401.4</b>	<b>1389.2</b>	<b>3.8</b>
проценти	2.6	11.2	18.6	38.7	28.9	100.0	

## **4. ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН НА ПРИРОДЕН ПАРК “ВРАЧАНСКИ БАЛКАН”**

### **4.1. Планирани сечи в Природен парк „Врачански Балкан“**

Съобразно биологическите особености на дървесните видове, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целта на стопанисването в Природен парк „Врачански Балкан“ е планирано да се извършва **краткосрочно-постепенна, постепенно-котловинна, групово-постепенна и гола възобновителни сечи**. Тези възобновителни сечи са съобразени както с Наредба № 8/0 5.08.2011 год. на Министерство на земеделието и храните за сечите в горите, така и с Режимите за устойчиво управление на горите в Природен парк „Врачански Балкан“

Разпределението на площта на насажденията за възобновителна сеч по вид на сечта, в които има планирани възобновителни сечи в защитената територия е дадено в **таблица № 59**, а разпределението на площта по насоки на стопанисване и по стопански класове в горите на защитената територия е показано в **таблица № 60**.

**Таблица № 59**

разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч  
през десетилетието по вид на сечта и по местообитания

Вид на възобновителната сеч							
Стопански класове	постепенна Ф2	постепенно котловинна	групово постепенна	гола за изд.възобн.	общо гола	ОБЩО	%
<b>Гори със ЗСпФ</b>							
Буков Ср	-	2.0	116.3	-	-	118.3	47.2
Буков Н	-	-	100.8	-	-	100.8	40.3
Дъбов СрН П	0.4	-	-	-	-	0.4	0.2
Буково-габърров В П	-	-	6.5	-	-	6.5	2.5
Буково-габърров СрН П	-	-	24.2	-	-	24.2	9.7
Нискостъблен	-	-	-	0.2	0.2	0.2	0.1
<b>Всичко ЗСпФ</b>	0.4	2.0	247.8	0.2	0.2	250.4	100.0
<b>ползване (без клони)</b>	<b>10</b>	<b>80</b>	<b>10745</b>	<b>15</b>	<b>15</b>	<b>10850</b>	-
<b>ползване (с клони)</b>	<b>10</b>	<b>90</b>	<b>12025</b>	<b>15</b>	<b>15</b>	<b>12140</b>	-

От таблицата е видно, че основната възобновителна сеч е групово-постепенната, която е планирана на площ от 247.8 ха, при предвидено ползване от 10 745 куб.м. без клони, което се равнява на 98.9 % по площ и 99.0 % по запас от общото ползване- Останалите планирани сечи са осветителна фаза на краткосрочно-постепенната сеч в Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас, 2.0 ха постепенно-котловинна сеч в Буковия среднобонитетен стопански клас и 0.2 ха гола сеч в акациево насаждение.

**Таблица № 60**

разпределението на площта и предвиденото ползване (без клони) по насоки  
в горите на защитената зона

стопански класове	мерни единици	насока на стопанисване			
		възобновяване	отглеждане	всичко насоки	%
Иглолистни					
Иглол. култури ЗСпФ	ха	-	56.0	56.0	13.7
	куб.м	-	2220	2220	13.9
Широколистни високоствъблени					
Буков Ср ЗСпФ	ха	118.3	7.7	126.0	30.8
	куб.м	6320	345	6665	41.8
Буков Н ЗСпФ	ха	100.8	14.4	115.2	28.1
	куб.м	3775	255	4030	25.3
Широколистен В ЗСпФ	ха	-	8.8	8.8	2.1
	куб.м	-	185	185	1.2
Всичко широколистни високоствъблени ЗСпФ	ха	219.1	30.9	250.0	61.0
	куб.м	10095	785	10880	68.3
Издънкови за превръщане					
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	0.4	-	0.4	0.1
	куб.м	10	-	10	0.1
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	9.6	64.1	73.7	17.9
	куб.м	340	1840	2180	13.7
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	24.2	5.6	29.8	7.3
	куб.м	530	95	625	3.9
Всичко издънкови за превръщане ЗСпФ	ха	34.2	69.7	103.9	25.3
	куб.м	880	1935	2815	17.7
Нискостъблени					

стопански класове	мерни единици	насока на стопанисване			
		възобновяване	отглеждане	всичко насоки	%
Нискостъблен ЗСпФ	ха	0.2	-	0.2	-
	куб.м	15	-	15	0.1
<b>ОБЩО</b>					
<b>ОБЩО НАСОКИ ЗСпФ</b>	<b>ха</b>	<b>253.5</b>	<b>156.6</b>	<b>410.1</b>	<b>100.0</b>
	<b>куб.м</b>	<b>10990</b>	<b>4940</b>	<b>15930</b>	<b>100.0</b>
<b>ВСИЧКО НАСОКИ</b>					
<b>ВСИЧКО НАСОКИ</b>	<b>ха</b>	<b>253.5</b>	<b>156.6</b>	<b>410.1</b>	<b>-</b>
	<b>куб.м</b>	<b>10990</b>	<b>4940</b>	<b>15930</b>	<b>-</b>

В природния парк е планирана насока „възобновяване“ на площ от 253.5 ха с планирано ползване от 10 990 куб.м. без клони и насока „отглеждане“ на площ от 156.6 ха и ползване от 4 940 куб.м. без клони, като ползването основно е в буковите високостъблени стопански класове – 219.1 ха и 10 095 куб.м. без клони при „възобновяване“ и 30.9 ха и 785 куб. м. без клони при „отглеждане“.

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса (без клони и с клони) по дървесни видове и основни групи сортименти в горите на природния парк „Врачански Балкан“, в горските територии собственост на община Враца, е показано в **таблица № 61**.

**Таблица № 61**  
**разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове**  
**и основни групи сортименти**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)	
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина		
					едра	средна	дребна	общо				
Възобновителна в широколистни високостъблени												
Бук	9995	11195	1675	9520	3020	455	125	3600	5820	100	218.7	
Зимен дъб	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.4	
широколистни	10005	11205	1675	9530	3025	455	125	3605	5825	100	219.1	
проценти	89.3	100.0	14.9	85.1	27.0	4.1	1.1	32.2	52.0	0.9	-	
Общо възобновителна	10005	11205	1675	9530	3025	455	125	3605	5825	100	219.1	
проценти	89.3	100.0	14.9	85.1	27.0	4.1	1.1	32.2	52.0	0.9	-	
Възобновителна в издънкове за превръщане												
Бук	295	325	50	275	30	65	10	105	165	5	8.5	
Зимен дъб	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.2	
Габър	200	220	40	180	-	30	10	40	130	10	12.1	
Мъждрян	270	300	45	255	-	10	20	30	220	5	4.8	
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.3	
Клен	60	70	5	65	-	15	5	20	45	-	4.2	
широколистни	830	920	140	780	30	120	45	195	565	20	31.1	
проценти	90.2	100.0	15.2	84.8	3.3	13.0	4.9	21.2	61.4	2.2	-	
Общо възобновителна	830	920	140	780	30	120	45	195	565	20	31.1	
проценти	90.2	100.0	15.2	84.8	3.3	13.0	4.9	21.2	61.4	2.2	-	
Възобновителна в нискостъблени												
Акация	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	0.2	
широколистни	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	0.2	
проценти	100.0	100.0	-	100.0	-	33.3	-	33.3	66.7	-	-	
Общо възобновителна	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	0.2	
проценти	100.0	100.0	-	100.0	-	33.3	-	33.3	66.7	-	-	

**ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)	
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина		
					едра	средна	дребна	общо				
ВСИЧКО СЕЧИ	ВЪЗОБНОВ.	10850	12140	1815	10325	3055	580	170	3805	6400	120	250.4
проценти		89.4	100.0	14.9	85.1	25.2	4.8	1.4	31.4	52.7	1.0	-
Прореждане в иглолистни												
Смърч		30	40	10	30	-	15	5	20	5	5	0.4
иглолистни		30	40	10	30	-	15	5	20	5	5	0.4
проценти		75.0	100.0	25.0	75.0	-	37.5	12.5	50.0	12.5	12.5	-
Общо прореждане		30	40	10	30	-	15	5	20	5	5	0.4
проценти		75.0	100.0	25.0	75.0	-	37.5	12.5	50.0	12.5	12.5	-
Прореждане в широколистни високоствълбени												
Смърч		70	90	25	65	-	35	10	45	10	10	1.3
иглолистни		70	90	25	65	-	35	10	45	10	10	1.3
проценти		77.8	100.0	27.8	72.2	-	38.9	11.1	50.0	11.1	11.1	-
Бук		270	370	65	305	-	75	20	95	195	15	17.9
Явор		75	105	20	85	-	20	10	30	55	-	2.8
Планински ясен		30	30	5	25	-	10	-	10	15	-	1.7
широколистни		375	505	90	415	-	105	30	135	265	15	22.4
проценти		74.3	100.0	17.8	82.2	-	20.8	5.9	26.7	52.5	3.0	-
Общо прореждане		445	595	115	480	-	140	40	180	275	25	23.7
проценти		74.8	100.0	19.4	80.6	-	23.5	6.7	30.2	46.2	4.2	-
Пробирка в иглолистни												
Бял бор		890	1065	240	825	165	415	50	630	165	30	28.2
Смърч		300	355	70	285	90	120	15	225	45	15	4.8
Черен бор		845	1005	245	760	180	380	35	595	145	20	16.4
Дуглазка		15	15	5	10	10	-	-	10	-	-	0.6
иглолистни		2050	2440	560	1880	445	915	100	1460	355	65	50.0
проценти		84.0	100.0	23.0	77.0	18.2	37.5	4.1	59.8	14.5	2.7	-
Бук		110	140	25	115	10	15	5	30	80	5	2.8
Габър		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Бреза		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4
Акация		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7
Клен		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Сребролистна липа		30	30	5	25	-	15	-	15	10	-	1.3
широколистни		140	170	30	140	10	30	5	45	90	5	5.6
проценти		82.4	100.0	17.7	82.3	5.9	17.7	2.9	26.5	52.9	2.9	-
Общо пробирка в иглолистни		2190	2610	590	2020	455	945	105	1505	445	70	55.6
проценти		83.9	100.0	22.6	77.4	17.4	36.2	4.0	57.6	17.1	2.7	-
Пробирка в широколистни високоствълбени												
Бял бор		5	5	-	5	-	5	-	5	-	-	0.1
иглолистни		5	5	-	5	-	5	-	5	-	-	0.1
проценти		100.0	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	-	-
Бук		140	160	40	120	5	10	5	20	100	-	5.2
Габър		205	245	35	210	-	30	5	35	170	5	11.2
Трепетлика		5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4
Бреза		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Клен		20	20	5	15	-	5	-	5	10	-	1.0
Сребролистна липа		50	55	10	45	5	25	-	30	15	-	3.0

**ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
	едра	средна	дребна	общо							
Планински ясен	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3
широколистни	425	490	90	400	10	70	10	90	305	5	21.6
проценти	86.7	100.0	18.4	81.6	2.1	14.3	2.0	18.4	62.2	1.0	-
Общо пробирка	430	495	90	405	10	75	10	95	305	5	21.7
проценти	86.9	100.0	18.2	81.8	2.1	15.1	2.0	19.2	61.6	1.0	-
<b>Пробирка в издънкови за превръщане</b>											
Бял бор	140	170	35	135	25	70	10	105	25	5	2.0
Дуглазка	10	10	5	5	5	-	-	5	-	-	0.2
иглолистни	150	180	40	140	30	70	10	110	25	5	2.2
проценти	83.3	100.0	22.2	77.8	16.7	38.8	5.6	61.1	13.9	2.8	-
Бук	1700	2000	330	1670	55	235	40	330	1300	40	61.4
Зимен дъб	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.7
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Габър	120	145	30	115	-	25	5	30	85	-	7.7
Трепетлика	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.5
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
широколистни	1835	2160	360	1800	60	260	45	365	1395	40	70.6
проценти	85.0	100.0	16.7	83.3	2.8	12.0	2.1	16.9	64.6	1.8	-
Общо пробирка	1985	2340	400	1940	90	330	55	475	1420	45	72.8
проценти	84.8	100.0	17.1	82.9	3.9	14.1	2.3	20.3	60.7	1.9	-
<b>ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ СЕЧИ</b>	<b>5080</b>	<b>6080</b>	<b>1205</b>	<b>4875</b>	<b>555</b>	<b>1505</b>	<b>215</b>	<b>2275</b>	<b>2450</b>	<b>150</b>	<b>174.2</b>
проценти	83.6	100.0	19.8	80.2	9.1	24.7	3.6	37.4	40.3	2.5	-
<b>ОБЩО от всички сечи</b>											
Бял бор	1035	1240	275	965	190	490	60	740	190	35	30.3
Смърч	400	485	105	380	90	170	30	290	60	30	6.5
Черен бор	845	1005	245	760	180	380	35	595	145	20	16.4
Дуглазка	25	25	10	15	15	-	-	15	-	-	0.8
<b>иглолистни</b>	<b>2305</b>	<b>2755</b>	<b>635</b>	<b>2120</b>	<b>475</b>	<b>1040</b>	<b>125</b>	<b>1640</b>	<b>395</b>	<b>85</b>	<b>54.0</b>
проценти	83.7	100.0	23.1	76.9	17.3	37.7	4.5	59.5	14.3	3.1	-
Бук	12510	14190	2185	12005	3120	855	205	4180	7660	165	314.5
Зимен дъб	20	20	-	20	5	-	-	5	15	-	1.3
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Габър	525	610	105	505	-	85	20	105	385	15	31.2
Трепетлика	15	15	-	15	5	-	-	5	10	-	0.9
Явор	75	105	20	85	-	20	10	30	55	-	2.8
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.9
Мъждрян	270	300	45	255	-	10	20	30	220	5	4.8
Акация	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	1.0
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.3
Клен	80	90	10	80	-	20	5	25	55	-	5.4
Сребролистна липа	80	85	15	70	5	40	-	45	25	-	4.3
Планински ясен	35	35	5	30	-	10	-	10	20	-	2.0
<b>широколистни</b>	<b>13625</b>	<b>15465</b>	<b>2385</b>	<b>13080</b>	<b>3135</b>	<b>1045</b>	<b>260</b>	<b>4440</b>	<b>8455</b>	<b>185</b>	<b>370.6</b>
проценти	88.1	100.0	15.4	84.6	20.3	6.8	1.7	28.8	54.7	1.1	-
<b>ВСИЧКО</b>	<b>15930</b>	<b>18220</b>	<b>3020</b>	<b>15200</b>	<b>3610</b>	<b>2085</b>	<b>385</b>	<b>6080</b>	<b>8850</b>	<b>270</b>	<b>424.6</b>
проценти	87.4	100.0	16.6	83.4	19.8	11.4	2.1	33.3	48.6	1.5	-

В горите, собственост на общината, разположени в Природен парк Врачански Балкан“ годишното ползване по горскостопански план от 2026 год.е **1 593 куб.м. без клони**, което представлява **85.2 %** от общия среден годишен прираст на тези гори – **1 869 куб.м.** В сравнение с общия запас за тези гори, който е 156 930 куб.м, размерът на годишното ползване по горскостопански план за тях е **1.0 %**, а на 1 ха – **1.15 куб.м.**

При така приетото ползване, общото ползване от горските територии на общината, в обхвата на природния парк се равнява на **18 220 м<sup>3</sup>** стояща маса с клони, като едрата строителна дървесина е **3 610 куб.м.** (19.8 %), средната строителна дървесина е **2 085 куб.м.** (11.4 %) и дребната строителна дървесина – **385 куб.м.** (2.1 %). Общата строителна дървесина е **6 080 куб.м.** (33.3 %), а дървата за горене са **8 850 куб.м.** (48.6 %). Отпадът е **3 020 куб. м.** или 16.6 %.

#### **4.2. Възобновяване и планирано залесяване в Природен парк „Врачански Балкан“**

В настоящия горскостопански план, в горските територии в обхвата на природния парк не се планира залесяване.

#### **4.3. Паша в горските територии на Природен парк „Врачански Балкан“**

Паша на домашни животни е забранена в землището на гр. Враца, отдели и подотдели №№ 6 б; 65 л, п; 66 а, б, 1; 70 а-д, ж, 1-6; 71 а-е, 1; 74 а; 75 г-ж, к, м, р, 1-3; 76 а-в, е, ж, и, к, м-п, с; 77 а, ж-и, л, м, 1; 116 б1; 120 б; 121 а-е, и, к, м, 1-4, 6; 125 д, ж, к-м; 126 д, ж, м-о, с-у; с обща площ 461.8 ха, в землище на с. Згориград, отдели и подотдели №№ 72 л; 73 м; 91 н; 97 г, к; 99 о; 103 а, б, г, д, ж, м, н; 108 ж-и, 8-10, 12, 13; 109 е; 110 а, г, д; 111 б, в, з, к, м, с; 115 ш; с обща площ 165.4 ха, в землище на с. Лютаджик, отдели и подотдели №№ 1 б1, г1; 2 о, р; 3 ж, ф; 4 п; 8 г, д; 15 д, ж, к, н, ф; 16 ю; 17 з, н; 18 д; 19 ц; 20 в; 33 ю; 39 ф; 40 а1; 42 б; 72 в, м; с обща площ 17.9 ха, в землище на с. Паволче, отдели и подотдели №№ 127 ш, ю-а1; 129 б; 130 в; 141 л; с обща площ 13.9 ха и в землище на с. Челопек, отдели и подотдели №№ 136 а, г, д, ж, л, м, р, т, и1; 137 а, г, у, ц; 138 м, н; 139 к-м; 360 ф; с обща площ 85.7 ха.

Планът за паша в горите, собственост на общината, забранява паша на площ от 744.7 ха.

Планът за паша в горите, собственост на общината, допуска паша на площ от 713.8 ха.

#### **4.4. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите в защитените зони**

През времето на изпълнение на горскостопанския план не се предвижда строеж на сгради и горски автомобилни пътища.

#### **4.5. Видове, подходящи за месторастенето в защитената зона**

При видовете подходящи за съответното месторастение, в Природен парк “Врачански Балкан”, в бъдеще е запазено видовото богатство на дървостойките, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни функции. Разпределението им по дървесни видове е показано в следващата таблица № 62.

**Таблица № 62****сравнение на площта по сегашен видов състав и видове подходящи за месторастенето**

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопр. площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	34.1	2.4	27.4	2.0	27.4	2.0
Смърч	6.7	0.5	6.6	0.5	6.6	0.5
Черен бор	17.6	1.3	11.9	0.9	12.2	0.9
Дуглазка	0.8	0.1	0.6	-	0.6	-
Лиственица	0.4	-	0.4	-	0.4	-
Бук	539.0	38.8	556.0	40.0	562.8	40.3
Зимен дъб	4.3	0.3	4.1	0.3	4.1	0.2
Цер	0.3	-	0.3	-	0.3	-
Габър	77.9	5.6	79.9	5.7	79.9	5.7
Бряст	2.6	0.2	-	-	-	-
Трепетлика	3.5	0.2	3.6	0.3	3.6	0.3
Явор	13.8	1.0	14.0	1.0	14.0	1.0
Бреза	1.0	0.1	1.0	0.1	1.0	0.1
Мъждрян	104.9	7.5	108.0	7.8	108.0	7.7
Орех	6.4	0.5	6.4	0.5	6.4	0.5
Акация	1.0	0.1	1.0	0.1	1.0	0.1
Келяв габър	430.6	31.0	424.3	30.5	424.3	30.4
Върба	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Клен	43.5	3.1	40.8	2.9	40.8	2.9
Круша	1.0	0.1	1.0	0.1	1.0	0.1
Турска леска	44.5	3.2	45.7	3.3	45.7	3.3
Сребролистна липа	4.3	0.3	4.3	0.3	4.3	0.3
Източен чинар	0.6	0.1	0.6	-	0.6	-
Планински ясен	50.3	3.6	51.2	3.7	51.2	3.7
Всичко	1389.2	100.0	1389.2	100.0	1396.3	100.0

От горните данни е видно, че белият и черният бор намаляват своето участие с 0.8 %, което е за сметка на увеличението на местните широколистни дървесни видове като бук, габър и планински ясен. Намалено у е участието на келявия габър и клена, а останалите дървесни видове запазват своето участие.

## **5. План за защита на горските територии от пожари в Природен парк “Врачански Балкан”**

На територията на Природен парк “Врачански Балкан” са планирани противопожарни мероприятия, които не са в разрез с целите, за които е създаден природния парк.

Всички мероприятия **за защита на горските територии от пожари** са планирани съгласно чл.136 от новият Закон за горите от 08.03.2011 год. (влязъл в сила от 09.04.2011 год.), Наредба № 18 от 07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 8 от 11.05.2012 год. (ДВ бр.38 от 2012 г.).

Горите, собственост на общината, попадащи в Природен парк “Врачански Балкан” са разделени според степента на пожарен риск в три класа, които са показани в следващата **таблица № 63.**

**Таблица № 63**  
**за разпределение на общата площ по класове на пожарна опасност**

териториален обхват	класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	26.3	647.9	784.3	1458.5
проценти	1.8	44.4	53.8	100.0

Към **първи клас с висока пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 65 г, д, и; 75 к, м, 7-11; 76 с; 91 н; 108-18; 111-1; 121 и, м; 134 н2, о2; 139 л; с обща площ 26.3 ха или 1.8 %.

Към **втори клас със средна пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 8 е, з; 20 т; 33 ю; 43 л; 65 к, л, о, п; 66 б, в, 1; 70 а, в, д, ж, 1-3, 5, 6, 9, 10; 71 б, 1-5, 7; 72 з, и; 73 м; 74 б, 2; 75 д-ж, 2, 3; 76 а-в, е, ж, и, н-р, 2, 4, 5; 77 а, б, е-з, м, 1-7; 79 ж; 80 а; 89 б; 97 г; 98 ж, о; 108 м, 8, 16; 109 в, и; 110 а, 1; 111 а; 112 ф, х, 1, 2; 117 к; 121 б-е, к, 1, 4; 122 е; 123 и; 124 д; 125 ж; 126 п, р; 127 з, ш, я, а1, б1; 128 з, м; 129 б; 130 в; 132 щ1, я1-б2; 133 х; 134 р2; 136 р1, 1, 2; 137 з, х, 1; 138 м; 139 к, м; 141 л; 360 и-м, р, т, ф; 398 п1; с обща площ 647.9 ха или 44.4 %.

Към **трети клас с ниска пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели с 1 б1, г1; 2 д, о, р; 3 ж, р, ф; 4 е, п; 5 в; 6 б; 7 б; 8 в, г, д; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м, ю; 17 з, н; 18 д, р, ф, х, ч; 19 р, ц, ж1, и1, с1; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а; 30 в; 31 б; 32 е; 33 х; 34 ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 а1; 42 б; 43 к; 65 е, 1, 5; 66 а; 70 б, г, 4; 71 а, в-е, 6, 8, 9; 72 в, л, м; 74 а, в, г; 75 г, р, 1; 76 к, м; 77 и-л; 94 б1; 96 к1; 97 а-в, з, к; 99 о; 103 а-н, 2, 4; 108 ж-к, о, 9, 10, 12-14, 17; 109 а, б, г-з, к, 1-4; 110 б, г, д; 111 б, в, з, к, м, с, 4; 112 ж, у, 3; 115 ш; 116 б1; 120 б; 121-6; 125 д, к, л, м, 9; 126 д-ж, м-о, с-у, 3; 127 ю; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, а1, г1, д1, ж1, и1, о1, т1; 137 а, г, д, м, у, ц; 138 н; 139 п; 141 в; 142 з-м, ф; 360 а, б, д, ж, з, н, с, у; 398 р1; с обща площ 784.3 ха или 53.8 %.

Като цяло преобладават горите с ниска пожарна опасност, в резултат на големия дял съответно на средновъзрастни иглолистни култури на свежи до влажни месторастения или широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

По-долу са посочени отделите и тяхното разпределение по землища и клас на пожарна опасност.

Планираните мерки и мероприятия за защита от пожари са съгласувани с ТП „Държавно горско стопанство Враца“, и Областна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ гр. Враца.

## **1. Бариерни противопожарни прегради**

Бариерни прегради са по-широки шосета, просеки, по-големи реки, язовири, водоеми и прокари, които отговарят на изискването средната им ширина да е 20-25 метра или повече.

## **2. Лесокултурни прегради**

Лесокултурни прегради са съществуващите просеки и автомобилни пътища и по-тесни шосета на които средната им ширина е 10-15 метра, а също и някои по-големи, постоянно течащи дерета.

## **3. Минерализовани ивици**

Минерализованите ивици са в комбинация с лесокултурните прегради. Като такива самостоятелно се явяват някои коларски пътища по периферията на горските територии.

## **4. Пътища за движение на противопожарна техника**

В общинските горски територии, пътища за движение на противопожарна техника са всички горски автомобилни пътища.

## **5. Санитарни мероприятия край пътища, санитарни ивици**

Това са ивици, почистени от суха маса, паднали дървета и други растителни отпадъци по краищата на горските територии и от двете страни на републикански пътища и ж. п. линии. В иглолистни гори се прилага и окастряне на клоните на височина до 2 метра. В незалесени площи санитарните ивици представляват окосени и почистени площи.

Широчината на санитарните ивици е не по-малка от 10 м.

## **6. Устройство на места за паркиране и палене на огън**

Няма обособени и не се предвижда обособяване на места за паркиране и за палене на огън в горските територии или в съседство на тях.



## 7. Поставяне на предупредителни табели и плакати

Поставят се покрай пътищата водещи към горските масиви, край паркингите, на по-важните кръстовища и на други места. Плакатите да се подменят ежегодно. Предупредителните табели трябва да се обозначат съгласно Наредба № 8 от 11.05.2012 година. При тяхното захабяване, повреда или изчезване следва да бъдат своевременно подменени.

## 8. Устройство на депа за противопожарен инвентар

Предвижда се оборудването на противопожарно депо в община Враца със следното съдържание в съответствие с Наредба № 8:

- гръбни пръскачки – 4 бр.
- кофи за вода – 4 бр.
- лопати – 10 бр.
- брадви – 3 бр.
- кирки – 3 бр.
- тупалки – 15 бр.
- съд с 200 л вода – 1 бр.
- моторни триони – 2 бр.
- мотики – 5 бр.
- съдове за питейна вода от 10 л – 5 бр.
- железни гребла – 5 бр.
- моторна помпа – 1 бр.
- електрически фенери – 5 бр.
- радиостанции – 4 бр.

## 9. Водоизточници за противопожарни нужди

Като постоянни водоизточници за горските територии, собственост на общината може да се използват противопожарните хидранти, разположени в близките населени места. Не се налага изграждането на специални водоеми.

## 10. Площадки за кацане на авиационна техника

В общинските горски територии няма съществуващи площадки за кацане на авиационна техника.

## 11. Планове за защита на горските територии от пожари

Във връзка с чл. 20 от Наредба № 8 от 11.05.2012 година за условията и реда за защита на горските територии от пожари, лицата, управляващи горскостопанската единица, преди обявяване на пожароопасния сезон, подготвят планове за защита на горските територии от пожари.

Необходимо е всички служители и горски работници, които работят в горите, периодично да се запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г., за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Предвидените противопожарни мероприятия следва да се изпълнят в първите 2-3 години на действие на плана.

## 12. Превенция срещу пожари

В гр. Враца има Регионална служба “Противопожарна безопасност и защита на населението”. През пожароопасния сезон връзката с тях се осъществява чрез денонощни дежурства, давани от служители на стопанството, снабдени с мобилни телефони, МПС и съответния оперативен план. При установяване на пожар незабавно да се информират противопожарните служби. Организацията на гасене да става по **ежегодно изготвян план**.

Съгласно чл. 14, ал. 2 от Наредба № 8 от 11.05.2012 г. ръководството на община Троян трябва **ежегодно**, преди обявяването на пожароопасния сезон, да изготви план за защита на горските територии от пожари, които освен посочените по-горе методи и средства за предотвратяване, наблюдение и борба с пожари в горските територии, да съдържа описание на конкретните действия, насочени към предотвратяване на факторите, създаващи опасност от пожари (както е посочено в Наредба № 8).

Необходимо е всички служители и горски работници на общината периодично да се инструктират и запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

**Набелязаните мероприятия са достатъчни за предотвратяването, а при нужда и за бързото потушаване на евентуално възникнали пожари, но трябва да се изпълнят през първите пет години от влизане в сила на горскостопанския план.**

На основание чл. 136, ал. 3 от Закона за горите, изпълнението на противопожарните мероприятия в горските

## ГЛАВА IX

# ОЧАКВАНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПЛАНИРАНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ПО ЗАКОНА ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

## УВОД

Тази глава е разработена в съответствие както с писмо № 33-05-08/18.04.2008 год. на Изпълнителна агенция по горите, относно оценката за съвместимост на горскостопанските планове с предмета и целите на защитените зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие, така и със **“Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от Приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие**, утвърдена на основание чл.4, ал.1, т.2 от Наредба № 8/05.05.2011 год. за сечите в горите от изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите и с **Постановление № 93 от 10.05.2012 год.** за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, приета с Постановление № 139 на Министерски съвет от 2004 год. Тази разработка ще бъде цитирана по долу в текста като “Режими за устойчиво управление на горите в Натура 2000”.

Защитените зони, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие, попадащи в горските територии, собственост община Враца, са категоризирани като **“гори със специални функции”**, съгласно чл. 5, ал. 3 от Закона за горите от 08.03.2011 година.

Планирането на лесовъдските мероприятия са съобразени както с предмета и целите на защитената зона и ограничителните режими на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие, описани в Стандартния формуляр или в заповедта за обявяването на всяка зона, така и с режимите за устойчиво управление на горите в Натура 2000.

Целите, които трябва да се имат в предвид при стопанисването и при планиране на лесовъдските мероприятия в защитените зони, обявени по Директива 92/43/ЕЕС от 21 май 1992 год. за опазването на природните местообитания на дивата флора и фауна, които ще бъдат наричани за кратко **Защитени зони за местообитанията** (Директива за местообитанията) са следните:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

В **Защитените зони за местообитанията** подробно са показани и планираните възобновителни сечи по всяко отделно местообитание и общо.

## 1. ОБЩА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ, НА КОИТО СА РАЗПОЛОЖЕНИ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ПО ЗБР (ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ ПО НАТУРА 2000)

### 1.1. Защитени зони по Натура 2000

Върху горските територии, собственост на община Враца, попадат части от

**1.1.1. Защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0000166**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год. и заповед № РД-1031/17.12.20 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 19/2021 год. ), определена по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна (**Директива за хабитатите**), отдели и подотдели №№ 1 б, л, р, т, х, ш, ю, б1, г1, ж1, к1, у1, я1; 2 д, о, р, я, а1, в1; 3 ж, р, ф; 4 е, п ; 5 в; 7 б; 8 в-е, з; 15 д, ж, к, н, ф ; 16 м, ю; 17 з, н; 18 а,

б, д, р, ф, х, ч, б1, в1; 19 а, г, д, р, ц, ж1, и1, с1, т1; 20 а, в, и, т, ч, я, ж1; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а; 30 в; 31 б; 32 е; 33 х, ю; 34 м, ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 я, а1, л1, х1, я1, а2, в2; 41 и, ц, ч, к1, п1, ф1, ш1, и2; 42 б; 43 к, л; 56 г, л, н; 58 ж, н, о; 65 г, д, е, и-л, о, п, 1, 5; 66 а-в, 1; 70 а-д, ж, 1-6, 9, 10; 71 а-е, 1-9; 72 л; 73 м; 74 а-г, 2; 75 г-ж, к, м, р, 1-3, 7-11; 76 а-, е, ж, и, к, м-с, 2, 4, 5; 77 а, б, е-м, 1-7; 79 ж; 80 а; 89-6; 91 н; 94 б1; 96 к1; 97 а-г, з, к, п; 98 ж, о; 99 о; 103 а-д, ж, и-м, 2, 4; 108 ж-к, м, о, 8-10, 12-4, 16-18; 109 а-к, 1-4; 110 а, б, г, д, 1; 111 а-в, з, к, м, с, 1, 4; 112 ж, у-х, 1-3; 114 м; 115 ш; 116 б1; 117 к; 120 б; 121 а-е, и, к, м, 1-4, 6; 122 е; 123 и; 124 д; 125 д, ж, к-м, 9; 126 д-ж, м-т, 3; 127 з, ш, ю-б1; 129 б; 128 з, м 130 в; 132 щ1, я1-62; 133 х; 134 н2, о2, р2; 135 ч, щ; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, в1, г1, д1, ж1, и1, о1, р1, т1, 1, 2; 137 а, г, д, з, м, у, х, ц, 1; 138 м, н; 139 к-м; 141 в, л; 142 з-м, ф; 226 щ1; 265 м; 269 п, р; 360 а, б, д, ж-н, р-ф; 361 ш, щ; 372 л1; 1006 б; с обща площ 1 724.1 ха, от която залесена площ 1 640.3 ха и незалесена площ 83.8 ха.

**1.1. Защитена зона „Божия мост-Понора” - BG 0000594**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год., изменено с решения № 52/05.02.08 год. и № 615/02.09.20 год. на Министерски съвет, и заповед № РД-262/31.03.21 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 18/2021 год. ), определена по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна (**Директива за хабитатите**), подотдели 257 в, ч1, ш1, я1; с обща площ 2.5 ха, цялата залесена.

**1.1.3. Защитена зона „Каленска пещера” - BG 0000601**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год., изменено с решения № 52/05.02.08 год., № 615/02.09.20 год. и № 588/06.08.21 год. на Министерски съвет, и заповед № РД-245/22.03.24 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 34/2024 год. ), определена по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна (**Директива за хабитатите**), подотдел 226 у1; със залесена площ 0.1 ха.

**1.1.4. Защитена зона „Пъстрина”- BG 0001037**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год., изменено с решения № 52/05.02.08 год. и № 615/02.09.20 год. на Министерски съвет, и заповед № РД-352/31.03.21 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 56/2021 год. ), определени по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна (**Директива за хабитатите**), отдели и подотдели №№ 1283 а-е, з, л-о, 1-10; 1284 а-е, 1-6; 1287 ж, и, к; с обща площ 177.9 ха, от която залесена площ 167.3 ха и незалесена площ 10.6 ха.

**1.1.5. Защитена зона „Врачански Балкан” с код BG 0002053**, обявена с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.07 год. и заповед № РД-801/04.11.08 год. на Министерство на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 105/09.12.08 год.), определени по Директива 2009/147/ЕЕС за опазване на дивите птици (**Директива за птиците**), отдели и подотдели №№ 1 б, л, р, т, х, ш, ю, б1, г1, ж1, к1, у1, я1; 2 д, о, р, я, а1, в1; 3 ж, р, ф; 4 е, п; 5 в; 7 б; 8 в-е, з; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м, ю; 17 з, н; 18 а, б, д, р, ф, х, ч, б1, в1; 19 а, г, д, р, ц, ж1, и1, с1, т1; 20 а, в, и, т, ч, я, ж1; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а; 30 в; 31 б; 32 е; 33 х, ю; 34 м, ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 я, а1, л1, х1, я1, а2, в2; 41 и, ц, ч, к1, п1, ф1, ш1, и2; 42 б; 43 к, л; 58 н, о; 65 г, д, е, и-л, о, п, 1, 5; 66 а-в, 1; 70 а-д, ж, 1-6, 9, 10; 71 а-е, 1-9; 72 л; 73 м; 74 а-г, 2; 75 г-ж, к, м, р, 1-3, 7-11; 76 а-, е, ж, и, к, м-с, 2, 4, 5; 77 а, б, е-м, 1-7; 79 ж; 80 а; 89-6; 91 н; 94 б1; 96 к1; 97 а-г, з, к, п; 98 ж, о; 99 о; 103 а-д, ж, и-м, 2, 4; 108 ж-к, м, о, 8-10, 12-4, 16-18; 109 а-к, 1-4; 110 а, б, г, д, 1; 111 а-в, з, к, м, с, 1, 4; 112 ж, у-х, 1-3; 114 м; 115 ш; 116 б1; 117 к; 120 б; 121 б, в, г, д, е, и, м, 1, 2, 4; 122 е; 123 и; 125 д, ж, к-м, 9; 126 д-ж, м-т, 3; 127:ш, ю, я, а1, б1; 129:б; 130 в; 132 щ1, я1-62; 133 х; 134:н2, о2, р2; 135:ч, щ; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, в1, г1, д1, ж1, и1, о1, р1, т1, 1, 2; 137 а, г, д, з, м, у, х, ц, 1; 138 м, н; 139 к-м; 141 в, л; 142 з-м, ф; 360 а, б, д, ж-н, р-ф; с обща площ 1 530.5 ха, от която залесена площ 1 459.2 ха и незалесена площ 73.2 ха.

## 1.2. Резервати

В горските територии, собственост на община Враца, няма обявени резервати.

## 1.3. Защитени природни обекти, обособени по Закона за защитените територии

В обхвата на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие попадат следните защитени територии, обявени по Закона за защитените територии:

**1.3.1. Природен парк „Врачански Балкан“**, обявена като Народен парк със заповед № РД-1449/21.12.89 год. на Комитета по опазване на околната среда (ДВ, бр.3 от 1990 год.), прекатегоризиран със заповед № РД-934/22.07.03 год. на Министерство на околната среда и водите (ДВ, бр.73 от 2003 год.), отдели и подотдели №№ №№ 1 б1, г1; 2 д, о, р; 3 ж, р, ф; 4 е, п; 5 в; 7 б; 8 в-е, з; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м, ю; 17 з, н; 18 д, р, ф, х, ч; 19 р, ц, ж1, и1, с1; 20 т; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а; 30 в; 31 б; 32 е; 33 х, ю; 34 ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 а1; 42 б; 43 к, л; 65 г, д, е, и-л, о, п, 1, 5; 66 а-в, 1; 70 а-д, ж, 1-6, 9, 10; 71 а-е, 1-9; 72 л; 73 м; 74 а-г, 2; 75 г-ж, к, м, р, 1-3, 7-11; 76 а-, е, ж, и, к, м-с, 2, 4, 5; 77 а, б, е-м, 1-7; 79 ж; 80 а; 89-6; 91 н; 94 б1; 96 к1; 97 а-г, з, к; 98 ж, о; 99 о; 103 а-д, ж, и-м, 2, 4; 108 ж-к, м, о, 8-10, 12-4, 16-18; 109 а-к, 1-4; 110 а, б, г, д, 1; 111 а-в, з, к, м, с, 1, 4; 112 ж, у-х, 1-3; 114 м; 115 ш; 116 б1; 117 к; 120 б; 121 е, и, м, 6; 122 е; 123 и; 124 д; 125 д, ж, к-м, 9; 126 д-ж, м-т, 3; 127 з, ш, ю-б1; 128 з, м; 129 б; 130 в; 132 щ1, я1-б2; 133 х; 134 н2, о2, р2; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, в1, г1, д1, ж1, и1, о1, р1, т1, 1, 2; 137 а, г, д, з, м, у, х, ц, 1; 138 м, н; 139 к-м; 141 в, л; 142 з-м, ф; 360 а, б, д, ж-н, р-ф; 398 п1, р1; 1006 б; с обща площ 1 458.5 ха, от която залесена площ 1 389.2 ха и незалесена площ 69.3 ха..

**1.3.2. Защитена местност „Падините“**, обявена като буферна зона на резерват „Врачански карст“ със заповед № 854/10.08.83 год. на Комитета по опазване на околната среда, изменена със заповед № 9/09.01.85 на Комитета по опазване на околната среда, прекатегоризирана със заповед № РД-526/12.07.07 год. на Министерство на околната среда и водите, отдели и подотдели №№ 66 а, б; 70 а-д, 1-6; 71 а-в, 1; 75 г-ж, 1-3; 76 а, ж, и, к, м-п, с; 77 а, 1; 91 н; 121 е, и; 129 б;

**1.3.3. Защитена местност „Вола“**, обявена като историческо място с Постановление на Министерския съвет № 1171/24.09.51 год., прекатегоризирано със заповед № РД-637/26.05.03 год. на Министерство на околната среда и водите, подотдели 139 к, л, м;

**1.3.4. Защитена местност „Боров камък“**, обявена като историческо място със заповед № 342/17.05.79 год. на Комитета по опазване на околната среда, прекатегоризирано със заповед № РД-640/26.05.03 год. на Министерство на околната среда и водите, подотдели 108 ж, 8, 9, 10, 12, 13;

**1.3.5. Защитена местност „Речка“**, обявена със заповед № 170/16.02.90 год. на Комитета по опазване на околната среда, подотдели 246 а1, з1.

Защитените местности са с обща площ 231.9 ха, от която залесена площ 218.6 ха и незалесена площ 13.3 ха.

**1.3.6. Природна забележителност „Леденика-пещера“**, обявена с Постановление на Министерския съвет № 2057/28.11.60 год. и заповед № 2810/10.10.62 год. на Главно управление на горите, изменена със заповед № 1449/21.12.1989 год. на Комитета по опазване на околната среда, подотдел 75 р;

**1.3.7. Природна забележителност „Понора“**, обявена със заповед № 2810/10.10.62 год. на Главно управление на горите, подотдел 257 в;

**1.3.8. Природна забележителност „Божите мостове“**, обявена със заповед № 378/05.02.64 год. на Комитета по горите и горската промишленост, подотдели №№ 269 п, т;

**1.3.9. Природна забележителност „Дедова дупка“**, обявена със заповед № РД-209/05.03.20 год. на Министерство на околната среда, подотдел 360 ф; със залесена площ 1.5 ха

Природните забележителности са с обща площ 6.6 ха, цялата залесена.

## 1.4. Горски територии за защита на водите

В горските територии, собственост на общината попада санитарно-охранителна зона, пояс II, определена съгласно Закона за горите, обявена със заповеди на Басейнова дирекция „Дунавски район“ – гр. Плевен, отдели и подотдели №№ 42 б; 99 о; с обща площ 0.2 ха, цялата залесена. В насажденията не са планирани горскостопански мероприятия

## 1.5. Ловностопански мероприятия

В горските територии, собственост на община Враца не са планирани технически сечи за ловностопански мероприятия – дивечови сечища, дивечови ниви и ловни просеки, които по някакъв начин да намаляват площта на обособените местообитания или да оказват значително влияние върху тях.

## 1.6. Разпределение на горските територии по функции

Защитените зони по Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и за опазване на дивата флора и фауна (Директива за хабитатите) и Директива 2009/147/ЕЕС за опазване на дивите птици (Директива за птиците) са разположени частично върху горските територии, собственост на община Враца. В **таблицата № 64** са показаните защитните и специални горски територии, в обхвата на защитените зони.

**Таблица № 64**

Подробно разпределение на горските територии и запаса без клони по категории и функции

Горски територии по категории и функции	Всичко		
	обща площ, ха	залесена площ, ха	запас, куб.м
Природна забележителност	2.1	2.1	350
Природен парк	1 452.8	1 383.5	155 980
защитена зона местообитания	284.8	265.8	19 650
защитена зона птици	197.5	180.8	11 765
<b>всичко защ.зони Натура 2000</b>	<b>288.3</b>	<b>269.4</b>	<b>19 935</b>
<b>Всичко специални функции</b>	<b>1 743.2</b>	<b>1 655.0</b>	<b>176 265</b>
<b>ВСИЧКО:</b>	<b>1 743.2</b>	<b>1 655.0</b>	<b>176 265</b>

### I. Защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0000166

#### 1. Инвентаризация на защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0000166

Разпределението на общата площ на **защитената зона** по вид на земите и вид на горите е показано в следващата **таблица № 65**.

**Таблица № 65**

Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	-	502.3	235.4	633.8	1371.5	88.3
склопени култури	72.5	7.1	-	1.2	80.8	5.2
естествен произход 0.1-0.3	-	8.7	16.3	-	25.0	1.6
изредени култури	2.5	0.2	-	-	2.7	0.2
всичко насаждения	75.0	518.3	251.7	635.0	1480.0	95.3
всичко залесена площ	75.0	518.3	251.7	635.0	1480.0	95.3
голина	-	7.1	-	-	7.1	0.5
всичко незал.дървопр.	-	7.1	-	-	7.1	0.5
поляна	3.9	5.5	3.7	5.0	18.1	1.2
дворно място	0.7	-	-	-	0.7	0.1
просека	0.2	1.1	-	0.3	1.6	0.1
лесонепригодна голина	0.2	0.3	-	6.5	7.0	0.4
лесонепригодна площ	-	-	3.7	11.0	14.7	0.9
скали	1.3	3.7	0.7	16.8	22.5	1.4
кариера	-	-	-	1.3	1.3	0.1
автомобилен път II кат.	0.2	-	-	-	0.2	-
всичко дървонепр. площ	6.5	10.6	8.1	40.9	66.1	4.2
всичко по ГСП	81.5	536.0	259.8	675.9	1553.2	100.0
в т.ч. дървопр. площ	75.0	525.4	251.7	635.0	1487.1	95.8

Общата площ на зоната е 1 553.2 ха. Залесената площ на горските територии в зоната е 1 480.0 ха, което е 95.3 % от площта по горскостопански план за зоната. Преобладават издънковите гори, като площта им е 885.5 ха или 59.8 % от залесената площ. По група гори преобладават нискостъблени с площ 635.0 ха, което представлява 42.9% от залесената площ, следвани от широколистните високостъблени с площ 518.3 ха или 35.0 % и от издънковите гори за превръщане във високостъблени с площ 251.7 ха или 17.0 % . Иглолистните са 75.0 ха или 5.1 %.

Склопените култури са 80.8 ха, от които 7.1 ха широколистни високостъблени, 72.5 ха иглолистни и 1.2 ха нискостъблени. Изредените насаждения са 25.0 ха, като издънковите гори за превръщане във високостъблени са 16.3 ха, а широколистните високостъблени – 8.7 ха.

Незалесените площи са 73.7 ха или 4.7 % от площта по горскостопански план, като 7.1 ха са дървопроизводителни, само поляни, а 66.1 ха са дървонепроизводителни, основно скали – 22.5 ха и поляни – 18.1, представляващи 0.2 ха поляни и 0.3 ха просеки. Изредените култури са 2.7 ха или 0.2 %, като 2.5 ха са иглолистни, а 0.2 ха са широколистни високостъблени.

## **2. Списък на местообитанията в Защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0000166**

В обхвата на защитената зона попадат местообитания:

**9150 – Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion),** отдели и подотдели №№ 3 ж, ф; 4 п; 6 б; 7 б; 8 в, г, д; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м; 18 р, ф; 19 д, ц; 20 в, я, ж1; 21 а, п; 22: с; 29 а; 31 б; 39 ф; 40 а1, в2; 42 б; 43 к; 70 б, г; 71 а, в - е; 72 в, л; 74 а; 75 г, р; 77 и, л; 96 к1; 97 в, з; 99 о; 103 а-ж, к- н; 108 ж-к; 109 а, б, г-з, к; 110 б, г, д; 111 б, в, з, к, м, с; 112 ж, ф; 115 ш; 116 б1; 125 д, к; 126 ж, м-о, с-у; 127 ю-а1; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, ф, г1, ж1, и1, т1; 137 а, г, д, у; 138 м, н; 139 к; 141 в; с обща залесена площ 536.5 ха.

**9170 – Дъбово-габърви (Galio-Carpinetum),** отдели и подотдели №№ 1 б1, г1; 2 о; 16 ю; 17 з, н; 22 у; 30 в; 34 ж, м, ю; 40 н1, х1; 41 п1, ф1, ш1; 72 м; 73 м; 74 в; 76 ж, н; 77 з, к, м; 125 л, м; 126 д с обща залесена площ 83.2 ха.

**9180 – Смесени гори от съюза Tiliif-Acerion върху сипеи и стръмни склонове,** отдели и подотдели №№ 127 б1; 136 р, т, в1, о1; 139 п; 360: а, з, у с; обща залесена площ 54.9 ха.

**91G0 – Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus,** отдели и подотдели №№ 1 б, л, р, т, х, ш, ю, ж1, к1, у1, я1; 2 д, р, ю-а1, в1; 18 д, х, ч, б1, в1; 19 г, с1, т1; 20 и, ч; 21 и, о; 35 м; 40 я, л1, я1, а2; 41 ц, ч, к1, и2; 56 г; 66 а; 97 п; с обща залесена площ 44.9 ха.

**91M0 – Балкано-панонски церово-горунови гори,** подотдели 135 ч, щ; с обща залесена площ 0.8 ха.

**91Z0 – Мизийски гори от сребролистна липа,** подотдел 65 е; със залесена площ 0.9 ха.

## **3. Общи таксационни данни за Защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0000166**

Разпределението на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст, и средният бонитет за защитените зони е показано в **таблицы № 66 и 67**. От тях се вижда, че средната възраст е 82 години, средната пълнота – 0.65, средният бонитет - IV (3.7), общият дървесен запас е 165 060 куб.м (без клони). средният запас е 112 куб.м/ха и общият годишен прираст е 2 011 куб.м, а на един хектар – 1.36 куб.м.

**Таблица № 66**

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас  
и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Общ дървесен запас		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	0.7	-	-	-	-	-
	11-20	1.0	0.1	30	-	-	2
II	21-30	39.7	2.7	1690	1.0	-	57
	31-40	35.0	2.4	4085	2.5	-	108
III	41-50	139.4	9.4	12520	7.5	-	254
	51-60	318.3	21.5	21075	12.8	-	361
IV	61-70	279.5	18.9	19170	11.6	-	283
	71-80	187.1	12.6	18775	11.4	-	239
V	81-90	79.2	5.3	8450	5.1	-	94
	91-100	74.5	5.0	11005	6.7	-	110
VI	101-110	33.9	2.3	8355	5.1	-	76
	111-120	47.2	3.2	11020	6.7	-	92
VII	121-130	88.5	6.0	15140	9.2	-	116
	131-140	54.4	3.7	11940	7.2	-	85
VIII	141-150	38.2	2.6	7685	4.7	-	51
	над 150	63.4	4.3	14120	8.5	-	83
Всичко		1480.0	100.0	165060	100.0	-	2011

**Таблица № 67**

Разпределение на залесената площ по дървесни видове и бонитети

Дървесни видове	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
	I	II	III	IV	V		
Бял бор	-	-	14.6	20.8	-	35.4	3.6
Смърч	6.7	0.1	-	-	-	6.8	1.0
Черен бор	-	0.2	8.2	14.5	-	22.9	3.6
Ела	-	0.1	-	-	-	0.1	2.0
Дуглазка	1.0	-	-	-	-	1.0	1.0
Лиственица	-	-	0.4	-	-	0.4	3.0
Бук	27.1	142.0	195.3	148.5	28.4	541.3	3.0
Зимен дъб	-	-	7.1	24.1	6.4	37.6	4.0
Благун	-	-	-	0.2	0.6	0.8	4.8
Цер	-	-	1.4	0.3	0.2	1.9	3.4
Габър	-	11.1	31.1	39.4	8.4	90.0	3.5
Бряст	-	-	-	2.6	-	2.6	4.0
Трепетлика	0.3	-	1.4	2.1	-	3.8	3.4
Явор	-	5.3	0.1	3.5	4.9	13.8	3.6
Бреза	-	-	0.2	-	-	0.2	3.0
Мъждрян	-	-	-	1.6	110.1	111.7	5.0
Орех	1.7	2.0	-	1.2	2.9	7.8	3.2
Акация	-	-	1.1	1.8	0.8	3.7	3.9
Келяв габър	-	-	-	275.8	174.7	450.5	4.4
Върба	-	-	0.1	-	-	0.1	3.0
Клен	-	-	1.7	6.6	35.3	43.6	4.8
Круша	-	-	-	1.0	-	1.0	4.0
Турска леска	-	-	-	15.4	29.1	44.5	4.7

Дървесни видове	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
	I	II	III	IV	V		
Сребролистна липа	-	0.9	0.7	-	-	1.6	2.4
Източен чинар	-	-	-	0.6	-	0.6	4.0
Планински ясен	1.3	4.5	6.5	30.4	13.4	56.1	3.9
тп Bachelieri	-	-	0.2	-	-	0.2	3.0
<b>Всичко</b>	<b>38.1</b>	<b>166.2</b>	<b>270.1</b>	<b>590.4</b>	<b>415.2</b>	<b>1480.0</b>	<b>3.8</b>
проценти	2.6	11.2	18.3	39.9	28.0	100.0	

От таблицата е видно, че преобладава IV бонитет с площ от 590.4 ха или 39.9 %, следван от V бонитет с площ 415.2 ха или 28.0 %.

Разпределението на залесената площ по дървесни видове и по класове на възраст за защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0000166 е показано в **таблица № 68**. От нея се вижда, че в защитената зона преобладават насажденията на възраст от 61 до 80 години с обща площ от 459.5 ха – 31.0 %.

Основен дървесен вид е букът с площ 541.3 ха или 36.6 % от площта и 62.8 % от запаса или 103 585 куб.м., следван от келявия габър с площ 450.5 ха и запас 7 820 куб. м. (30.4 % и 4.7 %).

**Таблица № 68**

**Разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст в ха**

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII	Всичко	%
хектари										
Бял бор	-	1.3	13.9	20.2	-	-	-	-	35.4	2.4
Смърч	-	1.4	2.4	3.0	-	-	-	-	6.8	0.5
Черен бор	-	0.2	21.8	0.9	-	-	-	-	22.9	1.6
Ела	-	-	0.1	-	-	-	-	-	0.1	-
Дуглазка	-	-	1.0	-	-	-	-	-	1.0	0.1
Лиственица	-	-	-	0.4	-	-	-	-	0.4	-
Бук	0.2	5.9	48.5	86.2	73.9	85.1	139.9	101.6	541.3	36.6
Зимен дъб	0.2	8.6	4.0	8.3	13.7	2.0	0.8	-	37.6	2.6
Благун	-	-	0.7	0.1	-	-	-	-	0.8	-
Цер	-	0.1	1.7	0.1	-	-	-	-	1.9	0.1
Габър	0.2	7.7	9.5	38.1	33.3	-	1.2	-	90.0	6.1
Бряст	-	2.6	-	-	-	-	-	-	2.6	0.2
Трепетлика	-	2.2	1.6	-	-	-	-	-	3.8	0.3
Явор	-	3.4	9.3	-	1.1	-	-	-	13.8	0.9
Бреза	-	-	0.2	-	-	-	-	-	0.2	-
Мъждрян	0.4	10.8	22.6	68.6	9.3	-	-	-	111.7	7.6
Орех	-	-	4.8	3.0	-	-	-	-	7.8	0.5
Акация	0.1	2.5	1.1	-	-	-	-	-	3.7	0.2
Келяв габър	0.2	11.2	204.5	227.0	7.6	-	-	-	450.5	30.4
Върба	-	-	0.1	-	-	-	-	-	0.1	-
Клен	0.5	8.9	19.0	1.6	13.6	-	-	-	43.6	2.9
Круша	-	1.0	-	-	-	-	-	-	1.0	0.1
Турска леска	-	13.8	30.0	0.7	-	-	-	-	44.5	3.0
Сребролистна липа	-	-	0.9	0.7	-	-	-	-	1.6	0.1
Източен чинар	-	-	0.6	-	-	-	-	-	0.6	-
Планински ясен	-	0.6	52.9	0.6	2.0	-	-	-	56.1	3.8
тп Bachelieri	-	0.2	-	-	-	-	-	-	0.2	-
<b>Всичко</b>	<b>1.8</b>	<b>82.4</b>	<b>451.2</b>	<b>459.5</b>	<b>154.5</b>	<b>87.1</b>	<b>141.9</b>	<b>101.6</b>	<b>1480.0</b>	<b>100.0</b>
проценти	0.1	5.6	30.5	31.0	10.4	5.9	9.6	6.9	100.0	



#### 4. Горскостопански план на защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0000166

##### 4.1. Планирани сечи в Защитената зона

Съобразно биологическите особености на дървесните видове, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целта на стопанисването в защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0000166 на териториите с обособени местообитания е планирано да се извършва **постепенно-котловинна** възобновителна сеч. Тази възобновителна сеч е съобразена както с Наредба № 8/0 5.08.2011 год. на Министерство на земеделието и храните за сечите в горите, така и с Режимите за устойчиво управление на горите в Натура 2000.

Голи сечи в насаждения с обособени местообитания не са планирани.

Разпределението на площта на насажденията за възобновителна сеч по вид на сечта и по видове местообитания, в които има планирани възобновителни сечи в защитената зона е дадено в **таблица № 69**, а разпределението на площта по насоки на стопанисване и по стопански класове в горите на защитената зона е показано в **таблица № 70**.

**Таблица № 69**  
разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч  
през десетилетието по вид на сечта и по местообитания

Вид на възобновителната сеч						
местообитания	постепенна ф1	постепенна ф2	постепенно котловинна	групово постепенна	общо	%
всичко 9150	-	-	2.0	223.6	225.6	88.5
всичко 9170	-	0.4	-	24.2	24.6	9.7
всичко 91G0	2.3	-	2.4	-	4.7	1.8
<b>ОБЩО</b>	2.3	0.4	4.4	247.8	254.9	100.0

Предвидените за възобновителни сечи насаждения в защитената зона по вид на сечта, по видове местообитания и по отдел и подотдел, са както следва:

**4.1.1. 9150 Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion),** отдели и подотдели №№ 16 м, с площ 2.0 ха, постепенно-котловинна сеч, и 6 б; 70 б, г; 71 а, в, г, д, е; 77 и, л; 103 а, б, г, ж; 108 з, и; 110 д; 111 з; 126 м; 126 у; 136 д, ж, л; с обща площ 223.6 ха, групово-постепенна сеч. Общата площ е 225.6 ха.

**4.1.2. 9170 Дъбово-габъррови (Galio-Carpinetum),** отдели и подотдели №№ 16 ю, с площ 0.4 ха кракосрочно-постепенна сеч и 77 з, м, с обща залесена площ 24.2 ха групово-постепенна сеч. Общата площ е 24.6 ха.

**4.1.3. 91G0 Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus,** отдели и подотдели №№ 1 х, ш, к1, с обща площ 2.3 ха кракосрочно-постепенна сеч и 40 а2, с площ 4.4 ха групово-постепенна сеч. Общата площ е 4.7 ха.

**Таблица № 70**  
**разпределението на площта и предвиденото ползване (без клони) по насоки**  
**в горите на защитената зона**

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване			
		Възобновяване	Отглеждане	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Иглолистни					
Иглол. култури ЗСпФ	ха	-	55.8	55.8	13.4
	куб.м	-	2315	2315	14.2
Широколистни високоствъблени					
Буков Ср ЗСпФ	ха	118.3	8.3	126.6	30.3
	куб.м	6320	365	6685	41.0
Буков Н ЗСпФ	ха	100.8	14.4	115.2	27.5
	куб.м	3775	255	4030	24.7
Широколистен В ЗСпФ	ха	0.2	6.2	6.4	1.5
	куб.м	40	155	195	1.2
Всичко широколистни високоствъблени ЗСпФ	ха	219.3	28.9	248.2	59.3
	куб.м	10135	775	10910	66.9
Издънкови за превръщане					
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	5.1	1.9	7.0	1.7
	куб.м	140	30	170	1.0
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	9.6	64.1	73.7	17.6
	куб.м	340	1840	2180	13.5
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	24.2	8.1	32.3	7.7
	куб.м	530	130	660	4.0
Всичко издънкови за превръщане ЗСпФ	ха	38.9	74.1	113.0	27.0
	куб.м	1010	2000	3010	18.5
Нискоствъблени					
Нискоствъблен ЗСпФ	ха	1.2	-	1.2	0.3
	куб.м	70	-	70	0.4
ОБЩО					
ОБЩО НАСОКИ ЗСпФ	ха	259.4	158.8	418.2	100.0
	куб.м	11215	5090	16305	100.0
ВСИЧКО НАСОКИ	ха	259.4	158.8	418.2	-
	куб.м	11215	5090	16305	-

В защитената зона е планирана насока „възобновяване“ на площ от 259.4 ха с планирано ползване от 11 215 куб.м. без клони и насока „отглеждане“ на площ от 158.8 ха и ползване от 5 090 куб.м. без клони, като ползването основно е в буковите високоствъблени стопански класове– 219.1 ха и 10 095 куб.м. В насока „отглеждане“, преобладават издънковите насаждения за превръщане във високоствъблени с площ 74.1 ха и 2 000 куб. м. без клони по обем.

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса (без клони и с клони) по дървесни видове и основни групи сортименти в горите в защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0000166, собственост на община Враца, е показано в **таблица № 71**.

**Таблица № 71**  
**разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове**  
**и основни групи сортименти**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)	
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина		
					едра	средна	дребна	общо				
Възобновителна в широколистни високоствъблени												
Бук	9995	11195	1675	9520	3020	455	125	3600	5820	100	218.7	
Зимен дъб	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.4	
широколистни	10005	11205	1675	9530	3025	455	125	3605	5825	100	219.1	
проценти	89.3	100.0	14.9	85.1	27.0	4.1	1.1	32.2	52.0	0.9		
Общо възобновителна	10005	11205	1675	9530	3025	455	125	3605	5825	100	219.1	
проценти	89.3	100.0	14.9	85.1	27.0	4.1	1.1	32.2	52.0	0.9	-	
Възобновителна в издънкови за превръщане												
Бук	295	325	50	275	30	65	10	105	165	5	8.5	
Зимен дъб	115	125	10	115	-	30	-	30	85	-	4.7	
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1	
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1	
Габър	200	220	40	180	-	30	10	40	130	10	12.1	
Мъждрян	270	300	45	255	-	10	20	30	220	5	4.8	
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.3	
Клен	60	70	5	65	-	15	5	20	45	-	4.2	
широколистни	940	1040	150	890	30	150	45	225	645	20	35.8	
проценти	90.4	100.0	14.5	85.5	2.9	14.4	4.3	21.6	62.0	1.9	-	
Общо възобновителна	940	1040	150	890	30	150	45	225	645	20	35.8	
проценти	90.4	100.0	14.5	85.5	2.9	14.4	4.3	21.6	62.0	1.9	-	
Възобновителна в нискоствъблени												
Акация	70	70	10	60	-	20	5	25	35	-	1.0	
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2	
широколистни	70	70	10	60	-	20	5	25	35	-	1.2	
проценти	100.0	100.0	14.3	85.7	-	28.6	7.1	35.7	50.0	-	-	
Общо възобновителна	70	70	10	60	-	20	5	25	35	-	1.2	
проценти	100.0	100.0	14.3	85.7	-	28.6	7.1	35.7	50.0	-	-	
Възобновителна в топови												
тп Bachelieri	40	45	5	40	20	5	-	25	15	-	0.2	
широколистни	40	45	5	40	20	5	-	25	15	-	0.2	
проценти	88.9	100.0	11.1	88.9	44.5	11.1	-	55.6	33.3	-	-	
Общо възобновителна	40	45	5	40	20	5	-	25	15	-	0.2	
проценти	88.9	100.0	11.1	88.9	44.5	11.1	-	55.6	33.3	-	-	
ВСИЧКО СЕЧИ	11055	12360	1840	10520	3075	630	175	3880	6520	120	256.3	
проценти	89.4	100.0	14.9	85.1	24.9	5.1	1.4	31.4	52.7	1.0	-	
Прореждане в иглолистни												
Смърч	30	40	10	30	-	15	5	20	5	5	0.4	
иглолистни	30	40	10	30	-	15	5	20	5	5	0.4	
проценти	75.0	100.0	25.0	75.0	-	37.5	12.5	50.0	12.5	12.5	-	
Общо прореждане	30	40	10	30	-	15	5	20	5	5	0.4	
проценти	75.0	100.0	25.0	75.0	-	37.5	12.5	50.0	12.5	12.5	-	
Прореждане в широколистни високоствъблени												
Смърч	70	90	25	65	-	35	10	45	10	10	1.3	

**ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
иглолистни	70	90	25	65	-	35	10	45	10	10	1.3
проценти	77.8	100.0	27.8	72.2	-	38.9	11.1	50.0	11.1	11.1	-
Бук	270	370	65	305	-	75	20	95	195	15	17.9
Явор	75	105	20	85	-	20	10	30	55	-	2.8
Планински ясен	30	30	5	25	-	10	-	10	15	-	1.7
широколистни	375	505	90	415	-	105	30	135	265	15	22.4
проценти	74.3	100.0	17.8	82.2	-	20.8	5.9	26.7	52.5	3.0	-
Общо прореждане	445	595	115	480	-	140	40	180	275	25	23.7
проценти	74.8	100.0	19.4	80.6	-	23.5	6.7	30.2	46.2	4.2	-
<b>Прореждане в издънкови за превръщане</b>											
Бук	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4
Зимен дъб	25	35	5	30	-	5	-	5	25	-	3.1
Габър	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4
Трепетлика	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3
широколистни	40	50	5	45	-	5	-	5	40	-	4.2
проценти	80.0	100.0	10.0	90.0	-	10.0	-	10.0	80.0	-	-
Общо прореждане	40	50	5	45	-	5	-	5	40	-	4.2
проценти	80.0	100.0	10.0	90.0	-	10.0	-	10.0	80.0	-	-
<b>Пробирка в иглолистни</b>											
Бял бор	970	1165	260	905	180	455	55	690	180	35	29.5
Смърч	305	360	70	290	90	125	15	230	45	15	4.9
Черен бор	835	990	245	745	175	375	35	585	140	20	14.8
Ела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Дуглазка	25	25	10	15	15	-	-	15	-	-	0.8
иглолистни	2135	2540	585	1955	460	955	105	1520	365	70	50.1
проценти	84.1	100.0	23.0	77.0	18.1	37.6	4.1	59.8	14.4	2.8	-
Бук	110	140	25	115	10	15	5	30	80	5	2.8
Зимен дъб	20	20	5	15	-	5	-	5	10	-	0.6
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7
Клен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Сребролистна липа	20	20	5	15	-	10	-	10	5	-	0.7
широколистни	150	180	35	145	10	30	5	45	95	5	5.3
проценти	83.3	100.0	19.4	80.6	5.6	16.7	2.7	25.0	52.8	2.8	-
Общо пробирка в иглолистни	2285	2720	620	2100	470	985	110	1565	460	75	55.4
проценти	84.0	100.0	22.8	77.2	17.3	36.2	4.0	57.5	16.9	2.8	-
<b>Пробирка в широколистни високоствълбени</b>											
Бял бор	5	5	-	5	-	5	-	5	-	-	0.1
иглолистни	5	5	-	5	-	5	-	5	-	-	0.1
проценти	100.0	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	-	-
Бук	155	180	45	135	5	10	5	20	115	-	5.6
Габър	210	250	35	215	-	30	5	35	175	5	11.4
Трепетлика	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4
Клен	20	20	5	15	-	5	-	5	10	-	1.0
Сребролистна липа	20	20	5	15	-	10	-	10	5	-	0.9
Планински ясен	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3

**ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
широколистни	415	480	90	390	5	55	10	70	315	5	19.6
проценти	86.5	100.0	18.8	81.2	1.0	11.5	2.1	14.6	65.6	1.0	-
Общо пробирка	420	485	90	395	5	60	10	75	315	5	19.7
проценти	86.6	100.0	18.6	81.4	1.0	12.4	2.1	15.5	64.9	1.0	-
<b>Пробирка в издънкови за превръщане</b>											
Бял бор	140	170	35	135	25	70	10	105	25	5	2.0
Дуглазка	10	10	5	5	5	-	-	5	-	-	0.2
иглолистни	150	180	40	140	30	70	10	110	25	5	2.2
проценти	83.3	100.0	22.2	77.8	16.7	38.8	5.6	61.1	13.9	2.8	-
Бук	1700	2000	330	1670	55	235	40	330	1300	40	61.5
Зимен дъб	25	25	-	25	-	5	-	5	20	-	2.0
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Габър	145	175	35	140	-	30	5	35	105	-	8.9
Трепетлика	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.5
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
широколистни	1880	2210	365	1845	60	270	45	375	1430	40	73.2
проценти	85.1	100.0	16.5	83.5	2.7	12.2	2.1	17.0	64.7	1.8	-
Общо пробирка	2030	2390	405	1985	90	340	55	485	1455	45	75.4
проценти	84.9	100.0	16.9	83.1	3.8	14.2	2.3	20.3	60.9	1.9	-
<b>ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ СЕЧИ</b>	<b>5250</b>	<b>6280</b>	<b>1245</b>	<b>5035</b>	<b>565</b>	<b>1545</b>	<b>220</b>	<b>2330</b>	<b>2550</b>	<b>155</b>	<b>178.8</b>
проценти	83.6	100.0	19.8	80.2	9.0	24.6	3.5	37.1	40.6	2.5	-
<b>ОБЩО от всички сечи</b>											
Бял бор	1115	1340	295	1045	205	530	65	800	205	40	31.6
Смърч	405	490	105	385	90	175	30	295	60	30	6.6
Черен бор	835	990	245	745	175	375	35	585	140	20	14.8
Ела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Дуглазка	35	35	15	20	20	-	-	20	-	-	1.0
<b>иглолистни</b>	<b>2390</b>	<b>2855</b>	<b>660</b>	<b>2195</b>	<b>490</b>	<b>1080</b>	<b>130</b>	<b>1700</b>	<b>405</b>	<b>90</b>	<b>54.1</b>
проценти	83.7	100.0	23.1	76.9	17.2	37.9	4.5	59.6	14.2	3.1	-
Бук	12530	14215	2190	12025	3120	855	205	4180	7680	165	315.4
Зимен дъб	195	215	20	195	5	45	-	50	145	-	10.8
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Габър	560	650	110	540	-	90	20	110	415	15	33.0
Трепетлика	20	20	-	20	5	-	-	5	15	-	1.2
Явор	75	105	20	85	-	20	10	30	55	-	2.8
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Мъждрян	270	300	45	255	-	10	20	30	220	5	4.8
Акация	70	70	10	60	-	20	5	25	35	-	1.8
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.5
Клен	80	90	10	80	-	20	5	25	55	-	5.4
Сребролистна липа	40	40	10	30	-	20	-	20	10	-	1.6
Планински ясен	35	35	5	30	-	10	-	10	20	-	2.0
тп Bachelieri	40	45	5	40	20	5	-	25	15	-	0.2
<b>широколистни</b>	<b>13915</b>	<b>15785</b>	<b>2425</b>	<b>13360</b>	<b>3150</b>	<b>1095</b>	<b>265</b>	<b>4510</b>	<b>8665</b>	<b>185</b>	<b>381.0</b>
проценти	88.2	100.0	15.4	84.6	20.0	6.9	1.7	28.6	54.8	1.2	-
<b>ВСИЧКО</b>	<b>16305</b>	<b>18640</b>	<b>3085</b>	<b>15555</b>	<b>3640</b>	<b>2175</b>	<b>395</b>	<b>6210</b>	<b>9070</b>	<b>275</b>	<b>435.1</b>
проценти	87.5	100.0	16.5	83.5	19.5	11.7	2.1	33.3	48.7	1.5	-

В горите, собственост на общината, разположени в защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0000166 годишното ползване по горскостопански план от 2026 год.е **1 630 куб.м. без клони**, което представлява **81.1 %** от общия среден годишен прираст на тези гори – **2 011 куб.м.** В сравнение с общия запас за тези гори, който е 165 060 куб.м, размерът на годишното ползване по горскостопански план за тях е **1.00 %**, а на 1 ха – **1.10 куб.м.**

При така приетото ползване, общото ползване от горските територии на общината, в обхвата на защитената зона се равнява на **18 640 м<sup>3</sup>** стояща маса с клони, като едрата строителна дървесина е **3 640 куб.м.** (19.5 %), средната строителна дървесина е **2 175 куб.м.** (11.7 %) и дребната строителна дървесина – **395 куб.м.** (2.1 %). Общата строителна дървесина е **6 210 куб.м.** (33.3 %), а дървата за горене са **9 070 куб.м.** (48.7 %). Отпадът е **3 085 куб. м** или 16.5 %.

#### **4.2. Възобновяване и планирано залесяване в Защитените зони**

През времето на изпълнение на горскостопанския план в насажденията на защитената зона се планира залесяване върху 0.2 ха след гола сеч в тополови култури. Залесяването ще се извърши с *Bachelieri*, при механизирана почвоподготовка пълна оран с тракторна тяга.

#### **4.3. Паша в горските територии на Защитената зона**

Пашата на домашни животни е забранена в следните горски територии:

В землище на гр. Враца, отдели и подотдели №№ 6 б; 65 л, п; 66 а, б, 1; 70 а-д, ж, 1-6; 71 а-е, 1; 74 а; 75 г-ж, к, м, р, 1-3; 76 а-в, е, ж, и, к, м-п, с; 77 а, ж-и, л, м, 1; 116 б1; 120 б; 121 а-е, и, к, м, 1-4, 6; 125 д, ж, к-м; 126 д, ж, м-о, с-у; с обща площ 503.5 ха, в землище на с. Згориград, отдели и подотдели №№ 72 л; 73 м; 91 н; 97 г, к; 99 о; 103 а, б, г, д, ж, м, н; 108 ж-и, 8-10, 12, 13; 109 е; 110 а, г, д; 111 б, в, з, к, м, с; 115 ш; с обща площ 165.4 ха, в землище на с. Лютаджик, отдели и подотдели №№ 1 х, ш, ю, б1, г1, ж1, к1, у1, я1; 2 о, р, ю-а1, в1; 3 ж, ф; 4 п; 8 г, д; 15 д, ж, к, н, ф; 16 ю; 17 з, н; 18 д; 19 ц; 20 в; 33 ю; 39 ф; 40 а1, я1, а2; 41 ц, к1, п1, ф1, ш1, и2; 42 б; 72 в, м; с обща площ 40.4 ха, в землище на с. Паволче, отдели и подотдели №№ 127 ш, ю-а1; 129 б; 130 в; 141 л; с обща площ 13.9 ха и в землище на с. Челопек, отдели и подотдели; №№ 136 а, г, д, ж, л, м, р, т, и1; 137 а, г, у, ц; 138 м, н; 139 к-м; 360 ф; с обща площ 85.7 ха.

Планът за паша в горите, собственост на общината, забранява паша на площ от 808.9 ха.

Планът за паша в горите, собственост на общината, допуска паша на площ от 744.3 ха.

#### **4.4. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите в защитените зони**

През времето на изпълнение на горскостопанския план не се предвижда строеж на сгради и горски автомобилни пътища.

#### **4.5. Видове, подходящи за месторастенето в защитената зона**

При видовете подходящи за съответното месторастение, в защитена зона “Врачански Балкан” BG0000166, в бъдеще е запазено видовото богатство на дървостойките, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни функции. Разпределението им по дървесни видове е показано в следващата **таблица № 72.**

**Таблица № 72****сравнение на площта по сегашен видов състав и видове подходящи за месторастенето**

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопроизводителна площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	35.4	2.4	28.7	1.9	28.7	1.9
Смърч	6.8	0.5	6.7	0.4	6.7	0.5
Черен бор	22.9	1.6	17.2	1.2	17.5	1.2
Ела	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Дуглазка	1.0	0.1	0.8	-	0.8	-
Лиственица	0.4	-	0.4	-	0.4	-
Бук	541.3	36.6	558.3	37.7	565.1	38.0
Зимен дъб	37.6	2.6	37.6	2.6	37.6	2.5
Благун	0.8	-	0.8	-	0.8	-
Цер	1.9	0.1	1.9	0.1	1.9	0.1
Габър	90.0	6.1	92.0	6.2	92.0	6.2
Бряст	2.6	0.2	-	-	-	-
Трепетлика	3.8	0.3	3.7	0.3	3.7	0.3
Явор	13.8	0.9	14.0	1.0	14.0	1.0
Бреза	0.2	-	0.2	-	0.2	-
Мъждрян	111.7	7.6	114.8	7.8	114.8	7.7
Орех	7.8	0.5	7.8	0.5	7.8	0.5
Акация	3.7	0.2	3.9	0.3	3.9	0.3
Келяв габър	450.5	30.4	444.0	30.0	444.0	29.9
Върба	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Клен	43.6	2.9	40.9	2.8	40.9	2.8
Круша	1.0	0.1	1.0	0.1	1.0	0.1
Турска леска	44.5	3.0	45.7	3.1	45.7	3.1
Сребролистна липа	1.6	0.1	1.6	0.1	1.6	0.1
Източен чинар	0.6	-	0.6	0.1	0.6	-
Планински ясен	56.1	3.8	57.0	3.8	57.0	3.8
тп Bachelieri	0.2	-	0.2	-	0.2	-
Всичко	1480.0	100.0	1480.0	100.0	1487.1	100.0

От горните данни е видно, че белият и черният бор намаляват своето участие с 0.9 %, което е за сметка на увеличението на местните широколистни дървесни видове като бук, габър и планински ясен. Намалено у е участието на келявия габър и клена, а останалите дървесни видове запазват своето участие.

## **5. План за защита на горските територии от пожари в защитена зона “Врачански Балкан” BG0000166**

На територията на защитената зона “Врачански Балкан” BG0000166 са планирани следните противопожарни мероприятия, които не са в разрез с целите, за които са създадени тези зони.

Всички мероприятия **за защита на горските територии от пожари** са планирани съгласно чл.136 от новият Закон за горите от 08.03.2011 год. (влязъл в сила от 09.04.2011 год.), Наредба № 18 от 07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 8 от 11.05.2012 год. (ДВ бр.38 от 2012 г.).

Горите, собственост на общината, попадащи в защитената зона “Врачански Балкан” BG0000166 са разделени според степента на пожарен риск в три класа, които са показани в следващата **таблица № 73**.

**Таблица № 73**  
**за разпределение на общата площ по класове на пожарна опасност**

териториален обхват	класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	28.8	695.2	829.2	1553.2
проценти	1.9	44.8	53.3	100.0

Към **първи клас с висока пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 34 к; 58 ж; 65 г, д, и; 75 к, м, 7-11; 76 с; 91 н; 108-18; 111-1; 121 и, м; 134 н2, о2; 139 л; с обща площ 28.8 ха или 1.9 %.

Към **втори клас със средна пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 8 е, з; 18 а; 19 а; 20 т; 33 ю; 34 м; 41 и, ч, и2; 43 л; 56 г, л; 58 н, о; 65 к, л, о, п; 66 б, в, 1; 70 а, в, д, ж, 1-3, 5, 6, 9, 10; 71 б, 1-5, 7; 72 з, и; 73 м; 74 б, 2; 75 д-ж, 2, 3; 76 а-в, е, ж, и, н-р, 2, 4, 5; 77 а, б, е-з, м, 1-7; 79 ж; 80 а; 89 б; 97 г; 98 ж, о; 108 м, 8, 16; 109 в, и; 110 а, 1; 111 а; 112 ф, х, 1, 2; 117 к; 121 б-е, к, 1, 4; 122 е; 123 и; 124 д; 125 ж; 126 п, р; 127 з, ш, я, а1, б1; 128 з, м; 129 б; 130 в; 132 щ1, я1-б2; 133 х; 134 р2; 136 р1, 1, 2; 137 з, х, 1; 138 м; 139 к, м; 141 л; 360 и-м, р, т, ф; 361 ч-щ; с обща площ 695.2 ха или 44.8 %.

Към **трети клас с ниска пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели с 1 б, л, р, т, х, ш, ю, б1, г1, ж1, к1, у1, я1; 2 д, о, р, ю-а1, в1; 3 ж, р, ф; 4 е, п; 5 в; 6 б; 7 б; 8 в, г, д; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м, ю; 17 з, н; 18 б, д, р, ф, х, ч, б1, в1; 19 г, д, р, ц, ж1, и1, с1, т1; 20 а, в, и, ч, я, ж1; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а; 30 в; 31 б; 32 е; 33 х; 34 ж, ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 я, а1, л1, н1, х1, я1 а2, в2; 41 ц, к1, п1, ф1, ш1; 42 б; 43 к; 56 н; 65 е, 1, 5; 66 а; 70 б, г, 4; 71 а, в-е, 6, 8, 9; 72 в, л, м; 74 а, в, г; 75 г, р, 1; 76 к, м; 77 и-л; 94 б1; 96 к1; 97 а-в, з-л; 99 о; 103 а-н, 2, 4; 108 ж-к, о, 9, 10, 12-14, 17; 109 а, б, г-з, к, 1-4; 110 б, г, д; 111 б, в, з, к, м, с, 4; 112 ж, у, 3; 114 м; 115 ш; 116 б1; 120 б; 121 а, 2, 3, 6; 125 д, к, л, м, 9; 126 д-ж, м-о, с-у, 3; 127 ю; 135 ч, щ; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, а1, г1, д1, ж1, и1, о1, т1; 137 а, г, д, м, у, ц; 138 н; 139 п; 141 в; 142 з-м, ф; 265 м; 360 а, б, д, ж, з, н, с, у; с обща площ 829.2 ха или 52.2 %.

Като цяло преобладават горите с ниска пожарна опасност, в резултат на големия дял съответно на средновъзрастни иглолистни култури на свежи до влажни месторастения или широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

Планираните мерки и мероприятия за защита от пожари са съгласувани с ТП „Държавно горско стопанство Враца“, и Областна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ гр. Враца.

## **1. Бариерни противопожарни прегради**

Бариерни прегради са по-широки шосета, просеки, по-големи реки, язовири, водоеми и прокари, които отговарят на изискването средната им ширина да е 20-25 метра или повече.

## **2. Лесокултурни прегради**

Лесокултурни прегради са съществуващите просеки и автомобилни пътища и по-тесни шосета на които средната им ширина е 10-15 метра, а също и някои по-големи, постоянно течащи дерета.

## **3. Минерализовани ивици**

Минерализованите ивици са в комбинация с лесокултурните прегради. Като такива самостоятелно се явяват някои коларски пътища по периферията на горските територии.

## **4. Пътища за движение на противопожарна техника**

В общинските горски територии, пътища за движение на противопожарна техника са всички горски автомобилни пътища.

## **5. Санитарни мероприятия край пътища, санитарни ивици**

Това са ивици, почистени от суха маса, паднали дървета и други растителни отпадъци по краищата на горските територии и от двете страни на републикански пътища и ж. п. линии. В иглолистни гори се прилага и окастрияне на клоните на височина до 2 метра. В незалесени площи санитарните ивици представляват окосени и почистени площи.

Широчината на санитарните ивици е не по-малка от 10 м.

## **6. Устройство на места за паркиране и палене на огън**



Няма обособени и не се предвижда обособяване на места за паркиране и за палене на огън в горските територии или в съседство на тях.

## **7. Поставяне на предупредителни табели и плакати**

Поставят се покрай пътищата водещи към горските масиви, край паркингите, на по-важните кръстовища и на други места. Плакатите да се подменят ежегодно. Предупредителните табели трябва да се обозначат съгласно Наредба № 8 от 11.05.2012 година. При тяхното захабяване, повреда или изчезване следва да бъдат своевременно подменени.

## **8. Устройство на депа за противопожарен инвентар**

Предвижда се оборудването на противопожарно депо в община Враца със следното съдържание в съответствие с Наредба № 8:

- гръбни пръскачки – 4 бр.
- кофи за вода – 4 бр.
- лопати – 10 бр.
- брадви – 3 бр.
- кирки – 3 бр.
- тупалки – 15 бр.
- съд с 200 л вода – 1 бр.
- моторни триони – 2 бр.
- мотики – 5 бр.
- съдове за питейна вода от 10 л – 5 бр.
- железни гребла – 5 бр.
- моторна помпа – 1 бр.
- електрически фенери – 5 бр.
- радиостанции – 4 бр.

## **9. Водоизточници за противопожарни нужди**

Като постоянни водоизточници за горските територии, собственост на общината може да се използват противопожарните хидранти, разположени в близките населени места. Не се налага изграждането на специални водоеми.

## **10. Площадки за кацане на авиационна техника**

В общинските горски територии няма съществуващи площадки за кацане на авиационна техника.

## **11. Планове за защита на горските територии от пожари**

Във връзка с чл. 20 от Наредба № 8 от 11.05.2012 година за условията и реда за защита на горските територии от пожари, лицата, управляващи горскостопанската единица, преди обявяване на пожароопасния сезон, подготвят планове за защита на горските територии от пожари.

Необходимо е всички служители и горски работници, които работят в горите, периодично да се запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г., за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Предвидените противопожарни мероприятия следва да се изпълнят в първите 2-3 години на действие на плана.

## **12. Превенция срещу пожари**

В гр. Троян има подразделение “Противопожарна безопасност и защита на населението”. През пожароопасния сезон връзката с тях се осъществява чрез денонощни дежурства, давани от служители на стопанството, снабдени с мобилни телефони, МПС и съответния оперативен план. При установяване на пожар незабавно да се информират противопожарните служби. Организацията на гасене да става по **ежегодно изготвян план**.

Съгласно чл. 14, ал. 2 от Наредба № 8 от 11.05.2012 г. ръководството на община Троян трябва **ежегодно**, преди обявяването на пожароопасния сезон, да изготви план за защита на горските територии от пожари, които освен посочените по-горе методи и средства за предотвратяване, наблюдение и борба с пожари в горските територии, да съдържа описание на конкретните действия, насочени към предотвратяване на факторите, създаващи опасност от пожари (както е посочено в Наредба № 8).

Необходимо е всички служители и горски работници на общината периодично да се инструктират и запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

**Набелязаните мероприятия са достатъчни за предотвратяването, а при нужда и за бързото потушаване на евентуално възникнали пожари, но трябва да се изпълнят през първите пет години от влизане в сила на горскостопанския план.**

На основание чл. 136, ал. 3 от Закона за горите, изпълнението на противопожарните мероприятия в горските

## II. Защитена зона „Божия мост-Понора“ - BG0000594

### 1. Инвентаризация на защитена зона „Божия мост-Понора“ - BG0000594

Разпределението на общата площ на **защитената зона** по вид на земите и вид на горите е показано в следващата **таблица № 74**.

**Таблица № 74**  
Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	-	-	1.5	-	1.5	17.9
склопени култури	6.9	-	-	-	6.9	82.1
всичко насаждения	6.9	-	1.5	-	8.4	100.0
всичко залесена площ	6.9	-	1.5	-	8.4	100.0
всичко п ГСП	6.9	-	1.5	-	8.4	100.0
в т.ч. дървопр. площ	6.9	-	1.5	-	8.4	100.0

Общата площ на зоната е 8.4 ха, цялата залесената площ. Преобладават склопените иглолистни култури, като площта им е 6.9 ха или 82.1 % от залесената площ. Останалите насаждения са издънковите гори за превръщане във висикостъблени с площ 1.5 ха или 17.90 %

### 2. Списък на местообитанията в Защитена зона „Божия мост-Понора“ - BG0000594

В обхвата на защитената зона попада **91M0 – Балкано-панонски церово-горунови гори**, подотдели 257 ш1, я1; с обща залесена площ 1.5 ха.

### 3. Общи таксационни данни за Защитена зона „Божия мост-Понора“ - BG0000594

Разпределението на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст, и средният бонитет за защитените зони е показано в **таблицы № 75 и 76**. От тях се вижда, че средната възраст е 54 години, средната пълнота – 0.75, средният бонитет - III (3.3), общият дървесен запас е 2 045 куб.м (без клони). средният запас е 243 куб.м/ха, общият годишен прираст е 39 куб.м, а на един хектар – 4.64 куб.м.

**Таблица № 75**  
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас  
и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Общ дървесен запас		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
III	41-50	4.4	52.4	1470	71.9	-	29
	51-60	4.0	47.6	575	28.1	-	10
Всичко		8.4	100.0	2045	100.0	-	39

**Таблица № 76****Разпределение на залесената площ по дървесни видове и бонитети**

Дървесни видове	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
	I	II	III	IV	V		
Бял бор	-	-	0.4	-	-	0.4	3.0
Черен бор	-	-	3.6	1.8	-	5.4	3.3
Червен дъб	-	0.4	-	-	-	0.4	2.0
Благун	-	-	0.5	0.1	-	0.6	3.2
Цер	-	-	0.9	-	0.6	1.5	3.8
Източен чинар	-	-	-	0.1	-	0.1	4.0
<b>Всичко</b>	-	<b>0.4</b>	<b>5.4</b>	<b>2.0</b>	<b>0.6</b>	<b>8.4</b>	<b>3.3</b>
проценти	-	4.8	64.3	23.8	7.1	100.0	

От таблицата е видно, че преобладава III бонитет с площ от 5.4 ха или 64.3 %, следван от IV бонитет с площ 2.0 ха или 23.8 %.

Разпределението на залесената площ по дървесни видове и по класове на възраст за защитена зона „Божия мост-Понора“ - BG0000594 е показано в **таблица № 77**. От нея се вижда, че в защитената зона всички насажденията на възраст от 41 до 60 години.

Основен дървесен вид е черният бор с площ 5.4 ха или 64.3 % от площта и 77.7 % от запаса или 1 590 куб.м.

**Таблица № 77****Разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст в ха**

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII	Всичко	%
хектари										
Бял бор	-	-	0.4	-	-	-	-	-	0.4	4.8
Черен бор	-	-	5.4	-	-	-	-	-	5.4	64.3
Червен дъб	-	-	0.4	-	-	-	-	-	0.4	4.8
Благун	-	-	0.6	-	-	-	-	-	0.6	7.1
Цер	-	-	1.5	-	-	-	-	-	1.5	17.9
Източен чинар	-	-	0.1	-	-	-	-	-	0.1	1.
<b>Всичко</b>	-	-	<b>8.4</b>	-	-	-	-	-	<b>8.4</b>	<b>100.0</b>
проценти	-	-	100.0	-	-	-	-	-	100.0	

#### **4. Горскостопански план на защитена зона „Божия мост-Понора“ - BG0000594**

##### **4.1. Планирани сечи в Защитената зона**

Съобразно биологическите особености на дървесните видове, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целта на стопанисването в защитена зона „Божия мост-Понора“ - BG0000594 на териториите с обособени местообитания е планирано да се извършва **краткосрочно-постепенна** възобновителна сеч. Тази възобновителна сеч е съобразена както с Наредба № 8/0 5.08.2011 год. на Министерство на земеделието и храните за сечите в горите, така и с Режимите за устойчиво управление на горите в Натура 2000.

Голи сечи в насаждения с обособени местообитания не са планирани.

Разпределението на площта на насажденията за възобновителна сеч по вид на сечта и по видове местообитания, в които има планирани възобновителни сечи в защитената зона е дадено в **таблица № 78**, а разпределението на площта по насоки на стопанисване и по стопански класове в горите на защитената зона е показано в **таблица № 79**.

**Таблица № 78**

разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта и по местообитания

Вид на възобновителната сеч			
Местообитания	постепенна Ф2	ОБЩО	%
всичко 91М0	1.5	1.5	100.0
<b>ОБЩО</b>	1.5	1.5	100.0

Предвидена е възобновителна сеч в местообитание **91М0 – Балкано-панонски церово-горунови гори**, в подотдели 257 ш1, я1; с обща площ 1.5 ха, краткосрочно-постепенна сеч, осветителна фаза.

**Таблица № 79**

разпределението на площта и предвиденото ползване (без клони) по насоки в горите на защитената зона

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване			
		Възобновяване	Отглеждане	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Иглолистни					
Иглол. култури ЗСпФ	ха	-	5.0	5.0	76.9
	куб.м	-	310	310	86.1
Издънкови за превръщане					
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	1.5	-	1.5	23.1
	куб.м	50	-	50	13.9
ВСИЧКО НАСОКИ	ха	1.5	5.0	6.5	-
	куб.м	50	310	360	-

В защитената зона е планирана насока „възобновяване“ на площ от 1.5 ха с планирано ползване от 50 куб.м. без клони и насока „отглеждане“ на площ от 5.0 ха и ползване от 310 куб.м. без клони, като ползването е в Дъбовия средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане за насока „възобновяване“ и в иглолистни култури за насока „отглеждане“.

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса (без клони и с клони) по дървесни видове и основни групи сортименти в горите в защитена зона „Божия мост-Понора“ - BG0000594, собственост на община Враца, е показано в **таблица № 80**.

**Таблица № 80**

разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове и основни групи сортименти

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)	
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина		
					едра	средна	дребна	общо				
Възобновителна в издънкови за превръщане												
Благун	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	0.6	
Цер	35	40	5	35	-	5	-	5	30	-	0.9	
широколистни	50	55	5	50	-	10	-	10	40	-	1.5	
проценти	90.9	100.0	9.1	90.9	-	18.2	-	18.2	72.7	-	-	
Общо възобновителна	50	55	5	50	-	10	-	10	40	-	1.5	
проценти	90.9	100.0	9.1	90.9	-	18.2	-	18.2	72.7	-	-	
<b>ВСИЧКО СЕЧИ</b> <b>ВЪЗОБНОВ.</b>	<b>50</b>	<b>55</b>	<b>5</b>	<b>50</b>	<b>-</b>	<b>10</b>	<b>-</b>	<b>10</b>	<b>40</b>	<b>-</b>	<b>1.5</b>	
проценти	90.9	100.0	9.1	90.9	-	18.2	-	18.2	72.7	-	-	
Пробирка в иглолистни												
Бял бор	20	20	5	15	5	5	-	10	5	-	0.4	

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Черен бор	270	330	75	255	65	110	15	190	55	10	4.1
иглолистни	290	350	80	270	70	115	15	200	60	10	4.5
проценти	82.9	100.0	22.9	77.1	20.0	32.9	4.2	57.1	17.1	2.9	-
Червен дъб	20	30	5	25	-	5	-	5	20	-	0.4
Източен чинар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
широколистни	20	30	5	25	-	5	-	5	20	-	0.5
проценти	66.7	100.0	16.6	83.4	-	16.7	-	16.7	66.7	-	-
Общо пробирка в иглолистни	310	380	85	295	70	120	15	205	80	10	5.0
проценти	81.6	100.0	22.4	77.6	18.4	31.6	4.0	54.0	21.0	2.6	-
<b>ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ СЕЧИ</b>	<b>310</b>	<b>380</b>	<b>85</b>	<b>295</b>	<b>70</b>	<b>120</b>	<b>15</b>	<b>205</b>	<b>80</b>	<b>10</b>	<b>5.0</b>
проценти	81.6	100.0	22.4	77.6	18.4	31.6	4.0	54.0	21.0	2.6	-
<b>ОБЩО от всички сечи</b>											
Бял бор	20	20	5	15	5	5	-	10	5	-	0.4
Черен бор	270	330	75	255	65	110	15	190	55	10	4.1
<b>иглолистни</b>	<b>290</b>	<b>350</b>	<b>80</b>	<b>270</b>	<b>70</b>	<b>115</b>	<b>15</b>	<b>200</b>	<b>60</b>	<b>10</b>	<b>4.5</b>
проценти	82.9	100.0	22.9	77.1	20.0	32.9	4.2	57.1	17.1	2.9	-
Червен дъб	20	30	5	25	-	5	-	5	20	-	0.4
Благун	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	0.6
Цер	35	40	5	35	-	5	-	5	30	-	0.9
Източен чинар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
<b>широколистни</b>	<b>70</b>	<b>85</b>	<b>10</b>	<b>75</b>	<b>-</b>	<b>15</b>	<b>-</b>	<b>15</b>	<b>60</b>	<b>-</b>	<b>2.0</b>
проценти	82.4	100.0	11.8	88.2	-	17.6	-	17.6	70.6	-	-
<b>ВСИЧКО</b>	<b>360</b>	<b>435</b>	<b>90</b>	<b>345</b>	<b>70</b>	<b>130</b>	<b>15</b>	<b>215</b>	<b>120</b>	<b>10</b>	<b>6.5</b>
проценти	82.8	100.0	20.7	79.3	16.1	29.9	3.4	49.4	27.6	2.3	-

В горите, собственост на общината, разположени в защитена зона „Божия мост-Понора“ - BG0000594 годишното ползване по горскостопански план от 2026 год.е **36 куб.м. без клони**, което представлява **92.3 %** от общия среден годишен прираст на тези гори – **39 куб.м.** В сравнение с общия запас за тези гори, който е 2 045 куб.м, размерът на годишното ползване по горскостопански план за тях е **1.76 %**, а на 1 ха – **4.29 куб.м.**

При така приетото ползване, общото ползване от горските територии на общината, в обхвата на защитената зона се равнява на **435 м<sup>3</sup>** стояща маса с клони, като едрата строителна дървесина е **70 куб.м.** (16.1 %), средната строителна дървесина е **130 куб.м.** (29.9%) и дребната строителна дървесина – **15 куб.м** (3.4 %). Общата строителна дървесина е **215 куб.м.** (49.4%), а дървата за горене са **120 куб.м.** (27.6 %). Отпадът е **10 куб. м** или 2.3 %.

#### 4.2. Възобновяване и планирано залесяване в Защитените зони

През времето на изпълнение на горскостопанския план в насажденията на защитената зона не се планира залесяване.

#### 4.3. Паша в горските територии на Защитената зона

Пашата на домашни животни е забранена в землище на с. Чирен, отдели и подотдели №№ 257 в, ш1, я1; 269 п; с обща площ 3.6 ха.

Планът за паша в горите, собственост на общината, забранява паша на площ от 3.6 ха.

Планът за паша в горите, собственост на общината, допуска паша на площ от 5.2 ха.

#### 4.4. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите в защитените зони

През времето на изпълнение на горскостопанския план не се предвижда строеж на сгради и горски автомобилни пътища.

#### 4.5. Видове, подходящи за месторастенето в защитената зона

При видовете подходящи за съответното месторастение, в защитена зона “Врачански Балкан” BG0000166, в бъдеще е запазено видовото богатство на дървостойките, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни функции. Разпределението им по дървесни видове е показано в следващата **таблица № 81**.

**Таблица № 81**  
сравнение на площта  
по сегашен видов състав и видове подходящи за месторастенето

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопроизводителна площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	0.4	4.8	-	-	-	-
Черен бор	5.4	64.3	2.4	28.6	2.4	28.6
Червен дъб	0.4	4.8	3.2	38.1	3.2	38.1
Благун	0.6	7.1	0.6	7.1	0.6	7.1
Цер	1.5	17.9	2.1	25.0	2.1	25.0
Източен чинар	0.1	1.1	0.1	1.2	0.1	1.2
Всичко	8.4	100.0	8.4	100.0	8.4	100.0

От горните данни е видно, че белият бор изчезва изцяло, а черният бор намалява своето участие с 3.0 ха което е за сметка на увеличението на местния цер и на червения дъб.

#### 5. План за защита на горските територии от пожари в защитена зона “Божия мост-Понора” BG0000549

На територията на защитената зона “Божия мост-Понора” BG0000549 са планирани следните противопожарни мероприятия, които не са в разрез с целите, за които са създадени тези зони.

Всички мероприятия *за защита на горските територии от пожари* са планирани съгласно чл.136 от новият Закон за горите от 08.03.2011 год. (влязъл в сила от 09.04.2011 год.), Наредба № 18 от 07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 8 от 11.05.2012 год. (ДВ бр.38 от 2012 г.).

Горите, собственост на общината, попадащи в защитената зона “Божия мост-Понора” BG0000549 са разделени според степента на пожарен риск в три класа, които са показани в следващата **таблица № 82**.

**Таблица № 82**  
за разпределение на общата площ по класове на пожарна опасност

териториален обхват	класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	1.9	5.0	1.5	8.4
проценти	22.6	59.5	17.9	100.0

Към **първи клас с висока пожарна опасност** са отнесени подотдели 269 п, р; с обща площ 1-9 ха или 22.6 %.

Към **втори клас със средна пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 257 в, ч1; 372 л1; с обща площ 5.0 ха или 59.5 %.

Към **трети клас с ниска пожарна опасност** са отнесени подотдели 257 ш1, я1; с обща площ 1.5 ха или 17.9 %.

Като цяло преобладават горите с ниска пожарна опасност, в резултат на големия дял съответно на средновъзрастни иглолистни култури на свежи до влажни месторастения или широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

Планираните мерки и мероприятия за защита от пожари са съгласувани с ТП „Държавно горско стопанство Враца“, и Областна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ гр. Враца.

### III. Защитена зона „Каленска пещера“ - BG0000601

На територията на защитената зона „Каленска пещера“ BG0000601 пропада едно издънково насаждение от местообитание 91M0 – Балкано-панонски церово-горунови гори, подотдел 226 щ1; със залесена площ 0.1 ха, в което не е планирана насока на стопанисване. Насаждението е разрешено за паша и е от трети клас с ниска пожарна опасност.

### IV. Защитена зона „Пъстрина“ - BG0001037

#### 1. Инвентаризация на защитена зона „Пъстрина“ - BG0001037

Разпределението на общата площ на **защитената зона** по вид на земите и вид на горите е показано в следващата **таблица № 83**.

**Таблица № 83**  
Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	-	-	131.4	6.8	138.2	77.7
естествен произход 0.1-0.3	-	-	24.8	-	24.8	13.9
всичко насаждения	-	-	156.2	6.8	163.0	91.6
всичко залесена площ	-	-	156.2	6.8	163.0	91.6
поляна	-	-	6.2	6.5	12.7	7.1
просека	-	-	2.3	-	2.3	1.3
всичко недървопр. площ	-	-	8.5	6.5	15.0	8.4
всичко по ГСП	-	-	164.7	13.3	178.0	100.0
в т.ч. дървопр. площ	-	-	156.2	6.8	163.0	91.6

Залесената площ на горските територии в защитната зона е 178.0 ха, което е 91.6 % от площта по горскостопански план. Всички насаждения са издънкови. По вид гора преобладават издънковите насаждения за превръщане във високоствъблени -156.2 ха или 95.8 % от залесената площ. Изредени насаждения са с площ от 24.8 ха, всички издънковите за превръщане във високоствъблени.

Незалесената площ е 15.0 хектара, цялата дървопроизводителната, основно поляни – 12.7 ха или 1.7 % от общата площ.

Незалесената дървонепроизводителната площ може да бъде използвана за реализиране на странични ползвания – поляни и просеки.

#### 2. Списък на местообитанията в Защитена зона „Пъстрина“ - BG0001037

В обхвата на защитената зона попада местообитание 91M0 – Балкано-панонски церово-горунови гори, отдели и подотдели №№ 283 а-е, з, л-о; 284 б-е; 287: к; с обща залесена площ 156.2 ха.

### 3. Общи таксационни данни за Защитена зона „Пъстрина“ - BG0001037

Разпределението на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст, и средният бонитет за защитените зони е показано в **таблици № 84 и 85**. От тях се вижда, че средната възраст е 47 години, средната пълнота – 0.54, средният бонитет - IV (4.2), общият дървесен запас е 8 870 куб.м (без клони). средният запас е 54 куб.м/ха, общият годишен прираст е 191 куб.м, а на един хектар – 1.17 куб.м.

**Таблица № 84**

**Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст**

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Общ дървесен запас		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	6.2	3.8	70	0.8	-	7
	11-20	-	-	-	-	-	-
II	21-30	31.3	19.2	1270	14.3	-	42
	31-40	49.5	30.4	2170	24.5	-	58
III	41-50	1.1	0.7	90	1.0	-	2
	51-60	9.1	5.5	620	7.0	-	10
IV	61-70	65.8	40.4	4650	52.4	-	72
	71-80	-	-	-	-	-	-
<b>Всичко</b>		<b>163.0</b>	<b>100.0</b>	<b>8870</b>	<b>100.0</b>	<b>-</b>	<b>191</b>

**Таблица № 85**

**Разпределение на залесената площ по дървесни видове и бонитети**

Дървесни видове	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
	I	II	III	IV	V		
Благун	-	-	-	22.5	18.8	41.3	4.5
Цер	-	-	17.6	55.9	24.9	98.4	4.1
Мъждрян	-	-	-	0.6	10.9	11.5	4.9
Келяв габър	-	-	-	5.8	5.9	11.7	4.5
Клен	-	-	-	-	0.1	0.1	5.0
<b>Всичко</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>17.6</b>	<b>84.8</b>	<b>60.6</b>	<b>163.0</b>	<b>4.3</b>
проценти	-	-	10.8	52.0	37.2	100.0	

От таблицата е видно, че преобладава IV бонитет с площ от 84.8 ха или 52.0 %, следван от V бонитет с площ 60.6 ха или 37.28 %.

Разпределението на залесената площ по дървесни видове и по класове на възраст за защитена зона „Пъстрина“ - BG0001037 е показано в **таблица № 86**. От нея се вижда, че в защитената зона преобладават насажденията на възраст от 21 до 40 години с площ 80.8 ха или 49.5 %.

Основен дървесен вид е церът с площ 98.4 ха или 60.4 % от площта и 73.1 % от запаса или 6 480 куб.м.



**Таблица № 86****Разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст в ха**

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII	Всичко	%
хектари										
Благун	1.2	21.7	2.2	16.2	-	-	-	-	41.3	25.3
Цер	5.0	38.3	8.0	47.1	-	-	-	-	98.4	60.4
Мъждрян	-	9.0	-	2.5	-	-	-	-	11.5	7.1
Келяв габър	-	11.7	-	-	-	-	-	-	11.7	7.1
Клен	-	0.1	-	-	-	-	-	-	0.1	0.1
<b>Всичко</b>	<b>6.2</b>	<b>80.8</b>	<b>10.2</b>	<b>65.8</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>163.0</b>	<b>100.0</b>
проценти	.8	49.5	6.3	40.4	-	-	-	-	100.0	

#### **4. Горскостопански план на защитена зона „Пъстрина“ - BG0001037**

##### **4.1. Планирани сечи в Защитената зона**

Съобразно биологическите особености на дървесните видове, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целта на стопанисването в защитена зона „Пъстрина“ - BG0001037 на териториите с обособени местообитания е планирано да се извършва **краткосрочно-постепенна** възобновителна сеч. Тази възобновителна сеч е съобразена както с Наредба № 8/0 5.08.2011 год. на Министерство на земеделието и храните за сечите в горите, така и с Режимите за устойчиво управление на горите в Натура 2000.

Голи сечи в насаждения с обособени местообитания не са планирани.

Разпределението на площта на насажденията за възобновителна сеч по вид на сечта и по видове местообитания, в които има планирани възобновителни сечи в защитената зона е дадено в **таблица № 87**, а разпределението на площта за всички видове сеч по вид на сечта и по стопански класове в горите на защитената зона е показано в **таблица № 88**.

**Таблица № 87**

**разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта и по местообитания**

Вид на възобновителната сеч			
Местообитания	постепенна Ф2	ОБЩО	%
всичко 91M0	29.4	29.4	100.0
<b>ОБЩО</b>	<b>29.4</b>	<b>29.4</b>	<b>100.0</b>

Предвидена е възобновителна сеч в местообитание 91M0 – Балкано-панонски церово-горунови гори, в подотдели 283 б, г, н; с обща площ 29.4 ха, постепенно-котловинна сеч

**Таблица № 88**

**разпределението на площта и предвиденото ползване (без клони) по насоки в горите на защитената зона**

Стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване			
		Възобновяване	Отглеждане	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Издънкови за превръщане					
Церов П ЗСпФ	ха	36.0	10.2	46.2	100.0
	куб.м	730	90	820	100.0
ВСИЧКО НАСОКИ	ха	36.0	10.2	46.2	-
	куб.м	730	90	820	-

В защитената зона е планирана насока „възобновяване“ на площ от 36.0 ха с планирано ползване от 730 куб.м без клони и насока „отглеждане“ на площ от 10.2 ха и ползване от 910 куб.м. без клони, като ползването е в Церовия стопански клас за превръщане за насока „възобновяване“ и „отглеждане“.

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса (без клони и с клони) по дървесни видове и основни групи сортименти в горите в защитена зона „Пъстрина“ - BG0001037, собственост на община Враца, е показано в **таблица № 89**.

**Таблица № 89**  
**разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове**  
**и основни групи сортименти**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)	
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина		
					едра	средна	дребна	общо				
Възобновителна в издънкови за превръщане												
Благун	60	70	5	65	-	15	5	20	45	-	2.7	
Цер	620	680	75	605	25	120	10	155	440	10	26.7	
широколистни	680	750	80	670	25	135	15	175	485	10	29.4	
проценти	90.7	100.0	10.7	89.3	3.3	18.0	2.0	23.3	64.7	1.3	-	
Общо възобновителна	680	750	80	670	25	135	15	175	485	10	29.4	
проценти	90.7	100.0	10.7	89.3	3.3	18.0	2.0	23.3	64.7	1.3	-	
<b>ВСИЧКО ВЪЗОБНОВ. СЕЧИ</b>	<b>680</b>	<b>750</b>	<b>80</b>	<b>670</b>	<b>25</b>	<b>135</b>	<b>15</b>	<b>175</b>	<b>485</b>	<b>10</b>	<b>29.4</b>	
проценти	90.7	100.0	10.7	89.3	3.3	18.0	2.0	23.3	64.7	1.3	-	
Прореждане в издънкови за превръщане												
Благун	40	40	-	40	-	10	-	10	30	-	4.7	
Цер	100	115	15	100	-	15	5	20	80	-	10.1	
Мъждрян	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0	
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0	
широколистни	140	155	15	140	-	25	5	30	110	-	16.8	
проценти	90.3	100.0	9.7	90.3	-	16.1	3.2	19.3	71.0	-	-	
Общо прореждане	140	155	15	140	-	25	5	30	110	-	16.8	
проценти	90.3	100.0	9.7	90.3	-	16.1	3.2	19.3	71.0	-	-	
<b>ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ СЕЧИ</b>	<b>140</b>	<b>155</b>	<b>15</b>	<b>140</b>	<b>-</b>	<b>25</b>	<b>5</b>	<b>30</b>	<b>110</b>	<b>-</b>	<b>16.8</b>	
проценти	90.3	100.0	9.7	90.3	-	16.1	3.2	19.3	71.0	-	-	
ОБЩО от всички сечи												
Благун	100	110	5	105	-	25	5	30	75	-	7.4	
Цер	720	795	90	705	25	135	15	175	520	10	36.8	
Мъждрян	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0	
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.0	
<b>широколистни</b>	<b>820</b>	<b>905</b>	<b>95</b>	<b>810</b>	<b>25</b>	<b>160</b>	<b>20</b>	<b>205</b>	<b>595</b>	<b>10</b>	<b>46.2</b>	
проценти	90.6	100.0	10.5	89.5	2.8	17.7	2.2	22.7	65.7	1.1	-	
<b>ВСИЧКО</b>	<b>820</b>	<b>905</b>	<b>95</b>	<b>810</b>	<b>25</b>	<b>160</b>	<b>20</b>	<b>205</b>	<b>595</b>	<b>10</b>	<b>46.2</b>	
проценти	90.6	100.0	10.5	89.5	2.8	17.7	2.2	22.7	65.7	1.1	-	

В горите, собственост на общината, разположени в защитена зона „Пъстрина“ - BG0001037 годишното ползване по горскостопански план от 2026 год.е **82 куб.м. без клони**, което представлява **42.9 %** от общия среден годишен прираст на тези гори – **191 куб.м.** В сравнение с общия запас за тези гори, който е 8 870 куб.м, размерът на годишното ползване по горскостопански план за тях е **0.92 %**, а на 1 ха – **0.50 куб.м.**

При така приетото ползване, общото ползване от горските територии на общината, в обхвата на защитената зона се равнява на **905 м<sup>3</sup>** стояща маса с клони, като едрата строителна дървесина е **25 куб.м.** (2.8 %), средната строителна дървесина е **160 куб.м.** (17.7 %) и

дребната строителна дървесина – 20 куб.м. (2.2 %). Общата строителна дървесина е 205 куб.м. (22.7.4%), а дървата за горене са 595 куб.м. (65.7 %). Отпадът е 95 куб. м или 10.5 %.

#### 4.2. Възобновяване и планирано залесяване в Защитените зони

През времето на изпълнение на горскостопанския план в насажденията на защитената зона не се планира залесяване.

#### 4.3. Паша в горските територии на Защитената зона

Пашата на домашни животни е забранена в землище на с. Ракево, отдели и подотдели №№ 283 б-г, е, з, м-о; 284 в, д; с обща площ 81.1 ха.

Планът за паша в горите, собственост на общината, забранява паша на площ от 81.1 ха.

Планът за паша в горите, собственост на общината, допуска паша на площ от 96.9 ха.

#### 4.4. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите в защитените зони

През времето на изпълнение на горскостопанския план не се предвижда строеж на сгради и горски автомобилни пътища.

#### 4.5. Видове, подходящи за месторастенето в защитената зона

При видовете подходящи за съответното месторастение, в защитена зона “Врачански Балкан” BG0000166, в бъдеще е запазено видовото богатство на дървостойките, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни функции. Разпределението им по дървесни видове е показано в следващата таблица № 90.

**Таблица № 90**

сравнение на площта по сегашен видов състав и видове подходящи за месторастенето

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопроизводителна площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Благуна	41.3	25.3	48.8	29.9	48.8	29.9
Цер	98.4	60.4	105.0	64.4	105.0	64.4
Мъждряна	11.5	7.1	2.9	1.8	2.9	1.8
Келяв габър	11.7	7.1	6.3	3.9	6.3	3.9
Клен	0.1	0.1	-	-	-	-
Всичко	163.0	100.0	163.0	100.0	163.0	100.0

От горните данни е видно, че се увеличава участието на благуна и цера, за сметка на намалението на мъждряна, келявия габър и клена.

#### 5. План за защита на горските територии от пожари в защитена зона “Пъстрина” BG0001037

На територията на защитената зона “Пъстрина” BG0001037 са планирани следните противопожарни мероприятия, които не са в разрез с целите, за които са създадени тези зони.

Всички мероприятия за защита на горските територии от пожари са планирани съгласно чл.136 от новият Закон за горите от 08.03.2011 год. (влязъл в сила от 09.04.2011 год.), Наредба № 18 от 07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 8 от 11.05.2012 год. (ДВ бр.38 от 2012 г.).

Горите, собственост на общината, попадащи в защитената зона “Пъстрина” BG0001037 са разделени според степента на пожарен риск в три класа, които са показани в следващата **таблица № 91**.

**Таблица № 91**  
**за разпределение на общата площ по класове на пожарна опасност**

териториален обхват	класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	-	90.6	87.4	178.0
проценти	-	50.9	49.1	100.0

Към **втори клас със средна пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 283 з, е, з, л-о, 1, 2, 4, 5, 7-11; 287 и, к, 4; с обща площ 90.6 ха или 50.9 %.

Към **трети клас с ниска пожарна опасност** са отнесени подотдели 283 а-г; 284 б-е, 1-3; с обща площ 87.4 ха или 49.1 %.

Като цяло преобладават горите с ниска пожарна опасност, в резултат на големия дял съответно на средновъзрастни иглолистни култури на свежи до влажни месторастения или широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

Планираните мерки и мероприятия за защита от пожари са съгласувани с ТП „Държавно горско стопанство Враца“, и Областна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ гр. Враца.

## **V. Защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0002053**

### **1. Инвентаризация на защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0002053**

Разпределението на общата площ на **защитената зона** по вид на земите и вид на горите е показано в следващата **таблица № 92**.

**Таблица № 92**  
**Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите**

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	-	502.3	238.4	631.4	1372.1	88.9
склопени култури	70.0	2.1	-	0.2	72.3	4.7
естествен произход 0.1-0.3	-	8.7	16.3	-	25.0	1.6
изредени култури	2.5	0.2	-	-	2.7	0.2
всичко насаждения	72.5	513.3	254.7	631.6	1472.1	95.4
всичко залесена площ	72.5	513.3	254.7	631.6	1472.1	95.4
голина	-	7.1	-	-	7.1	0.5
всичко незал.дървопроизв.	-	7.1	-	-	7.1	0.5
поляна	3.9	5.5	3.7	3.3	16.4	1.1
дворно място	0.7	-	-	-	0.7	-
просека	0.1	1.1	-	0.3	1.5	0.1
лесонепригодна голина	0.2	0.3	-	6.5	7.0	0.4
лесонепригодна площ	-	-	3.7	11.0	14.7	0.9
скали	1.3	3.7	0.7	16.8	22.5	1.5
кариера	-	-	-	1.3	1.3	0.1
автомобилен път II кат.	0.2	-	-	-	0.2	-
всичко дървонепр. площ	6.4	10.6	8.1	39.2	64.3	4.1
всичко по ГСП	78.9	531.0	262.8	670.8	1543.5	100.0
в т.ч. дървопр. площ	72.5	520.4	254.7	631.6	1479.2	95.9

Общата площ на зоната е 1 543.5 ха. Залесената площ на горските територии в зоната е 1 472.1 ха, което е 95.4 % от площта по горскостопански план. Преобладава издънковите насаждения. Общата им площ е 886.1 ха или 60.2 % от залесената площ. Като група гори преобладават нискостъблените с площ 631.4 ха или 42.9 %, следвани от широколистните високоствъблени с площ 513.3 ха или 34.9 %. Издънковите гори за превръщане във високоствъблени са с площ 254.7 ха или 17.3 % от залесената площ, а иглолистните са 72.5 ха или 4.9 %.

Склопените култури са 72.3 ха, от които 70.0 ха са иглолистни, 2.1 ха са широколистни високоствъблени, а 0.2 ха са нискостъблени. Изредените насаждения са 25.0 ха, като 16.3 ха са издънкови за превръщане, а 8.7 ха са широколистни високоствъблени.

Изредените култури са 2.7 ха, като 2.5 ха са иглолистни, а 0.2 ха са широколистни високоствъблени.

Незалесените площи са 71.4 ха, като 7.1 ха са дървопроизводителна площ, цялата - голини, а 64.3 ха са дървонепроизводителни – основно скали – 22.5 ха, поляни – 16.4 ха и лесонепригодни голини – 14.7 ха.

## **2. Списък на местообитанията в Защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0002053**

В обхвата на защитената зона попадат местообитания:

**9150 – Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion)**, отдели и подотдели №№ 3 ж, ф; 4 п; 6 б; 7 б; 8 в, г, д; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м; 18 р, ф; 19 д, ц; 20 в, я, ж1; 21 а, п; 22: с; 29 а; 31 б; 39 ф; 40 а1, в2; 42 б; 43 к; 70 б, г; 71 а, в - е; 72 в, л; 74 а; 75 г, р; 77 и, л; 96 к1; 97 в, з; 99 о; 103 а-ж, к- н; 108 ж-к; 109 а, б, г-з, к; 110 б, г, д; 111 б, в, з, к, м, с; 112 ж, ф; 115 ш; 116 б1; 125 д, к; 126 ж, м-о, с-у; 127 ю-а1; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, ф, г1, ж1, и1, т1; 137 а, г, д, у; 138 м, н; 139 к; 141 в; с обща залесена площ 536.5 ха.

**9170 – Дъбово-габърови (Galio-Carpinetum)**, отдели и подотдели №№ 1 б1, г1; 2 о; 16 ю; 17 з, н; 22 у; 30 в; 34 ж, м, ю; 40 н1, х1; 41 п1, ф1, ш1; 72 м; 73 м; 74 в; 76 ж, н; 77 з, к, м; 125 л, м; 126 д с обща залесена площ 83.2 ха.

**9180 – Смесени гори от съюза Tiliif-Acerion върху сипеи и стръмни склонове**, отдели и подотдели №№ 127 б1; 136 р, т, в1, о1; 139 п; 360: а, з, у с; обща залесена площ 54.9 ха.

**91G0 – Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus**, отдели и подотдели №№ 1 б, л, р, т, х, ш, ю, ж1, к1, у1, я1; 2 д, р, ю-а1, в1; 18 д, х, ч, б1, в1; 19 г, с1, т1; 20 и, ч; 21 и, о; 35 м; 40 я, л1, я1, а2; 41 ц, ч, к1, и2; 66 а; 97 п; с обща залесена площ 44.4 ха.

**91M0 – Балкано-панонски церово-горунови гори**, подотдели 135 ч, щ; с обща залесена площ 0.8 ха.

**91Z0 – Мизийски гори от сребролистна липа**, подотдел 65 е; със залесена площ 0.9 ха.

## **3. Общи данни за Защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0002053**

Разпределението на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст, и средният бонитет за защитените зони е показано в **таблици № 93 и 94**. От тях се вижда, че средната възраст е 82 години, средната пълнота – 0.65, средният бонитет - IV (3.7), общият дървесен запас е 163 805 куб.м (без клони). средният запас е 111 куб.м/ха, общият годишен прираст е 1 987 куб.м, а на един хектар – 1.35 куб.м.

**Таблица № 93**

**Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас  
и средния прираст по класове и подкласове на възраст**

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Общ дървесен запас		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	0.7	-	-	-	-	-
	11-20	1.0	0.1	30	-	-	2
II	21-30	38.7	2.6	1635	1.0	-	55
	31-40	35.5	2.4	4075	2.5	-	108
III	41-50	140.7	9.6	12545	7.7	-	255
	51-60	309.6	21.0	19860	12.1	-	338
IV	61-70	279.5	19.0	19170	11.7	-	283
	71-80	187.1	12.7	18775	11.5	-	239
V	81-90	79.2	5.4	8450	5.2	-	94
	91-100	74.5	5.1	11005	6.7	-	110
VI	101-110	33.9	2.3	8355	5.1	-	76
	111-120	47.2	3.2	11020	6.7	-	92
VII	121-130	88.5	6.0	15140	9.2	-	116
	131-140	54.4	3.7	11940	7.3	-	85
VIII	141-150	38.2	2.6	7685	4.7	-	51
	над 150	63.4	4.3	14120	8.6	-	83
<b>Всичко</b>		<b>1472.1</b>	<b>100.0</b>	<b>163805</b>	<b>100.0</b>	<b>-</b>	<b>1987</b>

**Таблица № 94**

**Разпределение на залесената площ по дървесни видове и бонитети**

Дървесни видове	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
	I	II	III	IV	V		
Бял бор	-	-	14.6	20.8	-	35.4	3.6
Смърч	6.7	0.1	-	-	-	6.8	1.0
Черен бор	-	0.2	7.8	12.4	-	20.4	3.6
Ела	-	0.1	-	-	-	0.1	2.0
Дуглазка	1.0	-	-	-	-	1.0	1.0
Лиственица	-	-	0.4	-	-	0.4	3.0
Бук	27.1	142.0	195.3	148.5	28.4	541.3	3.0
Зимен дъб	-	-	7.1	24.1	6.8	38.0	4.0
Благун	-	-	-	0.2	0.8	1.0	4.8
Цер	-	-	1.4	3.2	-	4.6	3.7
Габър	-	10.7	31.1	39.4	8.4	89.6	3.5
Бряст	-	-	-	2.6	-	2.6	4.0
Трепетлика	0.3	-	1.4	2.1	-	3.8	3.4
Явор	-	5.3	0.1	3.5	4.9	13.8	3.6
Бреза	-	-	0.2	-	-	0.2	3.0
Мъждрян	-	-	-	1.2	109.9	111.1	5.0
Орех	1.7	2.0	-	0.1	2.9	6.7	3.1
Акация	-	-	0.1	1.8	-	1.9	3.9
Келяв габър	-	-	-	275.0	173.3	448.3	4.4
Върба	-	-	0.1	-	-	0.1	3.0
Клен	-	-	1.7	6.6	35.3	43.6	4.8
Круша	-	-	-	1.0	-	1.0	4.0
Турска леска	-	-	-	15.4	29.1	44.5	4.7

Дървесни видове	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
	I	II	III	IV	V		
Сребролистна липа	-	0.9	0.7	-	-	1.6	2.4
Източен чинар	-	-	-	0.6	-	0.6	4.0
Планински ясен	-	3.4	6.5	30.4	13.4	53.7	4.0
<b>Всичко</b>	<b>36.8</b>	<b>164.7</b>	<b>268.5</b>	<b>588.9</b>	<b>413.2</b>	<b>1472.1</b>	<b>3.8</b>
проценти	2.5	11.2	18.2	40.0	28.1	100.0	

От таблицата е видно, че преобладава IV бонитет с площ от 589.9 ха или 40.0 %, следван от V бонитет с площ 413.2 ха или 28.1 %.

Разпределението на залесената площ по дървесни видове и по класове на възраст за защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0002053 е показано в **таблица № 95**. От нея се вижда, че в защитената зона преобладават насажденията на възраст от 61 до 80 години с обща площ от 459.5 ха или 31.2 %, следвани от тези от III клас на възраст, с площ от 445.1 ха или 30.3 %..

Основен дървесен вид е букът с площ 541.3 ха или 36.8 % от площта и 63.2 % от запаса или 103 585 куб.м., следван от келявия габър с площ 448.3 ха и запас 7 790 куб. м. (30.4 % и 4.8 %).

**Таблица № 95**

**Разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст в ха**

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII	Всичко	%
хектари										
Бял бор	-	1.3	13.9	20.2	-	-	-	-	35.4	2.4
Смърч	-	1.4	2.4	3.0	-	-	-	-	6.8	0.5
Черен бор	-	0.2	19.3	0.9	-	-	-	-	20.4	1.4
Ела	-	-	0.1	-	-	-	-	-	0.1	-
Дуглазка	-	-	1.0	-	-	-	-	-	1.0	0.1
Лиственица	-	-	-	0.4	-	-	-	-	0.4	-
Бук	0.2	5.9	48.5	86.2	73.9	85.1	139.9	101.6	541.3	36.8
Зимен дъб	0.2	9.0	4.0	8.3	13.7	2.0	0.8	-	38.0	2.6
Благун	-	0.2	0.7	0.1	-	-	-	-	1.0	0.1
Цер	-	0.7	3.8	0.1	-	-	-	-	4.6	0.3
Габър	0.2	7.3	9.5	38.1	33.3	-	1.2	-	89.6	6.1
Бряст	-	2.6	-	-	-	-	-	-	2.6	0.2
Трепетлика	-	2.2	1.6	-	-	-	-	-	3.8	0.3
Явор	-	3.4	9.3	-	1.1	-	-	-	13.8	0.9
Бреза	-	-	0.2	-	-	-	-	-	0.2	-
Мъждряк	0.4	10.4	22.4	68.6	9.3	-	-	-	111.1	7.5
Орех	-	-	3.7	3.0	-	-	-	-	6.7	0.5
Акация	0.1	0.7	1.1	-	-	-	-	-	1.9	0.1
Келяв габър	0.2	11.0	202.5	227.0	7.6	-	-	-	448.3	30.4
Върба	-	-	0.1	-	-	-	-	-	0.1	-
Клен	0.5	8.9	19.0	1.6	13.6	-	-	-	43.6	3.0
Круша	-	1.0	-	-	-	-	-	-	1.0	0.1
Турска леска	-	13.8	30.0	0.7	-	-	-	-	44.5	3.0
Сребролистна липа	-	-	0.9	0.7	-	-	-	-	1.6	0.1
Източен чинар	-	-	0.6	-	-	-	-	-	0.6	-
Планински ясен	-	0.6	50.5	0.6	2.0	-	-	-	53.7	3.6
<b>Всичко</b>	<b>1.8</b>	<b>80.6</b>	<b>445.1</b>	<b>459.5</b>	<b>154.5</b>	<b>87.1</b>	<b>141.9</b>	<b>101.6</b>	<b>1472.1</b>	<b>100.0</b>
проценти	0.1	5.5	30.3	31.2	10.5	5.9	9.6	6.9	100.0	

#### 4. Горскостопански план на защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0002053

##### 4.1. Планирани сечи в Защитената зона

Съобразно биологическите особености на дървесните видове, състоянието на насажденията, хода на възобновителния процес и целта на стопанисването в защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0002053 на териториите с обособени местообитания е планирано да се извършва **постепенно-котловинна** възобновителна сеч. Тази възобновителна сеч е съобразена както с Наредба № 8/0 5.08.2011 год. на Министерство на земеделието и храните за сечите в горите, така и с Режимите за устойчиво управление на горите в Натура 2000.

Голи сечи в насаждения с обособени местообитания не са планирани.

Разпределението на площта на насажденията за възобновителна сеч по вид на сечта и по видове местообитания, в които има планирани възобновителни сечи в защитената зона е дадено в **таблица № 96**, а разпределението на площта по насоки на стопанисване и по стопански класове в горите на защитената зона е показано в **таблица № 97**.

**Таблица № 96**  
разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч  
през десетилетието по вид на сечта и по местообитания

Вид на възобновителната сеч						
Местообитания	постепенна Ф1	постепенна Ф2	постепенно котловинна	групово постепенна	ОБЩО	%
всичко 9150	-	-	2.0	223.6	225.6	88.5
всичко 9170	-	0.4	-	24.2	24.6	9.7
всичко 91G0	2.3	-	2.4	-	4.7	1.8
<b>ОБЩО</b>	2.3	0.4	4.4	247.8	254.9	100.0

Предвидените за възобновителни сечи насаждения в защитената зона по вид на сечта, по видове местообитания и по отдел и подотдел, са както следва:

**4.1.1. 9150 Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion)**, отдели и подотдели №№ 16 м, с площ 2.0 ха, постепенно-котловинна сеч, и 6 б; 70 б, г; 71 а, в, г, д, е; 77 и, л; 103 а, б, г, ж; 108 з, и; 110 д; 111 з; 126 м; 126 у; 136 д, ж, л; с обща площ 223.6 ха, групово-постепенна сеч. Общата площ е 225.6 ха.

**4.1.2. 9170 Дъбово-габъррови (Galio-Carpinetum)**, отдели и подотдели №№ 16 ю, с площ 0.4 ха краткосрочно-постепенна сеч и 77 з, м, с обща залесена площ 24.2 ха групово-постепенна сеч. Общата площ е 24.6 ха.

**4.1.3. 91G0 Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus**, отдели и подотдели №№ 1 х, ш, к1, с обща площ 2.3 ха краткосрочно-постепенна сеч и 40 а2, с площ 4.4 ха групово-постепенна сеч. Общата площ е 4.7 ха.

**Таблица № 97**  
разпределението на площта и предвиденото ползване (без клони) по насоки  
в горите на защитената зона

стопански класове	мерни единици	насока на стопанисване			
		възобновяване	отглеждане	всичко насоки	%
Иглолистни					
Иглолистни култури ЗСпФ	ха	-	53.3	53.3	12.9
	куб.м	-	2200	2200	13.7
Широколистни високоствъблени					
Буков Ср ЗСпФ	ха	118.3	8.3	126.6	30.5
	куб.м	6320	365	6685	41.5
Буков Н ЗСпФ	ха	100.8	14.4	115.2	27.8



стопански класове	мерни единици	насока на стопанисване			
		възобновяване	отглеждане	всичко насоки	%
	куб.м	3775	255	4030	25.0
Широколистен В ЗСпФ	ха	-	6.2	6.2	1.5
	куб.м	-	155	155	1.0
<b>Всичко широколистни високоствъблени ЗСпФ</b>	<b>ха</b>	<b>219.1</b>	<b>28.9</b>	<b>248.0</b>	<b>59.8</b>
	<b>куб.м</b>	<b>10095</b>	<b>775</b>	<b>10870</b>	<b>67.5</b>
<b>Издънкови за превръщане</b>					
Дъбов СрН П ЗСпФ	ха	5.1	1.9	7.0	1.7
	куб.м	140	30	170	1.1
Буково-габъров В П ЗСпФ	ха	9.6	64.1	73.7	17.8
	куб.м	340	1840	2180	13.5
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ха	24.2	8.1	32.3	7.8
	куб.м	530	130	660	4.1
<b>Всичко издънкови за превръщане ЗСпФ</b>	<b>ха</b>	<b>38.9</b>	<b>74.1</b>	<b>113.0</b>	<b>27.3</b>
	<b>куб.м</b>	<b>1010</b>	<b>2000</b>	<b>3010</b>	<b>18.7</b>
<b>Нискоствъблени</b>					
Нискоствъблен ЗСпФ	ха	0.2	-	0.2	-
	куб.м	15	-	15	0.1
<b>ВСИЧКО НАСОКИ</b>	<b>ха</b>	<b>258.2</b>	<b>156.3</b>	<b>414.5</b>	<b>-</b>
	<b>куб.м</b>	<b>11120</b>	<b>4975</b>	<b>16095</b>	<b>-</b>

В защитената зона е планирана насока „възобновяване“ на площ от 258.2 ха с планирано ползване от 11 120 куб.м. без клони и насока „отглеждане“ на площ от 156.3 ха и ползване от 4 975 куб.м. без клони, като ползването основно е в буквите високоствъблени стопански класове – 219.1 ха и 10 095 куб.м. без клони при „възобновяване“ и 28.2 ха и 775 куб. м. без клони при насока „отглеждане“.

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса (без клони и с клони) по дървесни видове и основни групи сортименти в горите в защитена зона „Врачански Балкан“ - BG0002053, собственост на община Враца, е показано в **таблица № 98**.

**Таблица № 98**  
**разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове и основни групи сортименти**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Възобновителна в широколистни високоствъблени											
Бук	9995	11195	1675	9520	3020	455	125	3600	5820	100	218.7
Зимен дъб	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.4
широколистни	10005	11205	1675	9530	3025	455	125	3605	5825	100	219.1
проценти	89.3	100.0	14.9	85.1	27.0	4.1	1.1	32.2	52.0	0.9	-
Общо възобновителна	10005	11205	1675	9530	3025	455	125	3605	5825	100	219.1
проценти	89.3	100.0	14.9	85.1	27.0	4.1	1.1	32.2	52.0	0.9	-
Възобновителна в издънкови за превръщане											
Бук	295	325	50	275	30	65	10	105	165	5	8.5
Зимен дъб	115	125	10	115	-	30	-	30	85	-	4.7
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Габър	200	220	40	180	-	30	10	40	130	10	12.1
Мъждрян	270	300	45	255	-	10	20	30	220	5	4.8

**ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.3
Клен	60	70	5	65	-	15	5	20	45	-	4.2
широколистни	940	1040	150	890	30	150	45	225	645	20	35.8
проценти	90.4	100.0	14.5	85.5	2.9	14.4	4.3	21.6	62.0	1.9	-
Общо възобновителна	940	1040	150	890	30	150	45	225	645	20	35.8
проценти	90.4	100.0	14.5	85.5	2.9	14.4	4.3	21.6	62.0	1.9	
Възобновителна в нискоствъблени											
Акация	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	0.2
широколистни	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	0.2
проценти	100.0	100.0	-	100.0	-	33.3	-	33.3	66.7	-	-
Общо възобновителна	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	0.2
проценти	100.0	100.0	-	100.0	-	33.3	-	33.3	66.7	-	-
ВСИЧКО СЕЧИ	10960	12260	1825	10435	3055	610	170	3835	6480	120	255.1
проценти	89.4	100.0	14.9	85.1	24.9	5.0	1.4	31.3	52.8	1.0	-
Прореждане в иглолистни											
Смърч	30	40	10	30	-	15	5	20	5	5	0.4
иглолистни	30	40	10	30	-	15	5	20	5	5	0.4
проценти	75.0	100.0	25.0	75.0	-	37.5	12.5	50.0	12.5	12.5	-
Общо прореждане	30	40	10	30	-	15	5	20	5	5	0.4
проценти	75.0	100.0	25.0	75.0	-	37.5	12.5	50.0	12.5	12.5	-
Прореждане в широколистни високоствъблени											
Смърч	70	90	25	65	-	35	10	45	10	10	1.3
иглолистни	70	90	25	65	-	35	10	45	10	10	1.3
проценти	77.8	100.0	27.8	72.2	-	38.9	11.1	50.0	11.1	11.1	-
Бук	270	370	65	305	-	75	20	95	195	15	17.9
Явор	75	105	20	85	-	20	10	30	55	-	2.8
Планински ясен	30	30	5	25	-	10	-	10	15	-	1.7
широколистни	375	505	90	415	-	105	30	135	265	15	22.4
проценти	74.3	100.0	17.8	82.2	-	20.8	5.9	26.7	52.5	3.0	-
Общо прореждане	445	595	115	480	-	140	40	180	275	25	23.7
високоствъблени	74.8	100.0	19.4	80.6	-	23.5	6.7	30.2	46.2	4.2	-
Прореждане в издънкови за превръщане											
Бук	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4
Зимен дъб	25	35	5	30	-	5	-	5	25	-	3.1
Габър	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4
Трепетлика	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3
широколистни	40	50	5	45	-	5	-	5	40	-	4.2
проценти	80.0	100.0	10.0	90.0	-	10.0	-	10.0	80.0	-	-
Общо прореждане	40	50	5	45	-	5	-	5	40	-	4.2
проценти	80.0	100.0	10.0	90.0	-	10.0	-	10.0	80.0	-	-
Пробирка в иглолистни											
Бял бор	970	1165	260	905	180	455	55	690	180	35	29.5
Смърч	305	360	70	290	90	125	15	230	45	15	4.9
Черен бор	720	860	210	650	155	325	25	505	125	20	12.3
Ела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Дуглазка	25	25	10	15	15	-	-	15	-	-	0.8

ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ВРАЦА – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
иглолистни	2020	2410	550	1860	440	905	95	1440	350	70	47.6
проценти	83.8	100.0	22.8	77.2	18.3	37.5	4.0	59.8	14.5	2.9	-
Бук	110	140	25	115	10	15	5	30	80	5	2.8
Зимен дъб	20	20	5	15	-	5	-	5	10	-	0.6
Габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7
Клен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Сребролистна липа	20	20	5	15	-	10	-	10	5	-	0.7
широколистни	150	180	35	145	10	30	5	45	95	5	5.3
проценти	83.3	100.0	19.4	80.6	5.6	16.7	2.7	25.0	52.8	2.8	-
Общо пробирка иглолистни	2170	2590	585	2005	450	935	100	1485	445	75	52.9
проценти	83.8	100.0	22.6	77.4	17.4	36.1	3.9	57.4	17.2	2.8	-
<b>Пробирка в широколистни високоствълбени</b>											
Бял бор	5	5	-	5	-	5	-	5	-	-	0.1
иглолистни	5	5	-	5	-	5	-	5	-	-	0.1
проценти	100.0	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-	-	-
Бук	155	180	45	135	5	10	5	20	115	-	5.6
Габър	210	250	35	215	-	30	5	35	175	5	11.4
Трепетлика	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.4
Клен	20	20	5	15	-	5	-	5	10	-	1.0
Сребролистна липа	20	20	5	15	-	10	-	10	5	-	0.9
Планински ясен	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-	0.3
широколистни	415	480	90	390	5	55	10	70	315	5	19.6
проценти	86.5	100.0	18.8	81.2	1.0	11.5	2.1	14.6	65.6	1.0	-
Общо пробирка	420	485	90	395	5	60	10	75	315	5	19.7
проценти	86.6	100.0	18.6	81.4	1.0	12.4	2.1	15.5	64.9	1.0	-
<b>Пробирка в издънкови за превръщане</b>											
Бял бор	140	170	35	135	25	70	10	105	25	5	2.0
Дуглазка	10	10	5	5	5	-	-	5	-	-	0.2
иглолистни	150	180	40	140	30	70	10	110	25	5	2.2
проценти	83.3	100.0	22.2	77.8	16.7	38.8	5.6	61.1	13.9	2.8	-
Бук	1700	2000	330	1670	55	235	40	330	1300	40	61.5
Зимен дъб	25	25	-	25	-	5	-	5	20	-	2.0
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Габър	145	175	35	140	-	30	5	35	105	-	8.9
Трепетлика	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	0.5
Акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
широколистни	1880	2210	365	1845	60	270	45	375	1430	40	73.2
проценти	85.1	100.0	16.5	83.5	2.7	12.2	2.1	17.0	64.7	1.8	-
Общо пробирка	2030	2390	405	1985	90	340	55	485	1455	45	75.4
проценти	84.9	100.0	16.9	83.1	3.8	14.2	2.3	20.3	60.9	1.9	-
<b>ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ СЕЧИ</b>	<b>5135</b>	<b>6150</b>	<b>1210</b>	<b>4940</b>	<b>545</b>	<b>1495</b>	<b>210</b>	<b>2250</b>	<b>2535</b>	<b>155</b>	<b>176.3</b>
проценти	83.5	100.0	19.7	80.3	8.9	24.3	3.4	36.6	41.2	2.5	-
<b>ОБЩО от всички сечи</b>											
Бял бор	1115	1340	295	1045	205	530	65	800	205	40	31.6
Смърч	405	490	105	385	90	175	30	295	60	30	6.6

вид на сечта и дървесен вид	предвидена стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						Площ (ха)
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Черен бор	720	860	210	650	155	325	25	505	125	20	12.3
Ела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Дуглазка	35	35	15	20	20	-	-	20	-	-	1.0
иглолистни	2275	2725	625	2100	470	1030	120	1620	390	90	51.6
проценти	83.5	100.0	22.9	77.1	17.3	37.8	4.4	59.5	14.3	3.3	-
Бук	12530	14215	2190	12025	3120	855	205	4180	7680	165	315.4
Зимен дъб	195	215	20	195	5	45	-	50	145	-	10.8
Благун	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Цер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3
Габър	560	650	110	540	-	90	20	110	415	15	33.0
Трепетлика	20	20	-	20	5	-	-	5	15	-	1.2
Явор	75	105	20	85	-	20	10	30	55	-	2.8
Бреза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Мъждрян	270	300	45	255	-	10	20	30	220	5	4.8
Акация	15	15	-	15	-	5	-	5	10	-	1.0
Келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.3
Клен	80	90	10	80	-	20	5	25	55	-	5.4
Сребролистна липа	40	40	10	30	-	20	-	20	10	-	1.6
Планински ясен	35	35	5	30	-	10	-	10	20	-	2.0
широколистни	13820	15685	2410	13275	3130	1075	260	4465	8625	185	379.8
проценти	88.1	100.0	15.4	84.6	20.0	6.8	1.7	28.5	54.9	1.2	-
ВСИЧКО	16095	18410	3035	15375	3600	2105	380	6085	9015	275	431.4
проценти	87.4	100.0	16.5	83.5	19.5	11.4	2.1	33.0	49.0	1.5	-

В горите, собственост на общината, разположени в защитена зона Врачански Балкан“ - BG0002053 годишното ползване по горскостопански план от 2024 год.е **1 610 куб.м. без клони**, което представлява **81.0 %** от общия среден годишен прираст на тези гори – **1 987 куб.м.** В сравнение с общия запас за тези гори, който е 163 805 куб.м, размерът на годишното ползване по горскостопански план за тях е **0.98 %**, а на 1 ха – **1.09 куб.м.**

При така приетото ползване, общото ползване от горските територии на общината, в обхвата на защитената зона се равнява на **18 410 м<sup>3</sup>** стояща маса с клони, като едрата строителна дървесина е **3 600 куб.м.** (19.5 %), средната строителна дървесина **2 105 куб.м.** (11.4 %) и дребната строителна дървесина е **380 куб.м.** (2.1 %). Общата строителна дървесина е **6 085 куб.м** (33.0 %), а дървата за горене са **9 015 куб.м** (49.0 %). Отпадът е **275 куб.м** или 11.5 %.

## 4.2. Възобновяване и планирано залесяване в Защитената зона

През настоящия ревизионен период в насажденията на защитената зона не се планира залесяване.

## 4.3. Паша в горските територии на Защитената зона

Пашата на домашни животни е забранена в следните горски територии:

В землище на гр. Враца, отдели и подотдели №№ 6 б; 65 л, п; 66 а, б, 1; 70 а-д, ж, 1-6; 71 а-е, 1; 74 а; 75 г-ж, к, м, р, 1-3; 76 а-в, е, ж, и, к, м-п, с; 77 а, ж-и, л, м, 1; 116 б1; 120 б; 121 б-е, и, м, 1, 2, 4; 125 д, ж, к-м; 126 д, ж, м-о, с-у; с обща площ 496.9 ха, в землище на с. Згориград, отдели и подотдели №№ 72 л; 73 м; 91 н; 97 г, к; 99 о; 103 а, б, г, д, ж, м, н; 108 ж-и, 8-10, 12, 13; 109 е; 110 а, г, д; 111 б, в, з, к, м, с; 115 ш; с обща площ 165.4 ха, в землище на с. Лютаджик, отдели и подотдели №№ 1 х, ш, ю, б1, г1, ж1, к1, у1, я1; 2 о, р, ю-а1, в1; 3 ж, ф; 4 п; 8 г, д; 15 д, ж, к, н, ф; 16 ю; 17 з, н; 18 д; 19 ц; 20 в; 33 ю; 39 ф; 40 а1, я1, а2; 41 ц, к1, п1, ф1, ш1, и2; 42 б; 72 в, м; с обща площ 40.4 ха, в землище на с. Паволче, отдели и подотдели №№ 127 ш, ю-а1; 129 б; 130

в; 141 л; с обща площ 13.9 ха и в землище на с. Челопек, отдели и подотдели №№ 135 ю; 136 а, г, д, ж, л, м, р, т, и1; 137 а, г, у, ц; 138 м, н; 139 к-м; 360 ф; с обща площ 86.3 ха.

Планът за паша в горите, собственост на общината, забранява паша на площ от 802.9 ха.

Планът за паша в горите, собственост на общината, допуска паша на площ от 740.6 ха.

#### **4.4. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите в защитените зони**

През времето на изпълнение на горскостопанския план не се предвижда строеж на сгради и горски автомобилни пътища.

#### **4.5. Видове, подходящи за месторастенето в защитената зона**

При видовете подходящи за съответното месторастение, в защитена зона "Врачански Балкан" BG0002053, в бъдеще е запазено видовото богатство на дървостойките, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни функции. Разпределението им по дървесни видове е показано в следващата **таблица № 99**.

**Таблица № 99**  
сравнение на площта  
по сегашен видов състав и видове подходящи за месторастенето

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопроизводителна площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	35.4	2.4	28.7	2.0	28.7	2.0
Смърч	6.8	0.5	6.7	0.5	6.7	0.4
Черен бор	20.4	1.4	14.7	1.0	15.0	1.0
Ела	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Дуглазка	1.0	0.1	0.8	-	0.8	-
Лиственица	0.4	-	0.4	-	0.4	-
Бук	541.3	36.8	558.3	37.9	565.1	38.2
Зимен дъб	38.0	2.6	38.0	2.6	38.0	2.6
Благун	1.0	0.1	1.0	0.1	1.0	0.1
Цер	4.6	0.3	4.6	0.3	4.6	0.3
Габър	89.6	6.1	91.6	6.2	91.6	6.2
Бряст	2.6	0.2	-	-	-	-
Трепетлика	3.8	0.3	3.7	0.2	3.7	0.3
Явор	13.8	0.9	14.0	0.9	14.0	1.0
Бреза	0.2	-	0.2	-	0.2	-
Мъждрян	111.1	7.5	114.2	7.8	114.2	7.7
Орех	6.7	0.5	6.7	0.5	6.7	0.4
Акация	1.9	0.1	1.9	0.1	1.9	0.1
Келяв габър	448.3	30.4	442.0	30.0	442.0	29.9
Върба	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Клен	43.6	3.0	40.9	2.8	40.9	2.8
Круша	1.0	0.1	1.0	0.1	1.0	0.1
Турска леска	44.5	3.0	45.7	3.1	45.7	3.1
Сребролистна липа	1.6	0.1	1.6	0.1	1.6	0.1
Източен чинар	0.6	-	0.6	0.1	0.6	-
Планински ясен	53.7	3.6	54.6	3.7	54.6	3.7
Всичко	1472.1	100.0	1472.1	100.0	1479.2	100.0

От горните данни е видно, че белият и черният бор намаляват своето участие с 0.8 %, което е за сметка на увеличението на местните широколистни дървесни видове като бук, габър и планински ясен. Намалено у е участието на келявия габър и клена, а останалите дървесни видове запазват своето участие.

## 5. План за защита на горските територии от пожари в защитена зона “Врачански Балкан” BG0002053

На територията на защитената зона “Врачански Балкан” BG0002053 са планирани следните противопожарни мероприятия, които не са в разрез с целите, за които са създадени тези зони.

Всички мероприятия **за защита на горските територии от пожари** са планирани съгласно чл.136 от новият Закон за горите от 08.03.2011 год. (влязъл в сила от 09.04.2011 год.), Наредба № 18 от 07.10.15 год. за инвентаризация и планиране в горските територии и Наредба № 8 от 11.05.2012 год. (ДВ бр.38 от 2012 г.).

Горите, собственост на общината, попадащи в защитената зона “ Врачански Балкан” BG0002053 са разделени според степента на пожарен риск в три класа, които са показани в следващата **таблица № 100**.

**Таблица № 100**  
за разпределение на общата площ по класове на пожарна опасност

териториален обхват	класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ	хектари			
	28.4	686.0	829.1	1543.5
проценти	1.8	44.4	53.8	100.0

Към **първи клас с висока пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 34 к; 65 г, д, и; 75 к, м, 7-11; 76 с; 91 н; 108-18; 111-1; 121 и, м; 134 н2, о2; 139 л; с обща площ 28.4 ха или 1.8 %.

Към **втори клас със средна пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели №№ 8 е, з; 18 а; 19 а; 20 т; 33 ю; 34 м; 41 и, ч, и2; 43 л; 58 н, о; 65 к, л, о, п; 66 б, в, 1; 70 а, в, д, ж, 1-3, 5, 6, 9, 10; 71 б, 1-5, 7; 72 з, и; 73 м; 74 б, 2; 75 д-ж, 2, 3; 76 а-в, е, ж, и, н-р, 2, 4, 5; 77 а, б, е-з, м, 1-7; 89 б; 97 г; 98 ж, о; 108 м, 8, 16; 109 в, и; 110 а, 1; 111 а; 112 ф, х, 1, 2; 117 к; 121 б-е, 1, 4; 122 е; 123 и; 125 ж; 126 п, р; 127 ш, я, а1, б1; 129 б; 130 в; 132 щ1, я1-62; 133 х; 134 р2; 136 р1, 1, 2; 137 з, х, 1; 138 м; 139 к, м; 141 л; 360 и-м, р, т, ф; с обща площ 686.0 ха или 44.4 %.

Към **трети клас с ниска пожарна опасност** са отнесени отдели и подотдели с 1 б, л, р, т, х, ш, ю, б1, г1, ж1, к1, у1, я1; 2 д, о, р, ю-а1, в1; 3 ж, р, ф; 4 е, п; 5 в; 6 б; 7 б; 8 в, г, д; 15 д, ж, к, н, ф; 16 м, ю; 17 з, н; 18 б, д, р, ф, х, ч, б1, в1; 19 г, д, р, ц, ж1, и1, с1, т1; 20 а, в, и, ч, я, ж1; 21 а, и, о, п; 22 с, у; 29 а; 30 в; 31 б; 32 е; 33 х; 34 ж, ю, а1; 35 м; 39 ф; 40 я, а1, л1, н1, х1, я1 а2, в2; 41 ц, к1, п1, ф1, ш1; 42 б; 43 к; 56 н; 65 е, 1, 5; 66 а; 70 б, г, 4; 71 а, в-е, 6, 8, 9; 72 в, л, м; 74 а, в, г; 75 г, р, 1; 76 к, м; 77 и-л; 94 б1; 96 к1; 97 а-в, з-л; 99 о; 103 а-н, 2, 4; 108 ж-к, о, 9, 10, 12-14, 17; 109 а, б, г-з, к, 1-4; 110 б, г, д; 111 б, в, з, к, м, с, 4; 112 ж, у, 3; 114 м; 115 ш; 116 б1; 120 б; 121 а, 2, 3, 6; 125 д, к, л, м, 9; 126 д-ж, м-о, с-у, 3; 127 ю; 135 ч, щ; 136 а, в-д, ж, з, к-м, п, р, т, ф, а1, г1, д1, ж1, и1, о1, т1; 137 а, г, д, м, у, ц; 138 н; 139 п; 141 в; 142 з-м, ф; 265 м; 360 а, б, д, ж, з, н, с, у; с обща площ 829.1 ха или 53.8 %.

Като цяло преобладават горите с ниска пожарна опасност, в резултат на големия дял съответно на средновъзрастни иглолистни култури на свежи до влажни месторастения или широколистни насаждения на свежи и свежи до сухи месторастения.

Планираните мерки и мероприятия за защита от пожари са съгласувани с ТП „Държавно горско стопанство Враца“, и Областна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ гр. Враца.

Планираните мерки и мероприятия за защита от пожари са съгласувани с ТП „Държавно горско стопанство Враца“, и Областна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ гр. Враца.

### 1. Барьерни противопожарни прегради

Барьерни прегради са по-широки шосета, просеки, по-големи реки, язовири, водоеми и прокари, които отговарят на изискването средната им ширина да е 20-25 метра или повече.

## 2. Лесокултурни прегради

Лесокултурни прегради са съществуващите просеки и автомобилни пътища и по-тесни шосета на които средната им ширина е 10-15 метра, а също и някои по-големи, постоянно течащи дерета.

## 3. Минерализовани ивици

Минерализованите ивици са в комбинация с лесокултурните прегради. Като такива самостоятелно се явяват някои коларски пътища по периферията на горските територии.

## 4. Пътища за движение на противопожарна техника

В общинските горски територии, пътища за движение на противопожарна техника са всички горски автомобилни пътища.

## 5. Санитарни мероприятия край пътища, санитарни ивици

Това са ивици, почистени от суха маса, паднали дървета и други растителни отпадъци по краищата на горските територии и от двете страни на републикански пътища и ж. п. линии. В иглолистни гори се прилага и окастряне на клоните на височина до 2 метра. В незалесени площи санитарните ивици представляват окосени и почистени площи.

Широчината на санитарните ивици е не по-малка от 10 м.

## 6. Устройство на места за паркиране и палене на огън

Няма обособени и не се предвижда обособяване на места за паркиране и за палене на огън в горските територии или в съседство на тях.

## 7. Поставяне на предупредителни табели и плакати

Поставят се покрай пътищата водещи към горските масиви, край паркингите, на по-важните кръстовища и на други места. Плакатите да се подменят ежегодно. Предупредителните табели трябва да се обозначат съгласно Наредба № 8 от 11.05.2012 година. При тяхното захабяване, повреда или изчезване следва да бъдат своевременно подменени.

## 8. Устройство на депа за противопожарен инвентар

Предвижда се оборудването на противопожарно депо в община Враца със следното съдържание в съответствие с Наредба № 8:

- гръбни пръскачки – 4 бр.
- кофи за вода – 4 бр.
- лопати – 10 бр.
- брадви – 3 бр.
- кирки – 3 бр.
- тупалки – 15 бр.
- съд с 200 л вода – 1 бр.
- моторни триони – 2 бр.
- мотики – 5 бр.
- съдове за питейна вода от 10 л – 5 бр.
- железни гребла – 5 бр.
- моторна помпа – 1 бр.
- електрически фенери – 5 бр.
- радиостанции – 4 бр.

## 9. Водоизточници за противопожарни нужди

Като постоянни водоизточници за горските територии, собственост на общината може да се използват противопожарните хидранти, разположени в близките населени места. Не се налага изграждането на специални водоеми.

## 10. Площадки за кацане на авиационна техника

В общинските горски територии няма съществуващи площадки за кацане на авиационна техника.

## 11. Планове за защита на горските територии от пожари

Във връзка с чл. 20 от Наредба № 8 от 11.05.2012 година за условията и реда за защита на горските територии от пожари, лицата, управляващи горскостопанската единица, преди обявяване на пожароопасния сезон, подготвят планове за защита на горските територии от пожари.

Необходимо е всички служители и горски работници, които работят в горите, периодично да се запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г., за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Предвидените противопожарни мероприятия следва да се изпълнят в първите 2-3 години на действие на плана.

## **12. Превенция срещу пожари**

В гр. Троян има подразделение “Противопожарна безопасност и защита на населението” . През пожароопасния сезон връзката с тях се осъществява чрез денонощни дежурства, давани от служители на стопанството, снабдени с мобилни телефони, МПС и съответния оперативен план. При установяване на пожар незабавно да се информират противопожарните служби. Организацията на гасене да става по **ежегодно изготвян план**.

Съгласно чл. 14, ал. 2 от Наредба № 8 от 11.05.2012 г. ръководството на община Троян трябва **ежегодно**, преди обявяването на пожароопасния сезон, да изготви план за защита на горските територии от пожари, които освен посочените по-горе методи и средства за предотвратяване, наблюдение и борба с пожари в горските територии, да съдържа описание на конкретните действия, насочени към предотвратяване на факторите, създаващи опасност от пожари (както е посочено в Наредба № 8).

Необходимо е всички служители и горски работници на общината периодично да се инструктират и запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

***Набелязаните мероприятия са достатъчни за предотвратяването, а при нужда и за бързото потушаване на евентуално възникнали пожари, но трябва да се изпълнят през първите пет години от влизане в сила на горскостопанския план.***

На основание чл. 136, ал. 3 от Закона за горите, изпълнението на противопожарните мероприятия в горските.



## ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Теренната работа за настоящия план е извършена през месец юни-октомври 2023 год. от екип на „Агролеспроект“, ръководен от инж. Иван Иванов. Камералната работа е извършена от „Агролеспроект - ЕООД от Илия Ангелов през месец юни-септември 2023 год..

При картирането на гората за картна основа са използвани топографски карти в мащаб 1:10000 (от 1972 година) както и горскостопанските карти от на ТП „Държавно горско стопанство Враца“ от 2023 година в мащаб 1:10000. За цялата територия на общината са използвани мащабиранни сателитни снимки (мащаб 1:10000) от 2020 година.

Използваните бонитетни и растежни таблици са следните:

Бял бор (култури)	-	Кръстанов, Беляков, Шиков
Черен бор (култури)	-	Цаков
Бук (семенен)	-	Недялков
Бук (издънков)	-	Недялков, Кръстанов, Беляков
Дъб (семенен)	-	Вименауер
Зимен дъб (издънков)	-	Сираков
Цер (издънков)	-	Кумчев, Духовников, Сираков
Дъб (издънков)	-	Шустов
Липа (семенна)	-	Армашеску, Тома, Децей, Дорин
Липа (издънкова)	-	Матвеев, Мотин
Тополи	-	Кръстанов, Беляков, Попски
Трепетлика	-	Тюрин
Акация	-	Ж. Георгиев
Върба	-	Ж. Георгиев
Келяв габър	-	Ж. Георгиев

Запасът на насажденията и културите е определен по растежни таблици, при минимална височина 3 метра.

Този план влиза в сила след утвърждаването му от Регионална дирекция по горите гр. Шумен и важи за срок от 10 години, считано от датата на утвърждаване.